	Sēdes video translācija	13.11.2019	9.00	11.00	13.30	15.30	17.30	19.15	21.15	23.15

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2018
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=9e586350-9cef-4b2d-a2e8-c9be87c3b7d9&stage=5

13.11.2019. 13.Saeima divpadsmitā sēde-rudens sesija (ārkārtas) Budžets *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*

2019.gada 13. novembra sēde sākas pl. 09:00
sēde slēgta pl. 23:20, sēdes ilgums- 14 h 20 minūtes / 10 h 04 min pārtraukums līdz 14. novembra pl. 9.00

PIEBILDE: 13. novembrī notiek viena sēde: nr.12 -astoņās daļās (rudens sesija).
LABOT KĻŪDU: nav ievietota saite stenogrammā uz sēdes video translāciju e-arhīvā *Norakstā pievienota*

Latvijas Republikas 13. Saeimas rudens sesijas divpadsmitā (ārkārtas) sēde 2019. gada 13. novembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi

Sēdes vadītāja. Labrīt, godātie deputāti! Labrīt, Ministru prezidenta kungs! Valdības ministri! Lūdzu, ieņemiet vietas Sēžu zālē, lai varam sākt Saeimas 2019. gada 13. novembra ārkārtas sēdi.

Godātie kolēģi, pirms sākam izskatīt sēdes darba kārtību, es gribētu lūgt visus klātesošos netraucēt sēdes norisi. Cienīsim cits citu, cienīsim darbu, ko mēs darām! Mums darba kārtībā ir ļoti svarīgi likumprojekti, kas jāpieņem, tas ir, gadskārtējais valsts budžets un ar to saistītie likumprojekti.

Godātie deputāti! Ir zināms, ka Sēžu zālē ir ienesta skaņu pastiprinoša ierīce. Lūdzu to sēdes laikā neizmantot un netraucēt sēdes norisi.

Sāksim izskatīt sēdes darba kārtību.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Labrīt, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Ministru prezidenta kungs! Ministri! Kolēģi! Kolēģes! Klātesošie! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi visus budžeta paketē esošos likumprojektus.

Pirmais likumprojekts - "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"".

Saņemti divi priekšlikumi.

1. ir Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, kas komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labrīt, Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi deputāti! Ministru prezidenta kungs! Ministri! Opozīcijas vārdā es sveicu jūs šodien ar to, ka budžeta pieņemšanas procesā esam jau nonākuši līdz otrajam lasījumam.

1. priekšlikums ir saistīts ar ēnu ekonomikas apkarošanu. Tur, kur ir liela ēnu ekonomika, parasti ir negodīga konkurence jeb kropļota konkurence un negodīgs bizness. Un mēs, visa sabiedrība, no tā arī zaudējam.

Latvijā atbilstoši VARAM datiem ir 105 tūkstoši tonnu riepu. Tas ir daudz. Vismaz pēc savām sajūtām - pat tad, ja mēs neorientējamies nozarē, -mēs skaidri zinām, ka tas ir daudz. Mēs arī redzam... dzirdam daudzus stāstus par piedrazotajiem mežiem, par nelegāli uzkrātām riepām, kuras netiek pārstrādātas. Tā diemžēl Latvijā ir realitāte.

Kādēļ? Tādēļ, ka ārkārtīgi lielas konkurences dēļ... riepu apsaimniekošanas konkurences dēļ gadu laikā ir būtiski kritušās apsaimniekotāju pakalpojumu izmaksas... kritušās ir, jā, pakalpojumu izmaksas, kamēr dabas resursu nodoklis ir strauji audzis. Faktiski apsaimniekošanas izmaksas, ja salīdzina... 10 gadu periodā parasti viss aug, šinī gadījumā par trīs reizēm ir kritušās. Un pie tik nežēlīgas konkurences riepu apsaimniekotāji sāk nodarboties ar dempingu. Un pēc būtības tas noved pie tā, ka viņi riepu pārstrādi neveic. Viņu darbības rada iespaidu, ka it kā to dara, bet patiesībā viņi uzkrauj tās... un to nedara, jo faktiskās izmaksas viņiem ir daudz lielākas, nekā tas pakalpojums patiešām maksā.

Parasti tad, kad riepas tirgo, tajā tirdzniecības vietā ir jāpieņem šīs riepas atpakaļ vai arī skaidri jānorāda, kur riepu turētājs varēs to izdarīt. Bet tas, ko nereti dara uzņēmēji, - viņi pārdod riepas interneta vietnēs, nenorādot, kur šīs riepas varēs pārstrādāt, un tādā veidā izvairās arī no likuma izpildes.

Šis priekšlikums ir saistīts tieši ar to, ka, ja interneta vietnē tiek tirgotas riepas, bet tirgotājs nenorāda, kur šīs riepas ir iespējams nodot pārstrādei, tad Valsts ieņēmumu dienestam, ja viņi redz, ka to dara negodprātīgi, ir iespēja šo interneta tirdzniecības vietni bloķēt (līdzīgi kā daudzos citos gadījumos, kad Valsts ieņēmumu dienests redz, ka, tirgojot kādu produktu vai pakalpojumu interneta vidē, tiek apieta nodokļu nomaksa un tas tiek darīts negodprātīgi).

Šis ir priekšlikums, kuru mēs iesniedzām jums jau pagājušā gada budžeta paketē kopā ar vēl citiem pasākumiem riepu apsaimniekošanas sistēmas sakārtošanai. Un tobrīd vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs solīja, ka budžetā... ka, nesasteidzot šo jautājumu, gada laikā ministrija nāks pati ar savu risinājumu. Diemžēl gandrīz gads jau ir pagājis, bet tāda skaidra risinājuma no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas puses nav, tādēļ mēs atkārtoti iesniedzam šo priekšlikumu. Tam nav fiskālas ietekmes. Tas ir sistēmas sakārtošanas jautājums, kuram var būt arī pēcāk netieša pozitīva ietekme uz valsts budžeta ieņēmumiem, kas mums šobrīd ir ļoti vajadzīgi.

Un aicinām mēs šo priekšlikumu no savas puses arī atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Premjera kungs! Ministri! Kolēģi! Es skatījos šo brīnišķīgo Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu, domāju par riepām... Par to nāk... pārdomas par to, kas tad īsti ir šis budžets, kolēģi?

Ir tik daudzi nosaukumi - "sociāli atbildīgs budžets", "budžets, ar kuru mēs tuvojamies Ziemeļvalstīm", "visu laiku lielākais budžets", "sadarbības budžets" vai "kompromisu budžets". Tad bija daudz interesantāki nosaukumi. Tādi kā "ēzelis vairs nevelk" - jau tuvāk. Bet man visvairāk, kolēģi, patika jūsu un mana kolēģa Bondara kunga apzīmējumi, es domāju, ka es ļoti krāšņi... Es domāju, ka varbūt viens no labākajiem apzīmējumiem šā gada budžetam ir - "stulbi pieņemt likumus, kurus nevar izpildīt". Es domāju, ka tas tiešām varētu būt šā budžeta...
(Dep. J. Kursītes-Pakules starpsauciens. Dep. J. Iesalnieks: "Par riepām!")

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet par konkrēto priekšlikumu, Dombrovska kungs! Par priekšlikumu!

V. Dombrovskis. Es tūlīt pabeigšu... par to un sākšu... par tām riepām.

Bet Bondara kungs ir pateicis arī vienu apzīmējumu, kurš, manuprāt, visprecīzāk raksturo...

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet par konkrēto priekšlikumu, Dombrovska kungs! Par priekšlikumu!

V. Dombrovskis. ... ka Latvija ir spērusi šo soli uz kosmosu, un tur tai arī jāpaliek. Taču es gribu aicināt premjera kungu... Premjera kungs, es jūs aicinu atsaukt šo pretlikumisko budžetu, atgriezties no šā kosmosa... no šā likumu nepildīšanas kosmosa atpakaļ uz zemi...

Sēdes vadītāja. Dombrovska kungs - par priekšlikumu! Esiet tik laipns, runājiet par priekšlikumu! Es jums norādu trešo reizi - lūdzu, runājiet par priekšlikumu!

V. Dombrovskis. Premjera kungs, lūdzu, ietaupiet *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* mums šodien visiem laiku... Atsauciet šo...

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet par konkrēto priekšlikumu!

V. Dombrovskis. Paldies jums par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu. *(Aplausi.)*

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

M. Šteins. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 12, pret - 54, atturas - 16. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 2. ir deputāta Valaiņa priekšlikums, kas arī komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Ministru prezidenta kungs! Ministri! Šis priekšlikums nav pirmo reizi manis iesniegts - jau izskatot iepriekšējo, tehnisko, budžetu, nācu ar šo pašu priekšlikumu. Vēlreiz, kolēģi, jums atgādināšu, par ko tad bija šis priekšlikums.

Šis priekšlikums paredz to, ka uz Latvijas autoceļiem... gluži vienkārši par godīgu konkurenci. Šobrīd "Latvijas Valsts ceļi", Satiksmes ministrija jau ir veikuši aprēķinus par to, ka ir ļoti daudz ceļu lietotāju (smagā tehnika, un daudz no tās ir tādi transportlīdzekļi, kas iet tranzītā caur Latviju), kuri gluži vienkārši nemaksā tā saukto vinjeti. Mums ir dažādi fotoradari un citas ierīces, kas jau darbojas uz Latvijas autoceļiem, tomēr šajā gadījumā šis maksājums netiek iekasēts pēc būtības pilnā apmērā, un ir virkne ceļu lietotāju, kas to negodprātīgi izmanto.

Pirms pāris nedēļām biju Krāslavā, un tur, runājot ar vietējiem pašvaldību domju deputātiem un arī uzņēmējiem... viņi atzina, ka tur vispār eiro... šo vinjeti ir grūtības nopirkt un ka tur ir vesela virkne... kas iet tranzītā caur Lietuvu uz Krieviju... no Lietuvas uz Krieviju kas brauc un gluži vienkārši nemaksā.

Kolēģi, es jau pirms gada minēju šos skaitļus. Tie ir tikai par divām vietām... Tie ir 10 miljoni, ko varētu iekasēt. Ja uzliks fotoradarus divās vietās, tie ir 10 miljoni, ar ko varētu papildināt valsts budžetu.

Bet Latvijā nav tikai divi tranzīta ceļi. Mēs to zinām, mēs varam uzlikt arī vairāk. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā pie Mārtiņa Bondara jau pirms gada Satiksmes ministrijas ierēdņi māja ar galvu un visi māja ar galvu, ka, jā, saprot šo lietu un ka tiešām tā arī ir.

Tad jautājums - kāpēc pa visu šo periodu šī lieta nav izdarīta?

Es esmu saņēmis arī no finanšu ministra vēstuli, ka šis priekšlikums īsti nav vietā un nav laikā. Es piekrītu - pirms gada tas bija ļoti precīzi īstajā likumā ielikts... un ar lūgumu vienkārši ieviest to - ar noteiktiem termiņiem, pārejas periodu... Šī nav īstā vieta, bet šī ir īstā vieta, lai, kolēģi, jums atgādinātu... ja jūs runājat par to, kur dabūt naudu mediķiem, tad šeit ir ļoti liels naudas avots, kas vienkārši mūsu pašu neizdarības dēļ netiek apgūts.

Tā ka, kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Tur ir paredzēts tikai ar pārejas noteikumiem uzdot valdībai uzdevumu sakārtot šo lietu. Ir jau tehnoloģijas, ir fotoradari. Vienkārši tehniski jāpieliek klāt vēl viena funkcija, un mēs varēsim nodrošināt to, lai Latvijā būtu godīga konkurence.

Latvijas vietējie zemnieki, vietējie uzņēmēji ir spiesti, visi kā viens, maksāt šo eirovinjeti, lai lietotu Latvijas valsts autoceļus. Bet mums ir vesela virkne tranzītbraucēju, kuri ļoti veiksmīgi... redz to, ka šis kontroles mehānisms nestrādā... un tie ir pētījumos, datos balstīti aprēķini... vienkārši brauc cauri Latvijai, dragā mūsu ceļus un par to nemaksā.

Kolēģi, tie nav... tie nav 10 miljoni, tie ir vairāk nekā 20 miljoni ik gadu, kas varētu papildināt valsts budžetu. Pirms gada arī ministri tā ļoti izsvērti skatījās: jā, taisnība. Vēl jo vairāk tāpēc, ka ierēdņi apstiprināja to, ka tas tiešām tā arī ir. Un tās ir tikai tehniskas ierīces, jau pastāvošas, kurām vienkārši jāpieliek klāt jauna funkcija.

Tā, kā jau šobrīd ar šiem pašiem fotoradariem mēs varam kontrolēt to, vai ir apdrošināšana un izieta tehniskā apskate, tāpat pieliek klāt... lai pēc numura zīmes varētu pateikt to, vai ir vai nav

samaksāta eirovinjete, un, ja nav samaksāta, tad sodīt. Nekas jauns nav jāliek. Vienkārši jāpapildina ar jaunu funkciju šie aparāti.

Kolēģi, aicinu atbalstīt! Ja mēs skatāmies, kurā vietā dabūt naudu mediķiem, nu tad šis ir tiešām viens ļoti nopietns avots, ko... ne jau koalīcija ir pētījusi, bet jūsu pašu koalīcijā, pakļautībā esošās ministrijas, iestādes to ir izvērtējušas. Es brīnos, kāpēc tas netiek darīts. Ko mēs mēģinām aizstāvēt? Tie ir reāli tranzītbraucēji, kas vienkārši apzināti nemaksā eirovinjeti.

Kolēģi! Ieklausieties šajā priekšlikumā, jo īpaši ministri, kuriem tik ļoti šo naudiņu vajag!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Es arī aicinu atbalstīt šo deputāta Valaiņa kunga priekšlikumu. Un es īpaši vēršos pie kolēģiem no Nacionālās apvienības. Jūsu pārstāvis Eiropas Parlamenta deputāts Roberts Zīle ir ļoti aktīvs Eiropas Parlamenta Transporta komitejā. Viņš cīnās par Latvijas autopārvadātāju tiesībām lielajā cīņā, kur vecās, lielās dalībvalstis grib piespiest mazos... un izspiest tos no tirgus, nosakot noteiktus atalgojuma kritērijus un dažādu citu veidu regulējumu tā, lai mēs nespētu jeb mūsu pārvadātāji nespētu konkurēt ar viņiem. Šis ir viens piemērs, ka mēs cīnām lielas cīņas, - plēšam kreklus uz skatuves, bet neizdarām savus mājasdarbus. Jo šis ir viens konkrēts piemērs. Latvijas pārvadātāji visi maksā vinjeti, savukārt tie, kas brauc cauri Latvijai, nereti tiešām izmanto kontroles sistēmas nepilnības un šo vinjeti nesamaksā. Tas nozīmē, ka viņu pakalpojums ir lētāks nekā vietējo pārvadātāju pakalpojums.

Arī pagājušajā gadā, kad notika budžeta debates, šis priekšlikums šķita straujš: tas nāk no opozīcijas, nevar to atbalstīt pēc definīcijas! Bet bija ļoti daudz laika, lai atbildīgā ministrija šo jautājumu sakārtotu un tiešām ienestu budžetā to resursu, kas tik ļoti ir vajadzīgs šobrīd pedagogu atalgojumam... lai tas nebūtu atkarīgs no noziedzīgi iegūtu līdzekļu pieķeršanas un iesaldēšanas... un arī mediķu atalgojumam. Tā ir apmēram trešā daļa no tā, kas jums šobrīd pietrūkst.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, kolēģi! Deputāta Viktora Valaiņa priekšlikums pēc būtības, protams, ir atbalstāms, taču man, Valaiņa kungs, jums jāsaka viens komentārs. Es lasu jūsu priekšlikumu. Tajā ir rakstīts: uzdot Ministru kabinetam līdz tādam un tādam datumam veikt tādas un tādas darbības.

Valaiņa kungs! Vai tad jūs nezināt, ka Ministru kabinetam uzdot kaut ko ir bezjēdzīgi? Mēs uzdevām atcelt OIK. Ministru kabinets to neatcēla. Tika uzdots mediķiem algas sagādāt. Ministru kabinets to neizdarīja. Mūsu Valsts prezidents saka, ka tas, kas tiek uzdots VIENOTĪBAS koalīcijas valdībai, - ka tas nav jāpilda - ne tie Saeimas likumi, ne tie lēmumi nav jāpilda.

Tāpēc jūsu priekšlikums, Valaiņa kungs, - uzdot Ministru kabinetam kaut ko - ir bezjēdzīgs. Tieši tā iemesla dēļ, ka pat mūsu Valsts prezidents sargā šo koalīciju un saka: Latvijā likumi nav jāpilda. Manuprāt, tas ir pirmais Valsts prezidents... Skandināvijā... Ziemeļvalstīs, Eiropā un, ļoti iespējams, pasaulē, kurš saka: ir valsts, kurā ir kaut kādi likumi, kas ir jāpilda, un ir kaut kādi likumi, kas nav jāpilda.

Tāpēc es atbalstīšu jūsu priekšlikumu, bet neesiet naivs, Valaiņa kungs! Mūsu Ministru kabinetam Saeima neko nedrīkst uzdot! Tāda ir koalīcijas attieksme pret šo parlamentu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

Saprotu, ka bizness sāp. Fotoradaru izveidotais bizness. Iepriekš ZZS veidotais tīkls, fotoradaru tīkls, kurš balstās uz dažu uzņēmēju interesēm, liekot dārgus fotoradarus visā Latvijā. *(Starpsauciens: "Visā pasaulē!")* Tagad mēs cīnāmies ar sekām. Meklējam iespējas to apturēt. Kāpēc mums ir jācīnās ar to? Es saprotu, ka sāp, jo bizness ir apstājies un neiet uz priekšu.

Mēs noteikti izdomāsim, ko darīt tālāk, un arī iekasēsim...

Sēdes vadītāja. Butāna kungs, lūdzu runājiet par konkrēto priekšlikumu!

J. Butāns. Šis arī ir konkrētais priekšlikums par to, ka izveidot papildu... *(Starpsaucieni.)* vinjetēm. *(Starpsaucieni: "Par priekšlikumu!")*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Tikko Saeimas tribīnē kāpa deputāts Butāns no JK un runāja par biznesu. Cilvēks, kurš Satiksmes ministrijā "Latvijas dzelzceļa" bijušajai vadībai izmaksāja... cik tur... pusmiljonu vai miljonu, ja? Cilvēks, kurš saņem nevis deputāta algu, bet parlamentārā sekretāra algu, lai būtu lielāka. Viņš runā par biznesu.

Un vēl viņš saņem transporta kompensācijas 40 eiro apmērā, jo viņam nepietiek no viņa aldziņas. Viņam vajag vēl 40 eiro klāt! Viņš runā par biznesu! Tā, lūk! Tā, lūk...

Sēdes vadītāja. Runājiet, lūdzu, par priekšlikumu! Lūdzu, runājiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. Un pēc būtības, Butāna kungs, jums vajadzētu izlasīt, par ko ir šis priekšlikums - par fotoradariem vai par vinjetēm!

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, es aicinu arī jūs runāt par konkrēto priekšlikumu!

A. Gobzems. Mūrnieces kundze!

Sēdes vadītāja. Aicinu jūs runāt par konkrēto priekšlikumu!

A. Gobzems. Mūrnieces kundze! Es jūs nepārtraucu, jūs mani arī nepārtrauciet! *(Zālē smiekli. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Jā. Nu ko te var darīt? Dažiem laikam likumi nav rakstīti. Es atgādinu Kārtības ruļļa pantu, kas norāda, ka "piezīmes vai domu apmaiņa par" sēdes vadītāja "rīkojumiem attiecībā uz sēdes vadīšanu nav pieļaujamas".

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godīgi sakot, paldies Butāna kungam, ka uzkāpa tribīnē un kaut ko centās paskaidrot. Bet tas skaidrojums diemžēl bija galīgi aplams. Visticamāk, nesadzirdējāt to, ko vispār es no šīs tribīnes pirms brīža teicu. Šis priekšlikums nav gluži vienkārši par fotoradariem. Jums liekas: kaut kāds fotoradaru bizness un vēl sazin kas notiekas. Jūs esat koalīcijā, jūs esat valdībā, jums ir visas iespējas mainīt, darīt, kā jums ienāk prātā. Tas, ko es saku, - ļoti daudzi uzņēmēji *(Dep. D. Reiznieces-Ozolas starpsauciens.)* ļaunprātīgi izmanto šo sistēmu un gluži vienkārši nemaksā ceļa nodevu un braukā. Bet mūsu uzņēmējiem ir jāmaksā. Un tie nav kaut kādi simti, 200 tūkstoši, tie ir desmitiem miljonu, kas aiziet garām Latvijas valsts budžetam.

Padomājiet, ko jūs runājat! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

M. Šteins. Atgādinu, ka komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Kāpēc?")* Vajadzēja nākt uz komisiju...

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. Aicinu atbalstīt šo likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret - 7, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums Bāriņtiesu likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Iveta Benhena-Bēkena.

I. Benhena-Bēkena (KPV LV).

Labrīt, kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā otrajam, galīgajam, lasījumam tika izskatīts likumprojekts "Grozījums Bāriņtiesu likumā".

Uz otro lasījumu tika saņemts viens priekšlikums no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas. Komisijā tas netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Kopumā jau ar šo likumprojektu ir tā, ka, to lasot, prātā nāk tas teiciens, ka mums steigšus, steigšus, steigšus jāpaliek tepat. Jo tā būtība ir, neskatoties uz to, ka tā mērķis ir veicināt bāriņtiesu sadarbību, - pēc būtības par sešiem gadiem atcelt jeb atlikt aizgādnības informācijas sistēmas izveidi. Seši gadi - tas jau ir daudz. Bet, ja mēs paskatāmies, cik ilgu laiku šo sistēmu veido, - kopš 2009. gada! Es domāju, tas ļoti labi parāda mūsu valsts efektivitāti atsevišķās jomās - 16 gadi, lai izveidotu vienu informācijas sistēmu, kas ļautu bāriņtiesām tiešām arī iegūt

informāciju, ar to apmainīties! Un, ja mūs mulsina, ka tas var būt pārāk birokrātiski... tas diemžēl tieši ietekmē cilvēku dzīves.

Mūsu priekšlikums ir saistīts ar to, ka, neskatoties uz sistēmas neizveidošanu, bāriņtiesām ir pienākums cieši sadarboties, ar informāciju apmainīties, lai tas praktiski strādā. Un tas nāk no reālas pieredzes.

Nesen viens kolēģis mēģināja adoptēt bērniņu. Gads - vairāk nekā gads - pagāja, beigās piekusa un atlika to uz vēlāku laiku, jo mainījās dzīves plāni. Jau bija darbs citā valstī... vienkārši nepaguva to izdarīt. Un viens no galvenajiem iemesliem - tādēļ, ka šī sadarbība starp bāriņtiesām tiešām klibo. Rīgā, izejot visas pārbaudes, strādājot aktīvi un sadarbojoties ar bāriņtiesu, viņš izvēlējās bērniņu... vismaz turpināt to sadarbību ar bērniņu no citas pašvaldības, par kuru ir atbildīga cita bāriņtiesa. Un sanāca tā, ka atkal viss process sadarbībā ar bāriņtiesu bija jāsāk no sākuma, faktiski dublējot visu to, ko jau vairāku mēnešu garumā ģimene bija veikusi. Tas ir tiešā veidā pretrunā ar Labklājības ministrijas postulēto principu par deinstitucionalizāciju.

Mēs šeit, savos krēslos sēžot, tiešām varbūt gudri runājam par to, ko mēs gribam, bet maz darām, lai bērni patiešām, praktiski, iespējami drīz un iespējami vieglā ceļā var nonākt pie mīlošām ģimenēm.

Es lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu. Pat ja jūs neatbalstīsiet... tad, ministres kundze, jūsu uzdevums tik un tā ir tuvākajā laikā šo jautājumu sakārtot tā, lai bāriņtiesas tiešām ar informāciju apmainās un ģimenes var atbalstīt, nevis likt tām šķēršļus šajā procesā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (SASKAŅA).

Labrīt, cienījamā priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Aicinu atbalstīt Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas piedāvājumu.

Kā jūs domājat - kāpēc? Jums naudas pietrūka sistēmas izveidei? Labklājības ministres kundze, jums nauda pietrūka? Mums ir avots - līdzekļi neparedzētiem gadījumiem. Lielisks avots! Mums ir vēl viens avots - pedagogu sociālais spilvens. Nemaksāsim tiem cilvēkiem, kas grib ātrāk pensionēties, iedosim 72 miljonus Valsts izglītības informācijas sistēmai!

Mācieties, kolēģi to dara! Un budžetā jūs par to balsosiet. Varbūt šoreiz atbalstiet zaļzemniekus un izveidojiet sistēmu, lai tie stāsti, ko tikko kolēģe pateica, nevairojas, jo jūs taču gribat, līdzīgi kā Reira kungs, atbrīvoties no bērnunamiem un daudzām citām lietām.

Atbalstiet! Un, ja trūks naudas, pajautājiet mums! Mēs zinām, kur tā ir.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams, skaidrojams?

I. Benhena-Bēkena. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Benhena-Bēkena. Kopumā likumprojekts tika izskatīts un atbalstīts izskatīšanai Saeimas sēdē. Lūdzu balsojumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Bāriņtiesu likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 75, pret - nav, atturas - 8. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Zemes pārvaldības likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Reinis Znotiņš.

R. Znotiņš (JK).

Labrīt, kolēģi! Tātad komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Zemes pārvaldības likumā". Likumprojekta grozījumi paredz likuma pārejas noteikumu 4. punktā noteikt likuma III nodaļas spēkā stāšanos 2023. gadā, bet 5. punkta 5. apakšpunktā noteikto noteikumu izdošanas termiņu pārlikt uz 2022. gada 1. jūniju.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir saņēmusi divus priekšlikumus.

1. priekšlikums ir Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Ar šo priekšlikumu mēs aicinām atcelt likumprojekta normu, kas paredz zemes konsolidācijas kārtību atcelt par trim gadiem. Un arguments, kādēļ ministrija vēlas to darīt, ir tas, ka 12 organizācijas ir izteikušas iebildumus, ka to nevar pagūt. Vienmēr, kad ir sarežģītākas lietas un sarežģītākas reformas, būs organizācijas - un tas ir tikai normāli -, kurām būs iebildumi. Ar tām ir jāprot strādāt, un likums ir jāpilda. Jau tajā brīdī, kad Saeima šo deleģējumu Ministru kabinetam deva, bija zināms, ka būs jāveic saskaņošanas process.

Es domāju, ka tas ir viens piemērs, kur, ja tiešām skaļi piesaka, ka politiskais spēks, ministrijas vadība, nāk ar "jaunu politiku", tad tā politika ir jāīsteno vārdos un darbos. Darbs vienkārši ir jāizdara.

Aicinām atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas skaidrojams?

R. Znotiņš. Jā. Komisija šo priekšlikumu nav atbalstījusi. *(Dep. V. Dombrovskis: "Vai tas ir skaidrojums?")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. Tātad 2. priekšlikums arī ir Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums par likumprojektā norādīto likuma pārejas noteikumu 5. punkta 5. apakšpunkta izpildi līdz 2020. gada 1. jūnijam. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Abi divi šie priekšlikumi nozīmē... Ja tos atbalstām, tas nozīmē, ka pie šī likumprojekta mērķa šajā Saeimas sasaukumā šī valdība acīmredzot neplāno darbu vispār, jo tas principā pāriet uz nākamo Saeimu. Bet mūsu priekšlikuma jēga ir tomēr piespiest šo valdību pastrādāt.

Šeit visi... ļoti daudz dzirdēti dažādi skaļi uzstādījumi, ko mēs darīsim, ko mēs nedarīsim... No Tieslietu ministrijas šis nav vienīgais. Ir bijuši arī virkne citu, par ko mēs plaši esam šeit, Saeimā, debatējuši...

Gluži vienkārši tiek pārlikti termiņi, bet šie termiņi tiek pārlikti nesamērīgi. Manuprāt, pārlikt termiņu uz nākamo Saeimu - tas principā nozīmē to, ka mēs šajā jomā, visticamāk, neko pat nevēlamies darīt.

Kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un piespiest tomēr ministriju strādāt jau tagad un pildīt tos uzdevumus, kas tai ir uzdoti, jau tagad, neizvairoties no tiem.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas skaidrojams? *(Dep. V. Dombrovskis: "Skaidrojams!")*

R. Znotiņš. Komisija šo priekšlikumu nav atbalstījusi. *(Dep. D. Reizniece-Ozola: "Ļoti labs skaidrojums!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. Aicinu deputātus atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Zemes pārvaldības likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Zemes pārvaldības likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 57, pret - 22, atturas - 5. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Labdien vēlreiz! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā esam izskatījuši likumprojektu "Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"".

Saņemti četri priekšlikumi.

1. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Arī ne pirmo reizi par šo runāju. Tomēr jāsaprot - šis priekšlikums paredz atgriezt šo kārtību... atjaunot to tādu, kāda tā bija iepriekš. Ir runa par sadalījumu starp šī nodokļa, šīs nodevas ieņēmumiem starp valsti un pašvaldību.

Paskaidrošu iemeslus. Šobrīd azartspēļu zāles tiek izvietotas dažādās vietās - pilsētās, lauku ciematos. Pārsvarā tās ir pilsētas centrā. Un ļoti daudzi gadījumi ir tādi, ka tai pašvaldībai, vietējai kopienai, tiem iedzīvotājiem nemaz nav iespējas īsti ietekmēt... Un arī pat tad, kad pašvaldības dome balsojusi "pret", pēc tam ar tiesas lēmumu šī azartspēļu zāle tomēr tiek izveidota, un šai vietējai kopienai nu ir jācīnās ar tām problēmām, kas pēc būtības izriet un seko tālāk jebkurai azartspēļu zālei. Tās ir gan sociālās, gan drošības gluži vienkārši... nu, kas notiek ap šīm spēļu zālēm. Pašvaldības policijai kaut kādu finansējumu, sociālajam dienestam finansējumu, lai cīnītos ar šiem sociālajiem klientiem! Un, ja mēs atbalstām šādu pieeju, ka vietējām kopienām tiek ņemta šī nauda nost, tad, manuprāt, būtu ļoti nepareizi, ja vietējām kopienām, pašvaldībām, iedzīvotājiem, pie kuru mājām tiek izvietotas šīs spēļu zāles, nebūtu lielākas tiesības ietekmēt to, lai viņi varētu aiztaisīt tās ciet. Šobrīd tādas iespējas nav. Vienkārši šī azartspēļu zāle saglabājas, bet ieņēmumus viņiem noņem nost. Manuprāt, tas nav īsti pareizi.

Tāpēc es esmu jau iesniedzis priekšlikumus paplašināt šīs tiesības citā likumā, kas diemžēl nav budžeta paketē. Ja reiz nauda tiek ņemta nost vietējiem iedzīvotājiem, kuru drošībai, sociālajām lietām šī nauda galvenokārt kalpoja, tad dodam vietējām kopienām arī tiesības lemt par to, vai pie viņu mājām, pie viņu durvīm ir šīs azartspēļu zāles vai nav! Šis ir ļoti nopietns priekšlikums, kas, manuprāt, izdiskutēts nav. Es zinu, ka pašvaldības ir pret šo priekšlikumu. Arī es esmu pret šo priekšlikumu, ja tam nenāk līdzi arī otrs, kas paredzētu to, ka arī viņiem ir tiesības lemt par to, kas notiek viņu teritorijā. Šobrīd tāda sistēma īsti nepastāv.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, saglabāt šo dalījumu. Taču, ja tas netiks atbalstīts, kolēģi, esiet konsekventi un pēc tam, kad mēs skatīsim citu likumu... Es jums atgādināšu par to citu likumu. Priekšlikums jau ir iesniegts. Cerams, ka Bondara kungs to tuvākajā laikā izskatīs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Un tad atbalstiet arī citu priekšlikumu, kas pēc būtības dos iespēju pašvaldībām, vietējām kopienām, slēgt šīs azartspēļu zāles gluži vienkārši ciet, lai ar tām nav jācīnās. Jo šobrīd budžetā kaut kāds finansējums ir - praktiski ļoti niecīgs, kas tiek piedāvāts pašvaldībām... rūpēties par drošību, par sociālajām lietām... kas izriet no šī priekšlikuma.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Es aicinu atbalstīt Viktora Valaiņa priekšlikumu, kas paredz, ka pašvaldībām tiktu novirzīta lielāka daļa no izložu un azartspēļu nodokļa un nodevas. Tieši tā iemesla dēļ, ka mēs redzam: jo zemāks attīstības līmenis valstī, jo vairāk azartspēļu zāļu. Kādēļ tā? Tādēļ, ka cilvēki tiek baroti ar mānīgu cerību, ka tur varēs nopelnīt. Viņus ievilina šajās azartspēļu zālēs un nereti izsviež no tām tukšākus nekā dzīves neveiksminiekus. Un tad pirmā institūcija, pie kuras parasti tas cilvēks, kurš vairs nevar savilkt galus kopā, vēršas, ir pašvaldība. Pašvaldība ir tā, kas ir spiesta nodrošināt sociālo nodrošinājumu. Pašvaldība ir arī tā, kas uztur sabiedrisko kārtību, jo nereti, pat ja distance ir ievērota, tās azartspēļu zāles atrodas salīdzinoši tuvu izglītības iestādēm un citām... vietām, arī tādā veidā traucējot cilvēku ikdienas regulāru uzturēšanos un viņu labsajūtu.

Pašvaldības neuzskata azartspēļu zāles par labu biznesu tām. Pat ja tas finansējums tām tiek novirzīts, ir tā, ka vairāku gadu garumā pašvaldības ir aktīvi, es pat teiktu - agresīvi, cīnījušās par to, lai tām būtu iespēja un lielāks mandāts šīs azartspēļu vietas aizvērt, saprotot, ka tām nebūt nav labvēlīgs efekts uz vietējo sabiedrību. Tādas iespējas pašvaldībām nav. Valaiņa kungs jau izklāstīja, ka dažkārt, ja pašvaldībai ir vēlme neļaut kādai azartspēļu zālei atvērties, ar tiesas lēmumu pašvaldībai liek šo azartspēļu zāli ļaut atvērt. Pašvaldībām nekādas lielās iespējas to ietekmēt nav, tādēļ ir vismaz šī finansiālā kompensācija, ar kuru var rīkoties un ar kuru var kopumā dzīves līmeni pašvaldībā uzlabot. Tas ir kā savienoto trauku princips - nodarot kaitējumu, vismaz nedaudz tas tiek kompensēts, lai labklājība celtos.

Ar šo priekšlikumu - vienkārši paņemot naudu no pašvaldībām, lai iztērētu daudzām citām, jā, vajadzīgām, lietām no valsts budžeta - šīs pašvaldību iespējas tiek samazinātas. Tas nav pareizi.

Līdz ar to es arī aicinu atbalstīt Viktora Valaiņa priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Vienu būtisku lietu tomēr nepateicu. Es gribētu pateikt lielu paldies Ministru prezidentam Kariņa kungam. Pirms kāda laika mēs nosūtījām deputātu jautājumus par visiem priekšlikumiem, kas ir iesniegti no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas, tai skaitā manējiem, valdībai un lūdzām dot argumentētu atbildi, kāpēc nav atbildēts. Tomēr necerot, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā pēc būtības kāds kaut ko atbildēs, mēs izvēlējāmies šogad iet šādu ceļu, bet šis diemžēl ir tas jautājums, kur arī no valdības mēs nesaņēmām nekādu atbildi par to, kāpēc... ir vai nav noraidīts. Uz virkni jautājumu mēs saņēmām tiešām labas, argumentētas atbildes, par kurām mēs šodien vēl runāsim. Bet šis bija tas jautājums, kur diemžēl nekāda atbilde no valdības nesekoja. Gluži vienkārši darām tāpēc, ka darām.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas piebilstams?

M. Šteins. Atgādinu, ka komisijā deputāta Valaiņa priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 3. pantu, nav atbalstīts. *(Dep. V. Dombrovskis: "Kāpēc?")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputāta Viktora Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 2. ir Ministru kabineta priekšlikums, kas paredz mainīt azartspēļu nodokļa ieņēmumu sadalījumu pa valsts un pašvaldību budžetiem, paredzot azartspēļu nodokļa ieņēmumus 95 procentu apmērā ieskaitīt valsts pamatbudžetā, bet 5 procentu apmērā - tās pašvaldības budžetā, kuras teritorijā tiek organizēta azartspēle. Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Krišjānim Feldmanam.

K. Feldmans (JK).

Labrīt, godājamie kolēģi! Cienītās kolēģes! Šis ir viens no tiem priekšlikumiem, kas ir, manuprāt, viens no lielākajiem šī budžeta sasniegumiem. Protams, tas nav pats par sevi kaut kas ļoti dižs. *(Starpsaucieni.)* Bet Jaunie konservatīvie jau vairākus gadus ir izvērsuši plašu cīņu, lai ierobežotu azartspēļu zāļu izplatību Latvijas teritorijā. Pirms 11 gadiem - 2006. gadā - Rīgas dome pieņēma saistošos noteikumus, ko 11 gadus pati nepildīja. Par laimi, 2017. gada 22. maijā, pateicoties Jauno konservatīvo spiedienam, Rīgas domes Drošības un korupcijas novēršanas jautājumu komitejā tika... izdevās panākt to, ka Rīgas dome pati sāk pildīt savus saistošos noteikumus un sāk ierobežot azartspēļu zāles Rīgas vēsturiskajā centrā.

Tāpēc tā nav taisnība... Un par to, ko teica Valaiņa kungs, - ka *(Starpsauciens: "Taisnība ir tikai viena.")* pašvaldības nevar ierobežot azartspēļu zāles savā teritorijā *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*... Kleptokrātu koalīcijai vajadzētu konsultēties savā starpā. Un attiecīgi līdz ar to šis dalījums, šī proporcija - 5 un 95 procenti... Jauno konservatīvo ieskatā, tai bija jābūt šādai: 0 procenti - par labu pašvaldībām, un 100 procenti - par labu valstij, lai pilnībā izslēgtu pašvaldībām jebkādu motivāciju *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsaucieni.)* nodarboties ar šo kaitniecisko, ģimenes iznīcinošo, pašnāvības veicinošo biznesu.

Es saprotu, kāpēc Valaiņa kungs nāk šajā tribīnē un aizstāv azartspēles, un vēl cer, ka varēs ar tām nopelnīt savās... savas partijas vadītajās pašvaldībās. Tas ir tāpēc, ka Vērzemnieks, kurš Saeimas vēlēšanās kandidēja no ZZS, ir, protams, arī azartspēļu asociācijas... Latvijas Spēļu biznesa asociācijas vadībā šobrīd. *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsauciens.)* Un tāpēc tas vairs nav nekāds noslēpums, ka ZZS lobē azartspēles Latvijā.

Mums visiem kopā jādara viss iespējamais arī nākamajos budžetos - ne tikai jāmaina šī proporcija uz 100 procentiem par labu valstij, bet būtiski (vismaz par 20-30 procentiem) jāceļ azartspēļu nodevas tieši... arī attiecībā uz spēļu automātiem - šiem tā saucamajiem vienročiem.

Būsim godīgi! Azartspēles nekādu pievienoto vērtību Latvijas ekonomikai nepienes, tikai ļaunumu un iznīcību. *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* Īpaši ģimenēm, kas atrodas reģionos. *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* Azartspēļu zāles Latvijā ir jāslēdz!

Tāpēc aicinu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītāju Bondaru beidzot izņemt no atvilktnes daudzu cilvēku parakstīto iniciatīvu par to... kuru parakstījuši vairāk nekā 10 tūkstoši, pat padsmit tūkstoši cilvēku... par to, ka azartspēļu zāles ir jāslēdz ne tikai pašvaldību līmenī, bet... tas ir jānosaka likumā, ka tāda darbība tiek izbeigta *(Starpsauciens: "Nu tad slēdziet likumā!")* turpmāko piecu gadu laikā, kā to jau šobrīd, tiesiskās paļāvības principu ievērojot, paredz likums.

Paldies par uzmanību. Šis ir viens no labākajiem priekšlikumiem šajā budžetā. Atbalstīsim! *(Starpsauciens. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šis tik tiešām... droši vien ir viens no labākajiem priekšlikumiem, jo Feldmana kungs tikko atzina, ka ir noteikti jālobē *online* kazino, aizliedzot šos vienroču aparātus. Un Feldmana kungs atzina, ka partiju finansēšana ir jāfinansē arī no nelaimīgo atkarīgo cilvēku problēmām, no izputinātām ģimenēm. Jo savādāk Jaunā konservatīvā partija būtu sekojusi konsekventi savam plānam un atbilstoši *ManaBalss.lv*... viņu savāktajiem parakstiem... būtu iesniegusi likumprojektu, kas tiešām paredzētu aizliegt visas azartspēles - gan *online*, gan arī šos te... šīs azartspēļu zāles.

Es jums nolasīšu šo *ManaBalss.lv* iniciatīvu, šīs iniciatīvas tekstu, jo jūs to varbūt esat piemirsuši.

"Vēlamies panākt azartspēļu zāļu aizliegšanu visā Latvijas teritorijā."

Neliels atgādinājums, ka šis teksts tapa 2018. gada vasarā, karstajā priekšvēlēšanu periodā.

"Pārmaiņas tiks īstenotas, veicot grozījumus Azartspēļu likumā, paredzot, ka turpmāk kazino drīkst ierīkot tikai luksusa klases viesnīcās."

Es neredzu šo priekšlikumu budžetā pie... no Jaunās konservatīvās partijas.

"Spēļu elles ir slimība, kura pārņēmusi Latviju. Tu to redzi, visi to apzinās, bet neviens neko nedara. Iedomājies desmit savus draugus vai paziņas, astoņi no viņiem atbalsta zāļu slēgšanu. Iet bojā cilvēki, tiek saplosītas ģimenes, tiek pazudināta tava valsts - Latvija. Šis neprāts ir jāierobežo un jāieliek stingros rāmjos! Nav muļķīgāka apgalvojuma kā tas, ka azartspēļu nodokļos samaksātie miljoni ir ļoti svarīgi valsts budžetam."

Feldmana kungs, kurš te ir muļķis tagad?

"Tikai pagājušajā gadā azartspēļu kompāniju ieņēmumi sasniedza 280 miljonus eiro jeb 150 eiro uz katru Latvijas iedzīvotāju, ieskaitot pensionārus un zīdaiņus. Šogad ieņēmumi var pārsniegt 300 miljonus eiro. Tie ir miljoni, kas izņemti no tavas, tavas sievas, vīra, brāļa vai citu tuvinieku kabatām. Kāds teiks, ka katru gadu valsts un pašvaldība gūst ienākumus, mērāmus miljonos! Vēl kāds teiks, ka šīs iestādes dos cilvēkiem darbu un iespēju nopelnīt. Bet vai kāds ir rēķinājis, cik daudz valsts un pašvaldība zaudē, jo simtiem un tūkstošiem azartspēļu atkarīgo cilvēku iznīcina savas dzīves, sagrauj savas ģimenes, iedzen tās vēl lielākā nabadzībā? Vai valsts ir daudz zaudējusi, aizliedzot smēķēšanu kafejnīcās un citās publiskās vietās? Vai daudz ir zaudēts, aizliedzot alkohola 24 stundu tirdzniecību? Situācija saistībā ar azartspēļu izraisītajām sekām ir kritiska, un vilcināties nedrīkst. To redz un saprot katrs domājošs cilvēks. Azartspēlēm ir jāierāda vieta. Sabiedrības indēšanai ir jāpieliek punkts."

Jaunā konservatīvā partija! Godātie kolēģi, vai jums ir jautājumi? *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Šis ir labākais, ko es šodien te esmu dzirdējis, ka šis priekšlikums ir šā budžeta, tā teikt, viens no galvenajiem sasniegumiem, - kā tikko teica Jaunās konservatīvās

partijas galvenais ekonomists Feldmana kungs... Un diena tikai sākas, kolēģi! Diena tikai sākas! *(Aplausi.)*

Jūs dzirdējāt, Kariņa kungs? Jūsu valdības galvenais... viens no galvenajiem sasniegumiem šajā budžetā ir "aizstāt otrajā daļā skaitli "75" ar skaitli "95" un skaitli "25" - ar skaitli "5"". Es ceru, ka jūs to savā ziņojumā... šodien... par jūsu valdības galvenajiem sasniegumiem šogad esat ierakstījuši kā vienu no saviem galvenajiem sasniegumiem.

Ļoti labi, koalīcija, ļoti labi! Turpiniet! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Turpinot Dombrovska kunga iesākto tēzi par to, ka šis ir budžeta lielākais sasniegums, man tomēr nāksies oponēt. Es domāju, ka šis, Dombrovska kungs, nav budžeta lielākais sasniegums, un tas, ko runāja Feldmana kungs no tribīnes... Es domāju, ka viņš ir smagi sajaucis adreses, jo šis priekšlikums, kā jūs te stāstījāt, ka tas kaut ko ietekmēs... nu, tas neko neietekmēs. Tas neietekmēs absolūti neko! Neviena azartspēļu zāle pēc šī priekšlikuma netiks aizvērta.

Ko priekšlikums ietekmēs? Tas noteikti ietekmēs to teritoriju iedzīvotājus, kurās ir šīs azartspēļu zāles. To teritoriju iedzīvotājiem pasliktināsies drošības apstākļi, tā naudiņa... pamatlietām. Pašvaldības policijai, lai vāktu visus tos dzērājus, kas tur vācas apkārt azartspēļu zālēm.

Sociālie klienti... Pasakiet, kuri šie te, manuprāt, tiešām nelaimē nonākušie cilvēki... kuri no viņiem iet uz Veselības ministriju vai Labklājības ministriju pēc palīdzības! Kur ir tās programmas Veselības ministrijā, Labklājības ministrijā, lai sniegtu palīdzību šiem cilvēkiem? Par kādu naudu šī palīdzība tiek sniegta, Feldmana kungs? Tā palīdzība tiek sniegta... sociālie dienesti... Aizejiet tur kādreiz! Jūs bijāt Rīgas domes deputāts. Manuprāt, tālāk par rātsnamu jūs neesat pabijis. Aizejiet uz Rīgas Sociālo dienestu, paskatieties, cik šādu klientu tur ir un kā šī nauda tiek tērēta, un tad runājiet par to, ka šis priekšlikums... aizvērs azartspēļu zāles ciet! Muļķības! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kaut man šķiet, ka deputāts Feldmans... deputāts Feldmana kungs runāja diezgan lielas muļķības par šo priekšlikumu, es būtu gatava viņam uzsaukt šodien pusdienas, nu, 95 procentu apmērā *(Starpsauciens.)*, ja viņš nosauks... ja viņš nosauks kaut vienu pašvaldību, kas cīnās par azartspēļu zāles atvēršanu! *(Aplausi. Dep. V. Dombrovska starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Dombravam. *(Starpsauciens.)*

J. Dombrava (NA).

Godātā Saeima! Te izskanēja... būtiskie kaitējumi, kas tiek radīti iedzīvotājiem... pašvaldībās... no azartspēļu zāļu darbības. Es atgādināšu, ka šobrīd Izložu un azartspēļu likuma 42. panta sestā daļa noteic: "Ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, pašvaldības dome ar motivētu lēmumu ir tiesīga atcelt izsniegto atļauju atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās."

Faktiski jau šobrīd pašvaldība, konstatējot būtisku kaitējumu *(Dep. D. Reizniece-Ozola: "Bet kā tas praksē strādā?" Starpsaucieni.)*, var atcelt... Ir zināmas vairākas pašvaldības, kuras to ir spējušas izdarīt. Bet jautājums ir ieinteresētībā. *(Starpsauciens.)* Un, protams, tajā brīdī, kad samazināsies pašvaldības ieņēmumi no izložu un azartspēļu organizēšanas, pieaugs motivācija vairākās vietās slēgt šīs azartspēļu vietas. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es vēlētos precīzi citēt Feldmana kungu no JKP. Viņš ļoti precīzi raksturoja šo budžetu. Viņš teica, ka nav, ar ko lielīties... un ka šis ir lielākais sasniegums budžetā. Tā Feldmana kungs par šo budžetu teica. Tiešām, šajā budžetā nav, ar ko lielīties.

Azartspēles Latvijā ir jāaizliedz. Tās jāaizliedz visā Latvijas teritorijā. Un, protams, tas ir jāizdara valdošajai koalīcijai. Bet ir pilnīgi skaidrs, ka šajā valdošajā koalīcijā tiek spēlēts teātris. Šajā valdošajā koalīcijā atrodas personas, kas pārtiek no... kas tiek sponsorētas no azartspēļu biznesa. Un ir tāda sajūta, ka, ja gada laikā nav bijusi iespēja atrisināt šo jautājumu un azartspēles Latvijā nav tikušas aizliegtas, - ka tie ir sponsori ne tikai vienam flangam, kas no manis šeit atrodas nedaudz pa kreisi, bet arī tiem, kuri ir no citas koalīcijas partijas un kāpj tribīnē, un saka, ka azartspēles ir jāaizliedz, bet kuri neko nedara, lai tās tiktu aizliegtas. JKP, pierādiet, ka jums nav azartspēļu sponsoru! Pierādiet, ka šajā budžetā jūs panāksiet azartspēļu aizliegšanu Latvijā!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ingai Goldbergai.

I. Goldberga (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Neplānoju runāt, bet...

Atkal - no dzīves.

Reģiona centrs, kurš būs arī pēc novadu reformas. Gadiem pašā pilsētas centrā azartspēļu zāle. Iedzīvotāji ilgi un dikti cīnās, lai to varētu slēgt, bet nesanāk. Protams... Blakus jau vairākus gadus tiek lemts par jaunas spēļu zāles atklāšanu. Ar to motivāciju, kuru nodrošina likums, pašvaldībai ir ļoti grūti. Pašvaldība visu laiku ir zaudētāja, tāpēc ka kompānijas, kas vēlas atvērt šo spēļu zāli, ir labāk finansētas un labāk var pamatot savu vēlmi. Iedzīvotāji savukārt nevar atrast iemeslus, lai slēgtu esošo. Un kas notiek? Telpas tiek remontētas, un šajā nelielajā pilsētā būs vēl viena azartspēļu zāle blakus jau esošajai.

Ko varētu darīt pašvaldība? Pašvaldība, ja finansējums netiktu pārdalīts, varētu vismaz nodrošināt to, ka visu diennakti vismaz pilsētas centrā ir apgaismojums (jā, jā, Latvijā ir tādas pilsētas, kur apgaismojuma vēl nav!), vai vismaz izmantot šo naudu, lai pilsētas centrā attīstītu... un izvietotu videokameras, vai varbūt... Ja nu šo naudu pašvaldībām noņems, iekšlietu ministrs varētu... Ģirģena kungs, es uzrunāju jūs! *(Finanšu ministrs J. Reirs: "Ar zāli nevar sarunāties!" Aplausi.)* Tad varbūt policija varētu nodrošināt, ka iecirknis vai vismaz policisti šajā pilsētā būtu arī pēc pulksten pieciem. *(Dep. R. Ločmele-Luņova: "Un naktī!")* Par nakti nemaz nerunājot, jo šeit policija apmeklē ļoti reti. Tāpēc *(Starpsauciens: "Šeit arī!")*... šeit arī vajadzētu.

Tāpēc, pirms pieņemt tādus lēmumus, izsveriet un paskatieties, kāda ietekme tiem būs ne tikai Rīgā.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labrīt, Saeimas priekšsēdētāja! Labrīt, godātie kolēģi! Es gribētu atzīmēt ne tikai JK, bet arī KPV LV deputātus. Piemēram, Ēriks Pucens marta vidū Kuldīgā cilvēkiem apsolīja... Un "Kurzemnieks" rakstīja: "Saeimas deputāts Ēriks Pucens norādīja, ka Saeima pašlaik izstrādā likumprojektus, kas azartspēles ierobežotu. Tādējādi pēc laika šī iecere varētu kļūt nelegāla."

Jums ir, ar ko lepoties! Jūs atņemtu vienkārši papildu finansējumu no pašvaldības. Es domāju, jūsu vēlētāji Kuldīgā jūs nākamreiz atbalstīs.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Jā. Es tomēr... Dombravas kungs minēja, citēja Izložu un azartspēļu likuma pantu. Izskatās, ka tie likumi ir uzrakstīti ļoti labi, bet realitāte nepavisam nav tik rožaina, kā rakstīts likumā. Ir virkne tiesas spriedumu, un, kā jau es šodien iepriekš minēju, daudzos gadījumos tiesas atzīst to, ka sabiedrības izvērtējumi, ietekme uz sabiedrību un vēl visādi citādi argumenti, kas likumā ir doti un ko pašvaldība ir izvērtējusi, dienas beigās nekam neder. Un gluži vienkārši ar tiesas spriedumu tiek pieņemts lēmums par to, ka azartspēļu zāle tur būs, un pašvaldībai vienkārši ir sasietas rokas.

Bija laiks, kad pašvaldības varēja, tas bija līdz 2006. gadam, manuprāt. Tad bija šādas iespējas pašvaldībām tiešām būtiski ietekmēt šos lēmumus. Bet likumi tika mainīti, un sākās šī tiesu prakse. Manuprāt, šī likumdošana... kā jau iepriekš minēju, ja tiešām grib kaut ko ietekmēt šajā lietā, grib vietējiem iedzīvotājiem dot tādas tiesības, tieši ne šis likums, bet cits likums ir jāpamaina, jāpadara stiprāks, un tad jau arī mēs varēsim ieraudzīt pozitīvas pārmaiņas uz azartspēļu vietām.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

Gribu atbildēt Danai par to, kuras pašvaldības tad vēlas atvērt spēļu zāles. Atveram *Google*, ierakstām... meklējam. "Pēc iedzīvotāju spiediena Madonā atsakās atvērt jaunu spēļu zāli." Kas ir Madonas domes priekšsēdētājs? No ZZS. *(Dep. V. Valainis: "Bet atsaka, ne jau atļauj!")* Iedzīvotāji izcīna tiesības neatvērt. "Iedzīvotāju iebildumu dēļ neļauj atvērt jaunu spēļu zāli Līvānos." Kas ir Līvānos domes priekšsēdētājs? No ZZS!

Lūdzu, lūdzu, kur ir tie, kuri vēlas atvērt spēļu zāles! *(Starpsaucieni.)*

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Es, klausoties tās debates, īpaši no Jaunās konservatīvās partijas par to lielāko šā budžeta sasniegumu, es tiešām sāku saprast, kāpēc jums tik ļoti nepieciešams tāds partiju finansēšanas palielinājums. Jo kas tad sanāk? Tā pati Jaunā konservatīvā partija pirms vēlēšanām un tagad zālē visu laiku runā par to, ka azartspēles vajag aizliegt, aizliegt, aizliegt. Bet

tajā pašā laikā - cik jau tagad? Vairāk nekā gads! - nevienu konkrētu soli šajā virzienā nav spērusi. Ja jūs uzskatāt, ka vajag aizliegt, kas jums traucē? Iesniedziet priekšlikumu, vienojieties par to koalīcijas padomē. Tad sanāk, ka tā atkarība ir tik liela... nu tā, par ko esat liecinājuši, ka tas jums acīmredzot traucē to izdarīt. Nu laikam gaidīsim, kad tiks pieņemts lēmums par partiju finansēšanas palielinājumu, varbūt tad jums pietiks dūšas beidzot... lai būtu - vīrs un vārds, lai sekotu saviem vārdiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Uldim Augulim.

U. Augulis (ZZS).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Butāna kungs kā nav sapratis, ko nozīmē radari un ko nozīmē kontrolēt un uzskaitīt vinjetes, tādā veidā iegūstot valstij vairāk budžetā, tā nav sapratis arī par azartspēļu zālēm. Pašvaldības, aicinot iedzīvotājus pret uzņēmēju, organizē šādas akcijas, lai tiesvedības ceļā būtu argumenti, lai šādas zāles neatvērtu. Jums vajadzētu nonākt kādreiz līdz praktiskajai dzīvei un sākt kaut ko mācīties, nevis... kā 3. klasē iemācījāties spļaudīties, tā spļaudāties vēl šobrīd. *(Smiekli. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Šķiet, ka Butāna kungs kaut ko ir sajaucis. Es uzdevu jautājumu - vai ir kāda pašvaldība, kas cīnās par azartspēļu zāles atvēršanu? Es neuzdevu jautājumu - vai ir kāds uzņēmējs, kurš kādā pašvaldībā cīnās par azartspēļu zāles atvēršanu? *(Aplausi.)*

Pašvaldības ir tās, kas organizē diskusijas un iedzīvotāju apspriešanu, lai pēc tam vismaz kāds instruments tām varētu būt rokās, lai varētu to spēļu zāli aizvērt.

Un vēlreiz. Feldmana kungs, es ļoti gaidu, kad jūs minēsiet kādu piemēru. Vēl jo vairāk uz tā fona, kad jūs sakāt, ka pašvaldībām tad, kad tās pieņem lēmumu par kādas azartspēļu zāles aizvēršanu, ir jāgaida vismaz pieci gadi, lai to izdarītu... ka tas ir samērīgs princips.
(Dep. K. Feldmans: "Jūs vienkārši gribat mani pusdienās aizvest!")

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Man šķiet, ka mēs jau esam pavisam tuvu pietuvojušies mīklai, kas tad ir ar jūsu sponsoriem un kur viņi ir, un kas jūs dīda.

Es pacēlu augšā Saeimas 10. janvāra sēdes stenogrammu. Šajā dienā tika nodota iniciatīva par azartspēļu aizliegumu, un Strīķes kundze saka tā: "Nez kāpēc man šķiet, ka šodien visi nobalsos "par". Un nez kāpēc man liekas, ka turpmāk kāds mēģinās šo lēmuma projektu ielikt atvilktnē, vilkt garumā, neskatīt..."

Bondara kungs... Jūs gājāt pie viņa lūgties, lai viņš tomēr neliek atvilktnē? Kas ir noticis? Kāpēc?

Un tas, ko es gribu pateikt. Mēs zinām visus no šiem sponsoriem atkarīgos, visus, kas saņem naudu ziedojumos vai citādā veidā ir atkarīgi no azartspēļu biznesa organizatoriem. Tātad

Attīstībai/Par! ir atkarīga no azartspēļu biznesa organizatoriem. Kāpēc jūs nedarāt neko, lai viņi atteiktos no sponsoru naudas, Strīķes kundze? *(Dep. J. Strīķes starpsauciens.)* Un kāpēc jūs nedarāt neko, lai virzītu šo likumprojektu? Kas... ko jūs esat... kas ir ietirgots pret šo iniciatīvu? *(Starpsauciens.)* Ko jums ir piedāvājuši, lai jūs atteiktos no šīs iniciatīvas? *(Zālē troksnis. Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Dārgā JKP! Jums vienmēr ir kādi vainīgi: tad tur jums ir vainīga SASKAŅA, tad jums ir vainīga ZZS, oligarhi, Lembergs, vēl nezin kas. Visu laiku kāds ir vainīgs. Es jums atgādināšu - 29 gadu laikā SASKAŅA nevienu dienu nav bijusi valstī pie vadīšanas. *(Starpsauciens.)* Es jums atgādināšu - ZZS valdīšanas laikā nekad nav bijuši tādi iedzīvotāju protesti kā tad, kad jūs nonācāt pie varas. Tāda mediķu neapmierinātība un tāda likumu nepildīšana nekad nav bijusi, kad pie varas ir bijusi ZZS! Un jūs runājat par "bezkompromisu tiesiskumu"!

JKP! Tas, uz ko es jūs aicinu: ja jau jūs esat tādi cīnītāji pret azartspēlēm, nu tad izcīniet ar Attīstībai/Par! šo cīņu. Tagad, šodien! Jūs taču šodien pieņemsiet budžetu. Bet droši vien negribas, jo izskatās, ka jums ar Attīstībai/Par! ir kopīgi azartspēļu sponsori. Un tāpēc šodien parunāsiet, bet azartspēles joprojām Latvijā būs. *(Starpsauciens: "Jā!" Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams? Debates jau slēgtas. *(Starpsaucieni.)*

M. Šteins. 2. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Ministru kabineta iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 53, pret - 13, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

M. Šteins. 3. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti *(Starpsaucieni: "Balsot!")*... vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - Ministru kabineta iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 52, pret - 14, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

M. Šteins. 4. - deputāta Valaiņa priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 4. pantu. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsaucieni: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot, bet balsojums nav iespējams, jo netika atbalstīts 1. priekšlikums.

M. Šteins. Aicinu balsot par likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 77, pret - nav, atturas - 9. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Reinis Znotiņš.

R. Znotiņš (JK).

Kolēģi! Tātad Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja šo likumprojektu. Likumprojekts izstrādāts, lai precizētu mēnesī izmaksājamā pabalsta, atlīdzības un vienreizēja pabalsta kopējo maksimālo summu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija likumprojekta otrajam lasījumam priekšlikumus nav saņēmusi, tāpēc virzām tālāk izskatīšanai Saeimas sēdē.

Aicinu deputātus atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 83, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par valsts pensijām""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Reinis Znotiņš.

R. Znotiņš (JK).

Šis likumprojekts paredz to, ka piešķirtās vecuma pensijas apmērs nedrīkst būt mazāks par minimālās vecuma pensijas apmēru, un to, ka Ministru kabinets nosaka minimālās vecuma pensijas aprēķina bāzi, apmēru, piešķiršanas un pārskatīšanas kārtību.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir saņēmusi sešus priekšlikumus steidzamā likumprojekta otrajam lasījumam. Komisija tos ir izskatījusi un virza tālāk saskaņošanai Saeimas sēdē.

1. priekšlikums ir Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, kas komisijā netika atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsojumu. Vēlas arī debatēt.

Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas princips ir tāds, ka tu, mūža laikā strādājot, veic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, tu esi apdrošināts pret dažādu veidu nelaimes gadījumiem vai grūtībām dzīvē un tu uzkrāj savu vecuma pensiju. Tāda ir tā sistēma.

Bet kur šobrīd ir problēma? Neskatoties uz to, ka ļoti daudzi Latvijas iedzīvotāji šo apdrošināšanu un uzkrājumu ir veikuši, dzīvojot ārpus valsts, viņi šo vecuma pensiju saņemt nevar.

Ir, protams, izņēmumi. Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas valstis, ir arī atsevišķas valstis, ar kurām mums ir līgumi (Kanāda, Austrālija, Ukraina, Krievija), bet ir arī ļoti daudz valstu, ar kurām mums šo līgumu nav, un tad cilvēki vecuma pensiju saņemt nevar. Ja tu atgriezies Latvijā, tev ir ļoti sarežģīts process, lai pierādītu, ka tu šeit praktiski dzīvo... piemēram, ar deklarētās adreses norādīšanu vien nepietiek.

Varu minēt divas valstis, ar kurām mums šobrīd jau ir praktiski piemēri, kur cilvēkiem ir problēmas un kur vēl varētu būt. Viena ir Amerikas Savienotās Valstis, kur ir ļoti daudz mūsu pilsoņu, kas arī kādu laiku tur ir pavadījuši un tagad vecumdienas grib dzīvot Latvijā. Jūs varat iedomāties, ka, īpaši sākumā, tas nenotiek tā, ka tu uzreiz atbrauc un dzīvo visu laiku... kādu laiku tu dzīvo šeit, kādu laiku tur, kamēr pārcelies, un pieredze rāda, ka šādos gadījumos ir vairākkārt atteikts izmaksāt vecuma pensiju.

Otrs piemērs ir Lielbritānija. Jā, tā šobrīd ir Eiropas Savienības valsts, bet drīzumā tā var nebūt Eiropas Savienības valsts. Mums ar šo valsti līguma sociālās drošības jomā nav. Un, ņemot vērā Ārlietu ministrijas datus, ka mums šobrīd gandrīz 58 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju dzīvo Lielbritānijā, tas kādā brīdī var kļūt par reālu problēmu.

Tas mūsu priekšlikums paredz: ja tu esi Latvijā maksājis sociālās apdrošināšanas iemaksas, pensiju uzkrājumus, tad tu to vari saņemt neatkarīgi no tā, vai tu dzīvo Latvijā vai arī ārpus tās.

Es aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

R. Znotiņš. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 24, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. 2. priekšlikums ir Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums par citādu... valsts pensiju proporcionālu pārskatīšanu atkarībā no vecuma stāža. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Kučinska valdības laikā un iepriekšējās Saeimas laikā tika ieviests princips, ka, vecuma pensiju pārskatot, tiek ņemts vērā apdrošināšanas stāžs jeb to gadu skaits, cik cilvēks ir reāli strādājis. Jo lielāks stāžs, jo lielāka pensijas indeksācija, piemērojot dažādu procentuālo apmēru no apdrošināšanas iemaksu algu summas reālā pieauguma.

Mūsu priekšlikums ir šajā gradācijā ieviest vēl vienu kategoriju, nosakot 100 procentu indeksu, ja personas stāžs ir 50 vai vairāk gadu. Šobrīd maksimālais slieksnis ir 80 procenti, ja stāžs ir 45 gadi un vairāk. Šādu personu nav ļoti daudz, ticiet man. Ir, piemēram, viens kungs, kurš Talsos dzīvo, viņam ir vairāk nekā 80 gadu. Viņš 62 gadus ir strādājis.

Es domāju, ka tas būtu tāds cieņpilns žests no mūsu kā likumdevēju puses, ka mēs parādītu, ka daudz strādāt, arī maksāt nodokļus, veidot uzkrājumu, ieguldīt Latvijas labklājības attīstībā ir goda lieta. Tam nav lielas fiskālās ietekmes, neliela ir - 0,9 procentu apmērā. Bet mēs redzam, ka... piemēram, vakardien Labklājības ministrija pārdalīja vairākas budžeta programmas, kur līdzekļi bija palikuši pāri. Piemēram, invaliditātes pensija vien... Pāri palikušo līdzekļu bija 680 tūkstoši, ko ministrija sadalīja, iegādājoties jaunu datortehniku savām iestādēm. Es domāju, ka daudz prātīgāk būtu atbalstīt šādas iniciatīvas, nevis gada beigās mainīt datorus.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Šis budžets, kā teica Ministru prezidents, ir tuvošanās Ziemeļvalstu modelim. Šis priekšlikums ir kaut kas vairāk.

Šis priekšlikums paredz ne tikai tuvināt, bet arī apdzīt mūsu ziemeļu kaimiņus igauņus, jo šāds modelis, kādu jūs piedāvājat šobrīd budžetā, jau pastāv Igaunijā. Tas nav nekāds jaunums. Un Petravičas kundze ir tik daudz runājusi par to, ka vajadzētu simtprocentīgi indeksēt! Tad nu šis atbilst arī Petravičas kundzes vārdiem. Un, ja mēs gribam tuvoties... un šajā gadījumā pat apsteigt Ziemeļvalstis, piemēram, Igauniju, tad šis ir priekšlikums, kurš... izmaksātu mums, pēc Petravičas kundzes atsūtītās atbildes, 0,9 miljonus eiro.

Mēs šodien jau paspējām dažos likumos... kolēģi, paspējāt noraidīt potenciālos avotus, bet jūs šo kļūdu varat labot (būs vēl avoti, ko mēs piedāvāsim turpmāk šīs dienas laikā) un atbalstīt šo priekšlikumu, un valdībai tomēr likt atrast šos 0,9 miljonus eiro.

Taču šai atbildei, ko mēs saņēmām no valdības, tomēr ir arī tāda politiska piegarša. Ja mēs pirms vēlēšanām... nu, mēs ne... jūs, KPV LV, minējāt to, ka jūs likvidēsiet koalīcijas padomi, tad... vismaz ministriem tajā brīdī, kad viņi parakstās zem vēstulēm *(Starpsauciens.)*... kad viņi parakstās zem vēstulēm deputātiem, nevajadzētu atsaukties uz koalīcijas padomi, ka koalīcijas padome ir tā vieta, kur jūs nolēmāt to, ka šādā veidā mēs iesim... Nu, izvairieties! Mēs saņēmām veselu čupu ar vēstulēm no Petravičas kundzes, kur viņa min, ka, jā, priekšlikumu vērtēšana... priekšlikumi ir atbalstāmi, bet prioritārie pasākumi sagatavoti valdību veidojošo partiju diskusiju rezultātā. Un tad devās uz Ministru kabinetu. Nu, kolēģi, tas ir tas, pret ko jūs paši visvairāk cīnījāties, kad startējāt vēlēšanās. Tāpēc aicinājums būtu - turpmāk nelieciet savu parakstu uz tādām vēstulēm vai vienkārši izņemiet ārā. Mums jau nevajag, mēs saprotam! Bet nu jūs gan tomēr pastāviet bišķiņ par saviem principiem! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai ir kas piebilstams?

R. Znotiņš. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. 3. priekšlikums ir deputāta Klementjeva priekšlikums par iespēju pensionāriem saņemt pensiju dzīvesvietā. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Labrīt, augsti godātie deputāti! Ceru, ka par šo ļoti svarīgo likumprojektu debates būs ilgāk nekā par azartspēlēm, tāpēc ka mēs runājam par cilvēkiem, kuri gandrīz nevar parūpēties par sevi. Mums šodien vajadzētu pieņemt ļoti svarīgus grozījumus arī likumā "Par valsts pensijām".

Es ar savu priekšlikumu piedāvāju sakārtot pensiju piegādi. Šis jautājums bija ļoti aktuāls vasarā, kad nabaga pensionāri saņēma ziņu, ka pensiju piegāde maksās viņiem par 60 eiro gadā vairāk. Skaidrs, ka šodien, kad maksājam tik niecīgas pensijas, mums nevajadzēja sākt pelnīt uz pensiju piegādi. Tāpēc gribu atgādināt jums, ka "Latvijas Pasts" ir nacionāla kompānija. Šodien tā strādā ar zaudējumiem. Mēs visi, arī pensionāri, kuri maksā nodokļus, dotējam viņus, un taisīt biznesu no tās piegādes nav korekti.

Es gribu atgādināt jums, ka bija pieņemts lēmums, ka pensijas piegāde par maksu - tā vairāk bija simboliska rīcība, lai pieradinātu cilvēkus izmantot citas iespējas - internetu, bankomātus... bet nevis lai "Latvijas Pasts" pelnītu ar to, ka viņi piegādā pensijas.

Es gribu teikt, ka manā priekšlikumā nav pilnīga sociālisma un nav piedāvāts apmaksāt šo piegādi visiem, bet tikai tiem cilvēkiem, kuri fiziski nevar... to izdarīt. Sāksim ar cilvēkiem, kuriem ir invaliditāte, personām... Es domāju, ka jums nav noslēpums, ka ļoti daudz pensionāru fiziski nevar iziet ārā, un tas, ka pastnieks piegādās viņiem pensiju par 60 eiro gadā dārgāk - tas ir sociāli bezatbildīgi.

Un, runājot par otru kategoriju, cilvēkiem, kuri piedzima 1939. gadā un agrāk... Padomājiet, mēs tiem cilvēkiem mēģinām iemācīt strādāt ar internetbanku, mēs mēģinām viņiem iestāstīt, ka tas ir ļoti labi, ja jums ir internets, - jūs varēsiet visus maksājumus veikt caur internetbanku un saņemt pensiju uz kartiņu. Ticiet man, šiem cilvēkiem ir ļoti grūti to izdarīt, un atkal... "Latvijas Pastam" iekasēt no viņiem par piegādi - tas ir bezcilvēciski.

Es zinu, ka uz nākošo gadu šī problēma atrisināta. Nauda atrasta. Bet, lai ievestu kārtību un visām personām, kuras vecākas par 80 gadiem, un personām ar invaliditāti būtu pilnīga pārliecība, ka tas pasākums nebūs atkarīgs no Ministru kabineta, cik viņi labā noskaņojumā atnākuši uz darbu, bet tas būs garantēts ar likumu, es piedāvāju šo priekšlikumu atbalstīt. Atbalstīsim! Būs miers gan cilvēkiem, kas sagaida šo lēmumu, arī - "Latvijas Pastam", kas vienalga saņems no valsts dotāciju... un vienalga, ja mēs samaksājam gandrīz tādu pašu summu, lai uzturētu viņus. Es piedāvāju balsot sociāli atbildīgi un skatīties uz šo problēmu ilgtermiņā.

Lūdzu atbalstīt!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Es jums sakarā ar šo priekšlikumu gribētu kaut ko nolasīt. Man lūgums - ļoti uzmanīgi klausīties, īpaši šajā galā.

"Pakāpeniski izejot no ekonomiskās krīzes, mūsu valdībai ir jākoncentrējas uz pasākumiem, kas stimulētu Latvijas ekonomisko izaugsmi, taču vienlaikus ir jādomā, ko varētu darīt, lai uzlabotu situāciju tiem iedzīvotājiem, kuri nevar piedalīties mūsu valsts ekonomiskajā izaugsmē kā aktīvi darba tirgus dalībnieki. Pārsvarā ir runa par pensionāriem, kuri ir spiesti dzīvot ar fiksētiem

ikmēneša ienākumiem. Ir dažādi veidi, kā valdība var uzlabot ekonomisko situāciju mazturīgajiem iedzīvotājiem, tai skaitā pensionāriem. Viens no tiem ir palielināt valdības budžeta izdevumus. Otra iespēja ir panākt, ka šiem iedzīvotājiem samazinātos izdevumi caur cenu pazeminājumu. Abos variantos valdība varētu panākt, ka mēneša beigās cilvēkiem makā būtu vairāk naudas." Nē? Nevienam šie vārdi nav... Kariņa kungs? Tie varētu būt jūsu vārdi...? 2011. *(Starpsauciens.)*... 2011. gads. Kariņa kungs, pret...

Kolēģi! Jums vispār... vai kādam ir vispār mamma, tētis, ome? Kāds no viņiem ir vecāks par 80 gadiem vai tuvojas šim vecumam? Nu, paceliet rokas! Nu, kam ir? Nu, kāds viņiem ir fiziskais stāvoklis? Ja viņiem ir virs 80, vai viņi var aiziet... cik viegli?... uz veikalu nopirkt pārtiku, saņemt pensiju...? Nu, kur viņi ies? Ja jūs tagad noraidīsiet šo priekšlikumu, lai tie cilvēki, kas vienkārši fiziski nevar aiziet līdz veikalam, līdz pasta nodaļai, līdz bankai, līdz bankomātam... Ja viņiem nevar nodrošināt pensijas bezmaksas piegādi, tad nu... par kādu Ziemeļvalsti jūs vispār te runājat? Par kādu sociāli taisnīgu budžetu? Jums vispār sirdsapziņa ir, ja jūs to noraidīsiet?

Premjera kungs, tie ir jūsu vārdi. Tie ir jūsu vārdi! 2011. gads. Tikai pirms astoņiem gadiem. Vai šādi jūs nepalīdzēsiet tiem cilvēkiem, kuri, kā jūs sakāt, dzīvo ar fiksētiem ienākumiem? Virs 80 gadu vecuma... Nē, nekādi? Vai tā sirdsapziņa bija tikai 2011. gadā un pēc tam - viss! - kaut kur izzuda? Ieslēdziet sirdsapziņu, kolēģi! Ieslēdziet!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Es arī gribētu pievienoties un atbalstīt kolēģi Klementjevu. Ne velti...

Mēs visi bijām vasarā liecinieki tam, kas notika ar pasta piegādēm, kad pasta piegādēm paaugstinājās tarifs. Un mums patiesībā ir bijis baigais tāds... tāda iespēja visiem piedzīvot un saprast to, cik šis priekšlikums patiesībā ir būtisks. Viens pasta piegādes... kāds satraukums bija pensionāros!

Otrs jautājums bija tajā brīdī, kad aizvērās viena no Latvijas bankām. Kas notika Daugavpilī? Cilvēkiem ūdeni uz ielām nesa - pensionāriem, senioriem... Milzīga krīze radās tajā brīdī. Un mēs visi to redzējām. Un mēs visi saprotam arī... Es nedomāju, ka visi pensionāri un jo īpaši šādā vecumā, par ko ir runa šajā priekšlikumā... kas ir ļoti cienījamā vecumā... ka viņiem ir... es nedomāju pat par zināšanām, bet vispār... tā elementāri... vispār iespējas piekļūt šīm modernajām tehnoloģijām... ka to visu varētu izdarīt bez maksas. Manuprāt, tā ir dzīves realitāte. Un ikkatrs mazais priekšlikums, kas kaut kādā veidā uzlabo un padara viņu dzīvi vieglāku, nāk par labu. Un šis jau... šis tāds... šis pat nav dzīves uzlabošanas priekšlikums. Šis priekšlikums ir tādēļ, lai viņiem palīdzētu tikt galā ar pamatvajadzībām - saņemt savu pensiju. Es nedomāju, ka tā ietekme uz budžetu ir tik liela. Drīzāk ir vēlēšanās... nevēlēšanās saprast gados cienījamo, viscienījamākā vecumā esošo cilvēku problēmas.

Šis gads, es domāju, ir apliecinājis to, ka mums ir bijušas divas - divas! - tiešām smagas situācijas - viena ar banku, otra ar šiem pasta pakalpojumiem -, kuras iezīmē to, ka nav visa tā situācija tik vienkārša.

Un paldies Klementjeva kungam, kas šo visu ir iespēju robežās aktualizējis. Un šī nav pirmā reize, kad viņš to dara. Un es esmu pārliecināts, ka šis priekšlikums ir izvērtēts ne tikai koalīcijas padomē, bet arī ar nevalstisko sektoru, pensionāru biedrībām un citiem. Galvenokārt tiem, uz kuriem tas attiecas.

Petravičas kundze, jums arī vajadzētu padomāt par šiem jautājumiem. Es saprotu, ka jūs šodien neesat gatava šo te atbalstīt, bet turpmāk nākotnē... tas nav nemaz tik dārgi, bet tas ir ļoti būtiski, un uzticēsimies kolēģim Klementjeva kungam. Es paļaujos uz viņa kompetenci, es esmu pārliecināts, ka šis priekšlikums ir pārrunāts ar virkni nevalstisko organizāciju.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Papules kundze, jums debatēm ar divām minūtēm pietiktu?

Vārds deputātei Evijai Papulei. *(Starpsauciens.)*

E. Papule (SASKAŅA).

Priekšsēdētājas kundze! Kariņa kungs! Labklājība kā Ziemeļvalstīs, Kariņa kungs! *(Finanšu ministra J. Reira un dep. J. Strīķes starpsaucieni.)* 38 tūkstoši cilvēku, kas varētu pretendēt uz šo atbalstu virs 80 gadu vecuma, cilvēki ar mazām pensijām... Viņi dzīvo arī pilsētās, ne tikai laukos. Viņiem jau tā šobrīd bērni palīdz. Jums ir vēl vecāki šādā vecumā? Labklājības ministre... Sociālā joma... Jūs jau tā noņemat bezdarbniekiem... invalīdu, īpaši bērnu, pabalstu ziņā, tagad arī pensionārus neatbalstām. Labklājība Ziemeļvalstu līmenī. Es vēlāk parunāšu par skolotājiem un mediķiem, kas vēl algu pelna. Vai jūs spēsiet palīdzēt visiem vecākiem? *(Dep. J. Strīķe: "To jūs Ušakovam uzprasiet!")*

Pajautāsim visiem. Bet viņš šobrīd nebalso par budžetu. Un šajā brīdī, ja jūs nobalsotu par šo priekšlikumu, iespējams, ka tas būtu šajā budžetā vienīgais, bet tomēr aicinu jūs pašus atsaukt šo likumprojektu un paskatīties, kam dot, kam nedot, Anna!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Laiks **paziņojumiem**.

Vārds Saeimas sekretāram Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (13. Saeimas sekretārs).

Augsti godātie deputāti! Uzmanību, frakciju vadītāji! Pēc piecām minūtēm, pulksten 10.35, tiksimies bibliotēkā uz mazu Frakciju padomes un Prezidija kopīgu sēdi.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram.

M. Bondars (AP!).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija turpina strādāt, un tagad tūlīt - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēde!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds Marijai Golubevas kundzei reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Inese Ikstena, Artuss Kaimiņš, Ivans Klementjevs, Armands Krauze un Jānis Tutins.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimaspriekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījums likumā "Par valsts pensijām"".

Turpinām debates par 3. priekšlikumu.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Labklājīga valsts un... sabiedrība labklājīga kļūst tad, ja godina ne tikai savus vecajos, bet arī savus vecākus. Un šis ir viens no šādiem priekšlikumiem, kas faktiski neko nemaksātu vai maksātu ļoti maz. Tas tiešām atvieglotu to cilvēku dzīvi, kuri paši nevar nokļūt līdz bankai vai līdz pastam, lai savu pensiju saņemtu, jo tas nodrošinātu šo pensijas piegādi bez maksas.

Es domāju, ja gudri strādā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, sadarbojoties ar "Latvijas Pastu", to faktiski varētu izdarīt arī daudz lētāk, jo valsts jau šobrīd, piemēram, par saviem līdzekļiem lielā mērā nodrošina preses piegādi reģionos. Pastnieks varētu vienlaikus arī aiznest pensiju tiem cilvēkiem. Tas viņiem padarītu ne tikai pensijas saņemšanu vienkāršāku, bet arī tās tērēšanu vienkāršāku. Jo tie cilvēki... Es domāju, ka no prakses zināt arī jūs visi (tie, kam ir vecmāmiņas vai kādi... pazīstami šādi cilvēki, īpaši laukos), ka tie, kas nevar paši aiziet uz veikalu, labprāt izmanto kāda kaimiņa palīdzību vai arī nopērk pienu un citas mājražotāju preces no zemniekiem, kuri piebrauc klāt. Un tie nav tādi cilvēki, kuri staigā ar bankas terminālļiem apkārt. Tas parasti notiek skaidrā naudiņā. Vecītis vai kundzīte varētu to daudz ērtāk tad izdarīt, ja pensija būtu piegādāta mājās, nevis ieskaitīta kartē, un vēlams, lai to valsts izdarītu bez maksas. Es lūdzu šo priekšlikumu atbalstīt, tā ka tas tiešām nav arī fiskāli ietilpīgs priekšlikums.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems. Es lūdzu apvienot laikus.

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Dārgie kolēģi! Es gribēju nodemonstrēt, kā koalīcija un Saeimas priekšsēdētāja vēlētos, lai uzstājas opozīcija, un es aicinu ar klusuma brīdi septiņu minūšu garumā godināt "uzmestos" mediķus, skolotājus un pensionārus.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, vai nu debatējiet, vai dodiet vietu nākamajam runātājam!

Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

Mēs turpinām debates.

A. Gobzems. Man ir septiņas minūtes laika.

Sēdes vadītāja. Nē, tās nav debates. Lūdzu, debatējiet!

A. Gobzems. Man ir septiņas minūtes laika.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, debatējiet vai dodiet vietu nākamajam runātājam!

A. Gobzems. Man ir septiņas minūtes laika.

Sēdes vadītāja. Jums nav septiņas... Lūdzu, turpiniet debates!

Tehniskais pārtraukums piecas minūtes.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē, lai varam turpināt Saeimas sēdi!

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījums likumā "Par valsts pensijām"", otrais lasījums. Debates par 3. priekšlikumu. Turpinām debates.

Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

Gobzema kungs, lūdzu, atbrīvojiet tribīni! Vārds nākamajam.

A. Gobzems. Man vēl sešas minūtes palikušas.

Sēdes vadītāja. Vārds nākamajam deputātam - Vitālijam Orlovam.

A. Gobzems. Bet man vēl sešas minūtes. Izlasiet, Mūrnieces kundze, Kārtības rulli! Kārtības rullī skaidri un gaiši...

Sēdes vadītāja. Jums ir izslēgts mikrofons. Lūdzu, atstājiet šo tribīni! Dodiet vietu nākamajam. Lūdzu, dodiet vietu nākamajam deputātam, lai var debatēt no Saeimas tribīnes!

A. Gobzems. Mūrnieces kundze, man ir sešas minūtes palikušas. Jums vajadzētu Kārtības rulli...

Sēdes vadītāja. Tehniskais... Jūs atsakāties atstāt tribīni un nodrošināt debates. Paldies.

Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamais Prezidij! Godātie kolēģi deputāti! Kāpēc es piedāvāju atbalstīt deputāta Klementjeva priekšlikumu? Tāpēc, ka viņš piedāvā sistēmisku risinājumu šim ļoti svarīgajam jautājumam. Ja

mēs atbalstīsim šos grozījumus, tas nozīmēs to, ka mēs nākamajā gadā, aiznākamajā gadā zināsim, no kuriem līdzekļiem būs nodrošināta pensiju piegāde pensionāriem. No kurienes paņemta nauda, lai nākamgad nodrošinātu pensiju piegādi? Labklājības ministrija neatrada neko labāku, kā grozīt likumu "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam", lai samazinātu pabalstu bezdarbniekiem nākamajā gadā, un no turienes paņemt to naudiņu. Par šo likumprojektu mēs runāsim vēlāk, bet es aicinu atbalstīt deputāta Klementjeva priekšlikumu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Labdien! Latvijas Republikas Satversmē ir rakstīts, ka Latvija ir sociāli atbildīga valsts. Tūlīt būs balsojums par priekšlikumu, kurš arī parādīs, vai jūs esat par to un kādi ir jūsu priekšstati par mūsu valsts politikas prioritātēm. Šis balsojums būs apliecinājums tam, vai jūs saprotat, ka dažos rajonos un lauku apvidos pat nav bankomātu, no kuriem šo naudu izņemt pensionāriem. Nemaz nerunājot par iespējām, kā šie seniori varētu tikt līdz tuvākajai bankomāta vietai!

Tas būs tests attiecībā uz to, vai jūs mēģinājāt vispār risināt šo problēmu. Labi, jums nav pilnas summas, lai nodrošinātu senioriem, kuri ir vecāki par 80 gadiem... Bet mūsu valstī ir cilvēki, kuri ir vecāki par 90 gadiem, un pat daži, kuriem ir 100 gadu. Kur bija priekšlikumi, lai šiem senioriem nodrošinātu pensijas piegādi uz mājām? Mēs tūlīt redzēsim, kā jūs risināt problēmas, kuras ir... kurām... Pamats ir Satversmē ierakstītais teikums, ka Latvija ir sociāli atbildīga valsts. Un cik sociāli atbildīgs ir katrs no deputātiem, kas sēž šajā zālē? Un cik sociāli atbildīga ir katra no partijām, kuru frakcijas atrodas šajā zālē? Šo balsojumu redzēs arī tauta. Es jūs gribētu informēt, ka cilvēki seko visiem balsojumiem, ir iemācījušies sameklēt Saeimas mājaslapā balsojumu izkārtojumu. Un es jūs varu arī informēt, ka to vēstuli, kuru jūs šodien saņēmāt no Latvijas Ārstu biedrības prezidentes Aizsilnieces kundzes, stundas laikā *pāršēroja* jau gandrīz 2 tūkstoši cilvēku.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Varbūt jūs, koalīcijas deputāti, domājat, ka šis priekšlikums kaut kādā veidā ir slikts - vai nu nepareizs, vai nu neatbilstošs, vai nu vēl kaut kāds...? Nu tad nāciet uz tribīni un pamatojiet! Pamatojiet, kāpēc jūs tagad to noraidīsiet!

Mums te sēž Petravičas kundze. Jūs... nu, vai nu deputāte, vai nu ministre - mēs te nevaram saprast jau kādu gadu... nāciet uz tribīni un paskaidrojiet, lūdzu! Pamatojiet savu nostāju, kāpēc jūs uzskatāt, ka šis priekšlikums ir nepamatots. Jūs te sēžat... Jums nevienā nav jāieklausās, jums nekas nav jādzird, jums nekas nav jāpamato, nekas nav jāskaidro, ja? Tā teikt, vairākums ir jūsu pusē. Jūs uzskatāt, ka jūs varat darīt absolūti visu, ko jūs vēlaties, ja? Nu, vismaz pasakiet... Ja es būtu jūsu vietā, es varbūt pat varētu nākt uz tribīni un pateikt... Nu, piedodiet, tā taču ir tik saprotama, pašsaprotama lieta, ka cilvēkiem, kuri paši nav spējīgi fiziski aiziet pēc pensijas... ka valstij ir viņiem jānodrošina iespēja to pensiju saņemt, ka tur nevajag rakstīt likumu. Mēs to paši saprotam. Paldies, nevajag...! Bet jūs pat to nevarat pateikt. Jūs... tieši tāpēc mēs iesniedzām šo priekšlikumu... tāpēc, ka jūs acīmredzot nekādi nesaprotat, ka vajag ierakstīt likumā. Nu, kurš te ir drosmīgais? Kurš gatavs pamatot? Nāciet! Nē?! Neviens. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Godātie kungi! Cienījamās dāmas! Noraidot šo priekšlikumu, tika aizskartas vismazāk nodrošināto cilvēku tiesības - tiesības saņemt sev pienākošos atalgojumu... ienākumu.

Man ir jautājums Jaunajai konservatīvajai partijai, kuras pakļautībā atrodas "Latvijas Pasts", kurš šogad iegādājās no privāta *venture* fonda pakomātus par 1,8 miljoniem. Kāpēc šādā veidā 1,8 miljoni no valsts uzņēmumam piederošas naudas tiek tērēti citām vajadzībām, nevis primāro vajadzību nodrošināšanai maznodrošinātiem cilvēkiem? *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Paldies kolēģiem par šo priekšlikumu! Tiešām tas arī kārtējo reizi liks jums pavingrot jūsu konsekvencē. Mēs gandrīz jau paredzam, kā nobalsosiet jūs un arī labklājības ministre.

Ja jūs esat kādreiz stāvējuši rindā pie bankomāta un redzējuši vecāka gadagājuma cilvēku, kurš paiet malā un pagaida, kamēr visi izņem naudu, jo viņam rokās ir instrukcija un brilles un viņš īsti nesaprot... Viņš mokās, kā vispār izņemt naudu vai kā, piemēram, samaksāt rēķinus bankomātā. Ir sarežģīti cilvēkiem to darīt. Un cik no jums ir palīdzējuši šāda vecāka gadagājuma cilvēkiem tikt galā ar bankomātu? Es nezinu, ja jūs palīdzētu, jūs noteikti ierakstītu to *Facebook*, ka esat baigie varoņi. Bet es neredzēju... jūs tikai uzlīmītes rādāt, ka jūs mediķus atbalstāt. *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)*

Bet jūs, godātie kolēģi... Protams, es aicināšu atbalstīt šo priekšlikumu, īpaši ņemot vērā to, ka jūs jau esat personām ar invaliditāti nogriezuši iespēju saņemt atbalstu no asistentiem, jo savādāk, ja šis priekšlikums būtu atbalstīts, mēs cerētu, ka varbūt tad ar asistentu palīdzību šīs personas ar invaliditāti varētu aiziet un kaut kādā veidā, teiksim, šo pensiju izņemt pastā. Bet jūs jau to arī esat nogriezuši. Jūs esat tik nežēlīgi!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrejam Klementjevam otro reizi.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Jā, paldies par diskusiju. Ļoti svarīgs jautājums un reāli cilvēki. 38 tūkstoši pensionāru, kuriem ir vairāk par 80 gadiem, es domāju, klausās šo translāciju un domā, ka varbūt ministre Ramona Petraviča izstāstīs, kā būs.

Es pateikšu... es esmu cilvēks, kurš sen ir politikā, un visu laiku strādāju uz rezultātu, bet ne uz procesu. Un es šo jautājumu mēģināju atrisināt Sociālo un darba lietu komisijā, bet pirmo reizi Latvijas vēsturē labklājības ministre neatnāca aizstāvēt labklājības budžetu uz komisiju. Atsūtīja parlamentāro sekretāru. Veselības ministrijas pārstāve atnāca... ministra līmenī... tāpēc ka viņa zināja, ka būs slikti. Bet viņa izgāja to deputātu, komisijas deputātu, pārbaudi.

Labklājības ministre šodien neatnāca uz sēdi. Viņa ignorēja profilkomisiju, viņa ignorēja jebkuru komunikāciju ar cilvēkiem, kuri atkarīgi no viņas lēmumiem.

Koalīcijas partneri, lūdzu, pārbaudiet, cik viņa ir profesionāla šajā amatā! Kauns visiem jums, ka jūs turat ministri, kura neapmeklē komisijas sēdes! Cik ilgi mēs komisijā strādāsim ar otro, trešo personu no ministrijas? Kad ministre nesīs politisko atbildību?

Es neesmu uz konfliktu tendēts, bet profesionālim jābūt šajā sfērā! Lūdzu, atsūtiet ministru, kurš var atbildēt uz jautājumiem! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie deputāti! Mums ļoti patīk pozēt un fotografēties, apsveicot pensionārus simtgadē vai deviņdesmitgadē. Bet vai tiešām tās puķes ir vajadzīgas? Vai tiešām pensionāriem dzīves kvalitāte uzlabosies, pateicoties tam, ka viņiem... būs rokasspiediens no kaut kāda ierēdņa?

Es gribu nedaudz ciparus atgādināt. Mums 3410 pensionāri saņem tikai no 70 līdz 80 eiro mēnesī, 5634 pensionāri saņem no 80 līdz 90 eiro mēnesī, no 90 līdz 100 eiro saņem 7115 pensionāri, no 100 līdz 110 eiro saņem 1453 pensionāri, un man ir jautājums - kā šie cilvēki var izdzīvot ar šādu nelielu, nu, niecīgu summu? Ja jums tiešām palikusi kaut kāda cieņa pret pensionāriem, lūdzu, atbalstiet šo priekšlikumu. Tie ir niecīgi eiro mēnesī, un plus mums jāzina... jāatgādina, ka mums līdz pensijas vecumam apmēram 8 tūkstoši cilvēku vispār nenodzīvo! *(Aplausi.)*

Paldies. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ramonai Petravičai. *(Starpsaucieni: "Deputātei vai ministrei?"; "Deputātei.")*

R. Petraviča (KPV LV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātais Ministru prezidenta kungs! Ministri! Kolēģi! Es kā labklājības ministre ar lielāko prieku Labklājības ministrijai pārdalītu visu valsts budžetu *(Starpsauciens: "Nevajag visu!")*, jo nevienam nav noslēpums, ka tajā gan vajadzību, gan problēmu ir pārpārēm.

Kā visiem zināms, "Latvijas Pasts" pacēla tarifu, paaugstināja uz pusi, un mēs radām iespēju, lai nosegtu šo sadārdzinājumu visiem tiem, kuri ir izvēlējušies saņemt pensijas mājās.

Man kā labklājības ministrei noteikti daudz svarīgāk nekā sapņot par to, kā visu valsts budžetu pārdalīt savai - labklājības - nozarei, ir atbildēt uz jautājumu, vai nozare nākamgad varēs uzlabot cilvēku dzīvi un vai viņiem klāsies labāk. Un es saku - jā. Sistēmā būs būtiski uzlabojumi. Un labklājības nozarei paredzētais budžets nākošajā gadā sasniegs 3,3 miljardus eiro.

2020. gadā ir rasts finansējums minimālā ienākumu līmeņa palielināšanai. Tam ir atvēlēti 9,8 miljoni *(Starpsauciens: "Runājiet par priekšlikumu!")*... Tiks palielinātas pensijas un invaliditātes pensijas *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")*... minimālie apmēri *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Netraucējiet runāt no tribīnes! Runātāja runā precīzi, tieši par priekšlikumu.

R. Petraviča. ... kā arī no 1. jūlija par 100 eiro ir palielināts īpašais kopšanas atbalsts. Oktobrī valdība nolēma no nākamā gada palielināt garantēto minimālo ienākumu līmeni no līdzšinējiem 53 eiro uz 64 eiro mēnesī.

2020. gadā tiks atvēlēts 201 miljons pensiju indeksācijai. Indeksācijai, kura ir lielākā indeksācija, kāda vispār jebkad ir piedzīvota.

Un, ja reiz es runāju par senioriem un pensijām, tad jāteic, ka man vairākas reizes ir nācies dzirdēt dažādus ekspertu apgalvojumus, ka mūsu pensiju sistēma nekam nederot un ka tiem, kas beidza darba gaitas līdz 1996. gadam, kad tika ieviesta pensiju sistēma... jau vispār nekas nepienākas. Šie apgalvojumi neiztur nekādu kritiku! Mūsu pensiju sistēma jau daudzus gadus tiek uzskatīta par sekmīgu un ilgtspējīgu. *(Starpsauciens: "Ko?")* Un attiecībā uz senioriem, kuri nespēj kļūt par jaunās sistēmas dalībniekiem, atgādināšu - viņi ir tie, kas pirms 30 gadiem atguva mūsu valsts neatkarību *(Starpsauciens.)*, un es arī iestājos par mūsu senioriem un arī cīnīšos, lai viņu dzīves apstākļi uzlabotos.

Paldies. *(Starpsauciens. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Dārgie kolēģi! Kaut kas ar šo valsti nav kārtībā, un kaut kas, man liekas, ar lielāko Saeimas *(Starpsaucieni.)*... Saeimas vairumu nav kārtībā, jo tie lēmumi, ko jūs pieņemat, ir pilnībā ačgārni.

Vēlos atgādināt, ka pirms pāris mēnešiem nāca gaismā tāda informācija, ka Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekiem tika kompensēta alga, ko viņi saņēma uz bankas kontiem, jo laikam Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekiem nebija šo bankas kontu un tad viņiem droši vien bija jāiet... droši vien viņi tik nespējīgi ir, lai aizietu... Un tad nu vēl kaut kādas kompensācijas bija vajadzīgas.

Tad mēs gatavojām finanšu ministram deputātu jautājumu. Finanšu ministrs solījās līdz novembra beigām atbildēt, cik tad vispār valsts pārvaldē šādas kompensācijas par izmaksām banku kontos, algu izmaksām banku kontos, ir bijušas.

Šobrīd mēs runājam par pensionāriem. Viņu pensija - tā ir viņu alga. Dažkārt tie ir vienīgie 100 vai 200 eiro, ko viņi saņem. Un mēs te diskutējam par to... Principā mēs diskutējam par kapeikām - vai viņiem šo mazumiņu aizgādāt vai neaizgādāt līdz mājām. Jūs dažreiz vienkārši padomājiet par to, ko jūs balsojat, ko jūs nebalsojat, kādi ir jūsu piedāvājumi, un paskatieties varbūt nedaudz tālāk par savu degunu, kas notiek šajā valstī. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Paldies, Petravičas kundze, par atbildēm. Jūs apliecinājāt to, ka jūs tiešām esat pamanījusi to, ka šie pasta tarifi pieauga.

Vēlos atgādināt to, ka tieši Klementjeva kungs... SASKAŅAS kolēģi, es domāju, pavisam nesenā pagātnē bija tie, kas šo jautājumu pacēla, bija tie, kas par šo jautājumu sāka sarunu šeit, Saeimā. Bija pieprasījumi. Un, manuprāt, tikai šī opozīcijas spiediena dēļ arī šeit tika veiktas izmaiņas. Un tas ir apsveicami.

Var tikai pateikt paldies jums par to. Bet jūs piemirsāt tādu faktu... to, kas notika situācijā, kad Latvijā aizvērās viena banka, kurā daudziem senioriem bija konti, un to, ka šīs sekas vēl joprojām

nav atrisinājušās. Un šis priekšlikums ir tieši tādēļ, lai palīdzētu tādiem senioriem - tiem, kuri tiešām ļoti rūgtā pieredzē izbaudīja to, ko nozīmē stāvēt rindās. Kad pašvaldības piegādāja ūdens cisternas, lai viņi neģībtu pie bankas filiālēm. Tā bija zināmā mērā katastrofa. Un šobrīd ir ļoti... es domāju, nenoteiktība arī pašiem senioriem... neticība... Šāds priekšlikums tikai palīdzētu viņiem šajā grūtajā brīdī. Pensijas ceļas, dzīves dārdzība arī ceļas. Nav tā, ka šis (kas ir galvenokārt iepriekšējās valdības izdarītais darbs, kuru jūs šobrīd vienkārši īstenojat līdz galam) ļoti uzlabos... un ka visiem dzīve kļūs rožaināka... Katrs mazais darbs var nākt tikai par labu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei otro reizi.

E. Papule (SASKAŅA).

Priekšsēdētājas kundze! Ministres kundze, paldies, ka atnācāt. Bet varbūt tomēr beigās nevajadzēja runāt. No vienas puses, saprotu. Kariņa kungs, pēc būtības skatos 2011. gadu... "Kariņš: kāda jēga iemaksāt sistēmā, kas nākotnē nevar izmaksāt pensijas?" Un citāts: "Jebkurš saprātīgs cilvēks redz, ka pensiju sistēma bankrotē, un tā šī gada beigās būs izsmēlusi visas miljardu uzkrātās rezerves. Kāda jēga iemaksāt sistēmā, kas nākotnē nevarēs izmaksāt pensijas?" Tā atzina Krišjānis Kariņš, norādot, ka jādiskutē par sociālā budžeta izdevumu samazināšanu, un to viņš šobrīd dara. Mēs runājam tikai par 38 tūkstošiem pensionāru, tai skaitā invalīdu, kuriem šobrīd... Mēs aicinām atbalstīt priekšlikumu par 62 eiro... gadā... kas ir ceturtā daļa no mazajām pensijām. Esiet sociāli atbildīgi, sociāli taisnīgi!

Nav viegls darbs būt par labklājības ministri, saprotams. Visu budžetu jums nemaz nevajag, jo vajag arī izglītībai un mediķiem, protams. Bet, ja jūs palīdzētu sociālās jomas padarīt par prioritāti, kas tā ir Ziemeļvalstīs, mēs arī varbūt kādreiz varētu balsot par budžetu. Bet šobrīd, iespējams, ka jums, labklājības ministres kundze un arī izglītības un zinātnes ministres kundze, vajadzētu atsaukt šī gada budžetu, tai skaitā trīs gadu budžetu, un parūpēties par cilvēkiem. Cilvēki ne tikai brauc projām, bet lielākā daļa demogrāfijas datu parāda, kāda mums ir proporcija starp dzimstību un mirstību.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labklājības nozarē patiešām nav tā, ka viss ir slikti. Mūsu pensiju apdrošināšanas sistēma tiek vērtēta kā viena no ilgtspējīgākajām Eiropas Savienībā, to atzīst arī Eiropas Komisija. Tas ir labi. Vairāku gadu garumā tā sistēma ir veidota. Šī gada budžetā arī ir labas lietas, piemēram, minimālās pensijas palielinājums. Tas arī, manuprāt, ir ļoti labi. Bet ministres kundze, jūsu priekšlasījumā mēs nedzirdējām nevienu vārdu par konkrēto priekšlikumu.

Un otrs. Tas, ar ko jūs tik ļoti lepojāties un par ko saņēmāt aplausus, - par vēsturē lielāko pensiju indeksāciju -, tas ir 12. Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas vadītājas Aijas Barčas un iepriekšējās - Māra Kučinska - valdības nopelns, nevis jūsu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Augsti godājamais Ministru prezidenta kungs! Ministri! Godājamie kolēģi! Man tādas dīvainas sajūtas. Mēs te tā kā dalām: pozīcija, opozīcija.

Par ko mēs cīnāmies? Mēs cīnāmies par diviem eiro. Un ticiet man, šiem vecajiem pensionāriem tā ir milzīga nauda... ja jūs nezināt. Tā ir vienkārši milzīga nauda. Jo paskatiet statistiku. Visus medikamentus, ko izraksta pensionāriem... kaut kur 70 procenti un vairāk netiek nopirkti. Viņiem vienkārši nav naudas. Te zālē ir dakteri, viņi zina. Kā šos cilvēkus ārstēt, ja viņš nāk un saka, ka viņam nav naudas? Medikamenti tiek pirkti tirgū. Tas ir kaut kāds levomicetīns, atvests no Krievijas, valokordīns... un šie cilvēki ar diviem eiro kādreiz dzīvo divas nedēļas. Mums ir pensionāri, kas badojas. Badojas ne tikai Āfrikā. Es domātu, ka... nu nevajag varbūt strīdēties par tādām ļoti mazām summām. Un pat tad, ja šodien *neizies* šis balsojums, nākotnē tomēr tas būtu jāizdara. Ticiet man, tas ir svarīgi! Jo man ir 30 gadu pieredze darbā ar invalīdiem. Jūs vienkārši nezināt, kā šie cilvēki dzīvo.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien visiem! Es uzmanīgi klausījos šīs debates. Tās bija garas. Varbūt kādam ir aizmirsies, par ko mēs debatējam.

Priekšlikums ir par to, lai valsts parūpētos par pašiem sociāli visneaizsargātākajiem cilvēkiem, proti, par invalīdiem un pensionāriem, kuriem vairāk par 80 gadiem, lai viņiem valsts piegādātu šīs pensijas, piegādātu to, ko viņi ar savu darbu ir nopelnījuši šinī valstī, veltot tam visu savu mūžu.

Tas būtu tikai normāli, ka tas būtu valsts pienākums - šādi rūpēties par šiem cilvēkiem.

Diemžēl es nedzirdēju no valdošās koalīcijas nekādu argumentāciju, kāpēc jūs nevēlaties atbalstīt šo priekšlikumu. Pašlaik tas, ko mēs esam dzirdējuši... bija debates, kurās gandrīz visi ir uzstājušies par to, ka šis priekšlikums ir jāatbalsta. Tātad normāli būtu, ja demokrātiskā valstī... ja jau tas ir tas viedoklis, kurš tiek pausts un turklāt ir vairākuma pausts, tad būtu normāli, ka tas tiek atbalstīts. Ja tas tā nav, es aicinu... Šeit sēž visi ministri, premjerministrs, koalīcijas deputāti... nāciet šeit un pasakiet, kāpēc jūs to nedarīsiet.

Petravičas kundze mēģināja kaut ko pateikt, bet... atvainojiet... tiešām... nu, ja tie ir tie argumenti un tas ir pamatojums, kāpēc jūs varat nerūpēties un nepildīt savus solījumus...

Kariņa kungs, jūs taču pirmajā valdības sēdē... ko jūs teicāt? Jūs cīnīsieties pret sociālo nevienlīdzību visās tās izpausmēs. Šī ir pati visdramatiskākā sociālās nevienlīdzības izpausme... Tad sanāk, ka jūs atkal esat solījuši un atkal nepildīsiet to visu.

Un, Petravičas kundze, ja jau tik tiešām sakāt, ka jūs bijāt gatavi atdot visu budžetu... Sakiet man, vai šinīs budžeta debatēs, kur jūs valdībā debatējāt, jūs pateicāt visai valdībai: "Ziniet, a nevajag mums to partiju finansējumu! Nevajag mums tos četrarpus miljonus! Labāk no tiem miljoniem, ko mēs tagad domājam apēst paši, iedosim šiem pensionāriem, šīm pensiju piegādēm!" Jūs to teicāt vai neteicāt? Ja jūs to neteicāt, tad jūs esat melojusi šeit no tribīnes. Un jums nav nekādu argumentu. Ja jūs stāstāt, ka naudu nevar atrast, a kā tad atradās piegādēm... priekš pasta piegādēm, priekš izdevējiem...? Tur 6 miljoni uzreiz fiksi atradās! Tagad priekš pensionāriem šos 2 miljonus jūs nevarat atrast. Tad tas nav jautājums par to, ka nav naudas. Jautājums ir par prioritātēm, par to, kas jums patiesībā rūp šinī valstī.

Diemžēl tas, ko mēs redzam, kā jūs rīkojaties pašlaik... Vienīgais veids, kā mēs līdzināmies Ziemeļvalstīm pašlaik, - tas ir kā tanīs pasakās par... ziemeļos, kur bija... kur vecos cilvēkus lika ragaviņās un veda mežā iekšā pietiekoši tālu, lai viņi nevarētu nekam vairs traucēt, lai viņi tur arī nomirtu. Tas pašlaik ir tas veids, kādā jūs cenšaties līdzināties Ziemeļvalstīm.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam.

A. K. Kariņš (Ministru prezidents).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Deputāti! Kolēģi ministri! Es visu rītu klausos jūsu debatēs. Tā ir interesanta lieta, ka viens otrs vēlas darboties ārpus faktiem un mēs tādā sabiedrībā dzīvojam: ja kāds apgalvo, tad tas jau kļūst par patiesību. *(Dep. A. Gobzems: "Jūs par Ziemeļvalstīm?")* Bet tas to nepataisa par patiesību!

Par pārmetumiem, kurus es dzirdu, - ka valdībai sociālā sfēra neesot svarīga. Cipari no šī budžeta: 3,5 miljardi eiro jeb 35 *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* procenti aiziet sociālajai aizsardzībai. *(Dep. D. Reiznieces-Ozolas starpsauciens.)* Lielākais pensiju pieaugums notiek šobrīd, pateicoties šai sociāli atbildīgajai politikai. *(Starpsauciens.)*

Un es aicinu jebkuru: ja nāk un runā no šīs tribīnes, tad vajag turēties pie faktiem, nevis pie sevis izdomātām lietām.

Paldies jums par uzmanību. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

R. Znotiņš. Jā. Paldies labklājības ministrei par komentāriem. Paldies arī premjerministram par komentāriem.

Arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mēs uzklausījām komentārus, rezultātā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija nolēma neatbalstīt šo priekšlikumu. *(Starpsauciens: "Pamatojiet, kāpēc!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputāta Klementjeva iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. Tātad 4. priekšlikums - deputāta Klementjeva priekšlikums par pārejas noteikumu grozīšanu, paredzot mainīt kārtību, rēķinot piemaksu par katru apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gadam.

Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze, pirms es sāku runāt, lūdzu, tikai pasakiet, cik es ātri drīkstu runāt, kādas pauzes man ir jāietur un cik vārdu es drīkstu pateikt šīs runas laikā! *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, uz jums Kārtības ruļļa normas attiecas tāpat kā uz pārējiem deputātiem!

A. Gobzems. Uz jums arī! Mūrnieces kundze, uz jums arī attiecas Kārtības rullis!

Sēdes vadītāja. Piecas minūtes!

A. Gobzems. Uz jums arī attiecas Kārtības rullis, Mūrnieces kundze!

Sēdes vadītāja. Lūdzu, debatējiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. Kāpēc es lūdzu ieturēt klusuma brīdi jautājumā par pensionāriem un godinot mediķus un skolotājus? Tā iemesla dēļ, ka šeit, Saeimā, budžeta pieņemšana ir farss. Tā bija farss Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, un tā ir farss arī šeit šodien. Un šeit varētu nebūt 100 deputāti, bet nolikt vienkārši vienu robotu, kurš spiež pogu. Tāpat arī bija Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā.

Tāpat arī šo sēdi ārpus Kārtības ruļļa noteikumiem varētu vadīt robots, kurš pēc tam balsos "pret" mediķiem, kas jau nobalsoja tikko "pret" pensionāriem un balsos "pret" skolotājiem.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, lūdzu, runājiet par priekšlikumu! Darba kārtībā ir 4. - deputāta Andreja Klementjeva iesniegtais priekšlikums.

A. Gobzems. Mūrnieces kundze, es runāju par priekšlikumu, un es aicinu koalīciju pierādīt, ka viņi nav roboti vai marionetes. Un es aicinu izbeigt to farsu, ka atnāk vienkārši un paceļ roku... kas... acīmredzot iepriekš ir sarunāts, ka tieši tā ir jāceļ, Skolas ielā 2 kino "Pionieris" telpās.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Premjer... Ministru prezidents pateica, ka jāturas ir pie faktiem, un fakts ir tāds, ko mums Feldmana kungs šodien pavēstīja, - vislielākais šī budžeta sasniegums ir azartspēļu nodokļa celšana un pārdalīšana... *(Smiekli.)* Turēsimies pie faktiem! Un es aicinātu arī jūs turēties ne tikai pie faktiem, bet arī jūsu pieņemtiem likumiem, runājot par mediķu algu pieaugumu. Jūs taču to nedarāt. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

R. Znotiņš. Jā. Komisijas vārdā šis priekšlikums... komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - deputāta Klementjeva iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. Tātad 5. ir deputāta Klementjeva priekšlikums par pārejas noteikumu grozīšanu, paredzot mainīt kārtību, rēķinot piemaksu par katru apdrošināšanas gada stāžu. Komisijā netika atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - deputāta Klementjeva iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Znotiņš. 6. ir deputāta Klementjeva priekšlikums. Tātad par 5. priekšlikumā norādītā priekšlikuma radīto izdevumu iekļaušanu Labklājības ministrijas pamatbudžeta izdevumos.

Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Šajā priekšlikumā un arī iepriekšējā Klementjeva priekšlikumā runa ir par tā saucamajām piemaksām.

Runāsim par faktiem, premjera kungs. Varbūt ne visiem ir zināms viss šis stāsts par piemaksām. Šis stāsts ir šāds: tās piemaksas tika atceltas pēc krīzes, pamatojot ar to, ka valstij nav kapacitātes, finanšu kapacitātes, spējas, lai nodrošinātu tās piemaksas. *(Starpsauciens.)* Nu kāpēc? Tas ir Satversmes... Tieši tā tas arī bija. Mēs tos faktus varam noskaidrot vēlreiz.

Par to valsts finanšu kapacitāti. Kolēģi, 2008. gadā mūsu valsts iekšzemes kopprodukts bija 25 miljardi eiro salīdzināmajās cenās. Pagājušajā gadā, 2018., iekšzemes kopprodukts salīdzināmajās cenās bija jau 26, gandrīz 27 miljardi eiro. Tātad lielāks, nekā tas ir bijis pirms krīzes - 2008. gadā. Paskatīsimies uz iekšzemes kopproduktu uz vienu iedzīvotāju: 2008. gadā - 11 487 eiro uz vienu iedzīvotāju, 2018. gadā - 14 013 eiro uz vienu iedzīvotāju. Tātad arī uz vienu iedzīvotāju iekšzemes kopprodukts mums pagājušajā gadā ir bijis daudz lielāks nekā pirms krīzes.

Tālāk. Mēs varam paskatīties uz strādājošo mēneša vidējo darba samaksu privātajā sektorā. Kāpēc? Tāpēc, ka tieši no šīs samaksas veidojas arī darba samaksa gan deputātiem, gan arī ministriem. 2008. gadā bruto darba samaksa privātajā sektorā - 623 eiro, 2018. gadā - 991 eiro.

Lūk, kolēģi, absolūti visi rādītāji liecina par to, ka valsts gan iekšzemes kopprodukta ziņā, gan iekšzemes kopprodukta uz vienu iedzīvotāju ziņā, gan atalgojuma ziņā... Gan deputātu atalgojums, gan ministru atalgojums, gan premjera un prezidenta atalgojums... un tā tālāk... ir ievērojami lielāks, nekā tas ir bijis pirms krīzes. Kolēģi, līdz ar to ir absolūti skaidrs, ka valsts finansiālā spēja, kapacitāte vai kā nu jūs to sauktu, ir šobrīd lielāka, nekā tā ir bijusi pirms krīzes.

Tātad mums premjera partija, tā pati VIENOTĪBA, visu laiku stāsta par to, ka ir bijis "veiksmes stāsts", par to, ka ir izdevusies valsts... ka Ziemeļvalsts... un tā tālāk.

Tāpēc, kolēģi, rodas jautājums: ja tika pieņemts lēmums tās piemaksas atcelt, to pamatojot ar krīzi, ar krīzes gadiem, tad tā krīze ir beigusies vai nav beigusies? Un, ja tā ir beigusies, tad tas

priekšlikums ir jāatbalsta. Mēs runājam tikai par faktiem, premjera kungs. Beigusies krīze vai nav beigusies? Jums būs uz to atbilde?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kariņa kungs! Par faktiem. Es saprotu, ka jūs neinteresē pensionāru tēma un jums tagad jāklačojas, bet par faktiem es jums atgādināšu, Kariņa kungs.

Mēs šodien tikko... pareizāk sakot, jūs un jūsu koalīcija tikko nobalsoja pret to, ka personām ar invaliditāti un personām, kuras sasniegušas 80 gadu vecumu, pensiju, pabalstu un atlīdzību izmaksas dzīvesvietā nodrošina par valsts budžeta līdzekļiem.

Tas ir fakts - jūs nobalsojāt pret pensionāriem tikko, Kariņa kungs! Un tas, ka jūs smaidāt, nemaina šo faktu.

Fakts ir arī tas, ka jūs šodien "uzmetīsiet" mediķus. Un fakts ir arī tas, ka jūs šodien septiņkārt palielināsiet paši sev finansējumu. Ja runājam par faktiem.

Kariņa kungs! Būsim precīzi! Sāciet arī jūs runāt par šiem faktiem! Neizliecieties!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Jā, es par priekšlikumu. *(Smiekli.)* Tāpēc ka visu kaut ko te runā, bet... bet es gribētu runāt par cilvēkiem reāli. Tāpēc ka šodien mums ir 200 tūkstoši pensionāru (nu aptuveni, es noapaļoju) atkarīgi no šī priekšlikuma. Un es tagad izstāstīšu būtību.

Mums ir stāžs līdz 1996. gadam. Bija pieņemts politisks lēmums par katru gadu piemaksāt pensionāriem. Aptuveni 2012. gadā (nav svarīgi, kādi iemesli tur bija) šīs piemaksas tika atceltas. Un šodien mums ir pensionāri, kuri ir ar piemaksām un kuri ir bez piemaksām. Ja agrāk starpība cilvēkiem, kuri aizgāja pensijā 2011. gadā un 2012. gadā, bija 22 eiro katru mēnesi, šodien pēc mūsu labās indeksācijas (kuru pieņēma iepriekšējais parlaments kopā ar Aiju Barču, labklājības ministru Jāni Reiru un Kučinska valdību, bet ļoti labu Sociālo un darba lietu komisiju, kur strādāja arī SASKAŅAS deputāti) tā starpība ir 38 eiro. Tas nozīmē, ka šodien ir divas grupas pensionāru, kuri strādāja vienā valstī, vienā darba vidē ar vienu algu... un vispār ļoti tādi... gandrīz viena dzimšanas gada... bet sakarā ar to, ka vienam paveicās, ka viņš varēja pensionēties 2011. gadā, viņš saņem gandrīz 40 eiro vairāk katru mēnesi nekā tas, kuram nepaveicās, kurš pēc jaunā gada piedzima un pensionējās 2012. gadā.

Un es tikai par to līdztiesību un par to, ka katram pensionāram... ko viņš ir ieguldījis Latvijas Republikā, to arī saņem... to pensiju vēlāk.

Satversmes tiesas spriedumā, kuru mēs momentā pārsūdzējām, bija tāds teikums: "Valsts var atteikties no politiskām piemaksām ļoti smagās ekonomiskās situācijās." Šodien pārpalikums sociālajā budžetā ir gandrīz miljards. Nākošajā gadā būs vairāk par 200 miljoniem. Es domāju, ka mums laiks sākt šo... Varbūt ne uzreiz visiem, bet tiem, kas pensionējās 2012., 2013. gadā, nākošgad mēs iedosim to piemaksu. Pēc tam vēlāk - pēc grafika. Mēs konsultējāmies ar Finanšu

ministriju: lai to līdztiesību izvilktu... tas aptuveni katru gadu būtu 10 miljonu papildfinansējums. Mēs varam atļauties šodien. Mums labāku gadu nebūs, lai speciālajā budžetā būtu tik liels pārpalikums... Darba nodokļi tiek iekasēti labāk nekā visi pārējie nodokļi.

Lūdzu atbalstīt, vai sāksim diskusiju par to, kad mēs sāksim šo lietu izlīdzināt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Gribu piekrist Klementjeva kungam. Viņam pilnīga taisnība, un tā situācija veidojas tāda, ka šī nevienlīdzība ar katru gadu palielinās. Un valdībai - šajā gadījumā Labklājības ministrijai - uz šo priekšlikumu būtu jāskatās ļoti atbildīgi. Līdz šim nekādi komentāri par to, kāpēc tas netiek atbalstīts, īsti nav bijuši. Piekrītu, Klementjeva kungs minēja - 10 miljoni gadā, ja to darītu pakāpeniski... Bet tomēr tas ir jādara. Ja šī nevienlīdzība palielinās (kā Kariņa kungs minēja, mums ir lielākais budžets nekā jebkad), tad tas ir tikai laika jautājums. Tik tiešām, kolēģi, tas ir laika jautājums. Ja to nedarīsiet jūs, to darīs opozīcija. Arī opozīcijai ir iespējas panākt, ka jūs šo priekšlikumu tomēr izpildāt. Un mums ir tāda iespēja - vērsties Satversmes tiesā un nevienlīdzību apstrīdēt. Ja jūs to nedarīsiet, pienāks brīdis, kad mēs to izdarīsim bez jums.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Kariņa kungs, runāsim par faktiem. Vai varētu būt, ka 2011. gada 7. martā jūs intervēja "Latvijas Radio"? Vai varētu būt, ka šajā intervijā Krišjānis Kariņš norādīja, ka jādiskutē par sociālā budžeta izdevumu samazināšanu? *(Dep. D. Reizniece-Ozola: "Viņš neklausās!")* Vai tas varētu būt, Kariņa kungs? Vai tas ir fakts, ka jūs 2011. gadā norādījāt uz to, ka jādiskutē par sociālā budžeta samazināšanu? Vai jūs domājāt pensijas? Vai ko jūs domājāt?

Es domāju, ka Kariņa kungs... kopumā VIENOTĪBA sevi pozicionēja, ka tas ir "veiksmes stāsts", kurš valsti izvedis no krīzes, un tā tālāk. Labi, tik tālu. Bet, ja jūs tagad uzskatāt, ka "veiksmes stāsts" ir bijis un ka mēs pēc 10 gadiem esam beidzot pirmskrīzes stāvoklī, un deputātu atalgojums, ministru atalgojums *(Starpsauciens: "Domnieku atalgojums...")*... daudzi rādītāji tagad ir lielāki nekā pirms krīzes... Vai jūs, Kariņa kungs un VIENOTĪBAS deputāti kopumā, neuzskatāt, ka tā ir jūsu morālā atbildība, ka, ja mēs esam izgājuši no krīzes, ja mums ir šis "veiksmes stāsts"... ka arī visās tajās lietās, visās tajās jomās - piemaksas pensionāriem, atalgojums skolotājiem, zinātniekiem... ka visam tam, ko samazināja par 50 procentiem pēc krīzes, - ka arī visam tam vajadzētu atgriezties vismaz pirmskrīzes līmenī? Vai jūs to neuzskatāt par savu morālo atbildību?

Kariņa kungs, atsauciet beidzot šo budžeta projektu! Beidziet mocīt jūsu kolēģus deputātus un Latvijas sabiedrību! Atsauciet to un iesniedziet jaunu, kurš būtu atbilstošs ne tikai Latvijas Republikas likumiem, bet arī jūsu morālajiem pienākumiem!

Paldies par uzmanību, Kariņa kungs! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

R. Znotiņš. 6. - deputāta Klementjeva priekšlikums. Netika komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams, jo netika atbalstīts 5. ...

R. Znotiņš. Aicinu deputātus atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par valsts pensijām"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par valsts pensijām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! *(Starpsaucieni. Dep. I. Zariņš: "Mašīnai ir vairāk sirdsapziņas!" Smiekli.)*

Vēlreiz. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par valsts pensijām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! *(Starpsauciens: "Bet bija!")* Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Labdien, cienītās kolēģes un godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likumā.

Ir saņemti astoņi priekšlikumi.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums ir par to, lai izslēgtu normu, kas no minimālās algas atsaista uzturlīdzekļus bērniem, kuri ir paņemti audžuģimenēs.

Juridiskā biroja priekšlikums bija argumentēts, tādēļ ka... tas neattiecas uz šī gada budžetu. Bet ir vairāki priekšlikumi - arī nākamais un aiznākamais -, kas ir opozīcijas deputātu priekšlikumi un kas saturiski ir tieši tādi paši, bet ar citu argumentāciju.

Kolēģi! Kariņa kungs nupat minēja un īpaši uzsvēra, ka šogad ir lielākais sociālais budžets, jo - patiesi! - sociālā nodokļa ieņēmumi ir labi, algas aug, cilvēki arī legalizējas un arī maksā šīs iemaksas labprāt, naudas ir vairāk. Un tieši tādēļ mulsina tas, kādēļ tik jūtīgām un sociāli neaizsargātām vai mazaizsargātām grupām, tādām kā audžuģimenes, mēs atbalstu samazinām. Mēs zinām, ka vidēja termiņa budžetā 2021. gadā ir paredzēts minimālās algas palielinājums. Un parasti - parasti! - tad, kad palielina minimālo algu, arī dažādu veidu sociālais atbalsts tiek palielināts. Tas ir arī starptautisko ekspertu norādījums - valsts labklājības līmenim augot, tiek palielināts arī sociālais atbalsts jūtīgām grupām.

Tad, kad mēs diskutējām komisijā par šo priekšlikumu un arī par brīvpusdienām bērniem, labklājības ministres kundzei Ramonai Petravičai, kura bija klāt, tika uzdots jautājums: "Kāda ir argumentācija, kādēļ šie pasākumi tiek veikti un atbalsts samazināts?" Un viņas vietā atbildēja Mārtiņš Bondars. Atbilde bija: "Labklājības ministre nav ieradusies."

Rakstiski mēs uzdevām jautājumus. Un rakstiskajā atbildē... atbilde nebija pēc būtības, vienīgais... galvenais teikums, kas argumentēja šādus lēmumus bija: "Priekšlikumi sagatavoti valdību veidojošo partiju diskusiju rezultātā." Lasām citādi - koalīcijas sanāksmē jeb koalīcijas padomē, kuru "KPV LV" solīja likvidēt.

Kolēģi! Tad, kad labklājības ministrs bija Reira kungs, kaut kas labs notika. Tajos gados ļoti pieauga to bērnu skaits, kas tika paņemti no institūcijām un iekļāvās audžuģimenēs. Tas, manuprāt, ir milzīgs panākums. Un šobrīd ar šāda veida pasākumiem, kas pasliktina šo ģimeņu ikdienas situāciju, mēs varam spert soli, būtisku soli, atpakaļ. Uz to norāda biedrība "Profesionālo audžuģimeņu apvienība "Terēze"", Kurzemes reģiona audžuģimeņu biedrība "Estere", Latgales audžuģimeņu atbalsta biedrība "Muna sāta", Vidzemes reģiona audžuģimeņu biedrība "Pūpoli gaismā", Zemgales audžuģimeņu atbalsta biedrība "Muzikanti", kuri (citēju) saka: "Iespējams, ietaupījumi no bērniem paredzētajiem uzturlīdzekļiem izmērāmi kādās smalkās formulās un varbūt matemātiski būtu ielāps valsts budžetam, toties humānā un sociālā aspektā atbalsts reflektējas tajos daudzajos simtos Latvijas bērnu, kuri atraduši sev ģimenes un sirds siltumu, tālāk iekļaujoties Latvijas sabiedrībā jau kā devēji, nevis ņēmēji."

Kolēģi! Tā priekšlikuma cena, atsaistot audžuģimeņu uzturlīdzekļus no minimālās algas, ir 162 947 eiro. Apmēram četrreiz mazāka summa, nekā Labklājības ministrija vēl vakardien sadalīja jaunu datoru iegādei no pārpalikušajiem līdzekļiem.

Es aicinu tiešām šai labi uzsāktajai lietai, kas tiešām sniedz atbalstu audžuģimenēm, kas ir veikta pēdējo gadu laikā, nenoteikt šādu cenu un nepasliktināt situāciju.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Es... Šeit ir tikai par šo konkrēto priekšlikumu... bet kopumā par valdības lēmumu atsaistīt vairākas izdevumu pozīcijas no minimālās algas. Tas... gan no sociālajiem pabalstiem, bērnu pabalstiem, uzturlīdzekļiem un tā tālāk. Jūs... Es nezinu, cik lielā mērā jums vispār stāsta, kāpēc tā jūsu koalīcijas padome pieņēma vienu vai citu lēmumu, un cik lielā mērā jūs vispār domājat par to, ko tur nolemj. Bet jūs padomājiet: kāpēc šī piesaiste pie minimālās algas vispār pastāv?

Šeit mums premjers vairākas reizes... valdība saka, ka mēs tuvojamies Ziemeļvalstu līmenim. Mēs vēlamies kļūt par vienu no Ziemeļvalstīm. Ko tas nozīmē? Visas... Ko nozīmē "Ziemeļvalsts"? Valstis, kuras... kurām ir lielāki finanšu resursi, var atļauties un arī tērē vairāk tādām lietām kā sociālā aizsardzība kopumā, sociālā palīdzība. Protams, es minēšu piemērus. Ja mēs paskatāmies uz to, kādi ir izdevumi (kā procents no iekšzemes kopprodukta) sociālajai aizsardzībai Ziemeļvalstīs... Tie ir *Eurostat* 2017. gada dati.

Dānijā - 27,1 procents no iekšzemes kopprodukta sociālajai aizsardzībai. Somijā - 30,9 procenti no iekšzemes kopprodukta. Zviedrijā - 29,1 procents no iekšzemes kopprodukta. Norvēģijā - 28,4 procenti no iekšzemes kopprodukta. Latvijā - ap 15 procentiem.

Tātad, kolēģi, "tuvoties Ziemeļvalstīm" nozīmē - kā? Ja jūsu iekšzemes kopprodukts pieaug un jums ir lielāki resursi, ko jūs varat atļauties tērēt sociālajai aizsardzībai, tad arī jūsu izdevumi sociālajai aizsardzībai - sociālajiem pabalstiem, bērnu pabalstiem, uzturlīdzekļiem un tā tālāk - pieaug. Un iepriekšējās valdības, kolēģi, iestrādāja automātisku mehānismu, lai tas notiktu vairāk vai mazāk automātiski. Tā kā valdība ceļ minimālo algu atbilstoši tam, kā aug atalgojums tautsaimniecībā, kurš, protams, aug tad, kad palielinās iekšzemes kopprodukts, tad tas nodrošina šo automātisko mehānismu, ka vairāki sociālie izdevumi aug kopā ar ekonomikas izaugsmi.

Tas arī ir tieši tas, ko dara Ziemeļvalstis, kolēģi. Un ko jūs darāt? Jūs to atsaistāt no minimālās algas. Tas ir solījums, kas ir absolūti pretējs tam, ko darītu Ziemeļvalstis. Ne Somija, ne Zviedrija, ne Norvēģija, ne Dānija nekad neiedomātos izdarīt kaut ko tādu. Nekad!

Kolēģi! Tāpēc es nezinu, vai jūs saprotat vispār, ko jūs te darāt ar šo. Ja ne, tad padomājiet vēlreiz.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Arī mēs esam iesnieguši līdzīgu priekšlikumu. Un es vēlos teikt to, ka tik ilgi un rūpīgi gatavotais jūsu pirmais patstāvīgais budžets, kuru, kā jūs teicāt, jūs jau kopš 2019. gada budžeta pieņemšanas sākāt šūdināt, visu vasaru nemaz nevarējāt atpūsties, kā jūs ņēmāties, - ka tas... Šī minimālās algas celšana 2021. gadā - tas nav nekas cits kā vienkārši viltus ziņa. Tā ir viltus ziņa, jo aiz šīs minimālās algas celšanas nav nekāda valsts pienākuma vairāk... kā jau arī teica mans kolēģis. Jūs tiešām cenšaties visu... visus pienākumus uzreiz, gadu iepriekš jau, atsaistīt...

Un ko tad nosaka tas priekšlikums, pret kuru Juridiskais birojs un arī pārējie kolēģi ir iesnieguši priekšlikumus? Tas nosaka to, ka tātad šī minimālā alga... minimālais uzturlīdzekļu apmērs audžuģimenēm tiks noteikts Ministru kabinetā. It kā nekā tāda briesmīga nav, bet mēs redzam, ko jūs mainât. Un šajā normā ir rakstīts... tā ir atsauce uz Civillikumu. Tā ir atsauce uz Civillikuma pantu, kurš noteic, ka uzturlīdzekļu minimālo apmēru, protams, nosaka Ministru kabinets, bet - ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Tātad jūs vienkārši gribat apiet pat Civillikumu. Jūs esat tik ciniski!

Un jūs arī esat tik ciniski, ka pa visu šo laiku, kamēr jūs šūdinājāt šo budžetu... Indriksones kundze vienā kaut kādā intervijā (es to vienkārši nejauši uzgāju) stāstīja saviem kolēģiem, kā viņa ir visu vasaru strādājusi pie šī budžeta, centusies un darījusi visu, lai tas būtu pēc iespējas labāks. Bet neviens no jums, godātie kolēģi no koalīcijas, kas bijāt pieaicināti pie budžeta šūdināšanas, nav iedomājies, ka vajag tiešām pajautāt arī audžuģimeņu apvienības viedokli. Bondara kungs saka šodien intervijā, ka neviens pie viņa nav nācis, neviens vispār nav sūdzējies. Nu tad varbūt jāatver ir e-pasts un jāizlasa tās vēstules, ko sūta visi.

Kā jau Reiznieces-Ozolas kundze lasīja, audžuģimeņu apvienības vadītāja Ārija Martukāne absolūti pamatoti norāda uz to, ka nav atbalstāmi šie grozījumi, jo tie ir pretrunā ar šobrīd realizēto valsts deinstitucionalizācijas politiku, kas paredz bērnus vairs neievietot pašvaldības un valsts sociālās aprūpes institūcijās, bet nodrošināt viņiem aprūpi ģimeniskā vidē.

Un mēs lasām arī Krišjāņa Kariņa valdības deklarāciju, kuras 115. punktā ir rakstīts: "Nostiprināsim deinstitucionalizācijas procesus, lai palielinātu ģimeniskai videi pietuvinātu un

sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem. Izstrādāsim reorganizācijas plānus bērnu aprūpes institūcijām, nosakot darbības pakalpojuma tuvināšanu ģimeniskai videi." Bet kā jūs to plānojat panākt, Kariņa kungs? Ja jūs esat šeit, varbūt jūs varat nākt un izstāstīt mums, kā ir savienojami šie divi pasākumi - apcirpt šos pabalstus, nepieaicinot nevienā sēdē audžuģimeņu apvienību? Un arī likumprojekta anotācijā ir rakstīts, ka nav bijis laika. Nav bijis laika veikt aptauju, nav bijis laika pieaicināt nevienu nevalstisko organizāciju, tāpēc ka ļoti steidzams budžets ir jāgatavo. Un tad nāk vēstules viena aiz otras, bet jūs tās vēstules nemaz nelasāt, jo jums ir ļoti jāsteidzas kaut kur, jums ir jāceļ partiju finansējums. Un kas tur vēl bija jums? Azartspēļu nodoklis.

Es aicinu valdības vadītāju tiešām nākt un izstāstīt, kā šīs abas lietas ir savienojamas un kāpēc jūs neuzklausāt sabiedrību.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Arī es laikam gribēju pateikt paldies bijušajam ministram Reiram... Jo tika izdarīts milzīgs solis, lai tos bērniņus no institūcijām cilvēki sāktu pieņemt ģimenēs.

Tas nav tāpēc, ka viņi to negribētu darīt vai viņiem nav sirds. Nē, tas ir tāpēc, ka viņi šos bērniņus nevar uzturēt. Un laikam, pirms mēs darām šādas lietas, visus deputātus vajadzēja aizvest uz bērnunamu un parādīt, kas tur īsti notiek. Varbūt tad šodien tādi lēmumi te netiktu pieņemti.

Un ko es vēl uzskatu? Šī dažādu sociālo pabalstu atsaiste no minimālās algas... es domāju, nākotnē būs tiešām milzīga problēma. Es jau par to runāju... es jau arī runāju laukos. Tie cilvēki, kas saņem ļoti mazas algas un tomēr cer uz kaut kādām valsts garantijām, kad pazaudē darbu vai vēl kaut kas notiek... Un šodien viņi visi aizies pelēkajā zonā. Nemaksājot nodokļus, viņi mēģinās uzkrāt kaut kādus līdzekļus dažādu nelaimes gadījumu... ka viņi varētu kaut kā iztikt.

Lūdzu, nedariet to, jo šis nav tikai šis jautājums. Jo šim kokam ir otrs gals, kurš nākotnē būs ļoti, ļoti sāpīgs.

Par tiem bērniem. Es arī zinu, ka mums Saeimā ir kolēģi, kas zina šo problēmu. Es nezinu, kā tas ir šiem cilvēkiem, kas cīnījušies un atdevuši visu, kas viņiem ir, šiem bērniem, tagad balsot... ka mēs padarām to situāciju sliktāku. To nu gan nevajadzēja darīt.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Debates tomēr ir par 1. - Juridiskā biroja priekšlikumu. Un, ja mēs palasām, kas tad ir rakstīts šajā 1. - Juridiskā biroja priekšlikumā... un tas, ko arī kolēģi vairākkārt uzsvēra... Jā, taisnība, Reira kungs, kamēr bija labklājības ministrs, šajā jomā ieviesa pārmaiņas, pozitīvas pārmaiņas, par ko var pateikt tikai paldies. Bet šis priekšlikums tomēr iet mazliet citā virzienā. Jautājums, kas izskan un kas ir arī anotācijā... Nav bijis laika diskusijām, nav bijis laika izvērtēt, bet tas ir Juridiskā biroja priekšlikums. Kolēģi, es ceru, ka visi ir pamanījuši to, ka nākamajā gadā minimālā alga nepieaugs. Tas arī ir tas, kas rakstīts Juridiskā biroja priekšlikumā. Un tas, kas

attiecas uz daudzgades budžetu... Daudzgades budžetu var grozīt, kā grib, tam mēs šodien vēl... vēlāk runāšu par to, kurās jomās tas tiek grozīts attiecībā uz nākamā gada budžetu.

Bet šo jautājumu pilnīgi noteikti var droši atbalstīt, nekas nemainīsies. Vienīgās izmaiņas, kas būs, varēs izveidot, uzsākt normālas debates atbilstoši tam, kā tas likumdošanā ir pieņemts - izrunāt ar sociālajiem partneriem. Jo pagaidām jūs to gluži vienkārši neesat izrunājuši. Steiga šajā konkrētajā jautājumā ir nevajadzīga. Jūs pieļausiet kļūdas, par kurām pašiem pēc tam politiski nāksies atbildēt. Un, kā jau teicu, 2020. gadā minimālā alga nemainās. Jaunā konservatīvā partija, tas attiecībā uz "3 × 500"... Arī Juridiskais birojs pamanījis to, ka minimālā alga nemainās... Līdz ar to šis priekšlikums... nākamā gada budžetā... principā atbalstot to, mēs tikai dotu sabiedriskajām organizācijām iespēju izdiskutēt tā, lai arī jūs paši visu saprastu, par ko jūs šobrīd balsojat.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šis ir vēl viens priekšlikums, kas pierāda to, ka Krišjānim Kariņam nerūp Latvijas bērnu nākotne audžuģimenēs. Šis ir pierādījums tam, ka šī koalīcija objektīvi nemīl bērnus un neatbalsta to, ka bērni Latvijā ir ne tikai prioritāte, bet ka viņu tiesības uz kaut vai to pašu pabalstu vai palīdzību ir lielākas nekā Saeimas deputāta tiesības.

Mēs šodien lemsim, un koalīcija, protams, nolems atsaistīt šo atbalstu no minimālās algas. Un tas mērķis ir ļoti vienkāršs - lai tad, kad nākotnē celsies minimālā alga, šos pabalstus un šo palīdzību nevajadzētu palielināt. Jo, ja būtu gribēšana palielināt attiecīgos pabalstus, tad koalīcija to izdarītu neatkarīgi no tā, vai ir sasaiste ar minimālo algu vai nav sasaistes ar minimālo algu.

Cilvēki, kas nemīl Latvijas bērnus, nevēlas Latvijai labu nākotni. Un VIENOTĪBAS valdība tam ir pierādījums. Nekad Latvijas vēsturē tik daudz cilvēku nav pametuši Latviju kā VIENOTĪBAS valdīšanas laikā. Un rodas sajūta, ka VIENOTĪBAS uzdevums ir iztīrīt Latviju no cilvēkiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Par šo konkrēto priekšlikumu, kur Saeimas Juridiskais birojs lūdz, lai Ministru kabinets nosaka to uztura apjomu, kuru jānodrošina audžuģimenēm... Es ļoti ceru, ka pat tad, ja šodien tas netiks atbalstīts, Ministru kabinets ņems vērā Pasaules Bankas ieteikumus.

Es vēršos pašlaik pie finanšu ministra, pie labklājības ministra, pie premjera, kuru es atkal neredzu... kur viņš ir zālē?... par to, ka Pasaules Banka tomēr neuzskata Latviju par pasaules nabadzīgāko valsti. Tieši otrādi, Pasaules Banka novērtē... uzskata Latviju par valsti ar augstiem ienākumiem.

Un, runājot par pensiju sistēmu, jau sen tika norādīts, ka mums ir iekšējā rezerve gan pensiju palielināšanai, gan citu sociālo atbalstu apmēru palielināšanai. Un, Pasaules Bankas ieskatā, Latvijas nabadzības robežvērtībai (un tas ir balstīts pētījumu rezultātos) būtu jābūt 19,79 eiro dienā jeb 594 eiro mēnesī.

Es ļoti ceru, ka Ministru kabinets gadījumā, ja jūs tagad nobalsosiet "pret" Juridiskā biroja priekšlikumu... ja Ministru kabinets noteiks to uztura apmēru, tiks ņemts vērā Pasaules Bankas ekspertu viedoklis.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija tika noteikta kā līdzatbildīgā komisija šī likumprojekta skatīšanā. Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā mēs atbalstījām šo Juridiskā biroja priekšlikumu un uzklausījām... Šis priekšlikums ir pamatots. Un, tā kā summa tiešām 2020. gadā... šajos pabalstos nemainās, tad šis... tieši šis konkrētais labojums nav skatāms tādā steidzamības kārtībā.

Es aicinu tomēr ieklausīties tajā, ko saka Juridiskais birojs. Tāpēc viņi arī šeit ir. Un tāpēc, manuprāt, tas ir domāts... Vai arī tad nāciet un stāstiet, deputāti, kas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā šo atbalstīja, bet tagad balsos savādāk. Nāciet un skaidrojiet, kas tad ir noticis tāds, kāpēc jūsu domas ir mainījušās!

Kaut kā dīvaini sanāk. Tad, kad visi šie likumprojekti nonāk Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, tad zem tās maģiskās Bondara dzeltenās cepures kaut kas notiek. Nu, kaut kā viss... pēkšņi visas domas tiek kaut kā savādāk...

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (KPV LV).

Jā, Liepiņas kundzei ir absolūta taisnība. Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija bija un ir atbildīgā komisija šim likumprojektam "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā". Un patiešām, deputāti, ja es nemaldos, mēs, manuprāt, vienbalsīgi atbalstījām Juridiskā biroja... *(Dep. L. Liepiņa: "Viens atturējās!")* Viens atturējās gan, bet mēs tiešām atbalstījām Juridisko biroju, nodevām savu ziņu arī nākamajai komisijai, kas ir atbildīgā, tieši Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, kura notika pēc divām stundām. Tad... *(Dep. V. Dombrovska starpsauciens.)* tad Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā tika nobalsots par to, ka šis te iet uz priekšu. Cik es saprotu, tā kolīzija par to, ka šeit nav runa par nākamo gadu, bet par aiznākamo gadu... Šajā gadījumā arī mums pēc tam izskaidroja, ka to var traktēt gan tā, kā ir uzrakstīts šajā brīdī, kad nav atbalstīts... Juridiskais birojs... iebilst... bet viena puse no Juridiskā biroja iebilst, otra puse - neiebilst.

Līdz ar to mēs kā līdzatbildīgā komisija devām savu slēdzienu. Šajā gadījumā šeit nav nekādas briesmas tajā, ja tas, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, kur arī ir piedalījies Juridiskais birojs, tiek atbalstīts tā, kā tas arī ir šeit... atvainojiet, nav atbalstīts Juridiskā biroja priekšlikums.

Līdz ar to es aicinu darīt tā, kā ir Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā... arī rakstīts.

Paldies jums.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Artus, ko tu tikko pateici? *(Smiekli.)* Komisija tur kaut ko... tā... atbalstījusi... Tātad, ja Artuss Kaimiņš, es sapratu, ir iestājies pret šo izdevumu atsaistīšanu no minimālās algas, tad jautājums ir par to, kā rīkojas KPV LV... Jūs joprojām tad vienā partijā, ne? *(Dep. A. Kaimiņš: "Nesarunāties ar Prezidiju!")* Kaimiņa kungs? Jūs...? Viņi tad... KPV LV deputāti... viņš pat ar jums kopā sēdēt negrib, tik ļoti mīl laikam jūs visus.

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu, lūdzu! Par priekšlikumu!

V. Dombrovskis. Tas pats ar jautājumu, kā balsoja KPV LV deputāti, un viena no šīm deputātēm vai ministre... Kā es jau teicu, mēs joprojām nevaram saprast, kā Petravičas kundze balsoja Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Es jums atbildēšu *(Dep. D. Reizniece-Ozola: ""Pret"!")*, ka Petravičas kundze Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā balsoja "pret" Juridiskā biroja priekšlikumu. Un tā ir ļoti vienkārša atbilde uz visu to "turp šurp", ko mums tikko mēģināja paskaidrot Kaimiņa kungs.

Vai jūs varētu varbūt, Kaimiņa kungs, piesēsties pie jūsu frakcijas deputātiem, lai jums būtu kaut kāda komunikācija? Jūs vispār tur runājat savā starpā vai ne? Varbūt jums tā vietā, lai runātu ar Prezidiju, vajag biežāk ar saviem kolēģiem KPV LV runāt, Kaimiņa kungs? Tomēr "Valstij jāsāk ar sevi!", un tā tālāk... Noskaidrojiet tomēr, kā jums tagad vajag balsot par šo Juridiskā biroja priekšlikumu!

Nu vispār jums konkrēti jābalso "par", vai ne? *(Dep. A. Kaimiņa starpsaucieni.)* Ja jūs, lūdzu...

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Nu taisnība jau bija Kaimiņa kungam attiecībā... Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija atbalstīja Juridisko biroju, un tālāk Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija neatbalstīja, bet jāsaprot jau tas fons.

Neatbalstīja tāpēc, ka uz nākošo gadu... tik tiešām, uz nākošo gadu šo priekšlikumu atbalstot, mēs paildzinām diskusijas. Ja mēs šo noraidām, tad likums stājas spēkā. Nākamajā gadā nekas nemainās, mainās 2021. gadā. Tātad veselu gadu, ko varētu... principā pēc būtības pavadīt diskusijās, jūs vienkārši, atbalstot... neatbalstot šo priekšlikumu, vienkārši nozogat. Jūs vienkārši nozogat laiku, kuru varētu ļoti produktīvi pavadīt tajā pašā Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā, un šo jautājumu izrunāt pēc būtības: vai tas ir pareizi? Kāds tad būs šis atbalsts turpmāk nākotnē?

Manuprāt, ļoti normāls, saprātīgs priekšlikums.

Un tas, ka daudzgadu budžetā to nevar ielikt iekšā... Nu, daudzgadu budžets ir daudzgadu budžets, kolēģi. Tas nav nekas akmenī iekalts. Katru gadu balso... Nākamgad balsos par 2021. gada budžetu, pēc tam - par 2022. gada... Daudzgadu budžets var mainīties pa labi, pa kreisi, tur nekas... Droši varam to darīt! Tas nav nekāds arguments.

Tā ka šis ir tāds vienkāršs untums no vienas ministrijas puses, lai tas tiktu iestrādāts, bet, iestrādājot to tagad, mēs apzogam paši sevi.

Kolēģi! Es aicinu atbalstīt Saeimas Juridiskā biroja priekšlikumu vai arī nākt un pēc būtības argumentēti izskaidrot, kāpēc tas netiek atbalstīts.

Saeimas Juridiskais birojs - tā nav politika. Tas, ka pēc tam politiskie spēki vēl ir iesnieguši, - tas nekas, bet Juridiskajam birojam būtu jāatbild. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Laiks **paziņojumiem**.

Vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Cienījamie, godātie Ārlietu komisijas deputāti! Informēju, ka pēc piecām minūtēm notiks Ārlietu komisijas sēde.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Gatis Eglītis *(Starpsauciens: "Ir!")*... ir, Inese Ikstena, Artuss Kaimiņš *(Starpsauciens: "Ir!")*... ir, Ivans Klementjevs un Armands Krauze.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē. Turpināsim Saeimas sēdi.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā". Debates par 1. priekšlikumu.

Turpinām debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Kādam varētu šķist, kas gan tur slikts - mēs atbalstu audžuģimenēm uzturlīdzekļu nodrošinājumam nepalielinām, bet mēs arī nesamazinām, tas saglabājas esošajā apjomā. Tie kolēģi, kas sevi pozicionē kā ekonomisti vai ir vismaz kaut kā ar finansēm saistīti, saprot, ka naudas vērtība, ja valstī ir inflācija, krīt. *(Troksnis zālē.)* Un cilvēks pēc dažiem gadiem *(Sēdes*

vadītāja noklaudzina ar āmuru.) ar to pašu naudas apjomu vairs nevar nopirkt tikpat daudz, cik šodien. Nākamajā gadā inflācija ir paredzēta 2,7 procenti, pēc diviem gadiem - 2,4 procenti. Tas nozīmē, ka tad, kad minimālā alga tiks palielināta līdz 500 eiro mēnesī, parasti arī vidējā alga valstī aug, aug arī inflācija, un tie, kam paliek sociālais atbalsts nemainīgā līmenī, faktiski ir zaudējuši šo atbalstu, tas ir samazinājies. Tieši tāpēc mēs nevaram to atsaistīt... noņemt, un tas ir arī ekspertu viedoklis. Komisijā, kad mēs diskutējām par šo un citiem priekšlikumiem, kur sociālā atbalsta sasaiste ar minimālās algas pieaugumu tiek likvidēta, eksperti arī atzina, ka viņi pēc būtības šādu principu neatbalsta un ka tas ir politisks lēmums. Un tieši tas ir tas, uz ko mēs arī aicinām jūs. Jūs esat politiķi, pieņemiet politisku lēmumu par labu Latvijas sociāli jūtīgākajām grupām.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

G. Eglītis. Jā. Tātad komisija nav atbalstījusi šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 48, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 2. ir Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā arī netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Debates par šo priekšlikumu ir iespējamas, tomēr tas nav balsojams. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Žēl, ka nav balsojams. Bet, kolēģi, tomēr. Šis priekšlikums parāda politisko briedumu, politisko pieredzi un spēju aizstāvēt savu nozari, jomu, kuru pārstāvi. Reira kungs ir pieredzējis politiķis, un man gribētos teikt... un es esmu pilnīgi pārliecināts, ka laikā, kad Reira kungs bija labklājības ministrs, šāds priekšlikums nekad, nekad valdībai cauri nebūtu izgājis. Šobrīd tas vienkārši tiek, es domāju, uz ministres pieredzes trūkumu... principā ministre ir piemānīta un gluži vienkārši neaizstāv savu nozari.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Tā kā Kariņa kungs nenāca un neskaidroja, kādā veidā tiks īstenots šis deinstitucionalizācijas plāns attiecībā uz bērniem, kas palikuši bez vecāku gādības, es vēlos atgādināt 12. Saeimas sarunas par budžetu un vienu Saeimas deputātu - Kaimiņa kungu, kurš arī toreiz teica, ka Kučinska kungam... ka dzelzs un betons... nav cilvēks. Bet šobrīd Kaimiņa kungs ir tas, kuru tik viegli var piemānīt. Tātad Bondara kungs kaut ko viņam ieskaidroja, paskaidroja, un tāpēc Kaimiņa kunga vadītā komisija ir principā piekritusi tam, ko viņiem ir ieskaidrojuši. Atceros, ka pavisam nesen priekšvēlēšanu gaisotnē Kaimiņa kungs Bondara kungu nosauca vienā nesmukā vārdā. Tagad droši vien vairs - ne, tagad Kaimiņa kungs klausa Bondara kungu, kuru viņš tā nosauca. *(Dep. M. Bondars: "Kurā vārdā viņš nosauca?")*

Bet es par konsekvenci. Paceliet augšā... publisko telpu... Mēs atceramies, kā Kaimiņa kungs jūs nosauca. Tātad beidzot ir jāpieliek punkts tādam anahronismam kā bērnunami, uzskata Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece. Šī ziņa ir tapusi gandrīz pirms gada - 2018. gada 23. novembrī. Un to Mūrnieces kundze pauda, todien parlamentā atklājot konferenci "Bērnu agrīnu attīstību veicinoša politika un prakse". "Bērnam ir tik svarīgi saņemt mīlestību un rūpes jau no pašām pirmajām dzīves dienām. Tad mūsu bērni būs gan drošāki, gan veselāki, gan laimīgāki. Mūs gaida liels uzdevums - pielikt beidzot punktu tādam anahronismam kā bērnunami. Bērnam ir jāaug ģimeniskā vidē," sacīja Saeimas priekšsēdētāja. Un arī Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājs Artuss Kaimiņš uzsvēra nepieciešamību likvidēt bērnunamus.

Es gribētu redzēt, kā jūs to darīsiet ar šādu attieksmi pret audžuģimenēm, kolēģi.

Es aicinu... Protams, jūs nevarat atbalstīt šo priekšlikumu, jūs jau nobalsojāt par Juridiskās komisijas priekšlikumu. Bet es aicinu jūs aizdomāties par to, kādu nākotni jūs veidojat un cik vērti ir jūsu vārdi.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai kas piebilstams komisijas vārdā?

G. Eglītis. Jā, tātad šis, 2., priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

G. Eglītis. 3. ir deputātu Liepiņas, Stepaņenko, Sprūdes, Gobzema un Šmita priekšlikums. Arī tas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst. *(Starpsaucieni: "Balsot!")* Deputāti tomēr vēlas balsot par 3., ja?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputātu Liepiņas, Stepaņenko, Sprūdes, Gobzema un Šmita iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 26, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 4. - deputāta Kucina priekšlikums. Arī tas netika atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātam Edgaram Kucinam.

E. Kucins (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Latvijas Republikas Satversmes 110. pants nosaka: "Valsts aizsargā un atbalsta laulību - [..] ģimeni, vecāku un bērna tiesības." Tas nozīmē - likumdevējs paredz, ka atbalsta elements var būt arī sociālās funkcijas, kuras valsts uzņemas pildīt. Šobrīd viena no šādām sociālajām funkcijām ir 1.-4. klašu skolēnu bezmaksas ēdināšana. Nodrošinot tam finansējumu, valsts atbalsta ģimenes, kuru bērni mācās sākumskolās.

Ņemot vērā pašreizējo budžeta līdzekļu sadalījumu starp valsti un pašvaldībām un piedāvātajiem grozījumiem attiecībā uz skolēnu uztura finansēšanu - 50 pret 50 (attiecīgi valsts un pašvaldības) -, var secināt, ka valsts atsakās no pienākuma pildīt savas saistības atbilstoši normatīvi tiesiskajā aktā nostiprinātajam.

Vēlos vērst jūsu uzmanību uz to, ka slodzes pārdale, ko veic ar speciālu tiesību aktu - ierosinātu grozījumu, korekciju gan Bērnu tiesību aizsardzības likumā, gan Izglītības likumā -, nosakot pašvaldībām papildu funkcijas, atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 7. un 8. pantam ir pieļaujama tikai tad, ja valsts nodrošina papildu finansējumu pašvaldībām, nosakot jaunus ienākuma avotus.

Turklāt, stājoties spēkā minētajiem grozījumiem, valsts saņems no pašvaldībām papildu... slēpto... finansējuma avotu, kas... negatīvi atsauksies uz reģionu attīstību kopumā. Tādējādi, lai ievērotu tiesību akta normas, kuram ir augstākais juridiskais spēks, proti, Satversmes normas, ir jāizdara arī grozījumi, kas saistīti ar finanšu līdzekļu procentuālo sadali starp valsti un pašvaldībām, palielinot pašvaldību finansējumu.

Piedāvāto spēkā esošā likuma grozījumu redakcijā ir pretruna gan ar speciālo tiesību normām likumā "Par pašvaldībām", gan ar Latvijas Republikas Satversmes normām. Respektīvi, rodas precedents, kas dod iespēju pašvaldībām celt prasību Satversmes tiesā, lai aizstāvētu savas tiesības.

Valdība, sastādot 2020. gada budžetu, nav ievērojusi tiesiskās paļāvības principu, proti, ignorējusi vairāk nekā 10 likumu... no ietvertās normas...

Tāpēc aicinu valdību atsaukt šo budžeta projektu un iesniegt jaunu atbilstoši iepriekš pieņemtajiem likumiem, jo pretējā gadījumā šāda valdības rīcība pašos pamatos grauj Latviju kā demokrātisku un tiesisku valsti.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Tātad Kariņa valdība savā tuvināšanās... Ziemeļvalstīm pieņēma lēmumu, ka tā vairs nevēlas būt atbildīga par bērnu bezmaksas ēdināšanu mācību iestādēs. Man šeit ir jautājumi gan ne tikai tiem no jums, kas pārstāv izglītības jomu, bet arī tiem, kas pārstāv budžeta veidošanas jomu un arī demogrāfijas jomu.

Jūsu ministre uzskata... viņai tāds šaurs skatījums uz izglītības jomu. Ēdināšana kā tāda - viņa uzskata, ka tā nav daļa no mācību procesa, līdz ar to valstij par to nevajadzētu maksāt. Bet uzdodiet sev jautājumu, kolēģi, - vai bērns, kurš nav paēdis... viņš vai viņa... nu, cik labi šis bērns mācīsies?

Tad nākamais jautājums. Vai visām ģimenēm ir iespējas, finanšu iespējas, nodrošināt kādu minimālo standartu, lai viņu bērns varētu paēst skolā? Īpaši - ņemot vērā to, ka ministre, izglītības ministre, nāk no reģiona. Es vēl saprastu, ja viņa būtu no Pierīgas, tur no, es nezinu, no Mārupes, kur tas, ka daudzām ģimenēm varētu būt problēmas ar bērnu ēdināšanu, šādiem cilvēkiem varētu būt kaut kāds nezināmais fakts. Tomēr ministre ir no Latgales. Es nezinu, kā var dzīvot Latgalē un nevienu reizi savā dzīvē nesastapt nevienu ģimeni, kurai būtu problēmas ar materiālajiem līdzekļiem, lai nodrošinātu bērnu ēdināšanu. Tas, manuprāt, kolēģi, ir tāds diezgan liels jautājums.

Ejam tālāk! Attiecībā uz to pašu likumu ievērošanu. Mums ir gan likums "Par pašvaldībām", gan Likums par budžetu un finanšu vadību, kurš saka: ja valdība pieņem lēmumu pārcelt pašvaldībām kaut kādu jaunu pienākumu, jaunu funkciju, tad valdībai vajadzētu tam arī piešķirt papildu finansējumu. *(Dep. A. Muižniece: "Tā nav jauna funkcija.")* Šajā gadījumā tā ir jauna funkcija.

Mums par to bija diskusija Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, jums arī Juridiskais birojs diezgan viennozīmīgi ir pateicis, ka tā ir jauna funkcija.

Līdz ar to, kolēģi, atbalstot kaut ko tādu, jūs kārtējo reizi rīkojaties prettiesiski. Absolūti prettiesiski, pārkāpjot gan likumu "Par pašvaldībām", gan Likumu par budžetu un finanšu vadību. *(Starpsaucieni.)* Labdien! Labdien! Labdien! Nu, tiešām parunājiet ar saviem kolēģiem, palasiet likumu! *(Starpsauciens.)* Tā ir jauna vai, nu, tagad, lūdzu, tāds... Nāciet pēc manis uz tribīni, lūdzu, Adamoviča kungs, un pasakiet, ka tas ir absolūti pieņemami. *(Starpsauciens.)* Kāda starpība. Pasakiet, ka tas ir absolūti pieņemami... ka vajag pašvaldībām uzgrūst pienākumus un tam pretī nedot nekādu finansējumu! Jūs... tad, kad jūs nākamreiz būsiet Latgalē, jūs tur arī obligāti pastāstiet, ka tas ir pilnīgi normāli... tas, ko dara jūsu koalīcijas kolēģi! Un jūs, tie, kuri no Latgales, jūs atgādiniet, lūdzu, savam kolēģim, lai viņš to noteikti izdarītu.

Bet galvenais jautājums, kolēģi, man ir tiem, kas mūsu valstī it kā specializējas demogrāfijas jomā. Mums tad šodien premjers plāno nolasīt savu ziņojumu par valdības paveikto šogad. Es nezinu, vai paspēs to izdarīt, bet es gribētu jums nolasīt vienu sadaļu no šā ziņojuma.

"Atbildot uz demogrāfiskiem izaicinājumiem un tiecoties veidot Latviju par ģimenēm un bērniem draudzīgu valsti," - ģimenēm un bērniem draudzīgu valsti! - "ekspertu sadarbības platforma "Demogrāfisko lietu centrs"..." Jums laikam, Nacionālā apvienība, ir pazīstams šāds veidojums, vai ne? Jā. Jūs sapratāt, par ko ir runa. "... ir izstrādājusi priekšlikumus izskatīšanai Ministru kabinetā. Šie priekšlikumi paredz" - tagad uzmanīgi klausieties! - "veicināt finansiālās situācijas uzlabošanu ģimenēm ar bērniem, paplašinot nodokļu atvieglojumu loku vecākiem un vienlaikus motivējot vecākus atgriezties darba tirgū." Un to, kā jūs motivējat vecākus atgriezties darba tirgū, mēs arī zinām. Arī tas Petravičas kundzes priekšlikums samazināt bezdarbnieku pabalstus ļoti palīdzēs tiem bezdarbniekiem, kuriem ir bērni, ātrāk atgriezties darba tirgū. Jā, paldies. Es domāju, ka viņi būs jums ļoti pateicīgi.

Bet tad pasakiet man, lūdzu, - ja valsts atsakās finansēt brīvpusdienas bērniem, vai tas uzlabos vai pasliktinās finansiālo situāciju...

Sēdes vadītāja. Dombrovska kungs, jūsu debašu laiks ir beidzies.

V. Dombrovskis. Man lūgums pagarināt... apvienot.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? *(Starpsauciens: "Nav!")* Iebildumu nav.

V. Dombrovskis. Tātad - vai tas pasliktina vai uzlabo? *(Dep. R. Dzintars: "Pasliktina!")* Pasliktina. Tad ir jautājums - kāpēc jūs to atbalstāt? Kā balsoja jūsu ministri Ministru kabinetā tad, kad bija šis piedāvājums vispār izteikts?

Nu, mana, tā teikt, mīļā un dārgā Nacionālā apvienība! Jūs taču zināt, ka mums jaundzimušo... kāda ir demogrāfiskā situācija valstī. Mums jaundzimušo skaits krītas tagad jau trešo gadu pēc kārtas. Ir tikai 19 tūkstoši jaundzimušo. *(Dep. R. Dzintars: "Straujākais pieaugums Eiropas Savienībā.")* Dzintar! *(Starpsauciens: "Kad būs bērnudārzi Rīgā?")*

Prognozētais jaundzimušo skaits mums pēc kādiem nepilniem 10 gadiem būs tikai kādi 15 tūkstoši. No tiem to, par kuriem jums ir vislielākais uztraukums šajā valstī, latviešu *(Starpsauciens.)*, būs apmēram tikai 60 procentu.

Es... Kolēģi! Protams, tam, ko es, tā teikt, pretvalstiskā spēka pārstāvis, pateikšu par Nacionālās apvienības politiku demogrāfijas jomā, varētu būt liels svars jūsu acīs. Bet šeit es gribētu citēt vienu cilvēku - viņa vārds ir Otto Ozols -, kuru ir ļoti grūti turēt aizdomās par kaut kādām simpātijām... simpātijām, tā teikt, Kremlim vai SASKAŅAI.

Es citēšu, ko viņš pateicis par Nacionālās apvienības politiku un nostāju demogrāfijas jomā. "Nacionālās apvienības politiķu koalīcija šobrīd rīkojas nodevīgāk un tuvredzīgāk nekā tie politiķi, kuri 1919. gadā bija gatavi atvērt Rīgas vārtus Bermontam." *(Starpsauciens.)* Tas ir par jums. Tas ir par jums!

Un tas, ka jūs atbalstīsiet tagad šo kārtējo ģimenes... to ģimeņu situāciju... to ģimeņu, kurām ir bērni, finansiālās situācijas pasliktināšanos, - tas ir tikai kārtējais, tā teikt, akmens jūsu dārzā. *(Dep. J. Iesalnieka starpsauciens.)* Jūs turpināsiet to darīt - atvērt Rīgas vārtus Bermontam! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Arī apvienotais debašu laiks ir beidzies.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis likums ir dubultsitiens. Šeit ir divas lietas, un abas ir mērķētas uz atbalsta pasliktināšanu bērniem.

Par pirmo mēs jau runājām - uzturlīdzekļu finansējuma samazināšana audžuģimenēm.

Un šī ir otra. Šis ir viens no diviem likumiem, kur valsts paredz izņemt sev funkciju jeb samazināt sev funkcijas attiecībā uz ģimenēm ar bērniem. Respektīvi, valsts noteic, ka atbalsts brīvpusdienu formā tiks sniegts tikai pirmajām četrām klasēm un arī tām tikai daļēji, daļu uzliekot uz pašvaldību pleciem.

Daudzi formāli un neformāli pētījumi rāda, ka, ja bērns paēd kvalitatīvas pusdienas skolā, sekmes uzlabojas. Tas nozīmē, ka tā ir svarīga izglītības funkcija. Labklājības ministrija savukārt arī šī paša likumprojekta anotācijā norāda, ka tas ir būtisks un mērķēts atbalsts ģimenēm ar bērniem - nevienlīdzības mazināšanai. Kas ir mainījies? Vai mums nevienlīdzība ir samazinājusies? Tagad, 2019. gadā, Džini koeficients jeb nevienlīdzības indekss Latvijā ir 34,5 procenti. Tas ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā. Es nemaz nerunāju par tām daudz pieminētajām Skandināvijas valstīm, līdz kurām mums vēl tik tālu kā līdz zvaigznēm, ja gribam tām līdzināties nevienlīdzības mazināšanā.

Valsts šobrīd ar vieglu roku atkal sabojā tās labās lietas, ko ir sākušas iepriekšējās valdības. Laimdota Straujuma vēl savā deklarācijā bija apņēmusies, ka ar katru gadu atbalsts tiks palielināts 5., 6. un vecākajām klasēm, nodrošinot no valsts finansējumu brīvpusdienām. Tagad Jaunā VIENOTĪBA pagriež kuģi pilnīgi pretējā virzienā - pretēji Laimdotas Straujumas valdības prioritātēm. Saka: nē, tas vairs nav svarīgi. Un tas nekas, ka mēs kopš 2004. gada, kad iestājāmies Eiropas Savienībā, esam pazaudējuši 14 procentu Latvijas iedzīvotāju. Un tas nekas, ka, kaut arī mēs esam līderi... pieauguma ziņā uz vienu māmiņu, mums šobrīd uz vienu māmiņu piedzimst 1,7 bērni. *(Dep. R. Dzintara starpsauciens.)* 1,7 bērni! Un nav jābūt lielam matemātiķim, lai izrēķinātu, cik ilgā laikā mūsu iedzīvotāju skaits kritiski samazināsies. Un tāpēc ir jautājums - kāpēc arī Nacionālā apvienība, kura sāka lielisku programmu "Māras solis" un kurā šis pasākums par bezmaksas pusdienām - arī viens no prioritāriem pasākumiem - bija, atsakās no savām prioritātēm un necīnās vairs par tām. Vai tiešām koalīcijā būt starp četrām citām pārējām partijām

ir daudz vērtīgāk nekā jūsu postulētais demogrāfijas jautājums, kas tiešām ir bijusi prioritāte iepriekšējos gados un kas jums ir nesis daudz balsu? *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Te ir jārunā tieša valoda. Šis likumprojekts ir ar nosaukumu "Atņemsim bērniem, iedosim politiķiem". Šis likumprojekts ir par Nacionālās apvienības divkosību. Ļoti interesanti, ka bērniem, demogrāfijas aizstāvji - Nacionālā apvienība, mēs atņemam brīdī, kad Parādnieks ir ticis pie amata par 2 tūkstošiem eiro Kariņa kabinetā. Varbūt mums to Parādnieku vajadzētu atcelt no tā amata, un tad mums tiem bērniem pietiktu līdzekļu, Raivi Dzintar? *(Dep. R. Dzintara starpsauciens.)* Raivi Dzintar, tu tagad varētu arī šeit paklusēt un tikt vaļā no Parādnieka, lai mūsu bērniem būtu līdzekļi!

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu, Gobzema kungs, par priekšlikumu runājiet!

A. Gobzems. Divkosība šajā kontekstā ir, Mūrnieces kundze, arī tas, ka jūs raudat televīzijā, ka nepietiek skolotājiem vai bērniem, bet šodien jūs balsosiet par politiķiem.

Sēdes vadītāja. Runājiet par priekšlikumu! *(Starpsaucieni. Smiekli.)*

A. Gobzems. Šodien jūs atņemsiet bērniem, un jūs vēl kaut kā izliksieties un aicināsiet viņus atpakaļ, lai brauc no ārzemēm Latvijā dzīvot. *(Dep. J. Strīķe: "Par priekšlikumu!")* Tādi jūs esat, Nacionālā apvienība! Ko jūs esat šajā budžetā bērnu labā izdarījuši? Šajā budžetā bērnu labā jūs esat izdarījuši precīzi nulli. Lai gan šajā budžetā jums, Nacionālā apvienība, vajadzēja paredzēt, ka bezmaksas brīvpusdienas valsts nodrošina visās klasēs no pirmās līdz pēdējai. Tādu priekšlikumu jūs neesat iesnieguši. Patiesībā jūs vispār nevienu ekonomisku priekšlikumu neesat iesnieguši Latvijas demogrāfijas uzlabošanai. Bērnu skaits samazinās Latvijā. Bet pēc pāris dienām jūs iesiet atkal ar tiem saviem auseklīšiem pie Brīvības pieminekļa un tēlosiet patriotus. Šodien jūs balsosiet pret bērniem. Tāpēc ka jūs mākat sarunāties... tāpēc jums esot tas Parādnieka amats konkrētajā Kariņa kabinetā. Es nezinu, Raivi Dzintar, vai tev no tiem Parādnieka 2 tūkstošiem eiro arī atlec kāds "otkats". Bet droši vien, ka tu viņu tā atbalsti. Droši vien.

Sēdes vadītāja. Nu jau gan! Gobzema kungs, lūdzu, izturieties ar cieņu pret pārējiem deputātiem šajā Sēžu zālē. Runājiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. Es aicinu sabiedrību atvērt acis. Atvērt acis un ieraudzīt, kas patiesībā ir Nacionālā apvienība. Tie ir runātāji un balsotāji pret bērniem, pret audžuģimenēm, pret demogrāfijas uzlabošanos. *(Dep. J. Strīķe: "Par priekšlikumu!")*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Vēlos tikai norādīt, ka gandrīz 70 procenti no fiskālās telpas... 2020. gada budžeta pieauguma... tiek iegūti uz pašvaldību budžetu rēķina. Šodien, nobalsojot par to, lai tikai 5 procenti no azartspēļu zāļu ienākumiem... nodokļiem no azartspēļu zālēm... tiktu novirzīti pašvaldībām, šis procents tikai pieaug.

Pašvaldību budžetiem kopumā tas rada negatīvu fiskālo ietekmi vairāk nekā 130 miljonu eiro apmērā. Pašvaldībām papildus vēl būs jārod 9,8 miljoni eiro pusdienu daļējai nodrošināšanai 1.-4. klašu audzēkņiem. Pašvaldību budžeti vēl nav pieņemti, jo viņi gaida - varbūt notiks brīnums tomēr... Vot, šīs lietas, par ko mēs tagad runājam, nebūs iebalsotas šī gada budžetā. Un vai VARAM, piemēram, vai Izglītības un zinātnes ministrija... es ceru, ka Muižnieces kundze, kura uzstāsies uzreiz pēc manis, pateiks - saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas informāciju -, cik ir to pašvaldību, kurās būs tomēr tās pusdienas skolēniem nodrošinātas, un cik ir to pašvaldību, kurās nebūs. Nu, vismaz kādām aplēsēm jābūt. Cik vienlīdzīgi būs bērni mūsu Latvijas teritorijā?

Savukārt labklājības ministrei Ramonai Petravičai, piedodiet, deputātei Ramonai Petravičai tad, kad viņa izies ārpus Saeimas nama sienām un atkal kļūs par labklājības ministri, no sirds iesaku satikties kaut uz īsu sarunu, piemēram, ar Rīgas pašvaldības Labklājības departamenta direktori Irēnu Kondrāti un uzzināt no viņas, cik lielā mērā Rīgas pašvaldība pilda valsts... valstī uzliktās sociālās funkcijas, kuras Rīgas pašvaldība pašlaik veic absolūti labprātīgi, un cik lielā mērā viņi būs spiesti pārskatīt... cik lielā mērā tomēr pašvaldībām ir jāatbalsta šī valsts. Ar tādu attieksmi...

Vēlreiz... Vairāk nekā 70 procenti no fiskālās telpas pieauguma šim budžetam ir uz pašvaldību rēķina. Jums tagad ir iespēja nobalsot par šo nelielo grozījumu, parādot, ka jūs tomēr domājat arī par to, kā jādzīvo cilvēkiem pašvaldībās. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei. *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)*

A. Muižniece (JK).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Es tikai atgādināšu, ka piedāvātais Bērnu tiesību aizsardzības likuma 61. panta grozījums ir tehnisks, kas... ir paskaidrots arī nākamo priekšlikumu pamatojumā... Ir runa par normas pārnešanu uz Izglītības likumu.

Tāpēc es aicinu arī turpmākos debatētājus izpausties saviem videorullīšiem... pie Izglītības likuma. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Muižnieces kundze saņēma atļauju iznākt tribīnē un pateikt... bet šis nav tehniskais priekšlikums, tas ir ZZS priekšlikums par brīvpusdienām.

Un ko es gribēju jums pateikt par šo konkrēto priekšlikumu? Arī mēs iesniedzām līdzīgu... jūs jau to noraidījāt. Bet kur jūs to naudu tagad liksiet? Un mēs... mēs apmēram varam nojaust, jo, pajautājot Bordāna kungam par politisko partiju finansēšanas likuma tapšanas gaitu, mēs arī uzdevām jautājumu - kādā veidā šis likumprojekts tapa? Kādi viedokļi tika uzklausīti? Un Bordāna kungs mums paziņoja sekojošo.

Tātad - valdības rīcības plāna (Ministru kabineta 2019. gada 7. maija rīkojums Nr. 210) pasākumi. Tieslietu ministrijai bija uzdots izstrādāt šos grozījumus par partiju finansēšanu līdz 2020. gada 31. martam. Tātad bija vēl laiks. Bet kaut kas notika 2019. gada 13. septembrī. Un tas, kas notika šajā datumā... tas bija Ministru kabineta sēdē izskatītais informatīvais ziņojums *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020. gadam un...

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet par konkrēto priekšlikumu!

J. Stepaņenko. Es runāju par priekšlikumu. Lūdzu, noklausieties līdz galam! *(Dep. J. Strīķes starpsauciens.)*

... un ietvaram 2020.-2022. gadam". Šis konkrētais informatīvais ziņojums runā par to, ka tātad ir jāietaupa līdzekļi. Un viens no taupības pasākumiem šajā informatīvajā ziņojumā ir minēts... šī likumprojekta anotācijā, par kuru mēs šobrīd runājam... ka jāveic grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā. Viss ir pareizi, kolēģi, es runāju par priekšlikumu.

Un šie te priekšlikumi tika atbalstīti informatīvā ziņojuma pielikumā "Ietvertie fiskālo telpu palielinošie pasākumi", tai skaitā brīvpusdienu finansējuma daļēja nodrošināšana no pašvaldību budžetiem. Tātad 13. septembrī valdība atrada naudu partiju finansēšanai un daļēji šo naudu atrada arī no skolēnu brīvpusdienām.

Šeit ir pilnīgi skaidri anotācijā norādīts, kolēģi, un tas bija par priekšlikumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Jūs visi laikam pazīstat "dzelzs lēdiju" Mārgaretu Tečeri. Būdama valdības sastāvā, viņa pieņēma šādu... vienu no... tādu dīvainu lēmumu, lai samazinātu aizdevumu... izdevumus, budžeta izdevumus, viņa samazināja, vienkārši aizliedza... pienu skolā. Tādējādi viņa mēģināja ietaupīt un samazināt tos izdevumus. Un daži vēsturnieki... viņi saka... laikam viņai bija ļoti grūta bērnība, tēvs bija kurpnieks, alkoholiķis...

Un man vienkārši grūti iedomāties, kāda ir bijusi jūsu bērnība, ja jūs atņemat bērniem pusdienas!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums nav tehnisks. Šis priekšlikums ir ar jēgu, kas parāda, kā strādā šī valdība. Tāds jautājums kā bērnu ēdināšana... Kad pirmo reizi pacēlās diskusija par to, ka būtu nepieciešams pārlikt daļu no šī sloga uz pašvaldību pleciem, tad izglītības un zinātnes ministres kundze minēja, ka tā ir izglītības jomai neraksturīga funkcija. Un to pašu mēs redzam arī dažkārt Labklājības ministrijā, kad par kādu jautājumu, kas nav vērts vai ir grūtāk risināms, vai kur gribas atņemt naudu, mēs minam argumentus, ka tā ir man neraksturīga funkcija.

Es domāju, ka tā būtu goda lieta šo jautājumu un šādu atbalsta lietu paņemt kā savu funkciju un nest to ar lepnumu, nevis norobežoties. Šobrīd patiesi ir tā, ka Bērnu tiesību aizsardzības likumā un Izglītības likumā ir noteikts, ka valstij ir pienākums nodrošināt bērnu ēdināšanu. Un es domāju, ka tas ir labi, ka vismaz divos likumos mums šī funkcija ir paredzēta, un nav labi, ka mēs to vēlamies izņemt, un nav labi, ka mēs to vēlamies samazināt. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (SASKAŅA).

Priekšsēdētājas kundze! Anita, es visu laiku saku: pirms runāt, varbūt vajag padomāt arī par sekām! Bet, ja mēs runājam par ēdināšanu, tad ir daži citāti, kas ir izskanējuši sociālajos tīklos un kas ir izskanējuši arī šad tad no tribīnes, kurus Jaunā konservatīvā partija ar izglītības un zinātnes ministres muti ir teikusi. Viens no šādiem piemēriem, kad mēs runājam par sākumskolas ēdināšanu Latvijā, ir Šuplinskas kundzes piemērs par tikšanos ar ārvalstu iedzīvotājiem, mūsu tautiešiem, kuru pieredzi viņa ir minējusi kā pārņemamu. Vecāki, kas šobrīd... kuru bērni šobrīd mācās ārpus Latvijas, un viņi arī dzīvo ārpus Latvijas, saka, ka pusdienas nav nepieciešamas, jo viņu bērni... viņu bērniem viņi dod līdzi pusdienu kārbiņas. Tā varētu būt arī laba pieredze, ko Latvija varētu pārņemt. Un jāsaka, ka jāpiekrīt, jo, ja premjers saka, ka šobrīd ar budžetu jūs virzāties Ziemeļvalstu labklājības virzienā, tad... Tur, tanīs valstīs, ir kārbiņas... Tiešām vecāki dod līdzi. Droši vien priekšlikumu var uzskatīt par diezgan pamatotu, atbilstošu tai kopējai politikai, ko jūs virzāt.

No otras puses, lieliski! Jūs arī samazināt pabalstus zināmā mērā, atsaistot tos no minimālās algas, kas arī zināmā mērā sāk jau sakrist ar Ziemeļvalstu labklājības līmeni. Papildus jūs samazināt sociālo spilvenu pedagogiem, noņemat iespēju ātrāk iet pensijā, dodot iespējas strādāt jaunākiem skolotājiem, un iedodat šo finansējumu Valsts izglītības informācijas sistēmai, tātad - datiem... Tajā pašā laikā attiecībā uz Labklājības ministrijas datubāzi jūs atliekat to uz nezināmu laiku.

Un, ja saruna ir par labklājību un par bērniem, diezgan jocīgi dzirdēt no parlamentārās sekretāres, pat ja tas atbilst tekstam... Atļauties teikt, ka zināmā mērā cilvēku eksistence un sociālais atbalsts ir tehnisks grozījums, - nu, tā tomēr gluži nebūs Ziemeļvalstu attieksme un labklājības ceļš.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Par šo tehnisko priekšlikumu. Lai arī priekšlikums ir tehnisks, es tā vis neuzskatu. Es domāju, ka tas ir priekšlikums par būtību. Un manuprāt... ja mani atmiņa neviļ, tās bija tieši pašvaldības, kas vērsa uzmanību uz to, ka brīvpusdienu jautājums ir tieši šajā likumā regulēts un ka arī šeit vajadzīgi grozījumi. Tāpēc runāt par brīvpusdienām - tas šeit ir vietā. Un es domāju, ka ar to šīs debates nebeigsies. Gan jau, kad nonāksim pie citiem priekšlikumiem, mēs pie šī jautājuma vēl atgriezīsimies.

Bet tomēr... ja mēs skatāmies uz jaunajām politikām... Kolēģi, vai jūs varat nosaukt no Saeimā ievēlētajām partijām kaut vienu partiju, kas būtu kaut pusteikumu savās programmās pateikusi par to, ka viņi plāno atteikties no šīs programmas, kas ir bijusi gadiem iestrādāta, lēnām virzījusies no pirmās, pēc tam otrās, trešās, ceturtās klases... ka tas ir nepareizi un ka Saeima no tā atteiksies?

Ir taisnība tajā, ka Izglītības un zinātnes ministrija nu tad ar pašvaldībām kopā to darīs. Bet tas, kas man nepatīk, ir tas, ka tiešām tās pašvaldības tiek uztvertas kā vietas, kuras tad... nu, kur tās kabatas ir tik dziļas, ka tur var vienkārši uzticēt jebkādu funkciju un pateikt - jums jau naudas pietiek. Vēl vairāk - pateikt to, ka pašvaldībām, redz, šajā gadā būs budžeta pieaugums un tad pašvaldības varēs no šī pieauguma arī maksāt par šīm brīvpusdienām un mierīgi, brīvprātīgi to darīt...

Arī Latgalē būs budžeta pieaugums pašvaldībām. Ja mēs skatāmies katru vienību atsevišķi, varbūt tā arī ir. Bet, ja paskatāmies pēc būtības... es domāju, ka visā Latvijas teritorijā, tātad visos reģionos, ar šīs funkcijas izpildi būs zināmas problēmas. Jo tā jau nav, ka pašvaldībām šis budžets pieaug. Patiesībā pašvaldībām budžets būtiski samazinās nākamajā gadā. Skaitļos pret iepriekšējo gadu tas mazliet pieaug, taču pēc būtības ir būtiski kritumi. Un, ja skatāmies uz Latgales reģionu, tad redzam, ka Latgales reģionā tas kritums būs mīnus 15 miljoni. Aptuveni - mīnus 15 miljoni. Zemgalē - nedaudz vairāk kā 10 miljoni. Tā mēs varam iet pa reģioniem, skatīties. Un tajā brīdī, kad pašvaldībām kopējais finansējums tiek samazināts, mēs sakām: "Lūdzu, dodiet vēl arī brīvpusdienas! Maksājiet no saviem budžetiem!"

Tas ļaunākais tajā priekšlikumā ir tas, ka... Nu, tik tiešām neviens taču šādu jaunu programmu - atteikties no valsts dalības brīvpusdienu nodrošināšanā - pirms vēlēšanām nebija solījis. Nu, es vismaz neatceros. Varbūt kāds ir solījis kādā programmā. JKP gan jau tā nebija. Arī no KPV LV neviens vismaz publiski nebija paudis, ka tas tā būs. Nacionālā apvienība pilnīgi noteikti tāda nebija. Jūsu darbības iepriekšējā Saeimā un arī vēl pirms tam konsekventi gājušas tieši citā virzienā. Bet šobrīd, neapzinoties to... tās sekas, mēs varam paskatīties vienu piemēru, ko nozīmē reģiona atbalsta noņemšana kādā konkrētā teritorijā. Nu, piemēram, Kandava. Kandavā bija internātvidusskola, vēl joprojām ir, un tur valsts atteicās no dalības šajā internātvidusskolā, būtisku lomu vairs nespēlē un lūdza tad turpmāk par visiem bērniem rūpēties Kandavas domi. Nu kādas sekas no tā visa? It kā jau skola pastāv, viss kārtībā. Bet tieši bērni un tieši šīs brīvpusdienu programmas, dažādas sociālās programmas... ir tās, kas cieš. Jūs, visticamāk, necietīsiet. Cieš jau tieši reģioni, kuros šie jautājumi ir vissāpīgākie. Un katrs šāds lēmums patiesībā palielina nevienlīdzību ne tikai... šeit nav stāsts tikai par brīvpusdienām. Šeit ir stāsts arī par nevienlīdzību starp reģioniem kopumā. Ja Rīgā ienākumi ir lielāki, reģionos tie ir stipri mazāki, un tas noved pie tā, ka reģionos ar šo likumprojektu... ar šo piedāvājumu dzīve kļūs vēl sarežģītāka un nevienlīdzības plaisa tikai palielināsies. Es varu galvot: nebūs tā, ka bērni paliks bez brīvpusdienām, bet kopējais attīstības līmenis reģionos samazināsies. Pašvaldības cīnīsies par to, lai bērniem būtu brīvpusdienas un lai... visi saprot to nozīmi. Šeit, Saeimā, ir tā vieta, kur šo nozīmi nesaprot.

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, debašu laiks beidzies.

Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Par ko mēs tagad runājam? Izskatās, ka vienai daļai to deputātu, kas ir zālē, Latvija sākas pie Rīgas vienas robežas un pie otras arī beidzas. Kolēģis Viktors runāja par reģioniem. Lūdzu, pabrauciet man līdzi. Aizbrauksim uz lauku skolām! Pusdienas dažiem bērniem, ja jūs pajautāsiet, - tā ir vienīgā reize, kad viņš ir paēdis. *(Aplausi.)* Un jums vajadzētu redzēt... Jā, lūdzu, rīt nesēžam šite, nedeldējam bikses! Aizbrauciet man līdzi! Kā 1. klases mazi bērniņi lasa drupačas. Tas nav visiem. Ģimenes ir dažādas. Bet diemžēl ģimenes ir arī šādas... nu, neveiksmīgas, un valstij arī būtu jārūpējas... *(Starpsauciens: "Pašvaldības...")* Ir pašvaldības, kuras ir nabadzīgas. Visas pašvaldības nedzīvo pie jūras. Arī jūs varat aizbraukt man līdzi uz Latgali! *(Starpsauciens: "Nosauciet!")* Es jūs aizvedīšu konkrēti uz skolu. *(Starpsauciens: "Nosauciet pašvaldības!")* Protams, pašvaldības neatstās šos bērnus bez pusdienām. *(Starpsaucieni: "Nosauciet tās pašvaldības!"; "Varbūt uzvārdus!")* Aizbrauciet uz Latgali! Uz jebkuru Latgales... aizbrauciet uz Ciblu! Protams, bērni nepaliks bez pusdienām. Vienīgais tas, ka tās pusdienas paliks daudz nabadzīgākas. Rīt aizbraucam uz Maltu. It kā labs ciemats. Paskatieties, kādi bērniņi un kas tur notiek pusdienu laikā! Un tad laikam nevajadzēs šeit nākt un gudroties.

Ja mēs skatām kādu likumprojektu, varbūt mēs varam saredzēt apakšā to cilvēku. Ja ir bērni, tad mēs redzam bērniņus. Un... nu nevajag tik ciniski izturēties pret mūsu valsts mazajiem pilsoņiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Janīnai Jalinskai.

J. Jalinska (ZZS).

Labdien, cienījamie kolēģi! Jā, premjeres Straujumas valdīšanas laikā pašvaldības bija ļoti, ļoti priecīgas, kad ik pa gadam, ik pa gadam tika iedalītas brīvpusdienas pirmajām līdz ceturtajām klasēm. Līdz ar to pašvaldības arī nāca pretī un arī tālāk iedeva brīvpusdienas - pakāpeniski pa gadiem... kā nu kurā. Arī 5. klasei, 6., 7., 8. un 9. Citas pašvaldības bija gājušas tālāk - arī vidusskolas klasēm. Šis atbalsts bija ļoti svarīgs varbūt ne Rīgai, ne Pierīgai, bet, konkrētāk, Latgalei un citiem reģioniem, kas ir mazāk attīstīti.

Kolēģis Jānis Krišāns pateica, ka bērni lasa drupačas. Es pateikšu tālāk - bērni ne tikai lasa drupačas, bērni vēl palūdz otru porciju papildus, jo viņi nav paēduši. Un virtuvēs to, kas paliek pāri, vēl ieliek trauciņos un šiem bērniem iedod līdzi. Jo laukos šī summiņa, kas ir iedalīta brīvpusdienām... vēl paliek pāri, ko var bērnam iedot arī līdzi. Un, tagad samazinot par 50 procentiem, protams, pašvaldībām būs jārisina jautājums, kā tālāk rīkoties sakarā ar brīvpusdienām 5. un 9. klasei.

Es tomēr jūs, cienījamie deputāti, lūdzu padomāt un tomēr atteikties no šiem priekšlikumiem, ka mēs atņemam bērniem šos 50 procentus un uzliekam uz pašvaldību pleciem. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kola kungs! *(Dep. R. Kols: "Nesarunājies ar zāli!")* Daži deputāti, kurus siltumnīcā ir uzaudzinājuši viņu tēti miljonāri un kuri var atļauties eksotiskus braucienus uz Latīņameriku, nesaprot un acīmredzot negrib saprast, kā dzīvo cilvēki laukos un kāds ir nabadzības līmenis laukos. Šie daži siltumnīcās augušie deputāti varētu savam tētim *(Dep. R. Kols: "Demagogs!")* varbūt palūgt, lai noziedo bērnu brīvpusdienām. Jo mēs šodien atņemam bērniem... Vakar Alūksnē bija Ministru kabineta izbraukuma sēde. Pusdienas par 3 tūkstošiem eiro viņi tur ēda! Tam viņiem nauda ir! *(Aplausi.)* Deviņus miljonus viņi tagad atņems bērniem, lai Finanšu ministrijā, kur jau tā ir lielākās algas Latvijā, pieliktu vēl 11 miljonus pie algām.

Daži no vietas kliedzošie, siltumnīcās augušie deputāti, Kola kungs, tiek aicināti aizbraukt un paskatīties realitāti, kā dzīvo Latvijas cilvēki, un tad sākt bļaut no vietas. *(Starpsaucieni.)*

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Adamovičam.

A. Adamovičs (JV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Es nosaukšu dažus ciparus, lai mēs šobrīd nerunātu vispārīgi.

Es nezinu, no kurienes Valaiņa kungs to... Viņš tikko teica, ka pašvaldībām ir 15 miljonu mīnuss. Es *(Starpsauciens: "Tikai Latgalē, Aldi!")*... es... šobrīd skatoties absolūtos skaitļus, es redzu, ka Rīgai vien ir 23 miljoni plusā nākamgad.

Bet kopumā, ja paskatāmies uz atsevišķām Latgales pašvaldībām... par to man pārmeta tikko... Balvi - nākamgad pašvaldībai plus 509 tūkstoši, Krāslava - 451 tūkstotis. Šīm abām pašvaldībām puse no bērnu ēdināšanas 1.-4. klasēm sastāda aptuveni 50 tūkstošus. Tā ir viena desmitā daļa no pielikuma. Tikko nosauktā Cibla *(Aplausi.)*... tikko nosauktais Ciblas novads nākamgad saņems papildus 91 tūkstoti, brīvpusdienām vajag 5,9.

Un tā es varu turpināt par visām 119... *(Starpsauciens.)*

Lūdzu, skatīsimies ciparos, skaitļos! Un es aicinu balsot par papildu pielikumu pašvaldībām nākamajā gadā.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Iesalniekam.

J. Iesalnieks (NA).

Labdien, kolēģi! Šis priekšlikums nav par to, vai bērnu brīvpusdienām būt vai nebūt, kā varētu domāt no atsevišķu opozīcijas deputātu runātā. Priekšlikums ir vienkārši par to, kam finansēt - valstij vai pašvaldībām - šīs brīvpusdienas. Ir atsevišķi opozīcijas deputāti, kas to ir uztvēruši, kā Valaiņa kungs, kas diskutē par šo, un, manuprāt, šī diskusija ir ļoti pamatota, kam finansēt... ņemot vērā to, ka, salīdzinot ar pārējām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvijā pašvaldības faktiski ir pārfinansētas no nodokļu ieņēmumiem. Salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvijas pašvaldībām aiziet ceturtais lielākais procents. Vēsturiski iepriekšējās valdības ir uzņēmušās daļu no pašvaldības funkcijām - šajā gadījumā šīs brīvpusdienas - uz savu budžetu, bet šī valdība vienkārši šo funkciju atdod atpakaļ pašvaldībai, un tas ir normāli.

Bet kas attiecas uz demogrāfiju, kas dažos... Opozīcijas deputātu teiktajā izskanēja pārmetumi, ka krītas jaundzimušo skaits valstī. Tad es domāju, ka Dana Reizniece-Ozola noteikti to saprot, ka tas ir atkarīgs no tā, cik daudz bērnu mums piedzima deviņdesmitajos gados. Un, ja deviņdesmitajos gados mums nepiedzima cilvēki, kas šobrīd kļūst par vecākiem, nu, neviens viņus nevar radīt. *(Dep. D. Reizniece-Ozola: "Tāpēc tos, kas saņemas, vajag atbalstīt!")* Neviens viņus nevar radīt! Un Nacionālās apvienības panāktais demogrāfijā ir panācis to, ka šobrīd Latvijā dzimušo skaits uz vienu sievieti ir viens no augstākajiem Eiropā, un tas ir tas, ko mēs varam sasniegt un noturēt, bet mēs nevaram novērst to, ka bērnu skaits krītas, jo vienkārši deviņdesmitajos gados piedzima mazāk bērnu. To mēs... šobrīd mēs nevaram vairs novērst. Un bērnu skaits, arī jaundzimušo skaits, turpmākajos gados kritīsies, lai ko mēs darītu demogrāfijas atbalstam. Diemžēl tā tas ir! *(Starpsaucieni.)* Bet pie tā mēs neesam vainīgi! *(Starpsaucieni.)*

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Paldies, Adamoviča kungs, par tiešām apgaismojumu... precizitāti, bet es atļaušos jums paskaidrot, no kurienes es ņēmu šo skaitļus. Un 15 miljoni - tie nebija pa visām Latvijas pašvaldībām, tie bija tikai un vienīgi pa Latgales pašvaldībām. Tie bija tikai pa Latgales

pašvaldībām. Jūs minējāt Krāslavu. Man bija tā iespēja pagājušonedēļ paviesoties Krāslavā un runāt ar Krāslavas mēru, un viņš tieši minēja 50 tūkstošus, un tas ir liels izaicinājums šai ne pārāk lielajai pašvaldībai šos 50 tūkstošus atrast, lai varētu nofinansēt. Bet jautājums - kā lai tā labāk izskaidro... Nu, kolēģi, sanāk tā, ka *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*, atbalstot nodokļu izmaiņas, ko īstenoja iepriekšējā valdība, bija uzreiz - jau balsojot (un arī jūs, Adamoviča kungs, un Nacionālā apvienība, *zemnieki*, visi kopā balsoja par šo nodokļu reformu), tur bija viena būtiska lieta (un to jau visi tajā laikā saprata, un tas tika iestrādāts daudzgadu budžetā, vēl šodien spēkā esošajā budžetā uz 2020. gadu), ka pašvaldībām būs jādotē ieņēmumu zudums.

Šajā gadā tas būtu vairāk nekā 220 miljoni eiro, un 78 miljoni paņemti nost. Šī dotācija, mērķdotācija bija svarīga tikai tāpēc, ka, palielinot neapliekamo minimumu... darot visas tās daudzās labās lietas... pašvaldību ieņēmumu bāze ir ienākumu nodoklis. Tām nav iespējas piepelnīties kaut kur vai kaut ko... Un kas, starp citu, tagad notiek? Tagad jau sākas aktīva "pārdošana", lai tiktu galā ar šīm funkcijām. Nav tādu iespēju. Un šajā gadījumā jūs esat samazinājuši pašvaldībām ienākumus, un principā pašvaldības šobrīd ir noliktas uz krīzes laika... Tādi ienākumi pašvaldībām, kā ir šobrīd, bija 2009. un 2010. gadā.

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, jūsu debašu laiks ir beidzies.

V. Valainis. Ļausiet vēl minūti parunāt? *(Starpsaucieni: "Jā!")*

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi par vēl papildlaika piešķiršanu? *(Starpsaucieni: "Nē!")* Iebildumu nav. Turpiniet!

V. Valainis. Jā, kolēģi. Attiecībā uz šiem pašvaldību bāzes ieņēmumiem. Respektīvi, tas, kas šodien notiek... Notiek tas, ka pašvaldības, lai īstenotu funkcijas, kas tiek krautas visu laiku virsū... Šobrīd mēs dzirdam... gadījums, kur mežus pārdod. Pārdod mežus, lai nopirktu skolēnu autobusu. Skolēnu autobusu, lai veiktu pamatfunkcijas, lai bērnus varētu vadāt. Tas tiek darīts Vecumniekos šobrīd. *(Starpsauciens.)* Manuprāt, tas īsti normāli nav.

Attiecībā uz bāzes ieņēmumu samazinājumu, es domāju, tās sekas mēs redzam jau šobrīd. Tas palielina šo nevienlīdzību. Un atgādināsim to, ka krīzē... Es saprotu, ka uzliek funkcijas... Piemēram, republikas pilsētām krīzes laikā uzlika funkciju rūpēties par sabiedrisko transportu un pašiem par to maksāt. Tā funkcija... vēl joprojām krīze - viņi joprojām pilda šo funkciju. Bet šeit, kad ir lielākais budžeta pieaugums, jūs noņemat šo funkciju nost.

Tālāk mēs runāsim šodien arī par attīstības jautājumiem, tur mēs paturpināsim šīs debates.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei otro reizi.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Adamoviča kungs, es arī lūgtu jūs runāt absolūtos skaitļos par to, cik mūsu valsts nopelnīja. Man liekas, ka 700 miljoni... Plus "Latvijas valsts meži" peļņa, kas ir 60 miljoni. Par šo naudu jūs negribat runāt. Vai mums ir trūkums? Mums ir zaudējumi? Kāpēc mēs atņēmām kaut ko no pašvaldībām? Kāpēc mēs atņēmām kaut ko no pašvaldībām?! Pamatojiet, lūdzu! Un vēl bāžam savas rociņas un deguntiņus pie bērniem!

Muižnieces kundze! Jūs pazemojat cilvēkus, kas dzīvo Latgalē. Cilvēkam ir kauns atzīt, ka viņš ir trūkumā un nabadzībā. Viņš nekad nepateiks nedz psihologiem, nedz... *(Starpsauciens.)* Tāpēc es lūdzu nepazemot cilvēkus *(Starpsauciens.)* un atgriezt bērniem bezmaksas ēdināšanu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai otro reizi.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Reflektējot sakarā ar tikko dzirdēto, gribētu norādīt Adamoviča kungam, kurš norādīja, ka, lūk, Rīgai par 32 miljoniem lielāks... *(Starpsauciens.)* Cik? *(Dep. A. Adamovičs: "23!")* 23... Piedošanu, vēl mazāk. Gribētu norādīt, ka šī gada valsts budžets... ir par cik miljoniem lielāks? Par 700, ja nemaldos. Par 600, labi. 600 miljoni. *(Starpsauciens.)* Un jūs gribat teikt, ka Rīgai ir lielāks pieaugums, lai nodrošinātu to pašu pusīti, no kuras pašlaik atsakās valsts? Vai vispār var salīdzināt? A citas pašvaldības jūs... nerēķinājāt? *(Starpsauciens.)* Ja? Ļoti labi! *(Zālē troksnis.)*

Parunāsim tagad par funkcijām. Ir tāda abreviatūra GMI - "garantētais minimālais ienākums". Labklājības ministrijai ir jāzina šie trīs burvīgie burtiņi, kuru sakarā tiesībsargs pašlaik ir iesniedzis prasību Satversmes tiesā.

Lūk, es jums gribu nolasīt, ka... ja nebūtu pašvaldību palīdzības, kā izdzīvotu tie pensionāri un invalīdi, kuri saņem to GMI un minimālās pensijas? Kā? Jums pietika naudas no tiem papildu 600 miljoniem, lai viņiem pieliktu dažus eiro? Es jums varu norādīt, ka pašvaldībām ir nevis pienākums piemaksāt tiem trūcīgākajiem, bet ir tikai tiesības, un tikai viena, divas, trīs... četras pilsētas Latvijā arī piemaksā. Tās ir Rīga, Jūrmala, Daugavpils un Liepāja. Un, ja šīs pilsētas atteiksies no šīs funkcijas, kura nav pienākums, bet tiesība, kur jūs ņemsiet naudu?

Un pēdējais. Tikko Dzintara kungs pamatoja Parādnieka kunga amatu un atalgojumu...

Sēdes vadītāja. Ločmeles-Luņovas kundze, jums beidzies debašu laiks. Debašu laiks ir beidzies! Un tas ir apvienotais...

R. Ločmele-Luņova. Lūdzu 20 sekundes.

Sēdes vadītāja. Tas ir apvienotais debašu laiks.

R. Ločmele-Luņova. Priekš kam mums Parādnieka kunga amats, ja mēs neko nevaram izdarīt...

Sēdes vadītāja. Ločmeles-Luņovas kundze, debašu laiks ir beidzies. *(Dep. J. Iesalnieks: "Laiks! Laiks!")* Jums ir izslēgts mikrofons.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi. *(Dep. S. Riekstiņš: "Regīna, viss labi!")*

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Par demogrāfiju. Es saprotu, ka Nacionālās apvienības frakcijas deputāti, droši vien arī Dombravas kungs, kaut ko pateiks par šo jautājumu. Bet es gribētu dzirdēt... Nu pirmām kārtām pirmajā lasījumā pie budžeta jūs pusi no kopējā laika aizņēmāt, lai stāstītu, cik labi, ka jūs tomēr nesakāvāties, veidojot budžetu. Jūs bijāt laimīgi, ka jūs visi palikāt dzīvi un sadalījāt to pīrāgu. Bet jautājums ir par demogrāfiju un to, kādā stāvoklī šobrīd Kariņa valdība tur šo demogrāfiju. Jūs sakāt, ka Parādnieka kungs neko nedara. Es, zinot to, ka Parādnieka kungs ir gana enerģisks cilvēks un viņam ir savas idejas, viņš māk to panākt... Es gribētu saprast... Pastāstiet, lūdzu, Dombravas kungs, kādās attiecībās Parādnieka kungs ir ar Kariņa kungu? Vai Kariņa kungs ļauj Parādnieka kungam izsist cauri demogrāfijas pasākumus, kuri ir "šausmīgi" nepieciešami?

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet par priekšlikumu! Stepaņenko kundze, es jūs aicinu runāt par priekšlikumu.

J. Stepaņenko. Jā, paldies. Šis ir par priekšlikumu. Jautājums par demogrāfiju, par bērnu tiesību aizsardzību. Mēs šobrīd debatējam par likumprojektu "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā", par brīvpusdienām bērniem. Un es aicinu Dombravas kungu atbildēt uz manu jautājumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Brīvpusdienu programma ir viena no veiksmīgākajām programmām, kas vistiešākajā veidā palīdz mazināt sociālo netaisnību. Dažādām ģimenēm ar dažādu rocību. Un tajā brīdī, kad Nacionālā apvienība panāca to, ka šāda programma tiek izveidota, tas bija pareizs solis, neskatoties uz dažādu finanšu ministru pretošanos dažādos laika periodos.

Šobrīd runa ir par finansējuma avota maiņu, nevis par programmas likvidāciju, un Nacionālā apvienība bija tā, kura uzstāja, ka šeit finansējuma pārvirzīšanai ir jābūt pakāpeniskai, lai šī programma varētu turpināties. Un tā turpināsies. Ikvienas pašvaldības uzdevums arī turpmāk būs nodrošināt šādas programmas eksistenci. Minētie piemēri, kuri tika pieminēti... Maltas pašvaldība... Malta, respektīvi, pilsēta - tas, manuprāt, ir tieši negatīvais piemērs, uz ko varēja atsaukties, kur parādās pašvaldības "nerūpes" par saviem iedzīvotājiem.

Pavisam nesen Rēzeknes novada pašvaldība ieguldīja 4,7 miljonus pašvaldības naudas, lai izbūvētu infrastruktūras objektu tā vietā, lai paplašinātu dažādu sociālo atbalstu programmas.

Es uzskatu, ka programma ir jāturpina visām pašvaldībām. Ja kāda pašvaldība būs tik nekaunīga, ka, pamatojoties uz šo lēmumu, mēģinās atcelt vai mazināt savas saistības pret iedzīvotājiem, tad gan vajadzētu rīkot protesta akcijas pie šīm pašvaldībām. Jo tā būtu nekrietna rīcība. Pašvaldībām ir iespēja nodrošināt skolēniem brīvpusdienas, un es ceru un sagaidu, ka tas arī tiks izdarīts. Tāpat valsts arī turpmāk nodrošinās līdzfinansējumu šīs programmas nodrošināšanai.

Sēdes vadītāja. Vārds izglītības un zinātnes ministrei Ilgai Šuplinskai.

I. Šuplinska (izglītības un zinātnes ministre).

Godātie kolēģi! Jautājums par brīvpusdienām. Trīs ļoti svarīgas lietas.

Pirmkārt, nevienā brīdī nebija teikts, ka tiks atceltas brīvpusdienas. Proti, es pilnīgi piekrītu arī Dombrovska kungam, kurš teica, ka pusdienas patiešām ir svarīgas. Tas ir pirmkārt.

Otrkārt, runājot par šo jautājumu, diskusija pamatā ir par to, kādā veidā šīs brīvpusdienas tiek apmaksātas. Un ļoti svarīgi atzīmēt, ka nevienā brīdī nav apšaubīta sociāli neaizsargāto ģimeņu attieksme pret šo jautājumu.

Treškārt, lieta, par ko jūs vispār nerunājat. Un, tā kā tika pieminēts, ka es esmu no Rēzeknes, tad... Divas nedēļas atpakaļ es atgriezos no tikšanās Latgalē. Citstarp, tieši SASKAŅAS pārstāvis, Aleksandrs Bartaševičs, jautājot... tas ir, gaidot atbildi uz šo jautājumu, teica šādus vārdus. Citēju. Varat, kā saka, apliecinājumu meklēt arī pie viņa. "Kolēģi, kā jūs risināsiet

jautājumu ar brīvpusdienām?" Viņš man saka: "Nu, mēs taču abi esam politiķi." Es saku: "Jā, un?" "Jūs taču vēlētos, lai jūs nākamgad ievēlē." Es saku: "Kāds sakars tam ir ar politiku?" *(Aplausi.)* Un Bartaševičs tālāk turpināja: "Nu, redziet, tā kā mums ir ļoti svarīgi, lai mūs ievēlētu nākamajās vēlēšanās, tad mēs no tā neatkāpsimies." Un statistika, ko jūs gribējāt dzirdēt: 74 pašvaldības jau šobrīd patiešām nodrošina brīvpusdienas līdz 9. klasei, vairāk nekā 30 pašvaldības nodrošina brīvpusdienas līdz 12. klasei. Es runāju ar konkrētām pašvaldībām (es esmu runājusi ar 70 pašvaldībām), un viena no pašvaldībām, kas ievēro to, kas ir noteikts likumā, ir Cēsu pašvaldība. Viņi saka: "Jā, mēs tikai līdz 4. ... un tikai sociāli neaizsargātos šobrīd... Jā, mums būs drusku grūtāk, bet tā noteikti nav problēma."

Tas jautājums ir par to, kā mēs redzam savu nākotni. Vai mēs vienmēr dzīvojam no vēlēšanām līdz vēlēšanām? Un tāpēc mēs nemainām konceptu, šo konkrēto nostāju, ka galvenais ir nevis šī izdzīvošana, bet gan attīstība, nevienā brīdī nepazemojot to, kuram patiešām pēc būtības ir vajadzīgs valsts atbalsts, bet, tieši otrādi, spēcinot.

Un vēl. Ir arī konkrēts Rēzeknes novada domes priekšsēdētāja priekšlikums. Proti, viņš pateica pavisam vienkārši. Viņš saka: "Jā, būs grūtāk, bet mēs runāsim ar vecākiem." Un vecākiem ir demokrātiskā sabiedrībā... tajā brīdī, ja viņi to var uzņemties... viņiem ir jāuzņemas tas, ja viņi var nodrošināt pusdienas savam bērnam. Un te nav stāsts par to, ka bērns paliek neēdis. Te ir jautājums par sociālo vienlīdzīgumu, par to, vai valsts var mainīties un iet uz attīstību, un par to, vai *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsauciens.)* mēs neizmantojam šo konkrēto - šo konkrēto! - jautājumu tieši savu pozīciju stiprināšanai.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Nabadzība atražo tikai un vienīgi nabadzību.

Tas ir nekorekti un prettiesiski - noņemot no sevis atbildību un uzliekot atbildību uz pašvaldību pleciem, uzskatīt, ka, ja pašvaldības labprātīgi segs tos izdevumus un baros bērnus, problēma līdz ar to tiks atrisināta. Jā, tā tiks atrisināta, jo tiem cilvēkiem, kas strādā uz vietas, būs kauns skatīties acīs tiem bērniem, kuri tiešām ir trūcīgi un kuriem patiešām tas ir vajadzīgs.

Es ļoti labi saprotu un gribu, lai arī visi pārējie cilvēki saprot, ka, atņemot brīvpusdienas bērniem, tiek pakļauta riskam gan viņu veselība, gan arī uzvedība. Iespējams arī kaut kāds nelabs virziens rīcībā, piemēram, zādzības. Nekas cits kā... nevarētu izaugt no bērniem, kas ir pakļauti nabadzības riskam un bada riskam. Un tad ir saprotams, kāpēc Jaunā konservatīvā partija tik stipri vēlas būvēt cietumu Liepājā, - protams, tur viņi plāno ievietot tos bērnus, kuri būs spiesti zagt maizes dēļ. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei otro reizi.

E. Papule (SASKAŅA).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Nu, es saprotu, ka jūs jau savam bērnam, ministres kundze, dodat kārbiņu līdzi. Un atlikušajām pašvaldībām ieteiksiet... faktiski šādā pašā pamācošā lekciju tukšvārdībā pamācīsiet šo ieviest kā politiku arī atlikušajās, kurās jūs vēl... aplaimosiet ar idejām.

Bet atgādinu, ka ietaupīto naudu - 50 procentus, kurus jūs šobrīd teorētiski ietaupāt valsts budžetā, - jūs nenosargājāt sistēmā un neatdevāt pedagogu atalgojuma paaugstinājumam. Jūs to neatdevāt arī pirmsskolām. Un līdz ar to šobrīd jums būtu jārunā ne tik daudz pamācoši par to, kas jādara pašvaldībām pirms vai pēc vēlēšanām, bet būtu jāpasaka, kur jūs atradīsiet... un ka jūs samaksāsiet nākamajā gadā... četriem mēnešiem - no septembra līdz decembrim... pedagogiem algu paaugstinājumu, un ka jūs nodrošināsiet augstskolu kolēģiem... un jūs vairs nestrādājat augstskolā... un mēs mazliet... par to daudz vairāk zinām. Zināmā mērā no 1. janvāra ne to 750 eiro minimumu, kas ir apsolīts visiem pārējiem.

Zināmā mērā jūsu attieksme arī rāda to, kas šobrīd notiek izglītībā, un par to es esmu izteikusies.

Lūdzu atbalstīt priekšlikumu! Pareizā veidā! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Ja nebūtu ministres runas, es nebūtu kāpis tribīnē. Tie skaitļi, kas izskanēja šodien, liecina par to, ka šeit nav sistēmas, ka brīvpusdienas ir un paliek, finansēšanas avoti mainās, bet sistēmas šeit, dabīgi, nav. Ko precīzi ilustrēja izglītības un zinātnes ministre.

Jautājums ir tiešām par avotu pārdali, ne brīvpusdienām. Bet! Veidojas diezgan trauksmaina sistēma, ka, no vienas puses, pašvaldību ieņēmumu avoti tiek mazināti, no otras puses, tām tiek uzlikti papildu pienākumi, kas prasa finansējumu... kas ir loģiski.

Tiešām - šodien pašvaldību budžeta īpatsvars konsolidētajā budžetā ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā, bet tādā gadījumā - vai valdības uzdevums ir novest to proporciju līdz pēdējai vietai Eiropas Savienībā, lai kaut (...) saglabātu esošajā līmenī? Tas ir jautājums - jautājums, veidojot un debatējot par budžetu. Punkts viens.

Punkts divi. Varētu tiešām nopietni diskutēt arī par to, ko likt pašvaldībām, ko nelikt tām klāt, kādi ir finansēšanas avoti, vai tie ir pietiekami vai nepietiekami. Nepietiekami tie būs vienmēr. Bet!

Es gribētu atgādināt, ka vēl iepriekšējā sēdē mēs runājām par administratīvi teritoriālo reformu. Mēs tagad mainām spēles noteikumus reformas gaitā, kad vēl nav nekas zināms, kā izskatīsies materiālā, finansiālā tai skaitā, pašvaldību eksistēšanas bāze. Mēs nezinām, kā izskatīsies reorganizētais izglītības iestāžu tīkls pēc jauniem noteikumiem, pēc jauniem nosacījumiem. Tas viss ir nenoteikts.

Līdz ar to būtu pareizi valdībai iesaldēt šāda veida ieceres, pagaidot, kad noslēgsies pašvaldību reforma... tā saucamā administratīvi teritoriālā reforma. Tas ir tas, kāpēc šodien būtu svarīgi atbalstīt šo iesniegto priekšlikumu.

Un pēdējais. Zināt, viens gudrs cilvēks man pateica gudrus vārdus. Viņš teica, ka koalīcijas padomei vajadzētu padomāt par to, lai pieņemtu lēmumu, ka opozīcijas deputāti var aiziet apmaksātajā atvaļinājumā uz brīdi, kad tiek diskutēts par budžetu, a varbūt - vispār uz to laiku, kamēr neizveidosies jauna valdības krīze... Tad viņus var atsaukt. Tad nevajadzēs Mūrnieces kundzei domāt, kā pārtraukt vienu vai otru runātāju, kā piesiet viņa runu pie iesniegtajiem priekšlikumiem un tā tālāk, un tā joprojām.

Vajadzētu aizdomāties. Man liekas, nav slikta ideja.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Didzim Šmitam.

D. Šmits (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātie kolēģi! Dāmas un kungi! Kāpēc savulaik nacionālajā līmenī tika pieņemts lēmums finansēt un ieviest politiku, kas visus Latvijas bērnus pabarotu faktiski vienādi. Mēs devām skaidru ziņu visiem, ka neatkarīgi no viņu vecāku turības, neatkarīgi no viņu atrašanās vietas kādā tālākā vai tuvākā vietā Rīgai visi bērni būs vienādi un vienādi pabaroti.

Es saprotu varbūt tehniski Iesalnieka kunga teikto, ka tas jau nenozīmē, ka tagad tā vairs nebūs, pašvaldības varēs finansēt un tā tālāk. Mēs pasakām un tagad no jauna vēlreiz... ka mēs atceļam sava iepriekšējā... iepriekšējo lēmumu un uzskatām, ka tas, vai bērns būs paēdis... kurā klasē, kurā vietā... būs atkarīgs no tā, vai attiecīgās pašvaldības vadītājam ir izpratne par šī jautājuma būtiskumu vai nav.

Es drusku atkārtošos, bet... Bija jāpieņem nevis šāds lēmums - atcelt kopējo politiku valstī -, bet tā bija jāpilnveido. Līdzīgi kā tas ir Somijā, kur savulaik ieviesa brīvpusdienas visiem bērniem visās vecuma grupās. *(Starpsauciens: "Visās klasēs!")* Tad tas bija visās vecuma grupās, visās klasēs - jā, pēc kara, pēc Ziemas kara faktiski -, lai visi bērni Somijā būtu paēduši neatkarīgi no viņu vecāku rocības un lai nediskriminētu bērnus atkarībā no tā, kāda ir vecāku rocība. Un tā diskriminācija nav tikai tajā, ka kādam piešķir vai nepiešķir... Es ļoti labi atceros skolas laiku - arī tad, kad es gāju skolā, bija brīvpusdienas kaut kādiem noteiktiem bērniem. Tā mēs sapratām, ka viņi ir nākuši no nabadzīgākas vides nekā pārējie. Tas arī ir viens... Es domāju, bērnu psihologi jums varētu šeit sniegt zināmu lekciju par šī jautājuma nozīmīgumu arī šādā griezumā.

Bet ko somi izdarīja tālāk? Nekad neatcēla šo atbalstu nevienai vecuma grupai, turpināja to visus pēckara gadus. Viņi saprata divas lietas. Pirmā lieta - ka tas ir fantastisks instruments. Fantastisks instruments - dot veselīgu pārtiku bērniem un viņus pieradināt pie veselīgas pārtikas! Somija šobrīd ir līdere pasaulē šajā jautājumā. Trešā lieta, kura patiesībā bija otrā, bija tā, ka šis iepirkums... protams, lokāls... ka ar to tiek veicināta vietējā pārtikas rūpniecība un zemniecība. Un tas nekādi neskar izdevumu sadaļu valstij. Tās ir tikai un vienīgi ieņēmumu sadaļas, kopā visus šos aspektus saskaitot.

Var jau būt, ka pašvaldības mēģinās šo procesu turpināt, bet varbūt arī ne.

Katrā ziņā mēs šodien devām nevis budžeta signālu, bet gan politikas signālu, ka mums patiesībā atkal ir vienalga, vai visi bērni Latvijā ir vienādos apstākļos.

Jāsāk ar to, ka viņi būtu vienādi paēduši.

Paldies. *(Aplausi.)*

Vārds deputātam Ivanam Ribakovam.

I. Ribakovs (SASKAŅA).

Godātā Saeima! Man tieši... Nevaru saprast Dombravas kungu. Vai tiešām Maltas, Rēzeknes rajonā, cilvēkiem nepienāktos... Kāpēc nav tiesību ieguldīt kaut kādus līdzekļus infrastruktūras attīstībā? Tur dzīvo kaut kādi cilvēki, kuri nedrīkst to darīt? *(Dep. S. Riekstiņš: "Kāpēc visai valstij par to jāmaksā?")* Protams, tur tā multihalle... to izmanto apkārt dzīvojošie cilvēki, bērni

ne tikai no Maltas, arī no citiem pagastiem. Un es nepiekrītu mūsu ministres kundzei, ka pašvaldībai nebūs līdzekļu.

Protams, viņi atradīs, kā gan savādāk! Viņi nevar pret saviem iedzīvotājiem...! Bet jautājums par kaut ko citu. Kur ir tās garantijas, kuras bija šajā likumā no valsts puses? Par to ir runa.

Es piedāvāju atbalstīt 4. priekšlikumu grozījumos Bērnu tiesību aizsardzības likumā... un pabeigt to... *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Tie, kuri klausās šīs debates un varbūt vairs nesaprot, par ko ir runa, par ko ir šīs debates visvairāk! Šīs debates ir par to, kādā veidā valdība, valdošā koalīcija risina savas uzblīdušās intereses.

Proti, kā mēs zinām, intereses ir uzblīdušas. Katrai... savas ambīcijas, kuras kaut kā vajag apmierināt. Budžetā jāatrod tam vieta. Un tad šis ir viens no tiem veidiem, kādos tas notiek, - uz mazu bērnu veselības rēķina! Tiek pateikts: "Mēs jums tagad vairs tik daudz nemaksāsim, pārliksim to uz kādiem citiem pleciem."

Pēc būtības tas ļoti atgādina to anekdoti, ka iet pa ceļu tēvs... streipuļodams, piedzēries, un blakus iet dēls, pieķēries viņam pie rokas. Un viņš saka: "Tēti, tēti! Es dzirdēju, ka alkoholam pacels akcīzes nodokli. Vai tas nozīmē, ka turpmāk tu dzersi mazāk?" Uz ko tēvs atbild: "Nē, dēliņ! Turpmāk tu ēdīsi mazāk!" Tas ir tas, kā tiek risinātas... kā šī valdošā koalīcija rīkojas. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

G. Eglītis. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija nav atbalstījusi šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - deputāta Kucina iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 5. priekšlikums - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Debates par priekšlikumu ir iespējamas, bet tas nav balsojams. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Tad, kad mēs diskutējam par šiem priekšlikumiem, tas, kas mums ir jāsaprot, - mēs runājam ne tikai par bērniem, kas mācās līdz 4. klasei. Mēs pēc būtības runājam arī par tiem bērniem, kas mācās 5., 6. un līdz pat 12. klasei. Kādēļ es tā saku?

Ministres kundze jau minēja, un arī publiski tas ir apkopots, ka 74 procenti pašvaldību no saviem līdzekļiem nosedz brīvpusdienas 5. klasēm, 71 procents - 6. klasēm, 58 procenti - 7., 8. un 9. klasēm. Un daļa pašvaldību to nodrošina arī vidusskolā. Pašvaldības gadu no gada palielina šo

atbalstu, ņemot vērā arī savas budžeta iespējas. Tas, kas notiks šobrīd, ja valsts pusi no pirmajām četrām klasēm nepieciešamā finansējuma pārliks uz pašvaldību pleciem, tas nozīmēs, ka daļa pašvaldību nevarēs atļauties vecāko klašu brīvpusdienas tādā apmērā, kādu nodrošināja līdz šim, un daļa vienkārši lēnāk liks klāt atbalstu vecākajām klasēm. Un ticiet man, ēst gribas bērniem ne tikai pirmajās četrās klasēs. Ēd arī deputāti. Mēs neesam nākuši ar priekšlikumu atcelt savu pusdienu laiku.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie deputāti! Es jums tikai gribu atgādināt, ka, ja jūs vēlaties, lai tas viss beigtos, nemokoties tālāk, tad es kārtējo reizi aicinu valdības vadītāju atsaukt šo budžetu un iesniegt jaunu projektu, kurš atbilstu Latvijas Republikas likumiem.

Tālāk. Man ir prieks, ka vismaz šīs iepriekšējās sarunas rezultāts, kuru vēl neesam pabeiguši... Mēs esam nonākuši līdz tam, ka arī izglītības un zinātnes ministre piekrīt tam, ka tomēr bērnu bezmaksas ēdināšana skolās ir nepieciešama. *(Izglītības un zinātnes ministre I. Šuplinska: "Pusdienas.")* Pusdienas. Labi.

Tad nākamais. Kas mums sanāk? Mums sanāk tas, ka Kariņa valdība, izrādās, atradusi jaunu, tā teikt, Latvijas *Nokia* - tādu *perpetuum mobile*. Pelnīt naudu viņi nemāk, cīnīties ar ēnu ekonomiku arī tā ne īpaši labi sanāk. Tad viņi ir atraduši jaunu ieņēmumu avotu, un tās ir pašvaldības. Šeit valda uzskats, kā pateica arī izglītības un zinātnes ministre, ka pašvaldības, izrādās, vienkārši peld naudā. Arī kā Iesalnieka kungs pateicis. *(Dep. J. Iesalnieks: "Salīdzinot ar citām Eiropas valstīm!")* Jā, jā, jā! Protams! Citām Eiropas... Tieši tāpēc tie pašvaldību iedzīvotāji arī brauc uz tām citām Eiropas valstīm, Iesalnieka kungs! Šo skatpunktu labi ilustrēja arī... Kolēģi mums pirms dažām dienām... Es sapratu, valdībai bija izbraukuma sēde Alūksnē. *(Starpsauciens: "Vakar!")* Pat vakar. Un šeit mēs, lasot virsrakstus... Ko mums saka premjers? "Alūksne ir spēcīga attīstības centra paraugs". Paskatīsimies, kolēģi, kāds ir bijis... kas noticis ar Alūksni un Alūksnes novadu attiecībā uz iedzīvotāju skaitu? Es paņemšu gan Alūksnes novadu, jo es tā saprotu, te daudzi novados vispār nav bijuši, tālāk par Pierīgu laikam nav tikuši. Es paņemšu gan Alūksnes novadu, gan Alūksni... Tātad Alūksnes novads. 2000. gadā tur dzīvoja 21 374 cilvēki, 2019. gadā - 14 153. Tātad šo nepilnu deviņu gadu laikā iedzīvotāju skaits Alūksnes novadā samazinājās par 34 procentiem. Alūksnē iedzīvotāju skaits tajā pašā periodā samazinājās no 9509 cilvēkiem līdz 6692 - par 30 procentiem. Tajā pašā periodā Latvijā kopumā iedzīvotāju skaits samazinājās par 19 procentiem. Citiem vārdiem sakot, Alūksnes un Alūksnes novada iedzīvotāju skaits samazinājās daudz vairāk nekā Latvijā vidēji. Kā var šajā situācijā teikt, ka Alūksne ir kāds attīstības piemērs?! Tādi izteikumi var liecināt tikai par pilnīgu neizpratni par to, kas patiesībā notiek reģionos. *(Starpsauciens.)*

Attiecībā uz pašvaldībām... pirms diviem gadiem arī... valdība nolēma uzmest... Kā veidojas tas jūsu budžets? Nodokļu ieņēmumos jums ir plus 540 miljoni eiro. Jums ar to bija par maz, jūs paņēmāt no pašvaldībām vēl vismaz 129 miljonus eiro. Bet kā jūs domājat, kolēģi, - no kurienes tās pašvaldības savu naudu saņem? Jums laikam kaut kāda *perpetuum mobile*, ja... ka var iebāzt, tā teikt, roku pašvaldību kabatā un paņemt naudu vai uzlikt tām jaunus pienākumus ar likumu (kā par tām pašām brīvpusdienām), un tad pašvaldības to visu pildīs un pildīs, un pildīs. Vai jūs nedomājat, ka pienāks brīdis - un pavisam drīz varētu pienākt tas brīdis! -, kad, kā teica mūsu premjers, tas ēzelītis vairs nevilks? To viņš teica, runājot par pašvaldībām...

Es īpaši brīnos par to, ka tie ļoti... daži no jums... es domāju par valdošo koalīciju... Adamoviča kungs, Kazinovska kungs, kuri tiešām kaut ko saprot no tā, kas patiesi notiek pašvaldībās... Vai

jums vispār ir... nav kauns skatīties cilvēkiem acīs? Pēc visa tā, ko jūs darāt ar pašvaldībām, jums nav kauns braukt mājās un tur cilvēkiem stāstīt, paskaidrot savus lēmumus? *(Dep. A. Adamovičs: "Es katru nedēļu ar pašvaldībām runāju!")* Nav kauns? Nu, varbūt jūs kaut kā ne tā viņiem stāstāt par to, ko jūs te pieņemat. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, vai jums pietiktu ar divām minūtēm?

Tātad debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Laiks **paziņojumam**.

Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram.

M. Bondars (AP!).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Tūlīt, pēc piecām minūtēm, sāksies Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēde.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai. Reģistrācijas rezultāti.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Gatis Eglītis, Inese Ikstena, Artuss Kaimiņš... ir, Gatis Eglītis arī ir, jā... jā, es atvainojos, Andrejs Klementjevs... ir, Ivans Klementjevs *(Starpsauciens: "Komandējumā!")*... nav, Armands Krauze, Atis Lejiņš un Jānis Urbanovičs.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 15.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē! Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā". Debates par 5. priekšlikumu.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, turpināsim šo visnotaļ svarīgo jautājumu. Es gribētu teikt Dombravas kungam. Jūs minējāt to, ka pašvaldībām būs jānodrošina brīvpusdienas un ka tas ir viņu pienākums. Ja jūs tā runājat, tad pienākums arī no valsts puses... un var šādus pienākumus pašvaldībām uzlikt kā pienākumus, bet tad līdzi jādod arī finansējums, kas diemžēl šajā gadījumā nenotiek.

Ja to dara bez finansējuma, tad tas jau atgādina izpildkomiteju laikus. Nu, es neesmu dzīvojis tādos laikos, bet tas ir kaut kas stipri līdzīgs tam, ka centrālā vara izpildorgāniem norādīja, ko darīt un kā darīt... Tomēr pašvaldības - tās ir vietējās kopienas, un tā ir demokrātijas sastāvdaļa, un ir kārtība, kādā veidā var uzlikt pienākumus.

Bet šis jautājums tomēr ir savā ziņā saistīts arī... Pirms tam jau tika runāts par krīzes laikiem. Krīzes laikā... 2009., 2010. gads... pašvaldībām uzticēja finansēt arī pirmsskolas pedagogu algas... Tas, kā šis jautājums ir nokritis uz galvas pilnīgi visiem... Es domāju, jums pašiem vēl vasarā tas bija liels jaunums - ka valsts atsakās no dalības brīvpusdienu finansēšanā. Nu, protams, arī pašvaldībām tas bija jaunums. Un, ja šādu jautājumu bez debatēm... Es atceros, izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis... bija tāds ministrs... Viņš par šo jautājumu ar pašvaldībām debatēja. Un tur bija jautājums tāds - mainīt vietām. Tātad pašvaldības turpmāk finansē pilnīgi visu brīvpusdienu... pilnīgi visas brīvpusdienas, bet valsts paņem no pašvaldībām pirmsskolas pedagogu finansēšanu pilnā apmērā. Diemžēl šeit dialoga nav, vienkārši tiek uzspiests to darīt.

Šuplinskas kundze, jūs... Tiešām paldies, ka jūs kāpāt tribīnē un argumentējāt šo jautājumu, un jums ir pilnīga taisnība tajā, ko saka Rēzeknē attiecībā uz to, ka būs tā, ka viņi finansēs to. Nu nebūs tā, ka nefinansēs, nebūs tā, ka atteiksies. Arī Liepājā finansēs un nebūs tā, ka atteiksies. Bet tas, kas Liepājā notiks, - Liepājā bija plāns attiecināt šīs normas arī uz vecākām klasēm. Šāda politikas maiņa šādus plānus gluži vienkārši attālina. Un tā jau ir tā lielākā problēma. Valsts atsakās no dalības, un tā dalība vissvarīgākā tomēr ir tieši reģionos. Un arī reģionos tā nauda no gaisa nevienam nekrīt, un, ja valsts atsakās no šīs dalības, tā nauda kaut kur ir jādabū. Un tas ietekmēs - tas diemžēl ietekmēs! - reģionu kopējo attīstību! Tā nauda no kaut kurienes būs jādabū. Un tā nauda ir būtiski mazāka, nekā bija plānots. Spēkā esošajā likumā... pašvaldībām finansējumam bija jābūt būtiski lielākam, nekā tas ir tagad. Protams, arī atsevišķās Finanšu ministrijas prezentācijās, ko es esmu redzējis, parādās tas, ka šī nevienlīdzība starp Rīgu un pārējo Latviju tikai palielinās.

Es nevaru piekrist un atbalstīt jebkādu priekšlikumu... Un šis ir tieši tāds priekšlikums, kurš veicina šo nevienlīdzības palielināšanos. Jo, noņemot naudu no šīs funkcijas, jūs to paturat centrālajā budžetā... izlietojat centrālā budžeta vajadzībām, bet noņemat reģioniem. Manuprāt, tas nav pareizi, un būtu tikai labi, ja būtu kāda institūcija... Valsts prezidents šobrīd runā par valsts padomi... Taču, lai vai kāda tā būtu, pēc viņa domām... manuprāt, tik tiešām ir svarīgi, lai valstij būtu kaut kāds instruments, kas... kāds, kas deputātiem, kolēģiem, norādītu un parādītu pierē... Ja opozīcijas deputāti to jums stāsta, bet jūs to nedzirdat, tad varbūt ir kāds cits, kas jums varētu parādīt to, ka šie priekšlikumi pēc būtības vairo nevienlīdzību. Tie ir pretēji tam, par ko jūs paši esat iestājušies. Nevienlīdzības mazināšana neatspoguļojas ar šādiem priekšlikumiem.

Pašvaldībās... es domāju, lielākajā daļā pašvaldību šīs brīvpusdienas tiks finansētas, bet tās tiks finansētas uz citu prioritāšu rēķina. Ienākumi pašvaldībām samazināsies, un līdz ar to samazināsies kaut kādas citas funkcijas.

Tāpēc es šādu priekšlikumu atbalstīt nevaru.

Un... jūs jau nobalsojāt, bet nu, kolēģi, pārdomājiet!

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, debašu laiks beidzies.

Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas piebilstams?

G. Eglītis. Tātad 5. priekšlikums nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikums nav balsojams.

G. Eglītis. 6. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Labdien, kolēģi deputāti! Labdien, ministri! Nu jau gandrīz divas stundas mēs diskutējam par grozījumiem Bērnu tiesību aizsardzības likumā, un šis debašu ilgums tikai apliecina to, cik sociāli jūtīgs un vienlaikus cik sistēmisku pieeju prasošs ir šis jautājums. Jo pēc būtības jautājums ir par naudas plūsmām.

Man ir daļēji jāpiekrīt Muižnieces kundzei, kura teica, ka iepriekšējie divi priekšlikumi bija tehniski priekšlikumi, jo tiešām tur bija runa tikai par to, vai ēdināšanas pakalpojums ar valsts budžeta piedalīšanos tiek sniegts 1.–4. klašu skolēniem, kuri apgūst savas zināšanas klātienē, vai tiek pieļautas arī citas formas.

Un tāpēc es par šo te... par šie priekšlikumiem diskutēt nenācu, kaut arī man bija ļoti grūti noturēties, neiesaistīties šajā konceptuālajā diskusijā, kura mums norisinājās.

Šie priekšlikumi - 6. un 7. priekšlikums (6. ir Juridiskā biroja, un 7. ir Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārās sekretāres Muižnieces priekšlikums) - runā par to, ka no Bērnu tiesību aizsardzības likuma... ka tajā sadaļā, kur ir runa par Ministru kabineta kompetenci, izslēgtu normu... Es nocitēšu: "[..] nosaka kārtību, kādā aprēķina, piešķir un izlieto valsts budžetā paredzētos līdzekļus pašvaldībām (šeit es uzsveru vārdu "pašvaldībām") pamatizglītības iestādes skolēnu ēdināšanai un šo valsts budžeta līdzekļu izlietošanas apmēru vienam skolēnam dienā."

Patiesība ir tāda, ka mums šis grozījums ir jāskata saistībā ar diviem grozījumiem, kuri ir Izglītības likumā, uz kurieni tiek pārnesta šī norma. Tikai... droši vien... lasot un arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā diskutējot par šo normu un šīs normas pārnešanu... Man ir pārliecība, ka laikam es esmu vienīgais šajā zālē, kurš ir pamanījis to, ka, pārnesot šo normu, ir izkritis ārā vārds "pašvaldībām". Tas pieļauj to, ka turpmāk naudas ceļš varētu būt tāds, ka kaut kādā man nezināmā veidā valsts budžeta finansējums šeit ir pierunātie 50 procenti. Tie nonāk līdz izglītības iestādei, bet neiet to ceļu, kas līdz šim ir bijis caur pašvaldībām.

Ja tas tā nav, tad es vēlētos, lai Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji nāk šeit tribīnē un apliecina, ka naudas plūsmas ceļš tāpat būs caur pašvaldībām, jo, manā skatījumā, loģiski ir iespējams tas, tikai tas, ka viens ir ēdinātājs un ka visas finanses galu galā sanāk pie viena atbildīgā, nevis kaut kādā veidā tiek finansēts no diviem līdzekļiem... no diviem avotiem, tos loģiski nesaplūdinot kopā.

Tātad acīmredzot pie šīs tēmas būs jāatgriežas tajā brīdī, kad mēs skatīsim grozījumus Izglītības likumā. Bet es jūs brīdinu, ka tātad pašvaldību iesaiste... šobrīd no likumprojekta "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā" šis vārdiņš "pašvaldību" tiek izņemts ārā, bet tajā otrā likumprojektā vārds "pašvaldību" un naudas ceļš caur pašvaldībām nav paredzēts. Tas nozīmē: ja mēs tagad atbalstīsim šo priekšlikumu par izslēgšanu, mums šodien nebūs vienkārši fiziskas iespējas atgriezties pēc būtības pie iepriekš stāstītā un aprobētā ceļa, kad visi līdzekļi, kas saistās

ar izglītības procesu un arī ar ēdināšanu, 1.-4. klašu skolēnu ēdināšanu, ka tie tomēr iet caur pašvaldībām. Tāpēc es lūdzu neatbalstīt 6. un arī 7. priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Mēs jau pirms pārtraukuma bijām runājuši par to, ka pēc būtības tas, ko jūs darāt, ir... Vārdos jūs sakāt, ka demogrāfija - tas ir svarīgi, ka atbalstīt ģimenes ar bērniem - tas esot svarīgi un ka jūs, visa valdība, esat par to. Bet - tad ko jūs darāt? Jūs visus tos pienākumus ar vienu roku uzveļat pašvaldībām un vienlaicīgi noņemat pašvaldībām līdzekļus, ar ko tās varētu visas tās funkcijas finansēt. Tātad jūs tam "ēzelītim", kurš jau tā ne īpaši velk, vēl uzliekat smagāku svaru virsū... Izsakoties tā, kā stāstīja jūsu premjers.

Un tas viss situācijā, kur jūs paši šajā administratīvi teritoriālās reformas kontekstā stāstāt par to, cik tās vairākas pašvaldības ir vājas, nesekmīgas un ka nepieciešams tās reformēt, pārzīmēt kartes.

Bet es gribētu vairāk pievērsties tam, ka šeit daži deputāti runājuši par to, cik daudz Nacionālā apvienība dara demogrāfijas labā. Es domāju, ka nav nekādu šaubu par to, ka demogrāfijas jomā situācija ir katastrofāla, kolēģi. Kopš 2000. gada esam pazaudējuši vairāk nekā 300 tūkstošus cilvēku. Dzimstība krīt pastāvīgi. Pie tam mums pēc kādiem 10 gadiem katru gadu dzims - cik? Apmēram 15 tūkstoši jaundzimušo. Viņiem pretī stāvēs apmēram pusmiljons pensionāru. Vēl diezgan atklāts jautājums - 19 tūkstoši tagad, pēc 10 gadiem prognoze būs tāda, ka būs 15 tūkstoši. *(Dep. J. Iesalnieks: "Potenciālie vecāki!")* Piecpadsmit! Viņiem pretī, kā es teicu, stāvēs pusmiljons pensionāru, tāpēc būs vēl jautājums par to, cik daudz no tiem jaundzimušajiem 15 tūkstošiem katru gadu, cik daudzi vēl paliks valstī, lai maksātu gan par visām tām pensijām, gan veselības aprūpi un tā tālāk. *(Starpsaucieni.)*

Tā kā ir diezgan skaidrs, ka valdība šodien nekādi nepaspēs paziņot par savu paveikto, tai skaitā demogrāfijas jomā, es nolasīšu dažus punktus no valdības ziņojuma par demogrāfiju.

Tātad ko valdība plāno darīt? Es jau pieminēju, ka jūs plānojat uzlabot apstākļus ģimenēm ar bērniem. Nu, piemēram... ar tām pašām brīvpusdienām. Ļoti labs darbs. Tad jums būs kas? Jūs taisīsiet programmu "Ģimenei draudzīga pašvaldība". Tas ir pavisam ciniski, kolēģi! Atņemot pašvaldībām uz nākamo gadu 120 miljonus eiro, jūs vēl taisīsiet konkursu "Ģimenei draudzīga pašvaldība". Un tad, kad jums to pašvaldību skaits samazināsies no pašreizējām uz... un ja pēkšņi izrādīsies, ka tā ģimenei draudzīgā pašvaldība būs tieši tā, kura tiks likvidēta? Nu sanāks drusku neērti, kolēģi, vai ne? Jūs par to neesat... nebijāt padomājuši? Vai Parādnieka kungs?

Tālāk. Nu labi, es jums došu par mājokļa pieejamības nodrošināšanu... labi, laba politika... tur es jums varu dot zināmu atzinību.

Kas mums tālāk? Ā, šis ir labs: "[..] līdz gada beigām tiks sagatavots konceptuālais ziņojums "Par priekšlikumiem ģimenes valsts pabalsta pārskatīšanai", izstrādājot priekšlikumus mērķtiecīgākam valsts finansiālajam atbalstam ģimenēm ar bērniem."

Kolēģi, ja vēl neesat pamanījuši, šai valdībai... pēdējā reize, kad viņi pārskatīja pabalstus, bija saistīta ar bezdarbnieku pabalstiem. Šīs pārskatīšanas rezultātā bezdarbnieku pabalsti tiks samazināti. Jūs šodien, visticamāk, par šo nobalsosiet. Turklāt šeit rakstīts, ka jūs plānojat,

visticamāk, samazināt, cik es sapratu, arī finansiālo atbalstu ģimenēm ar bērniem. Nu ko citu vēl var nozīmēt šie vārdi - "mērķtiecīgākam..." un tā tālāk?

Tad jums ir... kas nākamais? Remigrācijas programmu īstenošana. Tur jums ir ļoti liels panākums - jums ir izdevies palīdzēt 80 ģimenēm gada laikā. Gada laikā - 80 ģimenēm! Cik daudzi ir izbraukuši, kolēģi?

Tātad pie visas šīs katastrofālās situācijas... viss, ko jūs, Nacionālā apvienība, esat izdarījuši, - jūs esat atbalstījuši atteikšanos no bezmaksas ēdināšanas skolās, jūs esat uztaisījuši kaut kādu konkursu "Ģimenei draudzīga pašvaldība", taču tagad atbalstīsiet - drīz! - pabalstu samazināšanu ģimenēm ar bērniem. Un tas ir viss!

Nav nekāds pārsteigums, ka Otto Ozols par jums saka tieši to, ko viņš saka. *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies. Dombrovska kungs, debašu laiks ir beidzies!

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Vairākas tēzes.

Pirmā tēze ir tā, ka ir pilnīgi skaidrs, ka Izglītības un zinātnes ministrija grib atkratīties no bērniem, no problēmas, kas jārisina bērnu izglītībā. Izglītības un zinātnes ministrija saka: "Tā nav mūsu kompetence. Mēs to gribam nogrūst kaut kur prom. Tāda mums Izglītības un zinātnes ministrijā ir attieksme pret izglītību." Lai gan patiesībā tieši Izglītības un zinātnes ministrijai... tieši ministrei būtu pirmajai jākāpj tribīnē un jāsaka: "Mēs uzņemsimies visu atbildību par visiem jautājumiem, kas saistīti ar izglītību. Mēs atrisināsim visu, kas saistīts ar bērnu barošanu skolās, ar bērnu mācīšanu, audzināšanu un tā tālāk." Ko dara izglītības un zinātnes ministre? Izglītības un zinātnes ministre saka: "Tas nav mūsu kompetencē. Lai pašvaldības ar to tiek galā!"

Tā ir pirmā lieta.

Otra lieta. Mēs, šodien izskatot budžetu, risinām tādu ļoti vienkāršu problēmu... Tātad bērnu brīvpusdienām koalīcija saka "nē", atbalstam audžuģimenēm saka "nē". Tam, lai invalīdiem, pensionāriem piegādātu pensijas un apmaksātu to piegādi, koalīcija saka "nē". Faktiski mediķiem arī saka "nē". Tad ir jautājums - bet kas tad ir šīs koalīcijas prioritāte? Ja bērni nav prioritāte, mediķi nav prioritāte, skolotāji nav prioritāte, pensionāri nav prioritāte, audžuģimenes nav prioritāte un ēdināšana skolās arī nav prioritāte, tad rodas jautājums: kas šai koalīcijai ir prioritāte? *(Starpsauciens.)* Skaidrs, pilnīgi pareizi! Šai koalīcijai ir viena prioritāte - politisko partiju finansēšana un sev ienākumu palielināšana septiņas reizes. Tā ir vienīgā prioritāte, kas ir JKP, Jaunajai VIENOTĪBAI, Attīstībai/Par!, KPV LV un Nacionālajai apvienībai!

Vēl viena lieta, kas ir šajā kontekstā jāsaka. Kāpēc, izskatot budžetu, koalīcija nekāpj tribīnē? Ļoti vienkārša iemesla dēļ koalīcija nekāpj tribīnē.

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu, Gobzema kungs! Atgriezieties pie priekšlikuma! *(Starpsauciens. Zālē troksnis.)*

A. Gobzems. Kāpēc koalīcija nerunā par šo priekšlikumu? Koalīcija par šo priekšlikumu nerunā ļoti vienkārša iemesla dēļ. Un šis iemesls ir tāds, ka tie cilvēki vai tās sabiedrības grupas, kas

pastrādā noziegumus, viņi parasti cenšas tos noslēpt, un tāpēc viņi par tiem klusē. Tieši šādi rīkojas koalīcija jautājumā, kas saistīts ar bērnu ēdināšanu skolā. Viņi nekāpj tribīnē un neaizstāv šo priekšlikumu tāpēc, ka viņiem gribas noslēpt, ka tā nav viņu prioritāte. *(Starpsaucieni: "Saeimas sēde ir atklāta!"; "Par priekšlikumu!")*

Un pati pēdējā lieta... *(Starpsaucieni.)* Un pati pēdējā lieta. Es aicinu Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentāro sekretāri, kas algu saņem Izglītības un zinātnes ministrijā, nevis Saeimā, jo tur ir lielāka alga, atteikties no saviem 100 un cik tur eiro benzīna izdevumiem, kurus tomēr vēl papildus tai lielākajai algai saņem Saeimā, un atdot bērniem, kuriem tiek atņemtas brīvpusdienas.

Paldies. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātā Saeima! Es domāju, ir vērts ieklausīties tajā, ko minēja Vucāna kungs. Es arī pārlasīju šo redakciju, par kuru mēs šobrīd diskutējam. Tur tomēr nav saprotams, kā tad šī nauda ceļos. Vai tiešām jūs esat ieplānojuši to, ka šī nauda ceļos uz katru skolu atsevišķi no valsts budžeta? Tas, manuprāt, būtu diezgan nesamērīgi. Tā šobrīd tur ir ierakstīts. Un grozies, kā gribi, tā tas tur ir.

Bet, Kariņa kungs, ja jūs atnācāt, tomēr man jautājums arī jums. Politisks jautājums. Bija izglītības un zinātnes ministrs Šadurskis, vēl joprojām viņš ir Jaunajā VIENOTĪBĀ, partijā Jaunā VIENOTĪBA. Tomēr Šadurska kungam bija ļoti prātīgas idejas *(Starpsaucieni.)* attiecībā uz to, kā risināt šo jautājumu. Nu, nav tā Izglītības un zinātnes ministrijas pamatfunkcija, saucam to, kā gribam, nodarboties ar brīvpusdienu apmaksāšanu... šajā te iekļauties. Šadurska kungam bija priekšlikums mainīt vietām, un... kas tad ir mainījies pa šo laiku? Jūs vadāt valdību, un, jums vadot valdību, šī politika tik krasi mainās. Visi ir aizmirsuši to, ka šo finansējumu pirmsskolas izglītības skolotājiem, pedagogiem, turpmāk varētu dot valsts. Kur tas viss ir palicis? Varbūt piezvaniet Šadurska kungam, pajautājiet viņam, ko viņš saka par šādām iniciatīvām, kas šobrīd nāk no jūsu vadītās valdības. Viņam bija izpratne, viņš saprata šos jautājumus. Šobrīd visi runā tikai par to vienu sadaļu, bet tas man liek aizdomāties par tālāko.

Ja mēs tagad šādi izrīkojamies ar brīvpusdienu finansēšanu, nu, kas mūs sagaida vēl pēc gada? Kas būs tās "jaunās iniciatīvas", par kurām mēs pēc gada atkal šeit no tribīnes runāsim, spriedīsim? Visticamāk, tad visu šo finansējumu loģiski būs atdot pašvaldībām, nu ko tur dalīties - pusi uz pusi? Jautājums arī no otras puses. Ja reiz tomēr valdība ir gatava iesaistīties daļējā finansēšanā... un Saeima... kāpēc to nedara pilnībā? Kāpēc nepiedalās tādā gadījumā, ja pašvaldība nolemj finansēt līdz 9. klasei vai līdz 12. klasei, visus finansēt... kāpēc valdība nepiedalās šajā procesā līdz galam, bet tikai pirmajās četrās klasēs? Nu, tā ka te ir... te - jā, te - nē. Nu, manuprāt, Kariņa kungs, šī ir būtiska jūsu partijas pārstāvja, iepriekš Izglītības un zinātnes ministrijas vadītāja Šadurska kunga ideju maiņa pilnīgi pretējā, nesaprotamā virzienā, paņemot tikai daļu. Paņemot tikai to, ka, lūdzu - bērnu brīvpusdienu finansēšana turpmāk pašvaldībām, bet nedodot neko pretī.

Kolēģi, paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Es tiešām nevaru saprast, kāpēc jūs tik ļoti ienīstat pašvaldības.

Ir izveidota pat Latgales apakškomisija. Es nezinu, ko jūs pēc tam darīsiet Latgalē, kā jūs skaidrosiet, kāpēc jūs vispār pieļāvāt šos grozījumus. Bondara kungs arī tostarp. Bet... Tiešām rodas tāds iespaids, ka jūs tik ļoti ienīstat pašvaldības, ka jūs cerat, ka par jums nākotnē balsos tikai ministriju ierēdņi, kurus jūs nu būsiet pieņēmuši darbā. Bet ar tiem būs par maz. Ir arī cilvēki, kas dzīvo reģionos, kas seko līdzi tam, kā jūs lemjat par viņu dzīvēm. Un es nedomāju, ka viņi ir ļoti apmierināti ar to, ko jūs šeit darāt. *(Dep. A. Lejiņš: "Viņi faktiski ir!")*

Bet vispār kopumā visi šie priekšlikumi budžetā, kuri ir veidoti visu vasaru un ar kuriem jūs šobrīd lepojaties, ir... man liekas, ne ar ko neatšķiras no "Nigērijas prinča vēstulēm", šiem krāpnieciskajiem e-pastiem, kuri tiek sūtīti cilvēkiem: jūs esat vinnējuši miljonu, jums tikai vajag tur, es nezinu, nosūtīt kaut ko. Un principā šī pieeja ir ļoti līdzīga. Jo jūs sakāt: "Mēs uzticam pašvaldībām barot bērnus. Mēs atsaistām no minimālās mēnešalgas pabalstus." Tas it kā neskan traģiski, ja neiedziļinās. Un tā jūs arī darāt.

Ļoti labi, ka Kariņa kungs ir atnācis. Es tiešām gribētu saprast, ko šajā budžetā Kariņa kungs ir ielicis attiecībā uz demogrāfijas pasākumiem. Vai Kariņa kungs saprot, ka Latvijā ir arī bērni? Ka Latvijā ir bērni, par kuriem ir jārūpējas? Jo šajā budžetā nav vispār neviena demogrāfijas pasākuma.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Es arī vēlētos pievērsties tēzei par to, ka brīvpusdienu nodrošināšana jaunāko klašu skolēniem - tas ir ļoti stiprs un ietekmīgs demogrāfijas veicināšanas faktors.

Saskaņā ar Pasaules Bankas pētījumu... speciāli Latvijā... viens no Latvijas iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesliem... Respektīvi, pamatiemesli ir tikai divi.

Pirmais iemesls ir negatīvais saldo starp mirstību un dzimstību. Un otrais, protams, migrācija. Tas fakts, ka simtiem tūkstošu mūsu valsts iedzīvotāju ir aizbraukuši uz ārzemēm.

ASV Centrālajai izlūkošanas pārvaldei ir internetā ļoti ietekmīgi... nu, teiksim tā - vieni no ietekmīgākajiem statistikas krājumiem. Un tur ir atrodama viena tāda karte, kur ir redzama prognoze, kā samazināsies Eiropas valstu iedzīvotāju skaits no 2017. gada līdz 2050. gadam. No sirds iesaku tur ieskatīties pirmām kārtām Nacionālās apvienības deputātiem, kuriem šajā valdībā ir atvēlēta šī funkcija - rūpēties par Latvijas demogrāfiju. Un tur jūs ieraudzīsiet, ka tieši mūsu valstij un mūsu kaimiņvalstij Lietuvai ASV Centrālā izlūkošanas pārvalde paredz vislielāko iedzīvotāju skaita kritumu. Proti, ir paredzēts, ka 2050. gadā, salīdzinot ar 2017. gadu, būs kritums - mīnus 35 procenti. Tas nozīmē - mīnus 700 tūkstoši cilvēku līdz 2050. gadam, ja mēs neko nedarīsim.

Jūs, Nacionālā apvienība, šodien apgalvojat, ka mēs neko nevaram izdarīt. Jā, šodien bērni dzimst sievietēm, kuras piedzima deviņdesmito gadu sākumā, kad bija demogrāfiskā bedre. Un tieši tas varēja būt tas faktors, kas jūs mudinātu pārdomāt to politiku. Galu galā Parādnieka kungs saņem par to algu. Tad pirmais variants - lai viņš demisionē un atzīst, ka viņš neko nevar izdarīt! Vai arī - dariet kaut ko! Un pirmais, kas jums šodien ir jāizdara, - lai šajā budžetā nav tas, ka valdība vairs nedod pusi no brīvpusdienu finansējuma 1.-4. klašu skolēniem. Pie tā nosacījuma, kā jau

teica kolēģis no ZZS, mums vairs likumā nebūs noteikts pašvaldības pienākums nodrošināt bērniem to otro pusīti...

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Kāds ir šīs diskusijas sausais atlikums par bērnu brīvpusdienām? *(Starpsaucieni: "Nav! Nav!")* Jums... Neviens no jums neiebilst pret ideju, neviens no jums nestājas tribīnē un nesaka, ka nē, principiāli nodrošināt bezmaksas ēdināšanu bērniem skolās - to nevajag. Nē, jūs sakāt... Ministru kabinets... ka vajag, ka mēs esam par bezmaksas brīvpusdienām, mēs vienkārši vēlamies no tā atkratīties. Kāpēc atkratīties? Tāpēc ka pašvaldības peld naudā.

Es domāju, no kurienes varētu vispār veidoties tāds priekšstats, ka pašvaldības peld naudā? Tikai tiem cilvēkiem, kas patiesībā dzīvo Pierīgā, ja? Ja jūs dzīvojat Pierīgā - Mārupē, Garkalnes novadā un tā tālāk -, jums tiešām varētu izveidoties priekšstats, ka tās pašvaldības peld naudā. Ja jūs nekad neesat bijuši ārpus tā Rīgas areāla.

Jūs, premjera kungs, es atceros, ka jūs esat teicis, ka ļoti respektējat tādus līderus kā Baraks Obama un Angela Merkele. Bet ko ir teikuši šie līderi? Atceraties, kāds bija Obamas viens no galvenajiem lozungiem? "Jā, mēs varam!" *Yes, we can!* Ko teica Merkele, kad viņai priekšā bija visi tie bēgļu izaicinājumi? Viņa teica, ka mēs tiksim galā. Tad, Kariņa kungs, tas, ko jūs darāt, ir absolūti pretējs tam, ko darīja šie līderi. Tā ir nostāja. Ja var, tad, dažos vārdos summējot jūsu nostāju, tā būtu: "Nē, mēs nevaram!" Nē, mēs nevaram nodrošināt bērniem bezmaksas pusdienas! Pašvaldības, jūs to dariet! Nē, mēs nevaram nodrošināt cilvēkiem bezdarbnieku pabalstus! Pārskatīsim, samazināsim! Nē, mēs nevaram nodrošināt to, ka vairāki sociālie pabalsti ir piesaistīti pie minimālās algas. Atsaistīsim! Tas ir jūsu valdības...

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies.

V. Dombrovskis. ... lozungs: "Nē, mēs nevarēsim."

Sēdes vadītāja. Dombrovska kungs, jūsu debašu laiks ir beidzies.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, kad mēs skatījām budžetu un pavadošos likumprojektus, komisijas priekšsēdētājam Mārtiņam Bondaram uz galda bija dzeltena cepure. Un es sākumā domāju, ko viņš ar to ir domājis? Vai viņš meklē te kādus ķecerus jeb herētiķus, kam uzlikt dzelteno sanbenito tērpa sastāvdaļu galvā? Bet viņš atbildēja uz manu jautājumu, kas tā par cepuri. Ka tā ir burvju cepure, kurā... ja zem tās cepures naudu neatradīs, tad nevienu priekšlikumu neatbalstīs. *(Dep. K. Feldmans: "Kāds jautājums, tāda atbilde.")*

Bet pēc būtības jāpiekrīt, ka viņam... jāpiekrīt viņam, ka tā noteikti ir burvju cepure. Es gan to citādi uztveru, ka tā ir tāda burvju cepure, kurā iemest visus savus solījumus, visas savas vienošanās arī ar partneriem, samaisīt un maisīt tik ilgi, kamēr izņem ārā no tās to, ko vajag pašiem, bet aizmirst to, kas nepatīk. Un šis ir arī viens konkrēts piemērs.

Vēl šīs valdības sākuma laikā tika diskutēts ar partneriem par iespēju mainīties: pašvaldības finansētu brīvpusdienas, un valsts no sava budžeta finansētu pirmsskolas pedagogu atalgojumu. Šīs divas lietas tika saliktas Bondara dzeltenajā cepurē, maisītas, maisītas, maisītas. Izņemta daļa par to, ka pašvaldībām ir jāfinansē brīvpusdienas, un pazaudēta... Nav tajā cepurē vairs šī solījuma. *(Dep. J. Iesalnieks: "Summas atšķirās!")* Pazaudēta otra daļa - solījums pašvaldībām nodrošināt finansējumu pirmsskolas izglītības iestādēm. Tā mums te notiek. Aicinu šo priekšlikumu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai ir kas piebilstams komisijas vārdā?

G. Eglītis. Jā. Komisija atbalstīja 6. priekšlikumu. *(Dep. I. Zariņš: "Atbalstīja?")*

Sēdes vadītāja. 6. tātad. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 55, pret - 31, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

G. Eglītis. 7. - Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārās sekretāres Muižnieces priekšlikums. Tika atbalstīts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Tas ir identisks iepriekšējam. Nav balsojams.

G. Eglītis. 8. - deputātu Liepiņas, Stepaņenko, Sprūdes, Gobzema un Šmita priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Mūsu priekšlikums sastāv no divām daļām.

Pirmajā daļā runāts par to, ka no partiju finansēšanas naudas... 2021. gadā būtu jāatgriež tā nauda, ko jūs atņemsiet no audžuģimenēm, - kādi 162 tūkstoši, kuri jums neliek miera...

Un otrajā daļā ir pasākumi demogrāfijas veicināšanai. Tur ir paredzēts atbalsts ģimenēm, kurās aug bērns, kas ir adoptēts... vismaz viens bērns vai pat vairāki, kuri ir adoptēti no iestādes, kā arī atbalsts ģimenēm, kuras audzina bērnu ar invaliditāti.

Skatoties... ejot cauri dažādiem likumiem un arī, starp citu, cīnoties par ģimeņu, kurās aug invalīds... bērns ar invaliditāti, tiesībām saņemt lielāku atlaidi elektrībai, tādu pašu kā daudzbērnu ģimenēm, mēs esam secinājuši, ka ir ļoti daudz pasākumu, kuri tiešām... ar kuriem tiek atbalstītas daudzbērnu ģimenes, bet ģimenes, kuras ir adoptējušas bērnu no iestādes, kā arī ģimenes, kuras audzina bērnu ar invaliditāti, ļoti bieži likumos ir aizmirstas. Piemēram, ja runājam par tiesībām uz vecuma pensiju piecus gadus pirms likumā noteiktā pensijas vecuma sasniegšanas, tad jāteic, ka šādu tiesību nav ģimenēm, kuras ir adoptējušas bērnu no iestādes. Ļoti labi saprotam to, ka ģimenēs, kas adoptējušas bērnu, kuram, visticamāk, ir dažādi sarežģījumi iekļauties ģimenes dzīvē un sadziedēt rētas, kuras ir viņam radušās, augot iestādē, šis bērns var tikt uztverts kā veseli trīs ģimenē dzimušie bērni. Tā slodze uz ģimeni ir tikpat liela. Un tāpēc šī cieņa, kuru valsts

izrāda šādām ģimenēm... šai cieņai vajadzētu būt līdzvērtīgai. Un šai valodai, kurā valsts runā ar šīm ģimenēm, būtu jābūt tādai pašai, kādā valsts runā ar daudzbērnu ģimenēm.

Tāpat arī tiesības saņemt braukšanas maksas atvieglojumus... Daudzbērnu ģimenes locekļiem šīs tiesības ir, bet pārējām grupām, īpaši... ja mēs runājam par adoptētājiem, nav. Tiesību uz samazinātu nekustamā īpašuma nodokli arī nav. Un tā tālāk... Arī piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta... Un ļoti daudzas lietas, kuras likumos ir attiecināmas uz daudzbērnu ģimenēm, tikpat labi, mūsuprāt, varētu būt attiecināmas gan uz ģimenēm, kurās aug bērns ar invaliditāti... plus... teiksim, pieliekot klāt šos atbalsta pasākumus, kas ir daudzbērnu ģimenēm... un arī ģimenēm, kuras ir adoptējušas bērnu no iestādes... Tas veicinās gan deinstitucionalizācijas procesu valstī (tas, par ko jūs esat aizmirsuši, par ko jūs negribat domāt), gan arī atbalstīs vēl vairāk ģimenes, kuras nereti ir atstātas vienas pašas ar daudzām problēmām, ar kurām ir jāsaskaras ģimenēm, kuras audzina bērnu ar invaliditāti.

Es zinu, ka 12. Saeimā mums ir bijušas šādas diskusijas Demogrāfijas lietu apakškomisijā. Mēs ļoti gribējām, lai arī šajā Saeimā būtu Demogrāfijas lietu apakškomisija, kurā varētu izdiskutēt šos jautājumus, bet diemžēl, kā mēs zinām, Bondara kungs ir atteicis veidot šādu apakškomisiju, neskatoties uz to, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai ir viena brīva vieta apakškomisijai un tā netiek izveidota, bet ko nu vairs. Mēs esam aicinājuši valdību atbalstīt šos priekšlikumus. Priekšlikumi netika atbalstīti, bet mēs aicinām par to domāt arī tālāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šis priekšlikums ir par 162 tūkstošiem audžuģimenēm. Kur ņemt šos 162 tūkstošus? Ir pilnīgi skaidrs, ka partiju finansēšanas sadaļā, atsakoties no partiju finansēšanas par 160 tūkstošiem, šo priekšlikumu pilnībā var izpildīt. Es saprotu, jūs negribat, ka jums ir... mazāk nekā septiņas reizes.

Kur vēl citur ņemt naudu? Nosaukšu piemērus.

Arturs Krišjānis Kariņš. Kāpēc mūsu premjeram vajag, lai viņš, ejot uz Saeimas ēdnīcu... 17 miesassargus? Nu, it kā viņam būtu bail, ka es viņam uzbrukšu tajā ēdnīcā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet par konkrēto priekšlikumu! Gobzema kungs, atgriezieties pie priekšlikuma! *(Starpsaucieni.)*

A. Gobzems. Es domāju... Es, Mūrnieces kundze, runāju par to, kur naudu ņemt.

Sēdes vadītāja. Atgriezieties, lūdzu, pie priekšlikuma!

A. Gobzems. Es runāju par to, kur naudu ņemt. Un nepārtrauciet mani!

Sēdes vadītāja. Lūdzu, korekti ievērojiet Saeimas sēdēs pienācīgo kārtību!

A. Gobzems. Šajā konkrētajā gadījumā naudas līdzekļus var ņemt, samazinot miesassargu skaitu Krišjānim Kariņam. *(Starpsaucieni.)* Jo cilvēkam, kurš rīkojas tautas labā, nav, no kā baidīties! Tikai tam, kam jābaidās, tam vajag 17 miesassargus, ja! *(Troksnis zālē. Starpsaucieni.)*

Vēl viena lieta. Vēl viena lieta, kas ir. Varbūt Arturam Krišjānim Kariņam jāatsakās no luksusa autoparka, kas viņu vizina no Ministru kabineta līdz Saeimai, kur kājām var atnākt 10 minūšu laikā. Tur mēs varam dabūt naudas līdzekļus šī priekšlikuma izpildīšanai.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, nu, lūdzu, ievērojiet deputātu ētiku!

A. Gobzems. Es nerunāšu par citiem priekšlikumu... par citiem finansēšanas avotiem. Šeit ir tikai daži, kurus var izpildīt jau šodien. Jūs jūtat, kā koalīcija uzreiz pamostas tad, kad viņiem taisās kaut ko atņemt! *(Opozīcijas aplausi.)* Ļoti žēl, ka viņi nepamostas tad... kad jūs atņemat bērniem, pensionāriem, mediķiem, bet jūs pamostaties, kad atņem tieši jums un atņem Kariņam ar visiem 17 miesassargiem.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai ir kas piebilstams komisijas vārdā? *(Smiekli.)*

G. Eglītis. Jā. Tātad šis - 8. - priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - deputātu Liepiņas, Stepaņenko, Sprūdes, Gobzema un Šmita iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. Jā. Aicinu tātad atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā" otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 31, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Tātad Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi likumprojektu "Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"". Ir saņemti seši priekšlikumi.

1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums ir saistīts arī ar nākamo - 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu, un pēc būtības tas paredz, ka nestrādājošu

vecāku pabalsta saņēmējiem valsts iemaksas pensiju, invaliditātes un bezdarba apdrošināšanai tiek veiktas no vecāku pabalsta apmēra un bērnu kopšanas pabalsta apmēra kopsummas. Un to nosaka likumā, nevis Ministru kabineta noteikumos.

Šobrīd šīs iemaksas veic no bērnu kopšanas pabalsta apmēra, kas ir 171 eiro. Tas nozīmē, ka katra diena, ko jaunā māmiņa vai tētis pavada kopā ar bērnu tā pirmajos dzīves gados, nozīmē, ka viņam vai viņai būs mazāka pensija. Tas, mūsuprāt, nav godīgi. Un tas nekādi neveicina jaunās ģimenes saņemties uz bērniņa laišanu pasaulē.

Uz to, ka jaunās ģimenes ir jāatbalsta īpaši tajā laikā, kad ir bērna dzīves pirmie mēneši un gadi, norāda arī dažādi starptautiskie eksperti. Tas ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā atbalstīt demogrāfiju. Un, tā kā joprojām vien 1,7 bērni dzimst uz diviem vecākiem Latvijā, mēs saprotam, ka mums ir kritiska situācija ar demogrāfiju.

Mums Iesalnieka kungs iepriekšējā likumprojekta debatēs norādīja, ka, jā, šobrīd ir kritiska situācija, tāpēc ka nav, kas dzemdē bērnus. Un to es, Iesalnieka kungs, ļoti labi zinu. Šobrīd mēs izbaudām tās sekas, to demogrāfisko bedri, kas tika radīta deviņdesmito gadu sākumā. Un tas ir arī iemesls, kā dēļ tajā laikā Parādnieka kungs, kas bija Demogrāfijas lietu padomes vadītājs, bija spiests attaisnoties saistībā ar dažādu mediju uzbrukumiem par to, ka, lai gan būtiski valsts budžeta līdzekļi tiek veltīti demogrāfijai, vienu otru gadu dzimstība pat samazinājās. Es to saprotu. Un es saprotu, ka šobrīd, kad mums joprojām kritiska situācija (un jūs pats arī to uzsvērāt!), mēs nedrīkstam atslābt. Mums ir soli pa solim jāturpina šis ceļš un jānodrošina atbalsts jaunajām ģimenēm.

Turklāt, kolēģi, pagājušajā gadā, kad mēs šo priekšlikumu jums likām galdā, tam bija arī fiskāla ietekme (mēs arī piedāvājām redzējumu, kā to var segt), taču šobrīd... Tas vidēja termiņa budžetā neko nemaksās, jo no 2020. gada 1. janvāra stājas spēkā Valsts fondēto pensiju likuma grozījumi, kuri paredz: ja šī pensiju iemaksa tiek veikta no valsts budžeta, tā netiek veikta 2. pensiju līmenī. Respektīvi, tieša negatīva efekta šobrīd nebūtu. Tāpēc man nav skaidrs, kādēļ jūs, kolēģi, koalīcijas partneri, šādu priekšlikumu šobrīd neatbalstāt, īpaši tādēļ, ka, es zinu, arī pagājušajā gadā Kariņa kunga padomnieks demogrāfijas jautājumos Parādnieka kungs ļoti "dega" par šo priekšlikumu. Un tas arī ir sveiciens viņam kā ekspertam, kā vienam no šīs lietas, es varu teikt, iniciatoriem. Izskatās, ka tiešām viņam pietrūkst spēka pārliecināt Kariņa kungu un Kariņa kungam pietrūkst gudrības ieklausīties savā padomniekā. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kariņa kungs! Bet jūs vispār pats zināt, kur atrodas Parādnieks? Jūs viņu pats esat redzējis? *(Smiekli.)* Par ko jūs viņam algu maksājat?

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu, lūdzu! Par priekšlikumu!

A. Gobzems. Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

G. Eglītis. Jā. Tātad 1. priekšlikums tika noraidīts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 29, pret - 56, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Arī tas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Šis likumprojekts paredz to, ka sportistu valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas arī turpmāk, kad nākamreiz tiks palielināts valsts minimālais atalgojums līdz 500 eiro... nebūs palielināts, bet tiks saglabāts esošajā līmenī. Divas... Divreiz 430... Tas nozīmē, ka mūsu sportisti būs mazāk sociāli nodrošināti.

Mums visiem ļoti labpatīk svinēt sportistu panākumus. Es ceru, ka mums tikpat lielā mērā rūp viņu sociālā labklājība tajos brīžos, kad būs kādas nedienas, vai arī tad, kad viņi būs sagaidījuši savas vecumdienas.

Es lūdzu atbalstīt mūsu priekšlikumu, kas paredz, ka arī turpmāk... tad, kad tiks palielināts minimālais atalgojums valstī, arī sportistu valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas pieaugs.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā kas piebilstams?

G. Eglītis. 2. priekšlikums netika atbalstīts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 29, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 3. - deputāšu Švecovas un Ločmeles-Luņovas priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Debates par to iespējamas, bet priekšlikums nav balsojams. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Jaunās konservatīvās partijas frakcijas vadītāja Juta Strīķe Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes laikā, pamatojot nepieciešamību palielināt partijām finansējumu, paredzot to jau no nākamā gada papildus 4,1 miljona eiro apmērā politiķu atbalstam, pateica, ka politiķi nespēj izskaidrot vēlētājiem savas likumdošanas iniciatīvas, tāpēc nepieciešams palielināt partiju finansējumu.

Izskaidroju likumdošanas iniciatīvu, ko paredz grozījums likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. pantā. Tas paredz, ka 43 profesionālie sportisti nākotnē saņems mazākas

sociālās garantijas. Kāpēc tas tiek darīts? Jo shēma ir šāda: Jaunā konservatīvā partija piestādīja ultimātu valdībai. Jaunā VIENOTĪBA, it kā piekāpjoties ultimātam, izstrādāja likumdošanas iniciatīvu, atsaistot virkni sociālo garantiju maznodrošinātajiem iedzīvotājiem no neapliekamā minimuma un minimālās algas. Līdz ar ko visas šīs shēmas rezultātā cietīs 48... 43 profesionālie sportisti.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Mūsu priekšlikums bija izslēgt vēl vienu iespēju atsaistīt Latvijas iedzīvotāju ienākumus no minimālās algas apmēra. Ir visiem zināms, un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē par budžetu tas tika vairākkārt atkārtots, ka vienīgais iemesls, kāpēc tā tiek darīts nākamā gada budžetā... Ministru kabineta uzdevums, kuru disciplinēti izpilda absolūti visas ministrijas. Gribētu pievērst parlamenta uzmanību tam, ka, balsojot par Ministru kabineta priekšlikumiem par atsaistīšanu no minimālās algas, tiek pārkāpts tiesiskās paļāvības princips, kas izriet no Latvijas Republikas Satversmes 1. pantā ietvertā demokrātiskās republikas jēdziena. Šo principu mēs tagad vienkārši paņemsim un pārkāpsim. "Tiesiskās paļāvības aizsardzības princips ir viens no pamatprincipiem, un iespēja atsaukties uz to ir ikvienam subjektam, kuram iestāde ir modinājusi pamatotas cerības, sniedzot precīzus, beznosacījuma un saskaņotus solījumus." Es arī vēlos izpildīt to, ko esmu solījusi saviem vēlētājiem, un pateikt jums sakarā ar šo atsaisti no minimālās algas vienu priekšlikumu, kuru jūs neizpildījāt, sastādot šo budžetu.

Pirms atsaistīt Latvijas iedzīvotāju ienākumus no minimālās algas, jums vajadzēja atsaistīt savas Ministru kabineta algas no vidējās algas valstī. Un tikai tad jūs varētu iedomāties, ka jūs tādā veidā varat izrīkoties arī ar pārējiem iedzīvotājiem. Jo, kamēr tas nav izdarīts, ir aktuāls Džordža Orvela citāts par to, ka "Visi dzīvnieki ir vienlīdzīgi, bet daži dzīvnieki ir vienlīdzīgāki par citiem". *(Starpsauciens.)*

Un pēdējais. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē Finanšu ministrijas pārstāve teica, ka ar šo budžetu tiek pārkāpti vismaz 10 (mums bija strīds, vai 10 vai 13) iepriekš Saeimā pieņemtie likumi. To atzīst - vēlreiz! - Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietniece. Un tas ir komisijas protokolā. Tāpēc lūdzu valdību atsaukt šo budžeta projektu un iesniegt jaunu atbilstoši iepriekš pieņemtajiem likumiem vai arī iesniegt grozījumus likumos, kuri ir pretrunā ar piedāvāto budžeta projektu. *Dura lex, sed lex* - "Likums ir bargs, bet tas tomēr ir likums". Diemžēl man nāksies vēl un vēlreiz jums šodien to atkārtot... un arī rītdien. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums ir tāds pats kā iepriekšējais, kuru jau noraidījām. Acīmredzot nav balsojams. Taču šis priekšlikums ir īpašs ar to, ka... Mēs pajautājām, kāpēc tika noraidīts, un valdība ir sniegusi arī atbildi. Un no šīs atbildes... nu, it kā daudz teksta, jā, bet finālā pateikts tas, ka koalīcijā vienojās. Un Petravičas kundze paraksta šādu atbildi! Vēlreiz vēršu jūsu uzmanību: manuprāt, jums nebūtu smuki šādas atbildes parakstīt ar atsauci uz koalīcijas padomi, par kuras likvidāciju jūs tik ļoti iestājāties.

Bet tomēr galvenais uzsvars jau šeit ir... šeit tiek pateikts... tas, ka Ministru kabinets ir uzdevis ministrijām izstrādāt normatīvos aktus, lai noteiktu, ka valsts budžeta izdevumi, kas ir tieši saistīti

ar minimālo algu, ar 2020. gada 1. janvāri netiek piesaistīti minimālās algas apmēram. Tātad valdība ir uzdevusi visām ministrijām veikt šādas izmaiņas. Bet valdība varēja to paplašināt attiecībā uz... kolēģi, uz jums visiem, uz mums kā Saeimas deputātiem.

Mēs šobrīd ar vieglu roku balsojam - pirms brītiņa balsojām par aprūpi ārpus ģimenes esošiem bērniem, šobrīd par sportistiem balsosim. Ar vieglu roku, jo tas uz mums neattiecas. Bet arī mūsu kā deputātu algas... arī tās ir piesaistītas valsts vidējai algai, tās nav minimālajai algai... Bet, minimālajai algai ceļoties, protams, arī vidējais atalgojums valstī pacelsies. Un par to, lai atsaistītu šīs tieši tādā pašā veidā, kaut kādā mērā runā Nacionālā apvienība savos priekšlikumos (šodien vēlāk arī par tiem runāsim).

Bet, lai jūs visi, kolēģi, saprastu, par ko ir šis priekšlikums... nu, iedomājieties paši, valstī ir pēc kaut kādas loģikas izveidota šī sasaiste ar minimālo algu. Tātad šīs sociālās iemaksas tiek sasaistītas kopā. Mēs vienkārši atsakāmies no tā un piedāvājam fiksētu likmi. To ir grūti izprast, to problemātiku, jo tas uz jums neattiecas. Bet tas noteikti attiektos, ja šāda pati pieeja no valdības puses būtu arī pret deputātu algām, arī pret valdības ministru algām. Šobrīd tās vienkārši tiek paaugstinātas, tāpēc ka tiek paaugstinātas. Bondara kungs jau minēja - likumā tā esot rakstīts. Bet... nu, tur ir sava loģika, kāpēc tā notiek. Šeit... šīm te... veselai virknei jomu no šīs caurmērā skaidrās loģikas mēs atsakāmies.

Kolēģi, es nevaru atbalstīt tādu pieeju. Jūs savu viedokli esat jau pauduši. Bet tad, kad mēs runāsim par Nacionālās apvienības priekšlikumiem par deputātu atalgojumu, es jūs aicināšu atgriezties pie šiem jautājumiem, pie šādiem pašiem principiem. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šis ir vēl viens pierādījums, ka šī budžeta pieņemšana ir īsts farss, jo... Izrādās, arī mūsu sportistiem būs mazākas sociālās garantijas.

Kas ir interesanti - ka Riekstiņa kungs no JKP, Sporta apakškomisijas vadītājs, pēdējā pusotra mēneša laikā nav sasaucis nevienu Sporta apakškomisijas sēdi, kur viņš saņem algu, un nav izdebatējis šo jautājumu *(Aplausi.)* par sportistu sociālajām garantijām. Viņš nav izdarījis neko, lai aizsargātu profesionālus sportistus. Vienīgais, ko viņš dara, - tad, kad vajag, publiskajā telpā viņš nopietnu seju runā par to, kā viņš sargā sportu. Bet sportu viņš sargā tikai tad, kad sēž *VIP* ložās ar saviem sponsoriem un malko smalkus dzērienus vai ēdienus. Bet tad, kad jāstrādā un jāvada Sporta apakškomisija...

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu! Par priekšlikumu, Gobzema kungs! Lūdzu, runājiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. ... un jāaizstāv sportisti, tajā mirklī viņa nav. Šodien līdz ar to Saeimā ir neizdiskutēts jautājums... vienkārši, nu, gribējām, ielikām. Arī sportistiem atņems, lai būtu politiķiem lielāks finansējums. *(Dep. S. Riekstiņš: "Kāds sakars ar sportu, pajoliņ?")*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim. *(Starpsaucieni. Dep. D. Reizniece-Ozola: "Uz Mandātu komisiju jāsauc!"; dep. S. Riekstiņš: "Sauc, sauc uz komisiju!")*

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti... Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Vai tas ir pieņemami, ka viens deputāts apsaukā otru deputātu? *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Lūdzu, debatējiet šobrīd par priekšlikumu! Šobrīd notiek debates.

V. Dombrovskis. Par priekšlikumu...

Nu, lūk, augsti... vismaz daži augsti godātie kolēģi! Es domāju, ka diezgan drīz pienāks tas brīdis, kad kāds no mūsu sportistiem, neskatoties uz visu to papildu finansējumu, ko jūs viņiem esat piešķīruši, un tas ir - praktiski nekādu papildu finansējumu... ka viņi sasniegs kaut ko, viņi uzvarēs, dabūs kādu medaļu, viņi uzvarēs kopumā. Un tad, es zinu, liela daļa no jums vismaz tviterī viņus apsveiks, jūs meklēsiet iespējas ar viņiem pozēt, nofotografēties ar viņiem kopā un tā tālāk.

Jūs tad, lūdzu, atcerieties, ja, tad, kad runa ir par jūsu algu, deputātu algu un ministru algu, tad tā ir piesaistīta pie vidējās algas privātajā sektorā - pat ne sabiedriskajā, privātajā sektorā! Un, ceļoties algai privātajā sektorā, automātiski ceļas jūsu alga. Atcerieties šo brīdi, kad jūs atsaistīsiet *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")*... kad jūs atsaistīsiet tās sociālās iemaksas sportistiem no minimālās algas.

Tātad uz jums būs attiecināmi vieni likumi, un uz viņiem - citi likumi. Un varbūt, varbūt, es pieļauju, ka dažiem no jums būs kauns ar viņiem kopā pozēt fotokameru priekšā vai viņus apsveikt par viņu uzvaru, jo tām viņu uzvarām nebūs nekāda sakara ar jums! Nekāda!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko. *(Starpsauciens.)* Jūlijai Stepaņenko vārds bija. *(Smiekli.)*

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šis ir vēl viens melīgs budžeta punkts, kurā jūs aicināt, it kā labu gribot, ka sportistiem būs it kā... nu, mazāk jāmaksā šīs iemaksas... pēc tam paredzēt to, ka viņi būs mazāk aizsargāti.

Un es, dzirdot šeit debatēs uzstājamies kolēģus, es no tā kakta dzirdēju kaut kādus kliedzienus: "Kāds tev sakars, Gobzem, ar sportu?" Tad man ir jautājums tam stūrim: "Kāds tam stūrim vispār ir sakars ar Saeimu?" Jo tas stūris ir tik ļoti tumšs... *(Aplausi.)*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (SASKAŅA).

Priekšsēdētājas kundze! Es mazliet brīnos, ka šajā brīdī nereaģē ne tikai attiecīgi iekšlietu ministrs, bet nereaģē arī izglītības un zinātnes ministre, jo sports, lai vai kādā variantā, zināmā mērā ir saistīts arī ar izglītību un Izglītības un zinātnes ministriju.

Bet katrā gadījumā tad, kad jūs lemsiet, nosakot likumprojektā noteikto summu, kādas būs attiecīgās izmaksas, atcerieties visus tos sportistus, kas savā laikā no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem saņēma prēmiju par augstiem sasniegumiem un vēlāk lūdza sabiedrības atbalstu savas veselības uzturēšanai vai uzlabošanai.

Nezinu, vai Jānis Lūsis, piedodiet, pieder tai kategorijai, par ko jūs šobrīd lemjat, bet tas ir viens no slavenajiem cilvēkiem, kurš bija spiests un kura radinieki bija spiesti lūgt palīdzību. Kam? Ne jums, bet tautai.

Un šajā gadījumā padomājiet par to, ka arī Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijai īsti nebūs, ar ko lepoties, jo sociālās iemaksas jūs būsiet nolēmuši tik mazas, ka augstu sasniegumu, iespējams, Latvijai vairs nebūs, jo jaunie cilvēki šobrīd ir pragmatiskāki. Viņi sāk skatīties. Un, iespējams, sportos ne jau vairs zem Iekšlietu ministrijas attiecīgā resora, bet zem citu valstu karogiem.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Mēs atkal runājam par naudu. Mēs esam aizmirsuši par tiem cilvēkiem - sportistiem. Es gribu atgādināt, ka profesionālais sports ir smags darbs. Es zinu, ka šinī zālē arī ir profesionālie sportisti. Un diemžēl tā ir sagandēta veselība. Un to, ko teica kolēģe Evija, es arī zinu no savas pieredzes, ka cilvēki meklē palīdzību pie sabiedriskajām organizācijām.

Tad, kad viņi nes mūsu valsts vārdu pasaulē, mēs tā kā visi priecājamies - gan pozīcija, gan opozīcija... visi cilvēki. Taču pēc tam, kad viņi beidz karjeru, kura nav ļoti ilga, viņi nevar atrast dzīvē vietu un tad ir ļoti smagi. Varbūt vajadzēja, pieņemot šādus likumus, padomāt arī no tāda viedokļa. Ne jau viss mūsu pasaulē ir mērāms ar naudu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums atsaistīt sociālo iemaksu objektu no minimālās algas sportistiem - tas ir, manuprāt, tāds superkapitālisma paraugs - izdzīvo stiprākais.

Tad, ja sportists atved kādu medaļu, mēs no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķiram lielu prēmiju, bet ikdienas vajadzībām, minimālo vajadzību nodrošināšanai mums naudas nav: viņš taču nav medaļnieks! Vēl nav medaļnieks, vēl nav sevi pierādījis.

Bet man ir jautājums iekšlietu ministram, lai jūs tur neaizmiegat un pirksti nenogurst, rakstot īsziņas, kamēr deputāti debatē. Vai jūs kā ministrs valdības sēdē iebildāt pret šo priekšlikumu? Jūs esat ministrs, kurš sevi pozicionē kā nozares interešu aizstāvi. Kāpēc es jautāju jums? Jo šis priekšlikums pēc būtības attiecas tieši uz jums, uz Iekšlietu ministrijas Veselības sporta centrā esošajiem sportistiem. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Es domāju, ka viss vēl nav zaudēts. *(Starpsauciens.)*

Katrā ziņā *(Starpsauciens.)* šis priekšlikums stāsies spēkā no 2021. gada. 2020. gadā tāpat nekas nemainās. Un, kolēģi, mēs no savas puses tomēr varētu aicināt un aicināsim jūs par šiem un arī citiem priekšlikumiem tomēr Saeimā... uzņemties Saeimai to... un rast iespēju vēl padiskutēt par to normālā kārtā trijos lasījumos, kā to ir ieteicis darīt arī Saeimas Juridiskais birojs. Jūs varat atvērt vaļā... jums datoros ir Saeimas Juridiskā biroja atzinums arī par šo likumprojektu... un izdebatēt pēc būtības, lai jūs saprastu, kādu lēmumu jūs pieņemat, un lai šo jautājumu, tik būtisko, svarīgo, tik tiešām arī izrunātu ar sportistiem.

"Attīstībai/Par!", jūs pirms vēlēšanām tā bļāvāt par sportistu atbalstīšanu... ka viņus vajag atbalstīt... Nu, ne jau tikai ap to vienu basketbola klubu visa sporta dzīve Latvijā rosās. *(Aplausi.)*

Es domāju, ka ir arī daudz plašāks spektrs un tur vajadzētu... vajadzētu šīs debates Saeimā veikt normālā kārtā trijos lasījumos, izrunāt... arī par audžuģimenēm, salikt to visu kopā. Šobrīd tas ir steigā, divos lasījumos. Noliekam - Bondars stumj cauri, varonīgi stumj cauri. Bet vai tas ir pareizi, un vai tas ir atbilstoši sabiedrības interesēm? Manuprāt, nav.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Starp citu, šis jautājums nav izdiskutēts arī Latvijas Nacionālajā sporta padomē. Tā ir viena no padomēm, ko KPV LV pirms vēlēšanām gribēja likvidēt, un padomes vadītājs ir Krišjānis Kariņš, starp citu.

Tātad jautājums par sportistiem nav izrunāts. Bet... Ir pilnīgi skaidrs, kāpēc sportistu intereses netiek aizstāvētas Saeimā. Jo Sporta apakškomisiju vada viens no lielākajiem pīpmaņiem Saeimā, kuru pārsvarā var redzēt tajā pīpētavā, nevis Saeimas zālē vai Sporta apakškomisijā. Vēl labāks efekts droši vien būtu tās apvienot ar Kaimiņa komisiju kopā, tad būtu ne tikai pīpētāji, tad būtu arī viena cita kategorija. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, bez personiskiem uzbrukumiem deputātiem, lūdzu!

A. Gobzems. Un pēdējais, ko es gribu pateikt. Mūrnieces kundze, jūs šodien ļoti daudz mani pārtraucat.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, es aicinu jūs ievērot ne tikai Kārtības rulli, bet arī Saeimas deputātu ētikas kodeksu!

A. Gobzems. Mūrnieces kundze, es jūs nevienu reizi neesmu pārtraucis. Jūs mani visu laiku! Visu laiku pārtraucat!

Sēdes vadītāja. Nē. Jūs to arī nevarat darīt pēc Kārtības ruļļa. Es aicinu jūs ievērot gan Kārtības rulli, gan Saeimas deputātu ētikas kodeksu.

A. Gobzems. Jā. Es aicinu arī jūs ievērot Kārtības rulli, Mūrnieces kundze!

Sēdes vadītāja. Es aicinu jūs ievērot Kārtības rulli un Saeimas deputātu ētikas kodeksu. Turpiniet, lūdzu, debates par šo priekšlikumu!

A. Gobzems. Tieši tāpat arī jūs, Mūrnieces kundze, tieši tāpat arī jūs, jo par jums tiks rakstīts iesniegums Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai.

Sēdes vadītāja. Turpiniet debates par šo priekšlikumu!

A. Gobzems. Un pabeidzot. Ir pilnīgi skaidrs, ka Riekstiņa kungs Sporta apakškomisijā neaizsargā sportistus, bet partiju karteli, jo viņš jau vienīgais ar savu "LIMBAŽU MELIO" par karteļiem ir sodīts. Tas ir iemesls, kāpēc sportisti netiek aizsargāti.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai ir kas piebilstams par 3. priekšlikumu?

G. Eglītis. 3. priekšlikums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

G. Eglītis. Nav balsojams.

4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Budžeta komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas debatēt. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi, šis ir tas priekšlikums, kas paredz, ka jaunajiem vecākiem pensiju iemaksas tiek veiktas no vecāku un bērnu kopšanas pabalsta kopsummas.

Uz jautājumu ministres kundzei Petravičai, kādēļ šis priekšlikums netika atbalstīts, atbilde skanēja, ka šie priekšlikumi likumā ir sagatavoti valdību veidojošo partiju diskusiju rezultātā. Es te atslēgvārdus šoreiz gribu uzsvērt - "diskusiju rezultātā". Tas nozīmē, ka vismaz kaut kur kādā kabinetā jūs esat par to runājuši, un tāpēc es gribētu, lai jūs, ministres kundze, vai Kariņa kungs atnāk šeit un no tribīnes pasaka, kāpēc jaunajiem vecākiem par to, ka viņi audzina bērnus to pirmo dzīves mēnešu laikā, būs mazāka pensija. Kāpēc viņiem ir jāsaņem mazāka pensija? Mēs taču gribam, lai mūsu bērni izaug par gudriem cilvēkiem, par tādiem, kas ir pietiekami pašpārliecināti, lai nelamātos publiski uz citiem rupjos vārdos. Un to var nodrošināt tieši tie pirmie mēneši, kurus vecāki var pavadīt ar viņiem. Es ceru, ka tā cerība nav tāda, ka, kamēr viņi sagaidīs pensiju, būs pietiekami daudz gadu pagājis un viņi būs aizmirsuši un nesapratīs, ka tiek sodīti par to, ka ir audzinājuši savus bērnus.

Es lūdzu atbalstīt un vismaz ar kādu vārdu nākt un pamatot savu izvēli.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā vai ir kas piebilstams par 4. priekšlikumu?

G. Eglītis. 4. priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 55, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. Deputātes Švecova un Ločmele-Luņova ir iesniegušas 5. priekšlikumu. Budžeta komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es varēju laipni sasveicināties arī ar labklājības ministri, bet, kā teica Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītājs Bondara kungs pagājušo piektdien, un tas, manuprāt, bija viens no viņa spilgtākajiem un jēgpilnākajiem citātiem Saeimas namā: "Ministre Petraviča šodien uz sēdi nav ieradusies, jo ir ieradusies deputāte Petraviča." Deputātes Petravičas viedoklis man jau ir zināms, jo pagājušo piektdien viņa kā disciplinēts valdošās koalīcijas ierindnieks nobalsoja pret šo manu priekšlikumu, neskatoties uz to, ka tas bija kārtējais mēģinājums labot viņas kā labklājības ministres pieļauto rupjo kļūdu. Šodien mēs atkārtoti lūdzam noteikt no 2020. gada 1. janvāra par 0,14 procentiem mazāku valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas likmi, tādā veidā kompensējot gan darba ņēmējiem, gan darba devējiem tos zaudējumus, kas radīsies dēļ valdības lēmuma no 2020. gada samazināt bezdarbnieka pabalsta apmēru un tā izmaksas termiņu. Plāns ieekonomēt uz bezdarbnieku rēķina 12 miljonus eiro varētu ļoti dārgi izmaksāt visai mūsu valstij. Vērtējot šo valdības lēmumu, Rīgas Ekonomikas augstskolas profesors Arnis Sauka, ievērojamākais mūsu valsts speciālists attiecībā uz ēnu ekonomikas pētījumiem, izteicās, ka pirms budžeta pieņemšanas parasti parādoties ne viena vien traka ideja. Citēju: "Cilvēki grib sajūtu, un tā ir saprotama, ka, maksājot nodokļus, kaut arī viņi neizmantos visus sociālos labumus, var potenciāli dabūt kaut ko pretī. Ja tā nenotiek, tad tas var netieši ietekmēt nodokļu nemaksāšanu. "Tie ir uztveres faktori, kas lielā mērā var ietekmēt arī uzvedību," uzskata ekonomists Sauka."

""Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) ieceri par bezdarbnieku pabalstu samazināšanu sauc par tiesisko nihilismu. [..] Darbinieki, kas šobrīd apzinīgi maksā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, tiek nostādīti ķīlnieku situācijā, tiek dots signāls - nemaksājiet: valstij nevar ticēt!" uzskata [Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības prezidents Egils] Baldzēns.""

"LBAS uzsver, ka bezdarbnieku pabalsta samazināšana darbiniekam nozīmē arī mazākas pensijas nākotnē. Pašlaik no aprēķinātā bezdarbnieku pabalsta tiek maksātas arī obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas, daļa no kurām savukārt veido uzkrājumus pensiju 2. līmenī."

Ministre Petraviča savukārt uzskata, ka, samazinot pabalsta apmēru un izmaksas termiņu, valsts motivēs cilvēkus atgriezties darba tirgū.

Un tagad paskatīsimies, pievērsīsimies realitātei. Kā liecina svaigākie statistikas dati, lielākā problēma ar bezdarbniekiem Latvijā ir Latgalē, kur bezdarba līmenis 2019. gada septembrī bija 13,2 procenti. Profesors Sauka norāda, ka tie ir vecāka gadagājuma cilvēki, kam darba tirgū trūkst prasmes, kvalifikācijas un, galvenais, pieprasījuma.

Septembra beigās Nodarbinātības valsts aģentūrā tika reģistrēti gandrīz 53 tūkstoši bezdarbnieku, bet brīvo vakanču skaits bija tikai nedaudz lielāks par 31 tūkstoti. Tātad, pat primitīvi rēķinot, Latvijai pietrūkst 20 tūkstoši darba vietu. Bet, pētot tālāk, ieraugām, ka no visiem pāri 30 tūkstošiem vakanču 81 procents ir Rīgas reģionā. Savukārt Latgalē septembra beigās uz gandrīz 16 tūkstošiem bezdarbnieku bija tikai 154 aktuālas vakances. Vēlreiz atkārtošu - 154 vakances uz 16 tūkstošiem bezdarbnieku! Tas ir Latgalē.

Līdzīga... Drīkst - es palūgšu apvienot abus...?

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

R. Ločmele-Luņova. Līdzīga situācija ir Kurzemē, Zemgalē, Vidzemē, kur bezdarbnieku skaits no četrām līdz piecām reizēm lielāks nekā vakanču skaits. Turklāt puse no vakancēm ir pieprasījums pēc kvalificētiem strādniekiem un meistariem un 36 procenti no reģistrētām vakancēm ir... uzminiet nu - kur? Būvniecības jomā. Tātad bezdarbs Latvijā ir nevis frikcionāls, kā to mēģina apgalvot Petravičas kundze, ja viņa zina tādu vārdu, bet gan strukturāls un izteikti reģionāls. Un ar bezdarbnieka pabalsta samazināšanu jūs neko neatrisināsiet. Jūs tikai padziļināsiet bezdarba problēmu, jo veicināsiet cilvēku migrāciju no reģioniem uz Rīgu - labākajā gadījumā, sliktākajā - no reģioniem uz ārzemēm. Protams, kā es jau uzsvēru, šis valdības lēmums par bezdarbnieka pabalsta samazināšanu bija izmisuma solis un līdzeklis minimālo pensiju palielināšanai no 66 līdz 80 eiro, lai iepriecinātu pensionārus un invalīdus uz bezdarbnieku rēķina.

Kārtējais ķēdes posms valdošās koalīcijas izgudrotajā shēmā - atņemt bērniem pusi no pusdienām, lai pieliktu klāt skolotājiem. Atņemt pašvaldībām, lai pieliktu mediķiem, atņemt bezdarbniekiem, lai pieliktu klāt pensionāriem. Vakardien bija mēģinājums pielikt klāt jaunajiem ārstiem, rezidentiem, bet atņemt solīto medmāsām.

Nebalsojiet par priekšlikumu... nobalsojiet par priekšlikumu *(Starpsauciens.)* un mainiet likumu, ja jums nav drosmes atlikt visu šo nelikumīgo budžetu! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Priekšlikuma būtība ir nodrošināt konsekvenci un tiesiskās paļāvības principu. Vienkārši jautājums ir - vai tā kūciņa, kas ir apēsta, ceļojot politiskās naudas tērējumos, komandējumos, ir garšīga? Un uz bezdarbnieku samazināšanas pabalsta un termiņa... tā jums lien? *(Starpsauciens: "Kur lien?")* Tur.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim. *(Starpsaucieni.)*

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Mums te vairāku gadu garumā ir tāds... dažreiz uzvirmo diskusijas par to, vai valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, obligātās iemaksas, tas ir nodoklis vai tās ir apdrošināšanas iemaksas? Un vairākas amatpersonas visu laiku, cik es atceros, apgalvo, ka - nē, tas nav nodoklis, tās ir apdrošināšanas iemaksas. Bet, kolēģi, ja mēs runājam par apdrošināšanas iemaksām, tad skaidrs, ka pretī katrai iemaksai stāv apdrošināšanas gadījums vai, precīzāk, parasti negadījums un ir atbilstība starp vienu un otru. Tad šajā konkrētajā gadījumā, ja tajās kopējās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksās ir tāds apdrošināšanas negadījums kā darba zaudēšana un tam Ministru kabineta noteikumos stāv konkrēts procents no valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām, tad skaidrs, ka, ja valdība pēkšņi izlemj pieņemt lēmumu samazināt bezdarbnieku pabalstus, tad, ja tā ir apdrošināšana, nu, tad jāsamazina arī iemaksas.

Vai tā nav? Vai tomēr tas ir nodoklis, vai kā?

Tālāk. Par bezdarbnieku pabalstiem. Šī valdība - un konkrēti labklājības ministre un deputāte Petravičas kundze - uzskata, ka, samazinot bezdarbnieku pabalstus, palielināsies motivācija atrast

darbu. Līdz ar to - ko tas faktiski nozīmē? Tas nozīmē, ka ministre uzskata Latvijas iedzīvotājus par tādiem negodprātīgiem cilvēkiem, precīzāk - tos cilvēkus, kas zaudējuši darbu. Viņa uzskata, ka tie cilvēki principā jau uzreiz varētu atrast jaunu darbu, bet viņi nevēlas to darīt, jo viņi grib kādu laiku padzīvot no bezdarbnieka pabalsta.

Es tā, starp citu... es te redzu, ka ir dažas LNT kameras. Tad cienījamie LNT žurnālisti! Vot, ko jūs tagad tie, kas pazaudējuši darbu, ko jūs domājat par tādu attieksmi no Petravičas kundzes un no šīs valdības? *(Starpsauciens.)* Tā ir tā attieksme faktiski, ka viņi uzskata, ka jums tagad atrast jaunu darbu - tas būs nekas! Vienkārši tāds... ka jūs to varēsiet izdarīt jau faktiski rītdien. Un, lai jūs varētu ātrāk to izdarīt, Petravičas kundze piedāvā jums vēl samazināt bezdarbnieka pabalstu.

Tad jautājums ir - no kurienes vispār... no kurienes varētu parādīties šāds domāšanas veids? Ministrija nekādu analīzi nevarēja parādīt. Varbūt katrs spriež pēc sevis, ne? Kā parasti cilvēki nonāk pie šādām atziņām? Kā Petravičas kundzei vispār varētu galvā ienākt šāda atziņa? Tātad iepriekšējā darba pieredze... Petravičas kundze ir bijusi finanšu direktore nelielā uzņēmumā.

Un, kā mēs atceramies, pavisam nesen daži... vismaz viens bijušais šā uzņēmuma darbinieks apgalvoja, ka viņam šajā uzņēmumā tika maksāta aplokšņu alga. Tāds bija? Bija. Jautājums Reira kungam - jūsu pārraudzībā ir Valsts ieņēmumu dienests. Vai kāda...? Kas notika ar izmeklēšanu par šo gadījumu? Vai tās aplokšņu algas bija maksātas *(Dep. A. Geidāns: "Nebija!")* vai nebija maksātas? Nebija maksātas. Jā, viņš melo. Viss. Labi, labi.

Tālāk. Mums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā par šo bija diezgan gara diskusija.

Juridiskais birojs norādījis, ka, ja jau valdība pieņem šādu lēmumu, tad valdībai jādemonstrē, ka šis lēmums ir pietiekami izsvērts un proporcionāls. Mums te, piemēram, sēž pretī vesela partija, kura tikai vien runā par to, ka mums ir nepieciešama uz pierādījumiem balstīta politika. Tad kur šeit ir pierādījumi?

Un padomāsim par to, kā tas parasti izskatās, ja mums ir bezdarbnieks. Statistiski šis bezdarbnieks, visticamāk, ir... atrodas reģionā, jo tur bezdarba līmenis ir augstāks.

Kādi ir iespējamie iemesli, kāpēc šis bezdarbnieks nevar atrast darbu?

Pirmais. Iespējams, ka viņa darba iemaņas neatbilst tirgus prasībām. Tātad viņam ir nepieciešamas citas iemaņas, viņam ir nepieciešama apmācība. Labklājības ministrijai ir Nodarbinātības valsts aģentūra ar gada budžetu, kas ir vismaz 35 miljoni eiro. Taču Nodarbinātības valsts aģentūra nestrādā... Es lūdzu apvienot debašu laikus.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? *(Starpsauciens: "Nav!")* Iebildumu nav.

V. Dombrovskis. Otrais variants. Iespējams, ka šis cilvēks, kā es jau teicu, atrodas reģionā, piemēram, Latgalē, bet lielākais vakanču skaits ir Rīgā. Lai viņš strādātu Rīgā, viņam vajadzētu pārcelties uz Rīgu. *(Starpsauciens.)* Bet kā viņš to izdarīs? Tad viņam vajag pārdot savu dzīvokli vai māju, vai... kas Latgalē, piemēram, un tad vai nu nopirkt dzīvokli, vai to īrēt Rīgā. Ja viņš jau nāk no tādas vietas, kur nevar atrast darbu, tad, visticamāk, tur viņam tā māja neko daudz nemaksā. Par cik lielu naudu viņš to pārdos? Par tūkstoti eiro? Un cik maksā dzīvoklis Rīgā? Un cik maksā īrēt dzīvokli Rīgā?

Nu, un tad, protams, ir trešais variants - ka viņš ir sliņķis. Ka viņš patiesībā var atrast darbu, bet kaut kādu iemeslu dēļ to nedara.

Tad jautājums ir, vai Labklājības ministrija ir izdarījusi analīzi, kurā pateiktu, ka nē, tas nav tas... tas nav tas, ka darbs ir Rīgā, bet viņš ir reģionā... Tas nav tā, ka viņa darba iemaņas neatbilst darba tirgus prasībām. Ka tieši tas, ka viņš ir sliņķis, tas ir tas jautājums. Vai Labklājības ministrija šādu analīzi ir izdarījusi un uz šīs analīzes pamata ir pieņēmusi šādu lēmumu?

Jo, kolēģi, ja tā tas nav... ja tā tas nav, tad mums ir lieta Satversmes tiesai. Es jums uzreiz to saku. Un uz to norāda arī Juridiskais birojs, ka ir absolūti visi materiāli un pamats iesniegt prasību Satversmes tiesai.

Tātad, Petravičas kundze, nu jums ir vēl viena iespēja uzkāpt tribīnē un pateikt, kāda ir tā argumentu ķēde, - kā jūs esat nonākuši pie secinājuma, ka galvenais iemesls, kāpēc cilvēki nevar atgriezties darba tirgū, ir viņu negodprātība un slinkums? Kā?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Ozolas kundze, vai jums pietiktu ar divarpus minūtēm?

Tātad debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! *(Starpsauciens: "Kāds pārtraukums?!")* Lūdzu deputātu reģistrācijas režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai. Reģistrācijas rezultāti.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Inese Ikstena, Ivans Klementjevs, Armands Krauze, Jānis Krišāns, Edmunds... *(Starpsauciens: "Ir, ir, ir!")*, Jānis Krišāns... ir, Edmunds Teirumnieks un Jānis Urbanovičs. *(Starpsauciens: "Ir, ir, ir!")* Teirumnieks ir.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 17.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti, turpināsim Saeimas sēdi!

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"". Debates par 5. priekšlikumu.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labklājības ministrija, samazinot bezdarbnieka pabalsta ilgumu no deviņiem uz astoņiem mēnešiem, argumentēja, ka tas ir cēla mērķa dēļ. Ne jau tādēļ, lai naudu ietaupītu, ko varētu notērēt citur, bet tādēļ, lai risinātu darba tirgus problēmas. Vēl norādot, ka vidējais bezdarba periods ir 4,4 mēneši... Tas nozīmējot, ka vairāk jau arī nemaz nevajag, cilvēki tāpat spēj ātrāk

atrast darbu. Ja tas nav naudas dēļ un tiešām ir cēlu mērķu dēļ, tad es domāju, šis kolēģu priekšlikums ļauj izdarīt vēl vienu cēlu lietu, tā teikt, ar vienu šāvienu nošaut divus zaķus: viens - risināt darba tirgus problēmas, un otrs - mazināt nodokļu slogu jeb maksājumu slogu uzņēmējiem. Ja tas nav darīts naudas dēļ, tad samazinām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu apmēru tā, lai uzņēmēji arī to jūt.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! 5. priekšlikums, par ko tad tas ir? "Papildināt likumprojektu ar jaunu pantu šādā redakcijā". Galvenā izmaiņa - beigās darba devējs... un 10,86 procentus - darba ņēmējs... pretstatā 11 procentiem, kas ir šobrīd spēkā esošajā likuma redakcijā. Manuprāt, šī pieeja, ko kolēģi jau sāk risināt šajā likumprojektā, būtu jāatbalsta, jo pretējā gadījumā es pieļauju, ka jūs kā tāda balsošanas mašīna iesiet tālāk atbilstoši visam tam, ko Bondara kunga vadītā komisija ir sabalsojusi.

Bet ko tad paredz šis priekšlikums? Šis priekšlikums paredz pēc būtības noņemt jums satversmības riskus tam nākamajam likumprojektam. Jo, ja šobrīd cilvēks veic kaut kādas iemaksas (kā jau Vjačeslavs Dombrovskis skaidroja šo jautājumu), viņš arī cer uz kaut kādām garantijām. Ja šīs iemaksas nemainās un tālāk nākamajos likumos, kur mēs runāsim, garantijas samazinās, tad... kur tad ir kaut kāda paļāvība vispār? Paļāvības vienkārši nav. Un cilvēki, veicot sociālās apdrošināšanas iemaksas, gluži vienkārši nesaņem to pakalpojumu, par ko viņi ir maksājuši. Atgriežos pie tā, ko teica Kariņa kungs, debatējot... nosaucot šo budžetu par lielāko budžetu valsts vēsturē. Nu tāds tas ir, un būtu grūti nosaukt šo par krīzes budžetu. Krīzes budžetu, kurā būtu iespējamas kaut kādas šāda veida atkāpes. Jautājums, kam šī nauda aiziet? Nu, aiziet citu prioritāšu risināšanai. Nu, mediķi acīmredzot arī tie nav, bet gribas pievienoties tiem, kas runāja, ka tas ir partiju finansēšanas resursu meklēšanai vai kaut kam citam. Bet, šo priekšlikumu atbalstot, kolēģi, mēs tikai un vienīgi novērsīsim satversmības riskus, skatoties tālākos priekšlikumus. Šis priekšlikums pēc būtības paredz to, ka, ja jau jūs esat ieplānojuši samazināt šo sociālo atbalstu, sociālās garantijas, tad samaziniet arī iemaksas. Tas būtu ļoti loģiski.

Kolēģi, ja jums ir mašīna, KASKO apdrošināšana pērkot... nu, ja jūs to nopērkat par konkrētu summu, tad jūs cerat sagaidīt, ka būs arī kaut kāds rezultāts tam visam. Ja jums pēc tam apdrošinātājs pēkšņi pasaka: "Tu turpini maksāt to pašu summu, bet, ja tai tavai mašīnai kaut kas notiks, mēs tā kā... nē, mēs vairs tādā apmērā nemaksāsim," manuprāt, tā nav pareiza pieeja. Un, ja kāds no jums ar šādu attieksmi saskartos, tad, protams, būtu iebildumi. Bet šis priekšlikums šobrīd tieši to arī rada.

Es aicinu atbalstīt. Vēlreiz uzsvēršu, lai mēs neiekristu uz satversmības riskiem, runājot par citiem priekšlikumiem, kuri būs tālākajos likumprojektos: tas ir ļoti loģisks, ļoti... Tik tiešām žēl, ka man pašam neienāca prātā iesniegt šo priekšlikumu. To ir izdarījuši kolēģi. Iepazīstoties ar to, uzsveru: nu pilnīgi loģisks!

Kolēģi, tā ir jūsu iespēja izvairīties no satversmības riskiem. Un, manuprāt, valdības pārstāvjiem vajadzētu to zināt. Šajā Saeimā ir, nu, daži - tiešām daži! - sociālo lietu eksperti. Tādu nav daudz. Tas noteikti ir Klementjeva kungs. Tas noteikti ir Parādnieka kungs (kaut gan vairs Saeimā nav). Es viņu ļoti augstu vērtēju... viņa kompetenci, neskatoties uz visu kritiku, kas šodien viņa virzienā tiek vērsta. Bet... Nu, kolēģi, arī Reira kungs noteikti tāds ir. Un, būdams labklājības ministrs, - Auguļa kungs.

Nu parādiet izpratni! Šis priekšlikums jums palīdzēs. Jūsu piedāvātajā likumprojektā nav nekādu... tajā nākamajā likumprojektā nav nekādu pārejas noteikumu, nekādu! Tātad cilvēks, kas ir veicis sociālās iemaksas šobrīd noteiktajā apmērā un rēķinājies ar kaut kādām garantijām no valsts puses, vienkārši šīs garantijas nesaņems.

Manuprāt, tas nav atbalstāms.

Aicinu, kolēģi, atbalstīt šo, kas, lai arī opozīcijas priekšlikums, noteikti ir pareizs un vietā. Pretējā gadījumā jums būs augsts satversmības risks.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Nu izrādās, ka mēs nost noņemsim ne tikai mediķiem, skolotājiem, bērniem, audžuģimenēm, invalīdiem, pensionāriem, sportistiem, bet arī bezdarbniekiem vēl, ja?

Kur dabūt naudu? Nu, es skatos.

Desmit ar pusi miljoni - Sabiedrības integrācijas fondam. Budžetā tas ir bez programmas skaidrojumiem, kāpēc šie 10 miljoni ir vispār jāpiešķir Sabiedrības integrācijas fondam. Ir jautājums - tieši kādi panākumi 29 gadu laikā ir bijuši Sabiedrības integrācijas fondam? Neatceros, ka 29 gadu laikā mūsu sabiedrību būtu šis fonds integrējis! Faktiski tā ir vēl viena silta barotava Pūces sievai *(Aplausi.)*, kuru iecēla, man liekas, Pūces padomnieks vai Pūces kaut kādi draugi no valdības, no jūsu partijas, Attīstībai/Par!.

Desmit miljonus mēs tērēsim teroristu apkarošanai. Mēs laikam armiju te taisīsim pret teroristiem. Mums laikam ir vislielākais terorisma draudu līmenis vispār Eiropā, kāds ir iespējams. Tāpēc mēs šogad tērēsim 10 miljonus šiem pasākumiem - bez paskaidrojumiem, kur mēs tos tērēsim. Nu, iedosim naudu, kaut kā jau mēs droši vien tajos *otkatos* dabūsim atpakaļ. *(Starpsauciens.)*

Un 400 tūkstoši tiks tērēti čeku loterijai. Kāds tieši pienesums no šīs čeku loterijas būs?

Starp citu, Valsts kasei arī tiks stiprināta kapacitāte. Cik es saprotu, diviem grāmatvežiem... divu jaunu grāmatvežu algošanai vēl miljons tiks iztērēts. Par maz to ierēdņu mums valstī ir?! Tur arī nauda...

Nē, bezdarbniekiem mums nevajag. Mums vajag tikai ierēdniecībai. Un mums vajag tikai partijām. Nekam citam mums nevajag. Visiem pārējiem ņemsim nost. Tas ir tas "Ziemeļvalstu budžets"!

Šodien Krišjānis Kariņš runā par tādu lietu, ka viņam esot kauns par atsevišķiem opozīcijas deputātiem, bet pašam par sevi Krišjānim Kariņam nav kauns? Par to, ka tiek pieņemts prettiesisks, likumam pretējs, budžets par medicīnas aprūpes finansēšanu? Prettiesisks budžets. Un cinisks partiju finansēšanas palielinājums par septiņām reizēm pašiem sev. Un par to Kariņam nav kauns. Viņam ir kauns par opozīcijas deputātiem, kas tieši sejā pasaka par to, kāda ir pozīcija, par to, cik prettiesiski tā rīkojas.

Es saprotu, ka bezdarbniekiem ir jānoņem nost, jo citādāk Viņķele nevarēs aizbraukt uz Ņujorku, lai trīs minūtes sliktā angļu valodā nobubinātu kaut ko par Grētu Tūnbergu un pēc tam nedēļu par valsts naudu *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* faktiski...

Sēdes vadītāja. Atgriezieties, lūdzu, pie debatēm par priekšlikumu!

A. Gobzems. ... faktiski atpūstos.

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu, lūdzu!

A. Gobzems. Es saprotu, ka vajag atņemt bezdarbniekiem, lai Imantam Parādniekam būtu 2 tūkstoši eiro mēnesī. *(Starpsauciens: "Tas jau šodien bija!")* Un es saprotu, ka mums ir nepieciešams samazināt Saeimas deputātu skaitu, jo šeit nav, manuprāt, deputātu, kas pieņem lēmumus. Šeit ir podziņu spaidītāji, kuriem ir pateikts, ka viņiem ir jānospiež podziņa.

Koalīcijas... koalīcija atdzīvojas... man ir jāatkārtojas, bet tā ir taisnība, koalīcija atdzīvojas tikai tad, kad viņiem pasaka: "Jūs sev par daudz palielināt." Tad viņi atdzīvojas: "Kā, tā ir? Kā, mums ņems nost?" *(Starpsauciens: "Tas jau bija!")* Visā citā laikā viņi sēž un... vai nu baksta savus telefonus...

Sēdes vadītāja. Atgriezieties, lūdzu, pie debatēm par konkrēto priekšlikumu! Mēs šobrīd debatējam par 5. priekšlikumu, kuru ir iesniegušas deputātes Švecova un Ločmele-Luņova. Lūdzu!

A. Gobzems. Un arī Mūrnieces kundze... Un arī Mūrnieces kundze atmostas tikai tajā mirklī, kad runājam par partiju finansēšanu...

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, par sēdes vadītāja darbībām nekādas replikas nav pieļaujamas! *(Troksnis zālē. Starpsaucieni.)*

Debates slēdzu.

Komisijas vārdā kas piebilstams? *(Aplausi.)*

G. Eglītis. Jā. Tātad 5. priekšlikums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - deputāšu Švecovas un Ločmeles-Luņovas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. Deputātes Švecova un Ločmele-Luņova ir iesniegušas 6. priekšlikumu. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam... Tātad deputāti debatēt nevēlas. *(Starpsauciens: "Balsot!")* Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Es atvainojos! Juridiskais birojs informē, ka šis priekšlikums nav balsojams, jo netika atbalstīts 5.

G. Eglītis. Tātad aicinu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 54, pret - 31, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Invaliditātes likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Ilze Indriksone.

I. Indriksone (NA).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Invaliditātes likumā". Tika saņemti seši priekšlikumi.

1. - deputātes Švecovas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Likumprojekts "Grozījumi Invaliditātes likumā" paredz krietni ierobežot iespējas saņemt invalīdiem asistenta pakalpojumus. Mana priekšlikuma būtība ir izslēgt ierobežojošo normu un nodrošināt invalīdiem attiecīgo pakalpojumu klāstu, kā tas ir pieejams pašreizējā situācijā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Arī šis likumprojekts, kā mēs redzam no pavadošajiem dokumentiem, no anotācijas, ir tapis pēc tam, kad valdība 13. septembrī bija sanākusi uz sēdi un acīmredzot spriedusi, kur ņemt naudu partiju finansēšanai. *(Smiekli.)* Jo šis protokols... viens no šīs sēdes protokollēmuma punktiem bija Tieslietu ministrijai fiksi, fiksi sagatavot grozījumus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā.

Lūdzu, ievērojiet - tas bija 13. septembrī, tieši pirms diviem mēnešiem! Un, ja rēķina, ka budžets Saeimā ienāca 14. oktobrī, tas nozīmē, ka valdība tātad mēneša laikā piešķīra sev finansējumu un izkratīja visas jomas, no kurām vēl varēja izkratīt kaut kādas... kaut kādus līdzekļus. Un vēl viena šāda nelaimīga joma tātad ir invaliditātes atbalsts. Un šis invaliditātes likums... likumprojekts arī bija tapis, sākot ar 13. septembri, sākot ar šo uzdevumu. Un šajā uzdevumā bija skaidri un gaiši rakstīts - ir jāmeklē fiskālā telpa. Tātad nedaudz jāpaplašina... jāmeklē ietaupījums, lai šo ietaupījumu acīmredzot varētu piešķirt pašiem sev. Baigie malači jūs esat! No invalīdu asistentiem paņēmāt nost naudiņu!

Bet, ja skatāmies 22. septembra LSM ziņu, redzam, ka tātad 13. septembrī jūs sākāt pluinīt invaliditātes budžetu. Un 22. septembrī Vita Anstrate, LTV Ziņu dienesta korespondente, stāstīja sabiedrībai, ka Latvijā arvien vairāk runā par iekļaujošu sabiedrību un iekļaujošu izglītību. Sižets bija par to, ka cilvēki nelabprāt piesakās invalīdu asistentiem tieši tā iemesla dēļ, ka invalīdu asistentu samaksa ir minimālās algas apmērā. Un jau tā šajā nozarē ir problēma. Jau tā studenti ar invaliditāti var ar lielām grūtībām saņemt zināšanas, jo nav tik daudz to asistentu. Bet jūs, neskatoties uz to visu, nolēmāt atņemt no pašas vājākās, no pašas sarežģītākās nozares... no invalīdu asistentu apmaksas jūs nolēmāt atņemt... Protams, tie ir vairāk nekā 2 miljoni. Tā ir ļoti liela nauda. Un 2021. gadā jums tā ļoti labi noderēs tieši jūsu baloniņiem un teltīm, un bukletiņiem. Tiešām malači! Jūs varēsiet taisīt Halovīna ballītes un aplīmēt sevi, viens otru ar skoču, un nezin ko vēl darīt, jo Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā jau nav

noteikts, kādiem mērķiem jūs varat tērēt šo naudu, kuru jūs atņēmāt invalīdu asistentiem. *(Starpsauciens.)*

Es aicinu jūs, kolēģi, atbalstīt mūsu priekšlikumu - Švecovas kundzes priekšlikumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie deputāti! Es domāju, arī šis likumprojekts... ir runa par tiem cilvēkiem... Paskaidrošu, kāpēc ar tiem asistentiem nav tik vienkārši.

Cilvēks ar īpašām vajadzībām, kurš ir gadiem gulošs... Iet par viņa asistentu - tas ir smags fizisks darbs. Tas ir smags morāls darbs. Un šodien Latvijā ir tāda situācija, ka par tiem asistentiem ir pieteikušies tikai viņu radinieki.

Ja mēs vēl samazināsim viņiem ienākumus... Viņiem arī ir ģimenes, viņi to dara aiz radniecības, aiz žēluma. Es domātu, ka nākotnē par to gan vajadzētu padomāt, jo jau gadiem tie cilvēki nav bijuši, nav tikuši ārā no dzīvokļa, un tas arī tā turpināsies, ja mēs neko nemainīsim. Nu viņi arī ir cilvēki ar īpašām vajadzībām, un viņi arī ir cilvēki! Padomājiet par to!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi, Rīgā nesen bija liels šaha turnīrs un bija sabraukuši šahisti no ārvalstīm, tai skaitā viens mans sens draugs no Somijas, kurš ir cilvēks ratiņkrēslā. Viņš bija atbraucis un spēlēja, un tas viņam bija liels piedzīvojums, tādēļ ka viņam līdzi bija asistents, jauna sieviete, kas šo darbu (tiešām arī fiziski smago darbu) darīja ar prieku. Un es tieši tajā brīdī domāju, cik laimīgs cilvēks, ka viņam ir iespēja nodarboties ar savu hobiju - aizbraukt uz citu valsti un uzspēlēt šahu. Mūsu cilvēkiem ar invaliditāti diemžēl tas būtu vien sapnis. Aizbraukt uz citu valsti un nodarboties ar kādu hobiju!

Mūsu cilvēki asistenta pakalpojumus izmanto elementārām ikdienas vajadzībām, bez kurām iztikt nevar... lai aizietu pie ārsta. Dažs, kuram paveicas, uz kādu izglītības iestādi aiziet, iegādāties sev pārtiku, pirmās nepieciešamības darbības veikt. Un tiešām to cilvēku loks, kas izvēlas šo gan psiholoģiski, gan fiziski grūto darbu, nav liels, un viņu samaksa ir jāpalielina, nevis jāsamazina.

Bet mani šajā likumprojektā satrauca vēl viena lieta. Ne tikai tas, ka atkal jau tiek atsaistīts personu ar invaliditāti asistentu atlīdzības apjoms no minimālās algas palielinājuma, bet arī tas, ka Ministru kabinets šobrīd ir piedāvājis un Saeimā jūs mēģināt arī virzīt cauri to, ka no likuma tiek izņemts asistentu pakalpojumu apjoms, kas pienākas katrai personai ar invaliditāti. Es zinu, ka ir ļoti daudz problēmu arī šobrīd tajā asistentu pakalpojumu uzskaitē, un varbūt esošā sistēma nav laba, jo asistenti, lai atskaitītos par tām 40 stundām, ir spiesti iet pie daktera, iet pie dažādām citām personām un lūgt parakstu tā vietā, lai vienkārši rūpētos par to cilvēku, ar kuru viņi ir kopā. Stāvēt pat rindās, lai to parakstu varētu iegūt.

Bet tas, kas rada bažas, ka šobrīd no likuma regulējuma tiek izņemts... uzdots Ministru kabinetam, vēl nebūt neesot skaidrībā par to, kāds būs jaunais modelis, ko mēs dosim vietā. Labklājības ministrijas pārstāvis minēja, ka šobrīd esot izstrādāti pieci varianti, kā šo asistentu pakalpojumu turpmāk organizēt. Pieci - tas nozīmē katrai koalīcijas partijai pa vienam. Es esmu pilnīgi pārliecināta, ka jums būs ļoti lielas grūtības vienoties par vienu līdz 2021. gadam. Un ka tik atkal nesanāk, ka nāks atbildīgā ministre un lūgs, lai mēs atkal pārceļam Saeimas dotā uzdevuma izpildi.

Es lūdzu atbalstīt šo un nākamo priekšlikumu, kas pēc būtības paredz divas lietas. Viens - saglabāt likumā noteikto asistentu pakalpojumu apjomu, kamēr Ministru kabinets nav izstrādājis kaut ko jaunu, un otrs - atteikties no šīs neprātīgās idejas atsaistīt asistenta pakalpojumu samaksu no minimālās algas palielinājuma. *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Satversmes tiesa ir atzinusi: "[..] likumdevējam ir tiesības un arī pienākums valsts budžeta likumā un to pavadošo likumu paketē iekļaut vienīgi tādus jautājumus, kas attiecas uz konkrēto saimniecisko gadu un ir cieši saistīti ar valsts finanšu līdzekļu izlietojumu." Ņemot vērā iepriekš... Ņemot vērā īpašo budžeta likumprojektu paketes izskatīšanas noteikto kārtību, Saeimai ir jāizvērtē arī tas, vai visi Ministru kabineta iesniegtie valsts budžeta paketes likumprojekti atbilst Saeimas kārtības ruļļa 87. panta pirmajā daļā norādītajiem kritērijiem. "Ja kāds likumprojekts [..] šiem kritērijiem neatbilst, Saeimai tas jāizslēdz no budžeta likumprojektu paketes." Tā ir lēmusi Satversmes tiesa. Saskaņā ar likumu, šī likumprojekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu likumprojekta mērķis ir nodrošināt asistenta pakalpojumu pašvaldībā, augstskolā un koledžā sniegšanu pieejamo valsts budžeta līdzekļu ietvaros, nesaistot to ar minimālo algu. Neatkarīgi no tā, ka likumprojektā paredzēts, ka grozījumi Invaliditātes likumā stājas spēkā no 2020. gada 1. janvāra, tā pārejas noteikumu 8. punkts, likumprojekta 2. pants paredz visu likumprojektā ietverto grozījumu spēkā stāšanos tikai no 2021. gada 1. janvāra. Un Juridiskais birojs ir vērsis uzmanību uz to, ka viņiem ir šaubas par to, ka šis likumprojekts būtu jāiekļauj šajā budžeta paketē. Tas ir Juridiskā biroja atzinums.

Un, kolēģi, par šiem asistentu pakalpojumiem tomēr. Kāpēc ir tāda steiga? Vai jūs tiešām varat visi droši likt roku sev uz sirds un pateikt, ka gan sportisti, asistenti... vēl visi citi jautājumi... Mēs šodien tik ļoti daudzas reizes kāpjam šajā tribīnē un aicinām jūs pievērst uzmanību... Vai tiešām tai steigai bija pamats? Šīs likuma normas stāsies spēkā tikai no 2021. gada. Nu, varbūt līdz 2021. gadam jums kaut kāda apjausma nāks, par ko jūs šodien balsojat.

Lai arī ir vakars, nu, kolēģi, tomēr pamostieties - nav vērts par šo balsot budžeta paketē. Tas arī neatbilst budžeta paketei. Gluži vienkārši, kolēģi, jūs esat mēģinājuši kaut kur rast kaut kādu naudu. Bet tāpat tas viss stāsies spēkā tikai no 2021. gada. Nu kāpēc gan nevarētu Skrides kungs savā komisijā, Sociālo un darba lietu komisijā, paaicināt visas šīs nozares? Ja to visu izrunātu normāli trijos lasījumos, tad tiešām būtu pārliecība par to, ka deputāti zina, par ko balso. Šobrīd šī ir tāda mašinērija, kas brauc pāri tik būtiskiem jautājumiem. Es tiešām esmu pārliecināts par to, ka lielākā daļa deputātu nemaz neapzinās to, kas šajos likumprojektos ir iestrādāts iekšā. Lai arī mazas lietas, tomēr tiem cilvēkiem, uz kuriem tas attiecas, - viņiem tās ir lielas lietas. Un ar viņiem pilnīgi noteikti tas nav izdebatēts nevienā brīdī. *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Es gribu vērsties pie labklājības ministres Ramonas Petravičas kundzes. Pamēģiniet, lūdzu, pavadīt vienu dienu tā, kā to dara invalīdi invalīdu krēslā. Es negribu jums novēlēt salauzt kāju, bet... vienkārši tā, kā to dara parasti cilvēki. Jūs esat ministre. Vienu dienu, lūdzu, pabraukājiet ar invalīdu krēslu pa Rīgu, un tad jūs sapratīsiet, cik grūti ir tiem cilvēkiem. Es sajutu to visu uz savas ādas, kad biju 12. Saeimā, - sarāvu Ahilleja cīpslu, spēlējot futbolu, un trīs četrus mēnešus pārvietojos ar kruķiem. Tad cilvēks pavisam citādāk skatās uz cita cilvēka problēmām. Vēl vienu reizi atkārtoju: pamēģiniet, lūdzu, vienu dienu tā pabraukāt! Tad jūs labāk sapratīsiet, kā jūtas šie cilvēki. Un tad lēmumi, ko jūs pieņemsiet, būs vairāk pārdomāti un vairāk atbildīs cilvēka interesēm. *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi no "Attīstībai/Par!"! Es... Man likās, ka jūsu liekulībai tomēr ir kaut kādas robežas, bet izrādās, ka nav. Izrādās, ka nav robežu! Jo tikai jūs varējāt vakardien, Alūksnē sveicot "Apeirona" vadītāju ar Ministru kabineta balvas saņemšanu, nopozēt ļoti skaisti tviterī un aizmirst pastāstīt "Apeirona" vadītājam, ka jūs bijāt tie, kas atbalstīja šo likumprojektu gan valdībā, gan Saeimā pirmajā lasījumā un, visticamāk, atbalstīsiet arī šodien, neatbalstot nevienu no priekšlikumiem, kuri mēģina izlabot situāciju. Vai jūs pastāstījāt? Vai jūs pastāstījāt par to, ka jūs grasāties atņemt asistenta pakalpojuma apmaksu? Pastāstījāt? Es domāju, ka ne. Es domāju, ka jums bija ļoti svarīgi, lai būtu vienkārši ļoti skaista bilde, lai jūs varētu palepoties, ka jūs esat "sociāli atbildīgi" (pēdiņās). *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam. *(Starpsauciens.)*

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kaimiņ, paklusē, tu vispār divpadsmitos tikai uz darbu atnāci! *(Starpsauciens: "Nesarunājieties ar zāli!")* Cilvēki nelabprāt piesakās par invalīdu asistentiem, es ceru, ka to jūs vakar runājāt ar "Apeironu", "Attīstībai/Par!", tad, kad jūs tās bildes taisījāt un pastāstījāt, ka jūs šodien balsosiet "pret" invalīdu asistentiem. Es ceru, ka tas bija kopā ar to bildi, ko jūs vakar publicējāt sociālajos tīklos.

Latvijā arvien vairāk runā par iekļaujošu sabiedrību un iekļaujošu izglītību. Proti, par to, kā plašākai sabiedrībai pašsaprotamas lietas padarīt pieejamas visiem. No šā gada valsts it kā apmaksā asistenta pakalpojumus arī augstskolu studentiem ar invaliditāti, bet, izrādās, ka mēs tur arī ņemsim nost. Un ne tikai nokļūšanai līdz universitātei un atpakaļ, bet arī studiju laikā. Šobrīd asistentu pietrūkst 30 invalīdiem, 30 cilvēkiem pietrūkst. Un valsts to nav spējīga atrisināt. Taču cilvēki nelabprāt izvēlas šo darbu, jo esot minimālā alga. Partijām - septiņkārt, invalīdu asistentiem... valdība nevar atrast. 30 cilvēkiem!

Piemēram, studentus ratiņkrēslā universitātēs tikpat kā neredz, un tā ir taisnība. Latvijā neredz studentus ratiņkrēslos, viņu ir ļoti maz. Daudzi baidās, vai tiks galā. Es savulaik biju pasniedzējs Latvijas Universitātē, un pa visu manu pasniegšanas laiku bija viens akls students. *(Starpsauciens: "Neredzīgs!")* Un jāsaka ir uzreiz - Latvijā vispār nav nekādas atbilstošas literatūras, lai šāds students varētu studēt. Nekas nav Latvijā pieejams šādiem cilvēkiem. Nekas!

Viņķeles kundze! Nekas nav pieejams, un tā ir jūsu atbildība, nevis te bļaut no vietas. *(Starpsauciens.)*

Daudzi cilvēki baidās, vai tiks galā ar šo asistenta darbu, jo tas nav vienkāršs darbs. Piemēram, arī doktorantei Baibai Baikovskai (kā presē raksta), kas patlaban ne vien studē, bet arī pasniedz bakalaura studentiem, sākumā licies, ka metīs plinti krūmos. Laikā, kad viņa sākusi studēt, daudz palīdzējuši vecāki gan nogādāt uz augstskolu, gan pārvietoties pa telpām... pārvietot pa telpām.

"Vēlāk tie bija kursabiedri, ar kuriem mums izveidojās draudzīgas attiecības." Tā viņa... Tā šī doktorantūras studente un vieslektore saka. Faktiski cilvēki paši sev palīdz, nevis valsts palīdz. Kariņš saka, ka te visi ir Ziemeļvalstīs. Kariņam varbūt vajadzētu aizbraukt uz Ziemeļvalstīm un paskatīties, kā rūpējas par invalīdiem, cilvēkiem ar īpašajām vajadzībām.

30 cilvēkiem nav iespējams atrast finansējumu 10 miljardu budžetā. 10 miljardos 30 cilvēkiem! Tas ir kauns!

Mūsu valstī cilvēks nav vērtība. Mūsu valstī vērtība ir tikai betons. Būvniecības karteļi. Dižsponsoru interešu aizsardzība, nevis parastais cilvēks.

Par parasto cilvēku koalīcija vienmēr klusē. Bet tad, kad jāuztaisa bilde kopā, "Attīstībai/Par!"... tāpat kā jūs ar tām visām mediķu uzlīmītēm, Voikas kundze vai Pleša kungs, un pēc tam balsojat "pret". Tāpat jūs arī ar invalīdiem. Uztaisāt bildi un pēc tam balsojat "pret", un tā jūs darāt katru nedēļu. Katru mīļu nedēļu. *(Starpsauciens: "Tad nāc izdiskutē pie mums tos priekšlikumus!")* Un arī tu balso "pret". Arī tu balso "pret". *(Smiekli. Aplausi. Starpsaucieni.)*

Un Kaimiņam iesaku biežāk nākt uz darbu un mazāk dzert! Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Strīķes kundze! Ziniet, man ir viena draudzene, kurai *(Dep. J. Strīķe: "Tikai viena?")* no visām ķermeņa daļām kustas tikai vienas rokas viens pirksts. Mēs dažreiz pavadām kopā laiku, apmeklējam koncertus un tā tālāk. Tāpēc es par šo tēmu, par to, kā strādā invalīdu asistenti, varu stāstīt stundām.

Bet nav vērts. Man nav vairs nekādu ilūziju par to, ka es varētu iedarboties uz jūsu emocijām, žēlsirdību. Paliek cerība, ka...

Nē, pirms es pateikšu par cerību, es piebildīšu, kāpēc tā.

Divas dienas es pavadīju Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē, kur tika spriests par budžetu. Un piektdien bija tā, ka žurnālistu bija maz, tāpēc deputāti uzvedās, nu, tā brīvi un dabiski. Bet tur bija kaut kas tāds, par ko es nevaru klusēt.

Šteina kungs, šoreiz tas būs attiecībā uz jums. Jūs ļoti daudz no šīs tribīnes runājat par NVO, par to, ka ir jāaizstāv tas un tas, un tas. Taču, kad jūsu klātbūtnē Bondara kungs piedraudēja izvest ar spēku no komisijas sēdes NVO pārstāvi, jūs mierīgi sēdējāt, novērojāt to, klusējāt. Es saprotu, ka ar dažiem cilvēkiem notiek pārvērtības, kad viņi atrodas noteiktas grupas ietekmē. Jums diemžēl tās pārvērtības neiet uz to pusi, kuru varētu attiecināt uz emocijām, žēlsirdību, varbūt sirdsapziņu.

Bet paliek cerība iedarboties uz jūsu prātu. Šodien Šuplinskas kundze runāja par to, ka Bartaševiča kungs viņai pamatoja nepieciešamību rast Rēzeknes pilsētas budžetā naudu skolēnu brīvpusdienām. Un viņš teica, ka, protams, ja mēs esam politiķi, domājam par to, lai mūs ievēlē

vēl, lai mēs kļūstam par deputātiem. Jūs taču vēlaties daži te būt ievēlēti pēc trim gadiem? Jūs tik droši uzvedaties tikai tādēļ, ka vēl jums trīs gadi priekšā?

Gribu pievērst jūsu uzmanību tam, ka šorīt Centrālā vēlēšanu komisija ir saņēmusi pirmos divus iesniegumus par referenduma procedūras uzsākšanu par Saeimas atlaišanu. Tāpēc es domāju, ka jūs varētu tomēr iedarbināt savu prātu. *(Starpsauciens: "Nevar iedarbināt, ja nav dzinēja!")* Neskatoties uz to, ka jums strādā, atšķirībā no manas draudzenes, visas pārējās ķermeņa daļas, iedarbiniet prātu un padomājiet par savu politisko nākotni! *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai otro reizi.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Nabadzības riskam pakļauti 23,3 procenti jeb 446 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju. No viena vecāka mājsaimniecībām, kurās ir vismaz viens bērns, nabadzības riskam pakļauti 32,6 procenti mājsaimniecību. No senioriem vecumā virs 65 gadiem nabadzības riskam pakļauti 45,7 procenti. Savukārt senioriem, kuri dzīvo vieni, nabadzības risks būtiski pieaug un jau sasniedz 74 procentus.

Padomājiet, lūdzu, cienījamās dāmas un godātie kungi! Ja, nedod Dievs, ar kādu no jums notiks nelaime un jūs iekļūsiet tajā grupā, par kuru tagad lemjat, samazinot gan asistentu pakalpojumus, gan arī viņu atalgojumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam otro reizi.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie deputāti! Te tika pieminēta Sociālo un darba lietu komisija, kurā es strādāju, arī Skrides kungs. Ticiet man, tur mēs tiešām strādājam! Tā ir ļoti smaga komisija, ļoti emocionāla. Mēs rakstām pieprasījumus. Mēs saucam atbildīgās amatpersonas, mēs uzklausām arī tos cilvēkus, par ko mēs šodien te diskutējām. Tos dzīves grūtdieņus, par kuriem šodien ir runa. Un es gribu pateikt paldies Skrides kungam, ka viņš nevienu minūti nav atteicis nekādu tēmu. Tikai nelaime diemžēl ir tā, ka šodienas budžetā mēs neredzam tās lietas, par ko esam balsojuši, ko esam ieteikuši, ko esam gribējuši.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Godātie kolēģi! Īpaši premjera kungs! Jūs taču bieži norādāt mums to, ka šis ir sociāli taisnīgs budžets. Bet kas tieši ir... kas ir taisnīgums? Jums, premjera kungs... jūs esat ASV pilsonis. Jūs mācījāties Amerikas universitātē. Es domāju, ka droši vien... esmu pārliecināts, ka jums noteikti mācīja, visticamāk, par amerikāņu filozofa Džona Rolsa grāmatu "Taisnīguma teorija". Vai jūs, Kariņa kungs, kurš tik aizrautīgi runājat ar savu kolēģi, vai jūs kādreiz esat dzirdējis par šo taisnīguma teoriju, Kariņa kungs? Tā kā jūs neatbildat, es pieņemu, ka jūs par to neesat dzirdējis, tāpēc es jums pastāstīšu.

Sēdes vadītāja. Nesarunājieties ar zāli! Turpiniet debates!

V. Dombrovskis. Dažos vārdos. Viņš ir mūsu premjers, kā es nevaru ar viņu sarunāties? Šajā taisnīguma teorijā, kolēģi, ir tāds koncepts - ignorances plīvurs jeb nezināšanas plīvurs. Ko tas nozīmē? Tas saka, ja jūs vēlaties uzdot sev jautājumu, kas ir taisnīgi un kas nav taisnīgi, tad iedomājieties sevi tādā stāvoklī, kurā jums nebūtu nekādu zināšanu par to, kas jūs būsiet šajā dzīvē. Proti, vai jūs būsiet... tā teikt, piederēsiet pie titulnācijas vai pie mazākuma, vai jūs būsiet vīrietis vai sieviete, vai jūs būsiet vesels vai jūs būsiet invalīds. Taču cilvēki nekļūst par invalīdiem dēļ savām... liela daļa... dēļ savām kaut kādām izvēlēm. Tā gadās dzīvē. Par invalīdu varētu kļūt jebkurš no mums. Jebkurš. Un tad tajā stāvoklī, aiz tās nezināšanas jeb ignorances plīvura, jums vajag padomāt, kā jūs gribat organizēt sabiedrību, lai jūs to uzskatītu par taisnīgu. Nu, piemēram, jūs nezināt, vai jūs būsiet invalīds tajā dzīvē vai nebūsiet. Man jums jautājums. Vai kāds sociālās aizsardzības, sociālās palīdzības līmenis ir jānodrošina sabiedrībai, cilvēkiem ar invaliditāti? Protams, ja izrādīsies, ka jūs būsiet vesels cilvēks, tad jūs kā nodokļu maksātājs par to tikai maksāsiet, bet, ja izrādīsies, ka jūs būsiet invalīds, nu tad, protams, jūs saņemsiet. Nu, uzdodiet sev, kolēģi, šo jautājumu! Aizejiet aiz tā ignorances plīvura, par kuru tik ļoti nevēlas tagad domāt mūsu premjers, jo viņš jau laikam ir pietuvojies tam Ziemeļvalstu līmenim, tagad jau tur atrodas. Vai jūs gribētu, ja jūs būtu invalīds, vai jūs gribētu, lai ar jums šādi rīkotos - tā, kā jūs šobrīd rīkojaties ar cilvēkiem, kuriem ir invaliditāte. Padomājiet, vai tas ir taisnīgi, kolēģi!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Pagājušā gada budžetu koalīcija nosauca par "tehnisko budžetu", kaut gan tas pēc būtības tāds nebija. Šī gada budžetu Mārtiņš Bondars nosauca par "kompromisa budžetu". Tur sava loģika ir. Tas kompromiss tik tāds dīvains - vispirms sev, ministriem, deputātiem algas palielinām, politiskajām partijām palielinām finansējumu, bērniem, pensionāriem, invalīdiem - samazinām atbalstu. Kamēr šeit, Saeimā, debatējam un mēģinām pārliecināt vai vismaz uzmanību pievērst... par saviem priekšlikumiem un vismaz likt nedaudz padomāt.

Kamēr premjerministra kungs neklausās un tikai runā, tikmēr Finanšu ministrija sociālajos tīklos šo budžetu sauc par "sociālā taisnīguma budžetu". Tad, nu, lūk, šis "sociālā taisnīguma budžets" ir mīnus 2,9 miljoni eiro invalīdu asistentu pakalpojumiem 2021. gadā. *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Es vēlos apvienot laikus.

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

K. Sprūde. Godātie kolēģi! Es gribu atgādināt jums par 2016. gada Valsts kontroles revīzijas paziņojumu, kas bija par to, vai tiešām personai ar invaliditāti paredzētais asistenta pakalpojums nodrošina... par tā izveidošanas mērķa sasniegšanu... Revīzijas mērķis bija pārliecināties, vai asistenta pakalpojums ir ieviests tā, lai sasniegtu tā izveidošanas mērķi - nodrošināt personu ar invaliditāti integrāciju sabiedrībā.

Labklājības ministrijas statistikas dati liecina, ka asistentu pakalpojumi pašvaldībā... 76 procentos gadījumu tos sniedz ģimenes locekļi vai radinieki. Revīzija noskaidroja, ka 59 procentos gadījumu asistents ir vistuvākais ģimenes loceklis - māte, tēvs, laulātais vai bērns.

Vēlos akcentēt, ka šajā revīzijā var atrast datus par asistentu pakalpojumu saņēmēju skaitu. Bērnu skaits, kuri tos saņem, ar katru gadu pieaug.

Galvenie secinājumi. Revīzijā konstatēja, ka Labklājības ministrijas darbības, veidojot personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju politiku, nav bijušas pietiekamas, lai pamatotu asistenta pakalpojumu kā instrumentu politikas mērķu sasniegšanai. Pakalpojuma nepieciešamība ir noteikta deklaratīvi, bez atbilstoša izvērtējuma par personu ar invaliditāti faktiskajām vajadzībām, tām jau pieejamiem pakalpojumiem... nepieciešamajām izmaiņām, kā arī bez pietiekamas izpratnes par asistentu pakalpojuma mērķiem, saturu, tā nodrošināšanas veidu un pakalpojuma ieviešanai nepieciešamo finansējumu. Pakalpojumam izvirzītais mērķis - mazināt invalīdu sociālās atstumtības risku, veicināt personu integrāciju sabiedrībā. Drīzāk tas ir... lozungiem līdzīgi apgalvojumi. Tomēr citi rādītāji, pēc kuriem būtu iespējams novērtēt Labklājības ministrijas īstenoto aktivitāšu efektivitāti, politikas plānošanas dokumentos nav atrodami. Tāpēc šobrīd jebkādas darbības, kuru rezultātā cilvēks ar invaliditāti iziet no mājokļa, var uzskatīt par pakalpojumam izvirzītā mērķa sasniegšanu. Savukārt izvirzītais mērķis - atslogot personu ar invaliditāti ģimenes locekļus - netiek sasniegts, jo 76 procenti asistentu ir ģimenes locekļi.

Pēc krīzes ministrija pat nav izmantojusi iespēju pilnveidot pakalpojumu, analizējot iespējamos attīstības scenārijus un izvēloties labāko pakalpojuma veidu. Pakalpojums nav pārskatāms jau no 2013. gada, kad faktiski tika uzsākta pakalpojuma sniegšana pilnā apmērā, ne arī pēc tam, kad, pieaugot pieprasījumam pēc pakalpojuma, bija nepieciešams rast papildu līdzekļus pakalpojuma nodrošināšanai. Pieprasītākais asistenta pakalpojuma veids - asistenta pakalpojums pašvaldībā... ir solis pareizajā virzienā. Tomēr Labklājības ministrija nav spējusi izveidot efektīvu pakalpojuma administrēšanas sistēmu, lai nodrošinātu pakalpojumam izvirzītā mērķa sasniegšanu un atbilstību cilvēku ar invaliditāti vajadzībām.

Un nedaudz par citu Eiropas valstu pieredzi.

Atšķirībā no mūsu valsts citas Eiropas valstis asistenta pakalpojumu traktē daudz plašāk, tajā ieskaitot arī to, ka asistents nodrošina ne tikai pavadoņa funkciju, bet arī sniedz atbalstu pārējo aktivitāšu veikšanai, kuras cilvēkam invaliditātes dēļ ir liegtas. Piemēram, Lielbritānijā cilvēkam ar smagiem kustību traucējumiem, kurš pārvietojas elektriskajā ratiņkrēslā, asistents palīdz no rīta piecelties, apģērbties, pabrokastot, aiziet uz darbu un atrasties darbavietā, kā arī saņemt nepieciešamās aktivitātes, piemēram, iepirkties, tikties ar draugiem, doties atpūtas braucienos un citas.

Pastāv atšķirības pakalpojumu apjomam, piemēram, spāņiem pakalpojums tiek nodrošināts līdz trīs stundām diennaktī, Francijā līdz 24 stundām diennaktī, bet atsevišķos gadījumos personai var piešķirt arī vairākus asistentus, kuru kopējais stundu skaits nepārsniedz 32 stundas diennaktī. Piemēram, personas pacelšanai, kas prasa divu personu iesaisti.

Zviedrijā pašvaldība no saviem līdzekļiem finansē pirmās 20 stundas nedēļā. Ja cilvēkam nepieciešams lielāks pakalpojumu apjoms, to finansē valsts. Nepieciešamības gadījumos tas var sasniegt pat 48 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā.

Es pat... Man pat bail iedomāties, ko mēs ieraudzīsim nākamajā revīzijā, tāpēc es lūdzu atbalstīt priekšlikumu - gan Švecovas, gan mūsu... priekšlikumus.

Paldies. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Mēs pamazām virzāmies uz priekšu, bet tomēr mazliet atskatīsimies. Asistentu pakalpojumi, brīvpusdienas, sportistu sociālās garantijas, audžuģimenes, pabalsti bezdarbniekiem... Kolēģi, lēnu garu mēs virzāmies uz to, ka... no katra pa bišķītim, no katra pa bišķītim un - kas rezultātā? Rezultātā mēs tuvojamies tam likumprojektam, kam te visa šī nauda aiziet, un tas ir - partiju finansējumā. *(Aplausi.)*

Un visas tās labās runas par to, cik nu daudz ir izdarīts sociālajā jomā, ko minēja arī Ministru prezidents un ko daudziem koalīcijas deputātiem patīk uzsvērt, patiesībā tas viss noārdās ar šiem pilnīgi nevajadzīgajiem, mazajiem uzstādījumiem, ko jūs šajā budžetā esat ieārdījuši iekšā. Jūs sagraujat paši savu nosacīti labo budžetu ar šīm visnotaļ niecīgajām lietām no budžeta skatpunkta, bet ļoti svarīgajām lietām no to cilvēku skatpunkta, uz ko tās attiecas.

Viens pēc otra nāk šie likumprojekti, un, lai vai kā nepatiktu, opozīcija dara savu darbu un norāda jums to, ka tas ir nepareizi, tas, ko jūs darāt.

Un es aicinu jūs ieklausīties. Virkne no šīm lietām vēl ir labojamas, un tas... vismaz izdiskutējam šo jomu, kārtīgi uzaicinot ekspertus. To visu vēl var labot. Tas... lielākā daļa no tā stājas spēkā 2021. gadā. Nu, kāpēc bija vajadzīga šāda steiga? Es varu galvot, ka ne ar vienu šie jautājumi nav izrunāti, es domāju, šie asistentu pakalpojumu saņēmēji jau pēc šīm debatēm un jau pēc šī nobalsotā budžeta, un varbūt vēl pēc kāda laika tikai...

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, debašu laiks ir beidzies!

V. Valainis. ... noskaidros to, ka uz viņiem attiecas šīs jaunās normas.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kur ņemt naudu invalīdu asistentiem? Es nosaukšu piemēru. Deputāta Kaimiņa atalgojums pagājušo mēnesi - 3 tūkstoši eiro. Uz darbu viņš brauc ar automašīnu *BMW X5*, džipu, no Kronvalda parka otra gala. Tās kājām ir septiņas minūtes. Viņam ir tik maza alga, ka viņam ir jāprasa degvielas kompensācija 139 eiro. Viņš tik nabags ir, ka viņš nevar atļauties savā *X5* ieliet...

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, lūdzu, atgriezieties pie debatēm par priekšlikumu! Par priekšlikumu!

A. Gobzems. ... to benzīnu. To naudu var atdot invalīdu asistentiem, Mūrnieces kundze! Es runāju, kur dabūt naudu.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs! Lūdzu par priekšlikumu! *(Starpsaucieni.)*

A. Gobzems. Es runāju par to, kur dabūt naudu. *(Dep. J. Butāns: "Šleseram pajautā!")*

Tātad 139 eiro degvielas kompensācijai nevajag Kaimiņam, lai atbrauktu no Kronvalda parka viena gala līdz otram. Viņam ar 3 tūkstošiem eiro algu ir pilnīgi pietiekami, ņemot vērā, ka viņš šī gada laikā ir kļuvis ļoti... īpaši turīgs, jo pagājušajā gadā viņš vēl vasarā man prasīja, lai es nopērku viņam jaunu mobilo telefonu. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, lūdzu, atgriezieties pie debatēm par 1. priekšlikumu, kas paredz izslēgt...

A. Gobzems. Jūs gribat vēl dzirdēt, kur vēl dabūt...?

Sēdes vadītāja. ... likumprojekta 1. pantu.

A. Gobzems. Butāna kungs, kurš te kliedz... viņš prasa 40 eiro - transporta kompensāciju mēnesī. *(Starpsauciens.)* Viņam nav, no savas algas - 3362 eiro - viņš nevar 40 eiro par benzīnu samaksāt. *(Starpsauciens.)* To naudu var atdot invalīdu asistentiem. *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* Vēl kaut ko... Mēs varam runāt, kurā vietā...

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu runājiet, Gobzema kungs! Esiet tik laipns, runājiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. Es runāju par priekšlikumu, kur dabūt naudu invalīdu asistentiem. *(Starpsauciens.)* Par to turpināsim nākamajā reizē.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (SASKAŅA).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Par priekšlikumu man ir jautājums Nacionālajai apvienībai. Kāpēc jūs šobrīd tik ļoti piekrītat atsaistīt invalīdu asistentu pakalpojumu no minimālās algas?

Man ir jautājums "Attīstībai/Par!". Kā ar mērķi izglītībā... par integrāciju cilvēkiem ar īpašām vajadzībām? Ja jūs šobrīd piekrītat atsaistīt šo attiecīgo atalgojumu no minimālās algas, kā jums klājas ar jūsu mērķiem? Ar jūsu izvirzītajiem nosacījumiem, interesēm?

Es jau pat nejautāju izglītības un zinātnes ministrei, kā veiksies ar integrāciju attiecībā uz cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Attīstības pamatnostādnēs... Jau sen vajadzēja izpildīt... 33 procentus integrējamo bērnu.

Bet šobrīd runāsim arī par augstāko izglītību.

Un uzdošu jums, abām grupām, abām koalīcijas partijām, jautājumu: kādēļ jūs klusējot piekrītat šim? Un kāpēc ir šāds jūsu klusēšanas upuris... pēc klasiskās literatūras? Vai tik tur neslēpjas zināma upurēšanās jauno konservatīvo vēlmei izpildīt savu "500, 500, 500"? Jo tādā gadījumā var būt, ka... atsaistot no valsts nosacījumiem minimālās algas celšanai... ja to saista kopā, tad valsts budžets netiek izpildīts... netiek ietekmēts. Bet jautājums drīzāk būs premjera kungam. Kaut kur bija... Vai šie priekšlikumi netiek atbalstīti, klusējot pārējām koalīcijas partijām, tādēļ, ka faktiski nepietiks jums naudas, lai izpildītu "500, 500, 500"?

Paldies. *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates vēl nav slēgtas.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Es gribu izstāstīt kādu stāstu, kas varētu noderēt tiem, kuri ir dalījuši šo budžetu un izlēmuši šo priekšlikumu neatbalstīt... Tas ir, atbalstīt. Lai nebūtu nepieciešamā atbalsta šiem asistentiem.

Šis stāsts ir sekojošs. Par kādu vīru, kurš brauca mašīnā, ļoti labā mašīnā. Dzīvē viņam viss bija kārtībā. Lietas visas notikās. *(Starpsauciens.)* Viņš brauca, priecājās par visu, ka viņam viss ir labi, viss sanāk. Un ceļā malā viņš ieraudzīja - mazi bērni. Viņš vienkārši brauca viņiem tālāk garām. Un pēkšņi viņa mašīnā tanī brīdī, kad viņš brauca vienkārši garām... viņam tika iemests ar akmeni. Viņš apstājās, nikns izkāpa ārā un devās pie šiem bērniem, jo viens no tiem bija metis ar akmeni. Viņš to bērnu satvēra, gribēja jau viņu sodīt, un tanī brīdī bērns sāka lūgties. Viņš atvainojās šim vīram un teica, ka viņam jau pašam nebija nekas pret šo... ne pret šo cilvēku, ne pret šo mašīnu, viņš negribēja izdarīt neko ļaunu. Vienkārši situācija bija tāda, ka viņa brālis bija izkritis no invalīdu ratiņiem un viņš nevarēja viņam palīdzēt piecelties. Un tas... un viņa brālis jau sāka smakt, un viņš bija izmisumā un redzēja, ka vienīgais, kas varētu palīdzēt, ir šis garāmbraucošais vīrietis, kurš to ignorēja, neredzēja un brauca. Lai mašīna neaizbrauktu projām, bērns meta ar akmeni. Vīrs pagriezās un tiešām ieraudzīja šo situāciju, saprata, ka steidzami ir jārīkojas. Viņš palīdzēja, iecēla šo puiša brālīti atpakaļ invalīda ratos. Vīram pašam palika kauns par savu rīcību, jo viņš saprata, ka tā bija viņa augstprātība un neiejūtība, ka viņš pats nebija ieraudzījis šo situāciju. Viņš gāja atpakaļ pie mašīnas, un tās durvīs skramba bija palikusi. Vīrs vairākus gadus turpināja braukt ar šo mašīnu, un katru reizi, kad servisā teica, ka šo skrambu vajadzētu aiztaisīt ciet, nokrāsot, viņš atteicās to darīt. Un tas iemesls, kāpēc vīrs atteicās to darīt, - lai viņam tā būtu kā atgādinājums. Ja viņš slīgs savā augstprātībā, domās tikai par sevi un nejutīs apkārtējo pasauli, tad kādreiz viņam atkal var lidot kāds akmens no apkārtējās pasaules.

Kolēģi, jūs, tie, kas šodien tā rīkojas, jūs rīkojaties analoģiski kā šis vīrs. Jūs esat saņēmuši šo skrambu savā auto, un, visdrīzāk, ja jūs tā tagad rīkosieties un nelabosiet savu rīcību, tad uz jūsu pusi lidos akmens. Es nezinu, vai tā būs Saeimas atlaišana vai valdības krišana, bet tas ir tas, uz kurieni jūs pašlaik ejat. Un es redzu... es saprotu, ka jums viss ir labi, jums viss ir kārtībā, jūs priecājaties par to, kā jums ir izdevies sashēmot visu, pat ignorējot likumus, ignorējot visus, pat Satversmi.

Un jums ir izdevies nostādīt, lai visi pūstu jūsu trubā... līdz pat Valsts prezidentam, kurš var atļauties kā tiesību eksperts atnākt un stāstīt, ka ir likumi, kurus vajag ievērot, un ir likumi, kurus nevajag ievērot. Tas ir maksimālais absurds vispār! *(Aplausi.)* Tas ir tas, cik tālu jūs... Un tas ir viennozīmīgi. Tas ir tikai laika jautājums, kad jūsu virzienā lidos akmens, kurš sadragās ne tikai jūsu mašīnu, bet var sadragāt visu tālāko jūsu politisko karjeru. Tāpēc es aicinu aizdomāties un nedarīt tās lietas, ko jūs pašlaik darāt. Jūs pašlaik savu labklājību veidojat uz sociāli visneaizsargātāko cilvēku rēķina. Tas nevar nepalikt nepamanīts no sabiedrības. Aizdomājieties!

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

I. Indriksone. Atgādināšu, ka debates bija par 1. priekšlikumu - izslēgt likumprojekta 1. pantu, kurš skan: "12. pantā izslēgt pirmās daļas 3. punktā vārdus un skaitli "līdz 40 stundām nedēļā"". Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātes Švecovas iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 2. - deputātu Stepaņenko, Sprūdes, Liepiņas, Gobzema un Šmita priekšlikums - izslēgt likumprojekta 1. un 2. pantu.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, es gribu piebilst, ka debates par šo priekšlikumu ir iespējamas, bet tas nav balsojams. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Tātad, ja es pareizi atceros, mūsu priekšlikums paredz nedaudz savādāk - tātad "izslēgt 1. un 2. pantu". Tas nozīmē, ka, manuprāt, šis priekšlikums tomēr ir balsojams.

Sēdes vadītāja. Nē, nav balsojams.

J. Stepaņenko. Bet varbūt to varētu noskaidrot pie Juridiskā biroja. Es aicinātu jūs, kolēģi, nākamreiz, 2021. gadā, tad, kad jūs veiksmīgi iebalsosiet savu kabatasnaudu uz invalīdu rēķina, atcerēties to, ka tie 2,9 miljoni, kurus jūs tik šausmīgi steidzami mēneša laikā sagrabinājāt un ietaupījāt, jums laimi nenesīs. Nekādā veidā. Un tas, ka jūs to izdarījāt tik ļoti bailīgi, nepieaicinot nevienu sociālo partneri, liecina par to, ka jūs tik tiešām esat ļoti negodīgi. Jo, ja mēs lasām šī likumprojekta anotāciju, kur ir rakstīts sadaļā "Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu", mēs redzam, ka bailēs no tā, ka sociālie partneri pievērsīs sabiedrības uzmanību šim likumprojektam, jūs paredzat, ka visas tālākās konsultācijas notiks jau pēc tam, kad šis likumprojekts tiks pieņemts un kad vajadzēs tikai sakārtot Ministru kabineta noteikumus. Vai nav jauki? Kas jūs ir apmācījis šādi rīkoties? Es gribētu zināt.

Pie plānotajiem pasākumiem ir rakstīts sekojošais: "Likumprojekts nemaina asistenta pakalpojuma pieejamības un apjoma nosacījumus." Vai tas nav jauki? Jūs melojat paši sev.

"Sabiedrības pārstāvji tiks iesaistīti vēlāk Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādē, lai veidotu asistenta pakalpojumu nodrošināšanas kārtību iespējami atbilstoši asistenta pakalpojumu saņēmēju vajadzībām. Pēc Ministru kabineta lēmuma pieņemšanas par konceptuālajā ziņojumā piedāvātajiem risinājumiem Labklājības ministrija organizēs diskusijas par konkrēto izmaiņu ieviešanas un piemērošanas nosacījumiem."

Un vai zināt, kas ir pats interesantākais? Anotācijas sadaļā "Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē" ir rakstīts: "Likumprojekts šo jomu neskar." Likumprojekts neskar to, ka vajadzētu iesaistīt sabiedrību šajā jautājumā. Uz ko tas attiecas vispār? Uz ko attiecas šis likumprojekts? Tas attiecas uz cilvēkiem, uz sabiedrību. Bet jūs uzskatāt, ka nevajag vispār informēt sabiedrību par to.

Un visbeidzot es gribētu nolasīt, atgādināt Kariņa kungam, ja viņš atrodas šeit, zālē, to, ka 112. punkts viņa valdības deklarācijā runā par to: "Turpināsim atbalstīt personas ar īpašām vajadzībām. Pārskatīsim un uzlabosim esošo atbalsta sistēmu personām ar invaliditāti un funkcionāliem traucējumiem, tai skaitā invaliditātes noteikšanas kārtību, agrīno diagnostiku un sociālo rehabilitāciju." Es saprotu, ka starp rindiņām ir jālasa ne tas, ko varbūt cilvēki lasa, atbalstot Kariņa kungu, bet tas, ka arī šajā gadījumā "pārskatīšana" nozīmē samazināšanu. Jūs vērsīsieties *(Starpsauciens.)*... jūs pret invalīdiem gribat vērsties arī šeit.

Un Viņķeles kundzei es gribētu pateikt - tā vietā, lai sēdētu šeit tviterī un lasītu kaut kādas *OECD* rekomendācijas, kuras jūs neesat laikam izlasījusi līdz galam, jūs varbūt varētu paņemt to budžeta blāķi un sākt beidzot meklēt to trūkstošo naudu mediķiem, nevis apvainot Saeimas deputātus, te sēžot kaktā. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šodien Saeimā tiek skatīts valsts budžets galīgajā lasījumā. Un, visticamāk, budžets tiks pieņemts bez īpašiem grozījumiem, tas ir, vispār bez jebkādiem grozījumiem. Un tas nozīmē, ka tiks ne tikai pārkāpts likums par veselības aprūpes finansējumu un tiks ne tikai samazināti invalīdu asistentu ienākumi, bet arī tā aizsegā kā pavadošais likumprojekts tiks pieņemti nekaunīgie grozījumi likumā par partiju finansējumu. Proti, deputāti nobalsos par valsts finansējuma septiņkāršošanu paši sev.

Varētu domāt, ka deputāti lāgā nesaprot, ko dara, nedodot invalīdu asistentiem naudu, un kādas šai rīcībai būs sekas. Skaidrs, ka ir grūti prasīt saprātīgu rīcību no apmāto konspirologu partijas biedriem vai gadījuma cilvēkiem no kotlešu un alķīšmīļotāju partijas, taču valdībā ir arī vecie buki, kuri labi atceras Latvijas politisko vēsturi, vēl vairāk - tajā ir bijuši vistiešākajā veidā iesaistīti. Un runāts tiek par valdības vadītāju un finanšu ministru.

Tālajā 2002. gada oktobrī Saeimas vēlēšanās uzvarēja jaunā Einara Repšes vadītā partija "Jaunais laiks". Repše kļuva par premjeru un uzreiz sāka vulkānisku rosību. Viņa nevaldāmā enerģija cilvēkus aizrāva, un viņa valdības reitings bija neparasti augsts. Taču tad nāca 2003. gada 7. janvāra rīts, kad 10 minūtes pirms valdības sēdes sākuma ministriem uz galda tika uzlikts pirms tam dienaskārtībā neiekļauts lēmuma projekts par Ministru kabineta locekļu atalgojuma palielināšanu, turklāt nevis par kaut kādiem 100 latiem, bet uzreiz trīskārtīgi.

Šodien... tagad mēs naktī runāsim par septiņkārtīgu palielinājumu, kamēr invalīdu asistentiem naudas nav.

Katra valdība, katra valdošā koalīcija darbu uzsāk ar noteiktu uzticības kredītu. Var teikt, saņem indulgenci, kuras darbības laikā uz dažādiem īpatnējiem, reizēm apšaubāmiem lēmumiem sabiedrība skatās caur pirkstiem. Tieši tajā dienā, kad Repšes valdība pieņēma lēmumu trīskārtīgi sev palielināt algas, beidzās šīs indulgences derīguma termiņš un sākās Repšes valdības reputācijas erozija, kas pēc gada noslēdzās ar valdības krišanu. Un tā tas būs arī ar šo valdību. Tas ir pilnīgi skaidrs. Tas, ko valdība darīs šajā naktī, un tas, kādā veidā tā sagraus līdz pēdējam savu reputāciju.

Skaidrs, ka ne jau algu paaugstināšanas dēļ izjuka Repšes valdība, taču šī nekaunīgā algas palielināšana bija simbolisks pagrieziena punkts sabiedrības attieksmē pret pašu Repši un visu, ko viņš dara.

Tāpat kā tas būs simbolisks pagrieziens pret Kariņu par to, ko dara Kariņš un viņa koalīcija šodien un visu šo laiku.

Ja līdz tam uz atsevišķām Repšes dīvainībām un ekscentriskiem izlēcieniem raudzījās ar piedodošu sapratni, tad pēc gājiena ar ministru algu trīskāršošanu katra kļūda, katrs neparastais izteikums, strīdīgais lēmums tika uztverts daudz kritiskāk. Un tā būs arī ar Kariņa valdību. Katrs lēmums pret cilvēkiem tiks uztverts daudz kritiskāk, un tas jau tiek uztverts daudz kritiskāk, īpaši situācijā, ja pat invalīdu asistentiem, dažiem desmitiem cilvēku, Latvijas Republikai nav naudas.

Tieši tāpēc šodien es aicinu valdošo koalīciju... Es saprotu, ka jūs sēžat siltās vietās un jums ir komfortabli, bet tas jums beigsies. Un tas jums beigsies ar ļoti lielu kaunu. Tāpat, kā tas ar lielu kaunu ir beidzies pilnīgi visiem tiem valstu vadītājiem, koalīciju vadītājiem, kas ir iedomājušies, ka viņi ir neaizvietojami, kas ir iedomājušies, ka tauta nemodīsies, ka tauta neizies ielās. Un ka tautu varēs aizvārdot. Tā nenotiks! Šis nav tas gadījums. Šis ir gadījums, kad tauta iestāsies viens

par otru, modīsies, iestāsies par tajā skaitā invalīdu asistentiem un to, ka viņiem nedrīkst atņemt līdzekļus par labu partiju septiņkāršam finansējuma palielinājumam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

"Attīstībai/Par!", es gribētu pievērst jūsu uzmanību. 2019. gada 12. jūnijā jūsu partijas deputāte Inese Ikstena vadīja Ilgtspējīgas attīstības komisijas sēdi un aicināja ministriju pārstāvjus ieviest praktiskus - praktiskus! - uzlabojumus bērnu labklājībai.

Mēs visi ļoti novērtējam Ikstenas kundzes darbu, jo uz šo komisiju viņa uzaicināja ne tikai ierēdņus, bija pārstāvji no biedrībām, bija reāli stāsti, māmiņu stāsti. Māmiņas atnāca ar bērniem invalīdiem. Mēs varējām reālajā dzīvē redzēt visu, kas notiek. "Uzklausot atbildīgās ministrijas par prioritārajiem mērķiem bērnu dzīves kvalitātes uzlabošanai Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam kontekstā, kā arī vecākus, kuri audzina bērnus ar invaliditāti, Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisija lēma sagatavot aicinājuma vēstules ministrijām ieviest konkrētus un praktiskus uzlabojumus bērnu labklājībai, pēc sēdes trešdien, 12. jūnijā, sacīja komisijas priekšsēdētāja biedre Inese Ikstena. "Ir pieņemts domāt," es turpinu, ko Ikstena komentē. "Ir pieņemts domāt, ka bērni un jaunieši ir mūsu nākotne, taču ļoti būtiski ir atcerēties, ka tā ir arī mūsu tagadne. Ir svarīgi nodrošināt, lai cilvēki mūsu valstī nebaidītos plānot bērnus un neraizētos par to, vai bērniem būs nepieciešamais veselības nodrošinājums un pieejama izglītība," uzsvēra Inese Ikstena, atzīmējot, ka sēdē, uzklausot vecākus, kuri audzina bērnus ar invaliditāti, iezīmējas konkrētas problēmas, kurām nepieciešams rast risinājumu. Deputāti kopā ar klātesošajiem diskutēja par iekļaujošās izglītības plāna īstenošanu, kā arī nepieciešamajām likuma izmaiņām, lai atvieglotu mājokļu pielāgošanu koplietošanas vidē (piemēram, pacēlāju uzstādīšana kāpņu telpās daudzdzīvokļu namos). Tāpat tika pārrunāta profesionālu asistentu apmācības un nodarbinātības sistēmas izstrādes nepieciešamība."

Nu kur ir visi tie priekšlikumi? Kur ir tās izmaiņas?

"Attīstībai/Par!", es lūdzu jūs atbalstīt mūsu priekšlikumu, lai jūsu vārdi sakristu ar jūsu darbiem!

Paldies. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kā jau minēju, acīmredzot par šo priekšlikumu balsot vairs nav iespējams, tāpēc atliek tikai un vienīgi novēlējums labklājības ministrei, uz kuras tagad gulsies tālākā atbildība par šī likumprojekta izpildi. Vajadzēs veikt tiešām atbildīgu sociālo dialogu ar tām organizācijām, uz kurām šis likumprojekts attiecas.

Tomēr man jāpiekrīt, ka šī likumprojekta izstrāde ir notikusi pilnīgi ačgārnā, otrādā veidā. Piemēram, Valsts kontrole tajā brīdī, kad skatījusi... veikusi revīziju, vai personām ar invaliditāti paredzētais asistenta pakalpojums nodrošina tā izveidošanas mērķa sasniegšanu... veicot šo revīzijas analīzi, Valsts kontrole ir konsultējusies, lai saņemtu kompetentu viedokli par iespējamo labāko pakalpojuma modeli, lai pakalpojums atbilstu cilvēku ar invaliditāti vajadzībām. Revīzijai Valsts kontrole piesaistīja ekspertu - Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības

organizāciju "SUSTENTO". Manuprāt, izskatot šādu jautājumu, tas būtu absolūtais minimums - pajautāt, ko par to domā šī konkrētā organizācija.

Šī likumprojekta pieņemšanas sekas būs tādas, ka pēc likumprojekta pieņemšanas organizācija "SUSTENTO" sapratīs par pieņemtajām izmaiņām, jo nekādas konsultācijas līdz likumprojekta pieņemšanai, spriežot pēc iesniegtā dokumenta, acīmredzot nav notikušas. Tāpat kā par iepriekšējiem.

Kolēģi! Jūs šobrīd piedāvājat tādas lielas, lielas, teiksim tā, paģiras tiem cilvēkiem, kas ieraudzīs šos likuma grozījumus, par kuriem nav runāts pēc būtības ārpus šīs Saeimas sēdes; vienīgās sarunas ir notikušas koalīcijas padomē, kura it kā ir likvidēta un pārsaukta par sadarbības padomi. *(Starpsauciens.)*

Es domāju... Ministru prezidenta kungs! Jūs šobrīd runājat ļoti aktīvi ar kādas nevalstiskās organizācijas bijušo vadītāju. Un, iedomājieties, jūs viņai varētu pajautāt šobrīd... Ja būtu kādi likumprojekti, kas būtu šīs nevalstiskās organizācijas darba kārtībā, par kuru viņa atbildētu, jūs virzītu šos likumprojektus, nesaskaņojot ar viņiem, vienkārši pieņemot, atbalstot koalīcijas sadarbības padomē, ministriem uzdodot uzdevumus veikt izmaiņas, un pēc tam kaut kad, kad jau likums ir izmainīts, veikt šos grozījumus...

Kolēģi! Manuprāt, tā nav pareizā darba kārtība, un tas neatbilst labas pārvaldības principiem, par kuriem jūs tik ļoti iestājaties. Tas atbilst tādiem dragāšanas principiem - ātrāk izdarām, varbūt nepamanīs, varbūt opozīcija būs aizmigusi un nogulēs šo te.

Kolēģi! Pulkstenis ir jau bez 10 minūtēm septiņi vakarā, un šis nav vienīgais šodienas darba kārtības jautājums. Šis ir viens no daudziem jautājumiem, par kuriem mēs šodien runāsim un turpināsim runāt, jo mēs esam vēl tikai pašā sākumā.

Kolēģi! *(Smiekli. Aplausi.)* Aicinu tomēr domāt un atbildīgi izstrādāt likumprojektus.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, godātie kolēģi! Ministru kabineta locekļi, lai arī atnākuši uz šo sēdi varbūt cerībā, ka mēs uzklausīsim viņu ziņojumu par paveikto un iecerēto, droši vien nesagaidīs to, vai arī viņiem nāksies to četros no rīta stāstīt. Iespējams. Bet, tā kā viņi ir šeit, tā kā arī valdības vadītājs ir šeit, mēs ļoti gribētu saņemt atbildi uz jautājumu, kas interesē praktiski visu opozīciju.

Kas tāds bija noticis tajā 13. septembrī? Par ko jūs vienojāties, ka jums vajadzēja sakasīt naudu steidzami no Labklājības ministrijas budžeta un citiem budžetiem, lai jūs varētu pieņemt grozījumus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā.

Es gribētu arī piezīmēt to, ka... vēlreiz, manuprāt, arī par procedūru runājot, mūsu priekšlikums iekļauj tātad... priekšlikumu - "izslēgt likumprojekta 1. un 2. pantu". Tāpēc es lūdzu, ja tas ir iespējams, sadalīt šo priekšlikumu divās daļās, balsot arī tostarp par 2. panta izslēgšanu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Latvijas sabiedrībai ir jādzird atbilde uz to, kāpēc mēs budžetu izskatām tik vēlā naktī un nepārceļam uz nākamo dienu. Tāpēc, ka nakts melnuma aizsegā... tāpēc, ka nakts melnuma aizsegā koalīcija sev grib palielināt finansējumu septiņkārt! Parasti noziegumi tiek pastrādāti nakts melnuma aizsegā. Un tā notiks arī ar partiju finansējuma palielināšanu. Tāpēc tas notiks pa nakti, dārgā sabiedrība. Un tagad viņi smejas, ka viņi tuvojas nozieguma izdarīšanas brīdim. Tas ir tas, ko viņi sagaida visvairāk no šī vakara Saeimā. *(Starpsauciens.)* Tā, lūk! Drīz - pārtraukums. Godātā sabiedrība, esiet pacietīgi! Mēs šonakt piedzīvosim to, ka koalīcija pastrādā noziegumu pret Latvijas tautu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Tātad par procedūru. Bija ierosinājums no Stepaņenko kundzes 2. priekšlikumu... balsot tikai par likumprojekta 2. panta izslēgšanu. Jā, pēc Juridiskā biroja atzinuma, ir divi veidi, kā mēs varam balsot par šiem priekšlikumiem. Vai nu balsot par 1. un 5., vai šajā gadījumā ir priekšlikums balsot par 2., tātad tikai par likumprojekta 2. panta izslēgšanu, bet tādā gadījumā 5. priekšlikums nav balsojams.

Stepaņenko kundze, jūs uzturat savu priekšlikumu?

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Stepaņenko! Stepaņenko kundze uztur priekšlikumu.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Švecovas kundze, kura ir 5. priekšlikuma autore, tam neiebilst, tad es uzturu priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Tātad Švecovas kundze neiebilst. Tātad, jā, arī šāda balsošana ir iespējama.

Vai ir kas piebilstams pirms balsojuma komisijas vārdā?

I. Indriksone. Komisija neatbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret šī priekšlikuma sadalīšanu, tātad balsošanu par likumprojekta 2. panta izslēgšanu? Vai deputātiem ir iebildumi? *(Starpsauciens: "Nē!")* Iebildumu nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu Stepaņenko, Sprūdes, Liepiņas, Gobzema un Šmita iesniegto priekšlikumu, to sadalot - "izslēgt likumprojekta 2. pantu"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 56, atturas - nav. Līdz ar to priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 3. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra Lipšāna priekšlikums. Komisijā atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra Lipšāna iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret - 5, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 4. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra Lipšāna priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam. *(Starpsauciens.)*

Vai deputāti piekrīt abu debašu laiku apvienošanai? *(Starpsaucieni: "Nē, nē!")* Deputāti nepiekrīt.

Jums ir iespēja runāt piecas minūtes līdz pārtraukumam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Man nepietiek ar piecām minūtēm.

Sēdes vadītāja. Tad dodamies pārtraukumā.

Godātie deputāti! Deputāti Dzintars, Strīķe, Pavļuts, Adamovičs un Petraviča lūdz izsludināt sēdes pārtraukumu līdz pulksten 19.15. Vai deputātiem ir iebildumi? *(Starpsauciens: "Jā!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu izsludināts sēdes pārtraukums līdz pulksten 19.15! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 54, pret - 32, atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Vārds reģistrācijas rezultātu nolasīšanai Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Inese Ikstena, Artuss Kaimiņš *(Starpsauciens.)*, Ivans Klementjevs... Artuss Kaimiņš... ir, Ivans Klementjevs, Armands Krauze, Didzis Šmits *(Starpsauciens.)*... ir, Jānis Urbanovičs.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 19.15.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē! Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi Invaliditātes likumā".

Debates par 4. priekšlikumu... neviena runātāja. Debates slēdzu.

Par 4. priekšlikumu vai ir kas piebilstams?

I. Indriksone. 4. priekšlikums komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Tātad mums ir jābalso par 4. priekšlikumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 60, pret - 3, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 5. - deputātes Švecovas priekšlikums izslēgt likumprojekta 2. pantu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Tā kā mēs balsojām par 2. pantu pa daļām, šis arī nav balsojams. Bet debates ir iespējamas.

Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Mans priekšlikums arī sasaistāms ar iepriekšējo - izslēgt likumprojekta 1. pantu un izslēgt likumprojekta 2. pantu, jo ir nepieciešams izvērtēt... un nodrošināt tiesiskās paļāvības un sociālā taisnīguma principu ievērošanu.

Un, ņemot to vērā, es atļaušos nocitēt vēstuli, kas ir saņemta no Leiškalna kunga par šī budžeta iespējamiem motīviem: "Šajā reizē budžets lielā mērā ir atkarīgs no vienas partijas untuma mainīt diferencētā neapliekamā minimuma augšējās robežas paaugstināšanas grafiku, kam nākamgad budžetā papildus jau ieplānotajiem 20 miljoniem prasa vēl 35 miljonus.

Šī pozīcija vislielāko labumu no mājsaimniecības locekļiem dod personām ar pilnu darbspēju bez apgādājamiem pēc pazīmes - neliels legālais atalgojums. Tajā pašā laikā valdība neatrod 2,5 miljonus aizbildnībā esošo bāreņu un citu bez vecāku gādības palikušo bērnu uzturnaudas palielināšanai, 27 miljonus minimālā ienākuma līmeņa koncepcijas ieviešanai, kas skar personas ar invaliditāti un mazo pensiju saņēmējus, kā arī neatrod līdzekļus mediķu un pedagogu atalgojuma celšanai apsolītajā līmenī.

Līdz ar to nevienlīdzība tikai pieaugs. Tomēr no normālas algas legāli maksājoša darba devēja skatpunkta nepatīkamākais ir diferencētais neapliekamais minimums un tā postošā ietekme uz ekonomikas attīstību. Tā ietekme... pēc ekonomikas būtības... diferencētais neapliekamais minimums *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* ir atbalsts uzņēmējiem, kuri maksā zemu atalgojumu.

Šī priekšlikuma būtība skar fiskālās telpas atbrīvošanu, lai nodrošinātu tajā skaitā Jaunās konservatīvās partijas fiktīvo solījumu "3 × 500", divus no 500. *(Dep. K. Feldmans rāda lapu "500": "Piecsimt!")* Tas patiesībā ir krāpniecisks gājiens, kas nemazina nevienlīdzību, bet tikai palielina to un padara to vēl briesmīgāku, atbalstot ēnu ekonomiku, veicina zemas pievienotās vērtības, lēta darbaspēka ekonomikas saglabāšanu, dod priekšroku aplokšņu algas sektoram, mazina to uzņēmēju konkurētspēju tirgū, kuri legāli maksā lielas algas. Un pretēji plaši tiražētajiem mītiem diferencētais neapliekamais minimums nemazina nevienlīdzību, bet pat nedaudz to palielina starp personām ar un bez apgādājamiem." *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Pirms liktenīgā 13. septembra *(Smiekli.)* Labklājības ministrijai bija citi plāni, pirms iejaucās Kariņa kungs ar savu komandu. Mēs lasām, ka 2019. gada 16. jūlijā Labklājības ministrija vēstīja sabiedrībai par to, ka paredzētas izmaiņas cilvēka ar invaliditāti asistenta

pakalpojumā, kas ir plānots 2021. gadā, un ka izmaksas tām būs lēšamas miljonos. "Labklājības ministrijas piedāvātās izmaiņas cilvēka ar invaliditāti asistenta pakalpojumā plānotas 2021. gadā, un pakalpojuma pārskatīšanai varētu būt nepieciešami pat vairāki desmiti miljonu eiro."

Mēs neredzam šos grozījumus nedz šajā likumprojektā, nedz arī vidējā termiņa budžetā.

Pēc Petravičas kundzes paustā, "Labklājības ministrijā izstrādāti vairāki varianti asistenta pakalpojuma pārskatīšanai, tomēr vēl nav panākta vienošanās par atbilstošāko no tiem, kā rezultātā šo ministrijas iniciatīvu varētu ieviest no 2021. gada".

Un ko mēs redzam šajā likumprojektā? No 2021. gada tiek ieviesta pavisam cita iniciatīva. Taupīsim uz asistenta apmaksas rēķina.

"Kā norādīja Petraviča, pārskatot asistenta pakalpojumu, iecerēts atbrīvoties no atskaitēm, kuras cilvēkiem ar invaliditāti ir apgrūtinošas, turklāt cilvēki arī nevēloties atklāt detaļas par savu pārvietošanos.

Ministre skaidroja, ka 2021. gadā asistenta pakalpojuma pārskatīšanai papildus varētu būt nepieciešami apmēram 42 miljoni eiro."

Un kur tie ir? Vai tie ir kaut kur iebudžetēti šajā likumprojektā?

"Šajā jautājumā gan vēl varētu notikt diskusijas, viņa piebilda."

Un, kā mēs redzam, 13. septembrī notika diskusijas.

"Kā ziņots, Labklājības ministrija plāno mainīt līdz šim cilvēkiem ar invaliditāti nedraudzīgo sistēmu asistenta pakalpojuma nodrošināšanā. Kā iepriekš skaidroja ministrijas Sociālās iekļaušanas politikas departamenta direktore Elīna Celmiņa, patlaban cilvēkiem ar invaliditāti, kuriem nepieciešami asistenta pakalpojumi, katru nedēļu ar čekiem jāatskaitās par vietām, kas apmeklētas, pierādot asistenta nepieciešamību, kas neesot nedz ministrijai, nedz pašiem cilvēkiem ērta sistēma."

Un šeit es tiešām piekrītu, tā tas ir.

"Celmiņa informēja, ka Labklājības ministrija sagatavojusi jaunu personas vajadzības pēc asistenta novērtēšanas anketu un vairākus variantus pakalpojuma nodrošināšanai. Viņa norādīja, ka visos Labklājības ministrijas piedāvātajos variantos paredzēts atteikties no personas apmeklēto vietu un darbību un tām izlietoto stundu uzskaites, kā arī veikt personas vajadzības pēc asistenta atbalsta novērtēšanu tikai vienu reizi, proti, pakalpojuma piešķiršanas brīdī."

Es saprotu, ka jums tur, tanī galā, nav interesanti, bet paklausieties, varbūt jūs pirmo reizi dzirdat par šo jautājumu. *(Starpsauciens.)*

Vienlaikus pēc Celmiņas teiktā, "varianti paredz dažādus maksimālo stundu apjomus pie noteiktām darbībām, kas maina pakalpojumam kopā nepieciešamo finansējumu, tostarp pārsniedz pakalpojumam līdz šim atvēlēto valsts budžeta finansējuma summu".

Godātie kolēģi! Es tiešām gribētu saprast, kur ir šie 42 miljoni, kas ir vasarā tikuši deklarēti šajā ziņā.

Paldies. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! 5. - deputātes Švecovas priekšlikums. Manuprāt, galvenokārt šis ir kārtējais opozīcijas mēģinājums jums likt sadzirdēt to kļūdu, ko jūs pieļaujat, virzot šo likumprojektu. Šis priekšlikums ir par pārejas noteikumiem, par likuma spēkā stāšanās laiku.

Es jums vēlos atgādināt, ka likumprojekta izskatīšanas laikā - ne tikai sagatavošanas laikā, bet arī izskatīšanas laikā! - uz Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju netika uzaicināts neviens no to organizāciju pārstāvjiem, uz kurām attieksies šis likums.

Kolēģi! Vai tie ir tie labās pārvaldības principi, par kuriem jūs tik ļoti iestājaties? Manuprāt, tas tā nav. Vai tie ir tie principi, kā vajadzētu strādāt valdībai?

Kolēģi! *(Starpsauciens.)* Īpaši jūs, KPV LV, tā cīnījāties par koalīcijas padomes likvidāciju! Un tā ir tā lielākā ļaunuma sakne *(Dep. J. Strīķe: "Par priekšlikumu!")*... Tas ir par priekšlikumu! *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* Tas ir par priekšlikumu, kolēģi! *(Starpsauciens: "Nē, nav!")*

KPV LV tā cīnījās par koalīcijas padomes likvidāciju un *(Starpsauciens.)*...

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, runājiet par priekšlikumu.

V. Valainis. Protams! Tas ir par pārejas noteikumiem.

Un dienas beigās mēs saņemam likumprojektu, kurā... Nav veiktas nekādas konsultācijas ar tiem, uz kuriem attiecas šis likumprojekts. *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")*

Un 21. ... Šis priekšlikums ir par spēkā stāšanās laiku. *(Starpsauciens: "Nu ja!")* Kolēģi! Manuprāt, jums būtu jāatgriež šis likumprojekts atpakaļ... par stāšanās spēkā laiku... līdz 2021. gadam... Jums bija laiks veikt visas vajadzīgās konsultācijas.

Kolēģi! Likumu mēs pieņemam šodien, ne jau 2021. gadā. Jūs konsultācijas esat veikuši viens ar otru koalīcijas padomē, pret ko tik ļoti iestājāties. Ar sabiedrību ne koalīcijā, ne Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, nekur netika veiktas nekādas konsultācijas. Tāpēc es domāju, ka Švecovas priekšlikums būtu atbalstāms. Un tāpat kā iepriekšējie likumprojekti par šīm pašām tēmām, kas... tika pieņemts vienā valdības sēdē... uzdots uzdevums veikt grozījumus. Kolēģi! Vēlreiz atkārtošu - sabiedrība nav informēta par šiem grozījumiem. Mēs tos pieņemam... jūs tos esat virzījuši, visticamāk, cerībā, ka opozīcija tos nepamanīs. Piedodiet, tā nav noticis. Opozīcija ir šo visu pamanījusi un vērš jūsu uzmanību uz to, ka ir kļūda un tas neatbilst nekādām labas pārvaldības idejām, principiem, kurus jūs tik ļoti esat aizstāvējuši. Kolēģi, kauns! *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Tad, kad notika diskusijas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā par šo likumprojektu un par priekšlikumiem, runāja tikai ierēdņi. Politiķi neatbildēja. Nu, par Petravičas kundzi mēs jau diskutējām. Viņa nebija ieradusies kā ministre, viņa bija tikai kā deputāte. Un arī kā deputāte pilnībā klusēja.

Un tad, kad Juridiskais birojs norādīja, ka šim likumprojektam vispār nevajadzētu būt budžeta paketē, jo norma stājas spēkā 2021. gadā, ierēdņi bija tie, kas pamatoja, ka tam tomēr ir saistība ar budžetu. Mēs uzdevām jautājumu: "Vai jums kā profesionāļiem tiešām šķiet, ka šie lēmumi ir pareizi?" Viņi dziļdomīgi paklusēja un teica: "Tas ir politisks lēmums." Un tas, ko viņi vēl piebilda: "Bet līdz 2021. gadam jau viss kas vēl var mainīties." Nu... kolēģi politiķi. Es ceru, jums par labu, ka šis ierēdņa mājiens nebija domāts, ka, cerams, līdz 2021. gadam vēl mainīsies valdība un pieņems gudrākus lēmumus. *(Starpsaucieni.)* Es aicinu atbalstīt šo kolēģu priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Nē, nē, Feldmana kungs, izturēs kaut vai līdz septiņiem rītā.

Kādreiz vēsturē bija tāda "troika" *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* Tajā laikā... Strīķes kundze, beidziet bļaut kā toreiz Garciemā pie Polkovņika Juras. Šeit ir Saeima, nevis Garciems, kur ar pudeli rokā var kaimiņus...

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs! Priekšlikums paredz izslēgt likumprojekta 2. pantu. Esiet tik laipns, runājiet par šo priekšlikumu, ko iesniegusi deputāte Švecova, - "izslēgt likumprojekta 2. pantu".

A. Gobzems. Es par to arī runāju.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, tad par to tiešām runājiet!

A. Gobzems. Kādreiz vēsturē bija tāda "troika". *(Starpsauciens.)* Un visa sabiedrība zināja, kas ir šīs "troikas" uzvārds. Šodien, pieņemot budžetu un pieņemot šo konkrēto jautājumu, šo punktu, ir nevis "troika", bet "petjorka". *(Starpsauciens.)* Vienīgā problēma ir tā, ka šodien nav zināms, kas ir tajā "petjorkā", kādi uzvārdi. Jo es biju aizvakar Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, un pat Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītājs apgalvoja, ka viņš nezina *(Troksnis zālē.)*, kas ir šajā budžetā. Tātad mums pat nav zināms, kas to budžetu ir pieņēmis. Kas ir pieņēmis šo konkrēto jautājumu. *(Dep. J. Butāns: "Labāk pastāsti, kā tu dāvanās saņem zemes gabalus!")*

Par asistentiem runājot. Par invalīdu asistentiem runājot. *(Dep. J. Strīķe: "Izslēdziet viņam mikrofonu!")* Strīķes kundze, beidziet vienreiz bļaut kā pie Polkovņika Juras Garciemā!

Sēdes vadītāja. Nesarunājieties, lūdzu, ar zāli! Debatējiet par konkrēto priekšlikumu! *(Starpsaucieni.)* Gobzema kungs, lūdzu, debatējiet par priekšlikumu! *(Troksnis zālē.)*

A. Gobzems. Tas, ka jūs varat smieties par... visām sociāli mazāk aizsargātām grupām, JKP, bet tas, ko es vēlos pastāstīt par Jauno VIENOTĪBU. *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* Par Jauno VIENOTĪBU un par Jaunās VIENOTĪBAS atbildību pret cilvēkiem, kuriem tiek noņemti līdzekļi šī likumprojekta ietvaros.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, es jums tiešām lūdzu un aicinu jūs runāt par konkrēto priekšlikumu!

A. Gobzems. Bet jūs ieklausieties, ko es runāju! *(Dep. J. Butāns: "Cilvēkiem jau slikti metas, ka vienu un to pašu maļ!")*

Sēdes vadītāja. Esiet tik laipns, runājiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. Jūs sapratīsiet, ka es runāju par priekšlikumu. Es saprotu, ka jums jau ir aizmiglojies uz vakaru tas dzirdes aparāts. Klausieties, ko es runāju! *(Troksnis zālē.)*

Sēdes vadītāja. Es aicinu jūs ievērot Deputātu ētikas kodeksu un neizteikt apvainojošus un ar Saeimas cieņu nesavienojamus izteicienus!

A. Gobzems. Klausieties, ko es runāju, Mūrnieces kundze! Es runāju par priekšlikumu. *(Dep. J. Butāns: "Par ko tad ir tas priekšlikums?")* Ieklausieties! Sekojiet līdzi tam, ko es runāju!

Sēdes vadītāja. Lūdzu, sāciet runāt par priekšlikumu, citādi jums tiks izslēgts mikrofons! *(Starpsaucieni.)*

A. Gobzems. Jūs redzat, dārgā sabiedrība! Koalīcija vienmēr kliedz tad, kad tai grib ņemt nost. Un nekad neatbalsta cilvēku, kurš ir vismazāk aizsargāts. Tā ir vienmēr šajā tribīnē. Un visvairāk kliedz tieši JKP.

Sēdes vadītāja. Pārejas noteikumi. Gobzema kungs, esiet tik laipni, lūdzu, runājiet par konkrēto priekšlikumu!

A. Gobzems. Mūrnieces kundze! Es atkārtoju - klausieties uzmanīgi! Es runāju par priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Un arī deputāti zālē vēlētos, lai jūs runātu par konkrēto priekšlikumu.

A. Gobzems. Tad, kad jūs man ļausiet runāt, es arī par šo priekšlikumu runāšu. Tāpēc es jūs aicinu klausīties uzmanīgi! *(Starpsaucieni. Dep. J. Butāns: "Nu tad saki, klausāmies!")*

Tātad. Jaunās VIENOTĪBAS atbildība... Jaunās VIENOTĪBAS atbildība par sociāli mazāk aizsargātajām grupām ir ļoti vienkārši izskaidrojama, un es jums gribu nosaukt piemēru. Šo piemēru es nosaukšu manā nākamā uzstāšanās reizē, tāpēc ka jūs te visas šīs piecas minūtes nobļāvāt un neļāvāt man runāt. *(Starpsauciens.)* To es darīšu nākamajā reizē, bet šajā reizē es jums varu pateikt - beidziet bļaut tad, kad cilvēkiem izskaidro, kāda ir jūsu attieksme pret Latvijas sabiedrību. *(Starpsauciens: "Ko tieši? Nav, ko skaidrot! Par priekšlikumu jārunā!")* Kāpēc jūs nebļaujat tad, kad ir jāiestājas par cilvēkiem? *(Starpsauciens. Aplausi. Starpsauciens.)*

Lai es izstāstītu piemēru, man vajag apvienot laikus. Jūs mani visu laiku pārtraucāt. Man vajag apvienot laikus. *(Zālē nerimst troksnis.)*

Sēdes vadītāja. Bet, Gobzema kungs, jūs jau arī nerunājāt par to priekšlikumu.

A. Gobzems. Man vajag apvienot laikus...

Sēdes vadītāja. Nu ko tad var darīt - jūs dzirdat *(Aplausi.)*, ka zāle arī nesaprot, par ko jūs īsti runājat.

A. Gobzems. Mūrnieces kundze! Jūs mani visu laiku...

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? *(Starpsaucieni. Zālē troksnis.)* Tātad deputātiem ir iebildumi. Mums ir jābalso. *(Starpsauciens.)*

A. Gobzems. Jūs mani visu laiku pārtraucāt...

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par debašu laiku apvienošanu deputātam Aldim Gobzemam! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzurezultātu! Par - 38 *(Smiekli.)*, pret - 36, atturas - nav. Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 36, atturas - nav. *(Dep. A. Klementjevs: "Pirmā uzvara!")*

Nu, redziet, jūs varat turpināt runāt par konkrēto priekšlikumu.

A. Gobzems. Es jums izstāstīšu piemēru. Un šis piemērs ir sekojošs. *(Starpsauciens.)* Un nekliedziet, klausieties šo piemēru!

Es savā praksē *(Starpsauciens.)* pārstāvēju cilvēku - neredzīgu cilvēku! -, kurš pazaudēja dzīvesbiedri Zolitūdes traģēdijā. *(Dep. S. Riekstiņš: "Arī uzpirkts?")* Šim cilvēkam bija nepieciešams asistents. Šo asistentu šis cilvēks dabūja nevis no VIENOTĪBAS, kas tajā laikā bija pie valsts vadības stūres ar Dombrovski priekšgalā, bet viņam bija daudzus gadus jātiesājas, lai dabūtu morālā kaitējuma kompensāciju. Šodien šis neredzīgais cilvēks šo asistentu apmaksā no savas kabatas. Un šodien Dombrovskis ir Briselē ar lielu algu, nevis palīdz tādiem cilvēkiem, kuri ir neredzīgi un kuriem pašiem jāizcīna, lai viņiem palīdzētu vismaz iziet uz ielas. Un jūs te ņirgājaties par cilvēkiem, kuri ir neredzīgi, kuriem ir invaliditāte, un smejaties, ka jūs Gobzemu kaut kā pārtrauksiet. *(Starpsaucieni: "Kurš ņirgājās?"; "Pastāsti, cik cilvēkus esi uzpircis!")* Tā ir jūsu atbildība. Un to es esmu pieredzējis savā dzīvē. Daudzus jo daudzus gadus šim cilvēkam bija jātiesājas, lai viņam būtu iespēja nodrošināt sev daudzmaz normālus apstākļus. Šeit jūs ņirgājaties un balsosiet "pret" - pret invalīdiem, balsosiet pret neredzīgiem cilvēkiem. Jūs saprotat, ko jūs darāt vispār? Kādā cinismā jūs ieejat? Un kas par to ir atbildīgs? Par to ir atbildīga tieši VIENOTĪBAS valdība. Un to es varu pateikt no savas pieredzes. VIENOTĪBAS valdība nekad nav palīdzējusi šim kungam, kurš ir neredzīgs un vēl būvniecības karteļa dēļ zaudēja sievu Zolitūdē. *(Starpsauciens. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Jums galīgi kauna nav tiešām. Ja mēs runājam par priekšlikumu *(Starpsauciens.)*... Beidziet par Rīgas domi runāt! Mēs esam Saeimā. *(Zālē troksnis.)* Ja mēs runājam par priekšlikumu, es jums nolasīšu... jūs tiešām neesat lasījuši šo likumprojektu.

Priekšlikums skan: izslēgt likumprojekta 2. pantu, kas paredz papildināt pārejas noteikumus ar 8. punktu šādā redakcijā: "Grozījumi šā likuma 12. panta pirmās daļas 3. un $3.^1$ punktā, šā likuma 12. panta $5.^2$ daļa un grozījumi 12. panta sestajā daļā stājas spēkā 2021. - 2021.! - gada 1. janvārī."

Bet tā vietā... Kolēģi! Tā vietā, lai tiešām virzītu pozitīvus grozījumus Invaliditātes likumā, kā es iepriekšējā savā runā nolasīju, lai tik tiešām asistentiem nebūtu jāmokās ar atskaitēm, jo no pieredzes es zinu, ja invalīda asistents atved invalīdu pie notāra, tad notārs var pat iebilst pret to, vai uzlikt to savu zīmogu. Viņš pasaka: "Kāpēc jūs neesat iesējis? Kāpēc jūs neesat šo te savu grāmatiņu caurdūris un sasējis tā, kā notāram labpatiktos?" Pat tādas sīkas detaļas. Ar tādām sīkām detaļām nākas invalīda asistentiem un invalīdiem saskarties.

Tā vietā, lai sakārtotu šo sistēmu, jūs virzāt partiju finansēšanas likuma finansiālo nodrošināšanu no invalīda asistentu apmaksas. Kauns!

Sēdes vadītāja. Vārds finanšu ministram Jānim Reiram. *(Starpsaucieni: "Ooo!")*

J. Reirs (finanšu ministrs).

Augsti godātā priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Gan kolēģi deputāti, gan kolēģi ministri! Vispirms gribētu pateikt, ka nevienam asistentam nevienā programmā līdzekļi netiek samazināti.

Es biju pārsteigts, ieraugot šo nākamā gada finansējumu. Es atceros no 2016. gada, tad asistentiem finansējums bija 12 miljoni. Tagad tie ir 17,8 miljoni. Paldies, Petravičas kundze, tiešām tas ir ļoti nozīmīgs pieaugums, un nākamā gada budžetā salīdzinājumā pret šo gadu ir 1,6 miljonu pieaugums asistentiem, tikai asistentiem.

Arī izglītības sistēmā ir teju miljona pieaugums asistentiem. Bet es gribētu... nu, ko tad mēs te aizstāvam? Mēs tiešām... Ne mēs, bet opozīcija aizstāv to veco sistēmu, kas ir un kura nedarbojas, jo... jūs nolasījāt Valsts kontroles ziņojumu. Pārsvarā tur jau bija runa par to, ka tā sistēma ir jāmaina, ka daudzi cilvēki izmanto asistenta pakalpojumus tikai, lai dabūtu naudu, un pat nekopj tos cilvēkus *(Starpsauciens.)*... ir ar izgulējumiem, ar tādām lietām.

Līdz ar to Labklājības ministrija... Es savā laikā, kad vadīju Labklājības ministriju, nonācu pie diviem variantiem, kā šo asistentu darbu mainīt.

Petravičas kundze nonāca pie pieciem variantiem, un šie varianti visi ir iesniegti Valsts sekretāru sanāksmē... kas ir likumā noteikts, kā virza likumdošanas aktus. Praktiski tie tiks izskatīti vai nu šogad, šī gada beigās, vai nākamā gada sākumā.

Veidojot... mēģinot uzlabot šo sistēmu, gribētu pateikt, ka tas bija viens no sarežģītākajiem risinājuma meklējumiem manā politiķa karjerā, jo praktiski ir divas nesamierināmas daļas.

Tad, kad es minēju, ka šie 12 miljoni, kas bija gadā... tad divas daļas lielākās tādas bija. Viena, kas uzskatīja, ka šie miljoni ir jāizsmērē kā sviestmaize visiem neatkarīgi no tā, vai bērns nodarbojas, bērns tiek aprūpēts, un otra, kas uzskatīja, ka tomēr ir nepieciešams (es domāju, Valsts kontroles ziņojums caurstrāvo to, ka ir nepieciešams) izvērtēt.

Jūs daudzas reizes nosaucāt vārdu "izvērtēt" šajā Valsts kontroles ziņojumā, ka izvērtēt katru atsevišķu gadījumu, kas ir jādara pašvaldībām. Katru atsevišķu gadījumu... un tiešām piešķirt tiem cilvēkiem, vecākiem vai asistentiem, kas reāli palīdz bērniem, kas palīdz nokļūt līdz skolai, kas palīdz skolā... Un es atgādinu, ka viens miljons ir... skolā... nākamgad papildu pie tiem līdzekļiem, kas ir. Tā ir dzīvā realitāte, un samierināt šīs divas daļas ir ļoti grūti.

Tāpēc es domāju, ka Petravičas kundze... Un pārmest, ka tur nav konsultācijas notikušas, es domāju, tās ir vislielākās konsultācijas, kas var notikt, jo šos priekšlikumus nav iespējams izstrādāt, nekonsultējoties ar cilvēkiem.

Es tiešām apsveicu, ka ir pat pieci priekšlikumi, ka mums būs, no kā izvēlēties, kad mēs lemsim par šīm lietām.

Vēl atgādināšu, ka šajos 1,7... 17,8 miljonos ir arī paredzēti 10 miljoni pašvaldībām... 10 procenti no šīs summas pašvaldībām asistentu sistēmas administrēšanai. Tātad arī pašvaldībām tiek maksāts par to, ka tās veic šo uzskaiti un administrēšanu.

Es nezinu, kāda sistēma ir pareizāka, to mēs visi balsosim un lemsim. Es esmu... es aizstāvu to sistēmu, ka ir jāievieš profesionāli asistenti. Un, ieviešot profesionālus asistentus... piesaistot asistenta pakalpojumu minimālajam atalgojumam, nav iespējams... Mēs nevaram to izdarīt. Līdz

ar to paldies, Petravičas kundze, vēlreiz par tiem pieciem variantiem. Un es arī ceru, ka tur arī ir variants par profesionāliem asistentiem.

Un es aicinātu šo likumprojektu atbalstīt valdības izstrādātā veidā, lai mēs varētu virzīties tālāk, kaut vai soli pavirzīties tālāk, lai tiešām būtu jēgpilns šis asistentu pakalpojums. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies finanšu ministram par skaidrojumu.

Godātie kolēģi! Pirms mēs turpinām debates, deputāti Zariņš, Dombrovskis, Orlovs, Ādamsons un Valainis lūdz izsludināt pārtraukumu no pulksten 19.45 līdz 14. novembra pulksten 9.00. Vai deputātiem ir iebildumi? *(Starpsaucieni: "Jā!")* Līdz ar to mums ir jālemj un jābalso par pārtraukuma izsludināšanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim... *(Starpsauciens.)* Tā, jūs vēlējāties runāt "par"?

"Par" pieteicies runāt deputāts Ivars Zariņš. *(Starpsaucieni. Zālē troksnis.)*

I. Zariņš (SASKAŅA).

Kolēģi! *(Starpsauciens: "Ivar!")* Ja Latvija kā tiesiska un demokrātiska valsts nav tikai fikcija, kuru izmanto varas politiķi, lai leģitimizētu un īstenotu savus politiskos darījumus, izmantojot Saeimu vienkārši kā aklu balsošanas mašīnu, kurai jādragā bezmaz vai automātiskā režīmā, balsojot, par ko viņiem ir vajadzīgs, tad normāli būtu tā, ka mēs taisām pārtraukumu. Mēs esam strādājuši no deviņiem rītā. Tagad jau ir gandrīz pulksten astoņi vakarā. Tas ir gandrīz 11 stundas. *(Starpsauciens.)* Normāli būtu taisīt pārtraukumu un rītdien atgriezties un turpināt darbu. *(Starpsauciens.)*

Ja mēs tā nedarām, tas nozīmē, ka tās baumas, kas tagad klīst šeit, pa Saeimas kuluāriem, ka varas koalīcija vēlas turpināt šo sēdi, lai nakts melnumā varētu īstenot savus melnos darbiņus *(Aplausi.)*... Līdzīgi... Līdzīgi... Jo - kāpēc tas ir vajadzīgs? Tāpēc, ka aprēķins ir balstīts uz to, ka koalīcija būs nogurusi, koalīcija nebūs spējīga debatēt un ļaus *(Starpsauciens.)* vienkārši pēc iespējas klusāk to visu pieņemt. Arī sabiedrība tanī brīdī gulēs saldā miegā, liela daļa no tās. Un tas ir nepieciešams priekš tā, lai mediķi un skolotāji nevarētu sekot līdzi tam, kas notiek, un lai koalīcija varētu pieņemt... un runāt, ka mums pārtraukums būs ieplānots, ka mēs iesim līdz tam brīdim... lai pieņemtu lēmumu par partiju finansējumu - tas būs pašā, pašā nakts melnumā -, lai pēc tam ar padarīta darba sajūtu daži labi varētu iet saldi gulēt.

Ziniet, līdzīgi rīkojas laupītāji, - viņiem arī vajag nakti gaidīt, lai viņi var savu... sadalīt savu salaupīto. *(Starpsaucieni.)*

Kolēģi! Ja tas tā nav, es aicinu tagad apliecināt, ka tas tā nav, un uztaisīt šo pārtraukumu. Atgriežamies rītdien no rīta un kā īstā demokrātiskā valstī turpinām šeit debates, ļaujam visai sabiedrībai sekot līdzi, spriest par to, kas šeit notiek! Jo pretējā gadījumā jūs apliecināsiet, ka Saeima ir vienkārši akla balsošanas mašīna, kurai vienkārši jāizpilda ir koalīcijas padomes diktāts... Sadarbības sanāksmes vārdā nosauktās koalīcijas padomes diktāts.

Tāpēc, kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteicies runāt deputāts Aldis Gobzems. *(Starpsauciens. Zālē troksnis.)*

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es aicinu visas koalīcijas marionetes un noziegumu pastrādātājus balsot "pret" pārtraukuma izsludināšanu, lai mēs varētu redzēt, kas ir šīs marionetes, un lai mēs varētu redzēt, kuri vēlas šonakt šo noziegumu pastrādāt. Pārējos es aicinu balsot pēc sirdsapziņas. Nr. 1.

Nr. 2. Es aicinu balsot "pret" pārtraukumu, jo šonakt mēs tiešām ieraudzīsim to, kā tas notiek arī krimināltiesībās, Juta Strīķe, - ka noziegumus pastrādā tieši nakts melnumā. Īpaši noziegumus pret tautu pastrādā nakts melnumā! Tāpēc es aicinu balsot "pret" šo pārtraukumu visus tos, kas sevi uzskata par marionetēm, kas ir marionetes un kas grib būt marionetes. Tie lai balso "pret"! Un to mēs redzēsim šajā balsošanas rezultātā. Pārējos es aicinu balsot pēc sirdsapziņas.

Es aicinu balsot "pret" arī tāpēc, lai sabiedrība varētu uzzināt, kuri ir šīs koalīcijas marionetes un kuri nakts melnumā grib pastrādāt attiecīgos noziegumus. Kuras ir tās personas, kurām kauns no sabiedrības, lai partiju finansēšanas jautājumu varētu izskatīt no rīta, tad, kad cilvēki ir pamodušies... ka tas ir jādara pa nakti, lai... un tad domās, ka nepamanīs, ka sabiedrība nepamanīs, ka mediķi to nepamanīs un visi pārējie to nepamanīs.

Es aicinu balsot "pret" arī tā iemesla dēļ *(Dep. A. Lejiņš: "Cik ilgi var?!")*... ka koalīcija jau izšāvās šorīt no rīta. Viņiem jau nav, ko teikt, no aptuveni pulksten 9.10 šajā rītā. Viņi jau vairs nespēj parunāt. Viņiem jau nav, ko teikt par savu noziegumu pret Latvijas tautu... ko viņi šonakt grasās šeit no tribīnes pieņemt. Un tāpēc es aicinu balsot "pret"!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Tā, kolēģi. Tātad mums ir jālemj par pārtraukuma izsludināšanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par pārtraukuma izsludināšanu līdz šā gada 14. novembra pulksten 9.00! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 56, atturas - nav. Līdz ar to pārtraukums netiek izsludināts.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Jā, nosita visu to manu noskaņojumu, bet es gribu pateikt. Kad runāja Jānis Reirs, zālē bija klusums. Tāpēc ka visi gribēja dzirdēt profesionālu sarunu, profesionālu valodu starp cilvēkiem, kuri grib atrisināt... labklājības nozari. Komisijā pietrūkst šīs diskusijas tāpēc, ka labklājības ministre slēpjas no komisijas, no deputātiem. Pamaniet... šodien trīs tēmas, par ko deputāti runā jau 10 stundas, - tās ir pensijas, bezdarbnieku pabalsts un grozījumi Invaliditātes likumā. Ja visu to diskusiju pārliktu uz komisiju, ja ministre neslēptos Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, kur arī neatbildēja uz jautājumiem, nebūtu šodien tik gara mums sēde. Deputāti reāli grib palīdzēt gan invalīdiem, gan bezdarbniekiem, gan pensionāriem, bet deputātiem nav iespējas tikties ar ministri.

Valdība, lūdzu, savāciet kārtībā savu ministri vai ielieciet jaunu profesionāli, vai dodiet viņai uzdevumu apmeklēt komisijas sēdes!

Jāni, tu nekad neslēpies no komisijas, kad biji labklājības ministrs. Kāpēc viņa slēpjas? Mums visu laiku bija atklāta saruna. Mēs bļāvām, bet mēs zinājām no galvas tos piecus plānus, kā mēs ar asistentiem palīdzēsim invalīdiem.

Viņa kaut ko tur risina? Kaut ko dara? Pēc tam iesniedz mums dokumentu - lūdzu, atbalstiet to! Mēs nevaram tā balsot! Tāpēc, lūdzu, es gribu nākošgad noņemt šo diskusiju par tiem sociālajiem jautājumiem, samainīt ministru.

Paldies. *(Starpsauciens: "Labi!" Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Ministra kungs! Paldies, ka jūs kāpāt tribīnē un centāties paskaidrot Labklājības ministrijas autordarbu. Par to kompliments. Bet jūs runājāt nepatiesību. Šeit skaidri un gaiši anotācijā ir norādīts - ja netiks veikti grozījumi, kas atsaista asistenta pakalpojumu atlīdzību no minimālās algas pieauguma, tad 2021. gadā tādēļ, ka ir plānots 500 eiro minimālais algas apmērs, būs nepieciešami valsts budžeta līdzekļi 2 914 011 eiro. Tā ir tā summa, kuru jūs ar šiem grozījumiem nevis iedodat klāt, bet paņemat nost asistenta pakalpojumiem.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai otro reizi.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Šodien vairākas reizes izskanēja jautājums - kas tad notika 13. septembrī? Kāpēc vajadzēja tik steidzīgā kārtā veidot fiskālo telpu un atbrīvot to partiju finansēšanai? Es jums varu pateikt. Jo septembra sākumā patiesībā, Reira kungs, notika būvnieku karteļa lietas realizācija KNAB un Konkurences padomei, kurā jūs figurējat tajā skaitā. Un tieši tāpēc arī 13. septembrī, lai atbrīvotu telpu uz visnabadzīgāko iedzīvotāju rēķina, tika pieņemta virkne ierobežojošu pasākumu, tajā skaitā arī asistentu atalgojuma atsaistīšana no minimālās mēnešalgas. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Godīgi sakot, ja nebūtu ministra skaidrojuma, es nebūtu kāpis tribīnē.

Septembris droši vien ir brutāls mēnesis - 3. septembrī beidzās Otrais pasaules karš,
13. septembrī sākās iekšējais karš ap budžetu. Bet ne par to stāsts.

Ministrs paskaidroja, ka šis likumprojekts nebūt nav attiecināms uz budžeta paketi, ka tur ir daudzas neatrisinātas lietas, kas tiešām prasa izvērtējumu, lai izvēlētos tos variantus, par kuriem runāja ministra kungs. Līdz ar to... Ņemot vērā to, ka ministrs oficiāli bija paskaidrojis par līdzekļu... piešķiramo līdzekļu pieaugumu dotajiem mērķiem... kāda jēga ātrā tempā, paātrinātā kārtībā skatīt šo likumprojektu, mēģinot izraisīt sabiedrībā neizpratni par šo rīcību un aizvietojot normālu parlamentāro diskusiju ar nakts muldēšanu? Tāpēc es arī saprotu, kāpēc bija tik garas un ne īpaši auglīgas debates par šo likumprojektu. Tas nav vajadzīgs šodien. Tas varbūt būs vajadzīgs, bet normālā veidā - rīt.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Uldim Augulim.

U. Augulis (ZZS).

Cienītie kolēģi! Es ļoti cītīgi klausījos, un tiešām finanšu ministrs teica pilnīgu taisnību. Nākošgad asistenta pakalpojumā nekas nemainās. Bet mums stāv priekšā trīs gadu budžets. Un šis priekšlikums paredz šo pārejas noteikumu termiņu... ka no 2021. gada šie grozījumi stājas spēkā un asistenta pakalpojumu atlīdzība tiek atsaistīta no minimālās algas. Tas nozīmē, ka asistenta pakalpojums... no 2021. gada zaudēs... līdz ar to būtu loģiski, ka vēl gadu mēs par šo diskutētu, bet, protams, finanšu ministram būtu grūti salikt trīs gadu budžetu.

Šeit ir daudziem izsaucieni par to... un pat neklausās, par ko ir runa, acīmredzot arī nesaprot, par ko ir runa... ka nerunā par priekšlikumu. Tieši par priekšlikumu visu laiku tiek arī runāts.

Cienītie kolēģi! Es tomēr aicinu, it sevišķi tāpēc, ka zālē ir četri labklājības ministri (trīs bijušie, viens esošais), divi finanšu ministri, divi ekonomikas ministri, tomēr apdomāties, ko mēs darām attiecībā uz sabiedrības vismazāk aizsargātajiem.

Es aicinu neatbalstīt. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam... Tātad, Valaiņa kungs, debates slēdzu.

Vai kas piebilstams komisijas vārdā?

I. Indriksone. Nav piebilstams.

Sēdes vadītāja. Un šis priekšlikums nav arī balsojams.

I. Indriksone. 6. ...

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Pirms mēs pārejam pie nākamā priekšlikuma, deputāti Zariņš, Orlovs, Valainis, Kabanovs un Gobzems lūdz izsludināt pārtraukumu līdz šā gada 14. novembra pulksten 9.00.

Tā. Stepaņenko kundze, vai runāsiet par šo? Tātad "par" runāsiet?

"Par" pieteikusies runāt deputāte Jūlija Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Mēs aicinām izsludināt pārtraukumu tā iemesla dēļ, ka šajā zālē atrodas 46 potenciālie politiskie krāpnieki, kuri ļoti nevēlas, lai viņu balsojumi pret mediķu algām, par partiju finansēšanu... *(Starpsaucieni.)* Jā, jūs ļoti uztraucaties... Bet es nolasīšu uzvārdus.

Frakcija JAUNĀ VIENOTĪBA: pieci deputāti. Kāpēc? Jā, tas ir priekšlikums. Tāpēc ka es redzu, ka jūs vienkārši ļoti negribat, lai jūsu aktivitātes tiktu pamanītas, jūs gribat, lai tas notiktu nakts melnumā. Un kāpēc jūs esat potenciālie politiskie krāpnieki? Tāpēc ka jūs 2018. gada 13. decembrī balsojāt "par" mediķu algu pacelšanu, bet tagad jūs balsosiet "pret".

JAUNĀ VIENOTĪBA: pieci deputāti - Adamoviča kungs, Čakšas kundze... jau JAUNĀ VIENOTĪBA... Judina kungs, Ojārs Ēriks Kalniņš un Inese Lībiņa-Egnere. Šie pieci cilvēki 2018. gada 13. decembrī balsoja "par".

Jauno konservatīvo frakcija: 12 cilvēki - Beitnere-Le Galla, Budriķis, Gatis Eglītis, Krišjānis Feldmans, Anita Muižniece, Linda Ozola, Rancāna kungs, Riekstiņš, Strīķe, Evita Zālīte-Grosa,

Reinis Znotiņš un Normunds Žunna. Jūs balsojāt "par" mediķu algu celšanu un tagad baidāties no tā, ka kāds pamanīs, ka jūs balsojat "pret". Jūs gribat, lai tas notiktu naktī.

KPV LV: deviņi deputāti - Iveta Benhena-Bēkena, Aldis Blumbergs, Ģirģens, Krapāne, Kursīte, Petraviča, Pucens, Puga un Vitenbergs. Jūs arī ļoti baidāties.

Frakcija "Attīstībai/Par!": 11 deputāti - Bondars, Dūrītis, Golubeva *(Starpsaucieni.)*, Ikstena, Pavļuts, Artūrs Toms Plešs... jūs ļoti nervozējat, es redzu... Rukšāne-Ščipčinska, Skride, Staķis, Vita Anda Tērauda un Inese Voika. Jūs baidāties no saviem balsojumiem.

Nacionālās apvienības frakcija: deviņi deputāti - Raivis Dzintars, Ilze Indriksone, Ritvars Jansons, Aleksandrs Kiršteins, Rihards Kols, Janīna Kursīte-Pakule, Ināra Mūrniece, Edvīns Šnore un Edmunds Teirumnieks. Jums arī ir ļoti bail no tā, ka sabiedrība pamanīs jūsu balsojumus.

Es aicinu, kolēģi, izsludināt pārtraukumu un būt godīgiem pret sabiedrību, un parādīt savu īsto seju rīt no rīta!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteicies runāt deputāts Aldis Adamovičs.

A. Adamovičs (JV).

Kolēģi! Tā kā "viss ir slikti" un "valsts iet bojā", es aicinu strādāt bez pārtraukuma. Aicinu balsot "pret"! *(Starpsaucieni. Koalīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Tātad, kolēģi, mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par pārtraukuma izsludināšanu līdz šā gada 14. novembra pulksten 9.00! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 33, pret - 57, atturas - nav. Tātad pārtraukums netiek izsludināts. *(Starpsaucieni.)*

Turpinām strādāt ar likumprojektu. 6. priekšlikums. *(Starpsaucieni.)*

I. Indriksone. 6. - deputātu Stepaņenko, Sprūdes, Liepiņas, Gobzema un Šmita priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! 6. un pēdējais priekšlikums šajā likumprojektā ir deputātu grupas priekšlikums... mūsu... papildināt pārejas noteikumus ar 8. punktu, kas paredz to, ka Ministru kabinetam... attiecīgi sastādot 2021. gada budžetu, nodrošināt šos trūkstošos 2 miljonus... 2,9 miljonus eiro, kas ir nepieciešami invalīda asistenta atlīdzības kāpumam ar 2021. gadu, valstī pieaugot minimālās algas apmēram līdz 500 eiro.

Un mēs piedāvājam paredzēt "attiecīgo samazinājumu programmā "Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs" sadaļā "Subsīdijas un dotācijas", kas paredzēts politisko organizāciju

(partiju) finansēšanas palielinājumam". Tādējādi, kolēģi, mēs aicinām šo naudu, kuru jūs tērēsiet karodziņiem un baloniem 2021. gadā, atgriezt atpakaļ tiem, no kuriem jūs šo naudu paņēmāt.

Un tas, ko teica Reira kungs. Man tiešām... Es nezinu... Es nezinu, vai Reira kungs ir kādreiz saskāries ar cilvēkiem ar invaliditāti, vai viņam ir ģimenē kāds, kuram ir nepieciešama asistenta palīdzība, bet izteikt tik cinisku priekšlikumu, ka asistentam tagad ir jābūt svešam cilvēkam, to droši vien varēja... es nezinu, pateikt cilvēks, kuram vispār nav ne sirds, ne jūtu, ne vispār sapratnes par lietu un kurš kādreiz pat bija labklājības ministrs. Vienkārši tas ir kauns!

Es aicinu, kolēģi, jūs atbalstīt šo priekšlikumu un balsot "par". *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Savā ziņā saistīti priekšlikumi. Gan iepriekšējais, par kuru bija tik tiešām kaislīgas debates, gan arī šis priekšlikums. Un tiešām paldies Reira kungam, ka kāpa tribīnē un kā bijušais labklājības ministrs izstāstīja būtību, kāda ir šim likumprojektam. Bet divas lietas, kam es nevaru tomēr piekrist... uz 2021. gadu... Tas ir šī likumprojekta iestrādē jau parādīts, ka tomēr tur ir šī 2,9 miljonu ietekme. Un šis priekšlikums ļauj jums, kolēģi, labot kļūdu un tomēr šo naudu šī likuma, teiksim tā, klientiem, lietotājiem, tiem, uz kuriem tas attiecas, tomēr atgriezt atpakaļ, lai šajā jomā finansējums nemainītos.

Un par to arī ir šis priekšlikums - 2,9 miljoni. Priekšlikuma iesniedzēji paredz to, ka šai naudai būtu jānāk no politisko partiju finansēšanas palielinājuma resursa, kas arī ir, manuprāt, atbalstāms. Un par to mēs, visticamāk... diezgan iespējams, runāsim šodien vēlāk.

Bet vienīgā lieta, kam es nepiekrītu šajā priekšlikumā, - tiešām šī finansējuma avoti varēja būt arī citi. Un pēc būtības... varbūt arī valdībā, pieņemot lēmumu, kura rezultātā radās šis likums, vajadzēja tomēr arī pēc būtības vairāk paskatīties tās sekas - uz ko tas attieksies. Un šeit šī atsaiste no minimālās algas, par ko... kā dēļ radies šis naudas... kura rezultātā ir radies šis naudas ietaupījums... Manuprāt, īsti nebija mērķēts pareizi. Valstij... Nu, Adamoviča kungs minēja, ka valsts iet bojā. Es nepiekrītu. Valsts neiet bojā. Nav jau tik traki arī. Ir virkne avotu, kuros tomēr šo resursu visām vajadzībām, kuru dēļ šādi priekšlikumi radušies, varētu atrast. Mēs zinām par to, ka mediķiem atalgojums... vēl joprojām nepietiek mūsu pašu nobalsotā likuma apmērā. Bet tā vietā, lai meklētu šos avotus, mēs esam radījuši šādu likumu.

Manuprāt, tas nav pareizi, un šis likums... šis konkrētais priekšlikums, kas paredz to, ka Ministru kabinetam, sastādot 2021. gada budžetu... tātad, nākamā gada budžetu sastādot, nodrošināt 2,9 miljonus eiro, kas ir nepieciešami invalīda asistenta atlīdzības kāpumam ar 2021. gadu, valstī pieaugot minimālās algas apmēram līdz 500 eiro, paredzot attiecīgo samazinājumu programmā.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs... Sadaļā "Subsīdijas un dotācijas", kas paredzētas politisko organizāciju (partiju) finansēšanas palielinājumam... Nu šajā sadaļā ir stipri vairāk nekā 2,9 miljoni.

Kolēģi! Nu samazināsim uz trešdaļu šo finansējumu, kas ir politiskajām partijām, un gan jau politiskās partijas izdzīvos. Nu nebūs tā, ka dzīve beigsies Latvijas politikā. Jūs taču zināt, ka ir vesela virkne politisko partiju, kuras būs spiestas dzīvot vispār bez... finansējuma *(Starpsauciens.)*, par kurām jūs neesat padomājuši. Tāpēc... tas ir par priekšlikumu. Un šajā priekšlikumā minētais jautājums, kur ir iekļauts avots, no kura varētu atgriezt atpakaļ... arī no

politisko partiju finansēšanas. Tāpēc būsim solidāri un atgriezīsim šo naudu atpakaļ tur, no kurienes mēs to esam paņēmuši.

Aicinu atbalstīt!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums paredz, ka tos 2,9 miljonus eiro, kurus jūs grasāties atņemt invalīda asistenta pakalpojuma sniedzējiem 2021. gadā, kompensē no Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam paredzētajiem līdzekļiem partiju finansēšanas palielinājumam. Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Un, ja jums patiešām tik ļoti gribas jau nākamajā gadā pieaudzēt septiņkārtīgu partiju finansējumu, es jums varu ieteikt, kur ņemt naudu. Mazliet pacīnoties, varētu samazināt ēnu ekonomiku, no kuras jūs tikai 5 miljonus šogad grasāties iekasēt, un tam nevajag daudz. Jo daži priekšlikumi šajā pašā opozīcijas budžeta priekšlikumu paketē ir, piemēram, gudrāk apsaimniekojot riepas, jau daļu varētu iegūt. Vinješu maksāšanas kontrole. Šodien jūs atteicāties no 20 miljoniem. Pastiprinot OIK licenču izsniegšanu un arī apturēšanu, varētu 25 miljonus ietaupīt. Nu kaut daļu no šiem līdzekļiem droši novirziet savu partiju septiņkārtīgam finansējuma pieaugumam. Bet naudiņu, kuru jūs grasāties atņemt invalīda asistentam, atstājiet vietā!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze, es šodien visu dienu ļoti uzmanīgi lasīju Saeimas kārtības rulli, un es tur neatradu, ka būtu tāds ierobežojums, ka neatkarīgie deputāti nevarētu lūgt izsludināt klusuma brīdi. Es gribētu minūtes klusuma brīdi, pagodinot invalīdus, kurus tūlīt atkal abižos koalīcija un kuriem atņems koalīcija, lai sev piešķirtu septiņkārtīgi. Lūdzu minūtes klusuma brīdi!

Sēdes vadītāja. Tehniskais pārtraukums piecas minūtes.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē.

Deputāti Gobzems, Zariņš, Dūklavs, Kučinskis un Reizniece-Ozola lūdz izsludināt pārtraukumu līdz 14. novembra pulksten 9.00... *(Starpsaucieni: "To jau mēs lēmām!"; "Tas jau ir balsots!"; "Tas ir cits priekšlikums!")* Tas ir jauns priekšlikums. Es teikšu, ka ir arī deputāti Pavļuts, Pucens, Strīķe, Dzintars un Latkovskis, kuri lūdz turpināt sēdi bez pārtraukuma līdz pulksten 21.00 un pēc tam izsludināt 15 minūšu pārtraukumu līdz pulksten 21.15. *(Starpsauciens: "Ko arī vajadzēja pierādīt.")*

Tātad mums ir divi iesniegumi šajā situācijā par pārtraukuma izsludināšanu. Tātad mēs vispirms lemjam - izsludināt pārtraukumu līdz 14. novembra pulksten 9.00.

"Par" pieteicies runāt deputāts Aldis Gobzems.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šis ir pierādījums ne tikai tam, ka koalīcija plāno šajā nakts melnumā pastrādāt noziegumus, bet ka šī koalīcija pat neciena Saeimas darbiniekus. Tie darbinieki, kas strādā no agra, agra rīta, piemēram, Saeimas ēdnīcā cilvēki kājās stāv no astoņiem rītā vai vēl agrāk un apkalpo šo koalīciju - līdz šim brīdim, kājās stāvot! -, kamēr koalīcija te sēž un smejas. Saeimas darbiniekiem ir tiesības uz atpūtu. Bet es saprotu, ka jums parastais cilvēks neinteresē, ka jums ir tāds noskaņojums, ka nakts melnumā jūs gribat pastrādāt noziegumu pret Latvijas tautu. Tieši šī iemesla dēļ mēs vēlamies izgaismot sabiedrībai, kādi ir koalīcijas patiesie nodomi.

Un es aicinu koalīciju tomēr ar cieņu izturēties pret ikvienu parasto Saeimas darbinieku, kas jūs apkalpo no agra rīta, vēl agrāk, nekā jūs bijāt paši ieradušies darbā, un kas vēl joprojām, kājās stāvot, apkalpo gan šeit, pie ieejas durvīm, gan lejā, pirmajā stāvā. Ar cieņu vismaz pret šiem cilvēkiem, ja ne pret Latvijas sabiedrību! Es saprotu, ko jūs vēlaties šonakt panākt. Bet varbūt mazliet veselo saprātu ieslēdziet! Ieslēdziet to, - ka jūs jau neieriebsiet opozīcijai. Jūs ieriebjat tiem cilvēkiem, kas strādā Saeimā. Jūs nezināt, ka Darba likumā ir rakstīts, cik stundas ir darba diena? Jūs to neesat piefiksējuši? Jūs arī šos likumus gribat pārkāpt? Lai tā ēdnīca strādā līdz pieciem no rīta! Tur jau cilvēki tagad ir noguruši, pārguruši, lai jūs pabarotu, lai jūs tur varētu iet ēst, dzert, nezinu, ko jūs tur darāt! *(Starpsauciens: "Tu nē?")* Tāda ir jūsu attieksme pret parasto cilvēku.

Un pēc pāris dienām jūs iesiet pie Brīvības pieminekļa kā lielākie patrioti. Kā jūs cīnāties par Latvijas sabiedrību! Vienkārši izrādiet vienreiz elementāru cieņu pret Saeimas darbiniekiem! Es saprotu, ka jūs opozīciju negribat cienīt. Vienalga par opozīciju! Parasto cilvēku! *(Veselības ministres I. Viņķeles starpsauciens.)* Jūs, Viņķele, vispār paklusējiet! Jūs paklusējiet! Ar saviem polittūrisma braucieniem uz Ņujorku, kur jūs angliski nemākat runāt!

Sēdes vadītāja. Šeit ir parlaments, un šeit ir jādebatē, nevis jāklusē!

A. Gobzems. Iemācieties angliski un tad brauciet kaut kur, ja? Neapkaunojiet Latviju! *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Tātad viens deputāts ir runājis...

A. Gobzems. Es aicinu arī jūs, Mūrnieces kundze, par saviem darbiniekiem, kas ir šeit, Saeimā, parūpēties, lai viņiem nebūtu šīs garās stundas. Arī viņi ir bijuši agrāk, nekā jūs ieradāties.

Sabiedrība, paskatieties, ko dara koalīcija! Ko dara Saeimas priekšsēdētāja! Kā viņa rūpējas par cilvēkiem! Tas ir stāsts par to, ne jau par to, ka opozīcija šeit nogurs. Opozīcija nenogurs, kaut vai trīs diennaktis no vietas strādājot.

Paldies. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Tātad deputāts ir runājis "par".

Vai deputātiem ir iebildumi pret pārtraukuma izsludināšanu līdz 14. novembra pulksten deviņiem no rīta? *(Starpsaucieni: "Jā!")* Tātad mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu izsludināts pārtraukums līdz šā gada 14. novembra pulksten 9.00! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 56, atturas - nav. Līdz ar to pārtraukums līdz 14. novembra pulksten 9.00 netiek izsludināts.

Un deputāti Pavļuts, Pucens, Strīķe, Dzintars un Latkovskis lūdz turpināt Saeimas sēdi bez pārtraukuma līdz pulksten 21.00, pēc tam nosakot pārtraukumu līdz pulksten 21.15.

Ozolas kundze, runāsiet... "pret".

"Pret" pieteikusies runāt deputāte Dana Reizniece-Ozola.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu, tiešām ieklausīties kādā no opozīcijas priekšlikumiem, kuru jau... nu jau ir bijis vairums, un gan jau būs vēl kāds, kas piedāvā pārtraukumu izsludināt līdz rītdienas pulksten 9.00.

Es saprotu, ka Finanšu ministrijā noteikti dziest jau svētku zupa, kuru parasti tradicionāli ir ēst pēc budžeta pieņemšanas. Es saprotu, ka gribas ātrāk izstumt cauri budžetu, lai opozīcija nogurtu un to debašu būtu mazāk, un arī lai žurnālisti aizmigtu un nevarētu izsekot visām diskusijām, bet, ticiet man, budžets nav zaķis un nekur neaizbēgs.

Mums nav arī nekāds krīzes gads, ka mums būtu jāstrādā diennakts režīmā. 2018. gadā mēs pēc ilgu gadu pārtraukuma beidzot pieņēmām budžetu, strādājot divas dienas pēc kārtas, nedarot to naktī. Un es varu salīdzināt. Viens budžets bija, naktī strādājot, un otrs bija, strādājot divās dienās. Divās dienās bez nakts darba tas process tomēr bija daudz kvalitatīvāks.

Pat, ja debatē tikai opozīcija un jūs pārsvarā klusējat, kvalitāte ir labāka, jo, es domāju, neviens nav īsti ieinteresēts pēc tam skatīties arī sociālajos tīklos fotogrāfijas ar guļošiem deputātiem vai uzjautrināties par valodas kļūdām vai loģikas kļūdām. *(Starpsaucieni. ZZS frakcijas aplausi.)* Čigānes kundze, Bondars un citi arī ir redzami, jūs redzēsiet...

Sēdes vadītāja. "Par" pieteicies runāt deputāts Vjačeslavs Dombrovskis.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Ne īpaši augsti godātie kolēģi! Ja jūs domājat, ka jūs varat mūs te kaut kā apklusināt vai kā, jūs kļūdāties! Ja jūs domājat, ka mēs nevaram šeit pavadīt visu nakti un visu nākamo dienu... Varam.

Runāsim, stāstīsim, pārliecināsim visu nakti, visu nākamo dienu *(Starpsaucieni.)* un tā tālāk, un tā tālāk. Mēs šeit varam pavadīt arī visas brīvdienas.

Bet padomājiet par tiem cilvēkiem, kas šeit sēž! Jums taču ir ģimene, vai ne? Ir bērni? *(Starpsaucieni.)* Nē? Nav? Nav ģimenes, nav bērnu? Bērni gaida mājās. Tāpēc, ja jūs vēlaties visiem Latvijas iedzīvotājiem parādīt savu patieso attieksmi pret cilvēkiem, kurus mājās gaida ģimene, bērni, kuri šeit patiesībā nepiedalās šajā, tā teikt, politiskajā cīņā, tad balsojiet "par" šo priekšlikumu. Parādiet beidzot Latvijas sabiedrībai savu īsto seju! *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Tātad ir priekšlikums turpināt Saeimas sēdi bez pārtraukuma līdz pulksten 21.00 un pēc tam noteikt pārtraukumu līdz pulksten 21.15.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai sēde notiktu bez pārtraukuma līdz pulksten 21.00 un pēc tam tiktu izsludināts pārtraukums līdz pulksten 21.15! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 29, atturas - nav. Tātad tiek pieņemts lēmums turpināt sēdi līdz pulksten 21.00, un pēc tam pārtraukums 15 minūtes.

Tātad turpinām debates par 6. priekšlikumu.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Gribētu tomēr komentēt finanšu ministra Reira kunga uzstāšanos labklājības ministres vietā. Protams, būtu interesanti uzklausīt arī labklājības ministri, bet mēs zinām, ka viņa nav ieradusies uz šo sēdi, un... bet es ar interesi uzklausītu Reira kunga teiktā atkārtojumu tieši no labklājības ministres.

Pirmkārt, tas varētu apliecināt, ka tas tā tiešām ir, otrkārt, ka viņa ir lietas kursā par to, par ko ir lietas kursā finanšu ministrs, bet kopumā tas viss atgādina situāciju...

Nu, piemēram, Petravičas kundzei būtu vīrs, un pēkšņi viņš uzzinātu, ka pie notāra stāv iesniegums par šķiršanos, un Petravičas kundze viņam teiktu aptuveni tā: "Nē, nē, nē! Zini, tas uz depozīta, tas iesniegums. Īstenībā es netaisos no tevis šķirties, un man ir pieci varianti, kā es dzīvošu ar tevi kopā. Nu, vienīgais, par ko gribu teikt uzreiz, vienā gultā negulēšu." To tas atgādina.

Kad mēs lasām likumprojekta anotāciju vienu, redzam ietekmi uz fiskālo telpu, bet mums te stāsta kaut ko, ko Sociālo un darba lietu komisijas locekļi nekad vispār nav dzirdējuši.

Vispār, protams, viss ir skaidrs. Ar šo budžetu daudz lietu saistītas... vienkārši ar spēli ar skaitļiem, ar nepieciešamību atbrīvot to fiskālo telpu. Runa ir par naudu, kura neeksistē dabā. Tas viss ir tikai gaisā rakstītie plāniņi, kurus tagad jūs mēģināt smuki iepakot un pārdot Latvijas sabiedrībai. Bet diemžēl jūs pat mārketingā neesat speciālisti un neprotat pārdot šo te smuki iepakoto budžetiņu. Jo kastītē ir tukšums iekšā.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Par šo priekšlikumu ir kas piebilstams, Indriksones kundze?

I. Indriksone. 6. priekšlikums komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - deputātu Stepaņenko, Sprūdes, Liepiņas, Gobzema un Šmita iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. Aicinu atbalstīt grozījumus Invaliditātes likumā, kurus Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Invaliditātes likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 55, pret - 29, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"" *(Starpsaucieni: "Par procedūru jautājums!")...*

Kam ir jautājums par procedūru? Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Paldies.

Deputāti ir iesnieguši priekšlikumu izsludināt sēdes pārtraukumu. Pēc Saeimas kārtības ruļļa šāds lēmums būtu Prezidijam jāpaziņo, lai mēs par to varam, ja kas, pieteikties un debatēt. Jo tas, ka ir bijis iepriekš kāds balsojums, nenozīmē, ka deputāti nevar iesniegt savu priekšlikumu.
(Dep. A. Gobzems: "Tieši tā!")

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Man jāteic, ka Juridiskā biroja atzinumā šis jautājums jau ir izlemts un mēs jau par to esam nobalsojuši. *(Starpsaucieni.)*

Kolēģi! Mēs esam nolēmuši, un mēs neatgriezīsimies šobrīd vēlreiz pie izlemta jautājuma.
(Starpsaucieni: "Par procedūru!")

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze, par procedūru runājot, jums jau nu gan vajadzētu zināt Saeimas kārtības rulli, ka darba kārtību ir iespējams mainīt jebkurā brīdī. Un šis ir darba kārtības izmaiņu jautājums - neatkarīgi no tā, kādi ir bijuši balsojumi iepriekš. Tā iemesla dēļ šis jautājums ir ne tikai liekams uz apspriešanu, bet arī balsojams. Nav nekādas... nekādu slēdzienu, ka to nevarētu darīt. Šis ir darba kārtības izmaiņu jautājums. Jūs nevarat nosaukt nevienu Saeimas kārtības ruļļa punktu, kas paredzētu, ka šādi deputātu pieprasījumi ir jāignorē. *(Starpsauciens: "Turpinām sēdi!")*

Sēdes vadītāja. Šis nav darba kārtības jautājums, pie kura mēs varētu... par ko mēs varētu lemt. Saeima lemj un pieņem savus lēmumus, demokrātiski balsojot, un to mēs vairākas reizes jau izdarījām.

Turpinām Saeimas sēdi.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Ilze Indriksone.

I. Indriksone (NA).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja grozījumus likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam".

Saņemti četri priekšlikumi otrajā lasījumā.

1. - deputātes Švecovas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es aicinu kolēģus uz minūti ilgu klusuma brīdi, godinot Saeimas darbiniekus, kuri netiek šeit cienīti.

Paldies. *(Starpsauciens: "Minūte?")*

Minūti klusuma brīdis, jā.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, lūdzu, turpiniet debates. Jūs esat Saeimas deputātu tribīnē, lūdzu, debatējiet.

A. Gobzems. Mūrnieces kundze, Saeimas kārtības rullī ir noteikts, ka es pats drīkstu izvēlēties savas runas ātrumu, un jūs man to nenorādīsiet, cik ātri es runāšu. *(Aplausi. Starpsauciens: "Nevar dzirdēt!" Aplausi.)*

Paldies, kas izturēja šo minūti klusumā, un paldies Inesei Voikai, kas nevarēja ar cieņu izturēties pret Saeimas darbiniekiem, te plaukšķinot un ņirgājoties kārtējo reizi. *(Starpsauciens.)* Un paldies Inārai Mūrniecei, kas pirmo reizi salūza un beidzot ņēma vērā manas tiesības runāt tādā ātrumā, kādā es vēlos.

Ja mēs runājam par priekšlikumu... Es jums gribu, sabiedrība... tas, ko es daru tagad vakarā... un, es domāju, to ikviens saprot... izgaismot visu to farsu, kas ir par budžeta pieņemšanu. Jūs taču saprotat, sabiedrība, ka šeit neviens neko nelemj! Šeit viņi ir atsūtīti kā roboti, kā marionetes. Viņi tikai spiež pogas. Tas ir nolemts kaut kur citur - zoodārzā vai kino "Pionieris", vai vēl kaut kur. Mēs, protams, par to šobrīd runājam tikai tā iemesla dēļ, lai jums, sabiedrība, parādītu, ka koalīcija sastāv no marionetēm. Tie ir marionešu deputāti, kurus neinteresē sabiedrība. Viņi tikai spiež pogas. Viņi pat nav spējīgi aizstāvēt savus priekšlikumus un kāpt tribīnē. Viņi vienkārši sēž, garlaikojas un pēc šīs sēdes ies svinēt, kā viņi ir izpildījuši noziegumu pret Latvijas sabiedrību.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Man ir skumji, ka ir jārunā par šiem grozījumiem likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" tādā situācijā, kad mums nav iespējas izdebatēt visus tos aspektus, kas skar 1. priekšlikumu. Tātad runa ir par to, ka pabalsta izmaksas termiņu bezdarba gadījumā tiek rosināts samazināt 12 mēnešu periodā no 9 mēnešiem, kad šī izmaksa pienākas, uz 8 mēnešiem. Bet vienlaikus arī šajā priekšlikumā ir detalizētas izmaiņas, kādā apjomā no pilnā aprēķinātā bezdarbnieka pabalsta tad notiks izmaksas 8 mēnešu periodā. Un, tā kā man ir bijusi iespēja vadīt arī Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju, es zinu, ka šis jautājums ne vienu reizi vien ir bijis Saeimas darba kārtībā.

Cik ilgi tad vajadzētu maksāt bezdarbnieka pabalstu? Es zinu, ka vienmēr ir bijusi diskusija par to, cik godprātīgi vai negodprātīgi šī iespēja tiek izmantota. Bet es gribu atgādināt: ja mēs attiecamies ar cieņu pret Latvijas iedzīvotājiem un pret Latvijas pilsoņiem, tad ir runa par daudzām ģimenēm traģisku situāciju, kad cilvēki ir zaudējuši darbu, un pēc būtības runa ir par izdzīvošanas līdzekļu aizvietošanu, nevis kaut kādu samaksu, kā tas varbūt pienākas Saeimas deputātiem par mūsu darbu vai nedarbiem šeit, bet tiešām par līdzekļu aizvietošanu, lai cilvēki varētu daudzmaz cienīgi izdzīvot.

Un tad, skatoties šajā 1. priekšlikumā, kur ir paredzētas izmaiņas, man ļoti dziļas pārdomas raisa tas... ne tikai tas, ka tiek samazināts izmaksu termiņš, bet arī tas, ka septītajā un astotajā mēnesī no iepriekš minimālajiem 50 procentiem kā izdzīvošanas sliekšņa izmaksu līmenis tiek pazemināts uz 45 procentiem. Un to nu es nekādīgi nevaru saprast. Vai tad tiešām, dzīvei ritot uz

priekšu un visam kļūstot dārgākam, vai tiešām ir tā, ka Latvijas iedzīvotāji spētu tagad izdzīvot ar mazākiem līdzekļiem, ar mazāku līdzekļu apjomu.

Pirmīt Reira kungs par iepriekšējo likumprojektu nāca runāt un stāstīja, kādi ir bijuši tie motīvi un tie varianti, kā virzīties uz priekšu. Godīgi sakot, es ļoti vēlētos, lai vai nu Petravičas kundze, vai kāds cits, kas ir zinošs šajā jautājumā... un mācētu paskaidrot, ka tie ir ne tikai vingrinājumi *Excel* tabulās, bet ka tie ir sociālā un ekonomiskā... un arī daudzās citās jomās balstīti aprēķini, balstīti uz pierādījumiem... balstīti aprēķini, kas parāda, kāds ir tas izdevumu portfelis, ar ko Latvijas iedzīvotāji šobrīd var iztikt; ka šie noteiktie procenti - gan tie 75, gan 50, gan 45 procenti -, kas ir šajā likumā... ka tie ir tiešām pamatoti. Nāciet un stāstiet! Ja pamatojums būs, droši vien izturēsimies ar sapratni. Ja ne, tad acīmredzot mēs esam pret šādām izmaiņām.

Paldies. *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Jūs zināt, ka viena no vēsturē pirmajām profesionālajām organizācijām tika radīta Senajā Grieķijā, kur bija tāda Sparta. Viņi ir radījuši faktiski vēsturē pirmo profesionālo armiju. *(Starpsauciens.)* Jūs varbūt par viņiem esat dzirdējuši, ka viņi savus vājos bērnus un, tā teikt, potenciālos invalīdus nometa no kalna. Kāpēc viņi to darīja? Tāpēc ka viņu galvenā militārā vienība bija konstruēta šādi, ka katrs kaujinieks ar savu vairogu piesedza ne tikai sevi, bet arī savu kaimiņu. Līdz ar to spartieši ļoti labi saprata, ka vismaz viens... ka visa viņa vienība ir tik stipra, cik viņu vājākais ķēdes posms. Tāpēc nevienu, tā teikt, vāju cilvēku vai invalīdu... šādu kaujinieku viņi atļauties nevarēja.

Kāpēc es jums, kolēģi, to saku? Tāpēc ka mēs... man patiesi žēl jūsu, koalīcijas deputāti! Jūs te liela daļa sēžat. Jums... es domāju, 99 procentiem no jums nav nekādas... ne mazākās nojausmas, par ko jūs tagad balsojat, kāpēc un tā tālāk. Jums jāuzticas tam jūsu biedram, kas stāv tajā rindā. Un tā problēma ir tāda, ka visa jūsu koalīcija ir tikpat stipra, cik jūsu vājākais posms. Un jautājums ir - vai jūs vispār saprotat, cik vājš ir tas jūsu vājākais... pat ne tikai posms, bet posmi. Tātad jūs tagad nobalsosiet par to, lai samazinātu bezdarbnieka pabalstu... drīz faktiski, ja? Bet ļaujiet man jums paskaidrot, kas notiek to cilvēku jeb... cilvēka galvā... kāpēc šāds lēmums vispār tika pieņemts.

Mēs savulaik uzdevām jautājumus ministrei Petravičai par to, kāpēc vispār šāds lēmums tika pieņemts. Mēs saņēmām atbildes. Es domāju, ka, ja jums tagad pietiks uzmanības un modrības to uzklausīt, jūs sapratīsiet, uz ko jūs vispār esat parakstījušies.

Jautājums Nr. 1. Vai jūsu politiskā partija, tas ir, "KPV LV", vēlētājiem solījusi samazināt bezdarbnieka pabalstu?

Atbilde. Nodokļu maksātājiem un darba devējiem var nelikties taisnīga tāda bezdarba aizsardzības sistēma, kas nepietiekami efektīvi motivē iesaistīties darba tirgū pat pie augsta darbaspēka pieauguma.

Jūs saprotat, kas notiek galvā? Tātad ministre uzskata, ka vairākiem Latvijas iedzīvotājiem varētu šķist netaisnīga tāda sistēma, kur ir bezdarbnieka pabalsts kā tāds. Jūs... tie cilvēki, kas nesen pazaudējuši darbu, cilvēki no "PNB Bankas", no "Dzintara", LNT 30 darbinieki, kas faktiski pazaudējuši darbu, - vai jums liekas netaisnīga tāda sistēma, ka ir bezdarbnieka pabalsts? Bet labklājības ministre Petraviča uzskata, ka ir.

Tālāk. Jautājums. Vai uzdevums samazināt bezdarbnieka pabalstu ir atrodams Krišjāņa Kariņa valdības deklarācijā? Kurā punktā konkrēti? Seko atbilde: "Deklarācijā ir 34. uzdevums "Panāksim, ka visi Latvijas darbspējīgie iedzīvotāji ir motivēti strādāt. Izvērtēsim imigrācijas politiku darbaspēka problēmu risināšanai"."

Pirms piesaistīt migrantus, acīm redzami, ka labklājības ministre plāno pakāpeniski samazināt bezdarbnieka pabalstu.

Tālāk. Es tagad lūdzu, Viņķeles kundze... ā, nē, nu, protams, ka trešais jautājums: "Vai Jūs atbalstāt un praktizējat uz pierādījumiem balstītas politikas pieeju?" Petravičas kundze atbild: "Jā, atbalstu un praktizēju uz pierādījumiem balstītu politikas pieeju, izvērtējot īstenotās politikas ietekmi uz mērķu sasniegšanu, analizējot statistiskos datus, operatīvos rādītājus un tendences."

Es lūdzu apvienot uzstāšanās laikus.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

V. Dombrovskis. Tagad man... Es lūdzu palīdzību Viņķeles kundzei. Es zinu, ka jūs lasāt tagad *OECD* rekomendācijas, un šeit arī ir jautājums Petravičas kundzei: "Vai Jūs pildāt kādu *OECD* rekomendāciju [..]?" Ir atbilde, kurā norādīts, ka jā, Petravičas kundze ir izlasījusi *OECD* rekomendācijas, un tad no tā Petravičas kundze ir secinājusi sekojošo: "Tomēr pakāpeniski sarūkošais bezdarbnieka pabalsta līmenis [..] dod saņēmējiem spēcīgu stimulu salīdzinoši drīz atrast darbu. Tādējādi tas palīdz novērst arī ilgstošu bezdarbu."

Tātad, Viņķeles kundze, jūs esat bijusi arī labklājības ministre, un jūs, Reira kungs. Vai jūs kaut ko tādu kādreiz esat izlasījuši no *OECD* rekomendācijām? Lai palīdzētu cilvēkiem ātrāk atrast darbu, viņiem vajag samazināt bezdarbnieka pabalstu? Vai, cik brīnišķīga pieeja!

Vai, piemēram, Viņķeles kundze, kā jūs domājat? Jūs tagad esat veselības ministre. Vai tagad pēc šīs loģikas sanāk: lai cilvēki būtu veseli ātrāk, viņiem vajag samazināt vispār, nu, kaut kādus ārsta pakalpojumus, vai ne? Jo mazāk mēs tērēsim veselības aprūpei, jo lielāka motivācija, kolēģi, cilvēkiem būs pašiem izveseļoties. Viņi taču tā... Viņi vienkārši tā bez īpaša mērķa staigā pa ārstiem, un viss... absolūti, vai ne? Tā ir absolūti ģeniāla pieeja. Tikai jautājums, kāpēc Kariņa valdība to nepraktizē kaut kā plašāk?

Tālāk. Viens no... Es tagad citēju ministri: "Viens no darbaspēka aktivizācijas un motivācijas atgriezties darba tirgū instrumentiem ir arī bezdarbnieka pabalsta izmaksas sistēma, kas atkarībā no atsevišķiem nosacījumiem var būt vairāk vai mazāk motivējoša." Kolēģi, mums tālāk seko ministres spriedelējumi par šīs sistēmas makroekonomisko efektu, kas ir vismaz Nobela balvas vērts.

Tā kā man laiks beidzas, mēs pie tā atgriezīsimies, skatot nākamo priekšlikumu. Bet pagaidām es varu pateikt, ka, ministres kundze, jūsu ierēdņi jūs nerespektē. Ja viņi jums ir sagatavojuši tādas atbildes, tas nozīmē tikai to, ka viņi jūs *(Starpsauciens: "Laiks!")*... nerespektē...

Sēdes vadītāja. Debašu laiks, arī apvienotais, ir beidzies. Paldies.

Vārds deputātei Evijai Papulei.

V. Dombrovskis. Mums ir vēl daudz priekšlikumu, kolēģi...

Sēdes vadītāja. Jums ir beidzies debašu laiks.

Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (SASKAŅA).

Priekšsēdētājas kundze! Man prieks, ka arvien vairāk pozīcijas deputāti stāv un ietur zināmu klusuma brīdi. Paldies jums par to!

Es aicinu atbalstīt priekšlikumu "Izslēgt likumprojekta 1. pantu", kas nozīmē - bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgums ir "deviņi mēneši 12 mēnešu periodā no pabalsta piešķiršanas dienas". Tātad mainīt šo normu uz īsāku laiku. Bondara kungs, jūs, balsojot "par" šādu priekšlikumu, neļautu pedagogiem noņemt iespēju kandidēt uz sociālo spilvenu un vairākām pedagogu grupām vienkārši ātrāk pensionēties, dodot iespēju jauniem pedagogiem strādāt. Bet man ir jautājums... Man ir jautājums pozīcijai. Kam jūs gatavojaties? Es saprotu, ka izglītības un zinātnes ministre slēgs vai reorganizēs praktiski 70 procentus izglītības iestāžu - skolu. Vai jūs gatavojaties pedagogu masveida... bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas variantam? Ja tā ir vai ja tā nav, Petravičas kundze, varbūt tomēr finanšu ministram atkal ir jāuzkāpj tribīnē un jāpaskaidro, kāda jēga vai kāds ieguvums valstij būs no šāda priekšlikuma - saīsināt gan bezdarbnieka pabalsta apjomu, gan bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laiku.

Jaunie konservatīvie jeb JKP, es jūs gan ļoti labi saprotu... pēc šāda priekšlikuma, ko iesniedza "KPV LV"... Pēc nepilniem trīs gadiem, iespējams, jūs sagaida bezdarbnieku rindas.

Un man ir jautājums, Anna, arī tev: kam jūs lūgsiet priekš sevis pagarināt bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laiku un apjomu? Tādēļ jau šobrīd aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Es jums gribu pastāstīt, kā notika jautājuma apspriešana mūsu komisijā. Paldies, ka atgriežas zālē deputāts... nevis deputāts, bet ministrs Jānis Reirs.

Es gribu jums izstāstīt, kā notika apspriešana. Līdzīgi kā šodien - neieradās uz sēdi labklājības ministre, bija nosūtīti tikai ierēdņi, kuri mēģināja aizstāvēt Labklājības ministrijas pozīciju. Un gribu jums norādīt uz to, ka šis jautājums nebija saskaņots ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, nebija piedāvāts nekāds pārejas periods. Komisijas sēdē piedalījās arī eksperti no... kurus atzīst komisija un kuri atzīti arī sabiedrībā. Kā, piemēram, Leiškalna kungs, kurš norādīja mums uz to, ka pārkāpts tiesiskās paļāvības princips. Cilvēks, kurš maksāja nodokli un cerēja uz to, ka, ja notiks šāds gadījums, tad viņš varēs saņemt deviņus mēnešus šo pabalstu, būs zaudētājs. Un viņš mums norādīja uz to, ka mums draud tiesas prāva... Ja iesniegs prasību Satversmes tiesā, tad ir liela varbūtība, ka mēs varētu tajā zaudēt. Kurš ies un aizstāvēs Saeimas pozīciju? Diez vai... Tas laikam... Nu Bondara kungs ies no Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas? Ies tie, kuri... Runās vai tikai klusēs? Un, kā parasti, Satversmes tiesā tiek ņemtas vērā debates, kas notika gan komisijā, gan arī Saeimā. Un mēs zaudēsim, ja būs iesniegts Satversmes tiesā pieteikums.

Cienījamie kolēģi! Aicinu jūs noraidīt šo priekšlikumu un šo budžetu, kurš neievēro tiesiskās paļāvības principu, atgriezt atpakaļ un iesniegt normālu projektu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi deputāti! Man ir laba ziņa visiem mums. Rīt... jau drīz Centrālā vēlēšanu komisija sāk izskatīt lietu par 13. Saeimas atlaišanu. Un līdz ar to likums "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" kļūs ļoti aktuāls dažiem no klātesošajiem.

Es vēlos atbalstīt deputātes Švecovas priekšlikumu, jo uzskatu, ka pēc valdošās koalīcijas iesniegto grozījumu pieņemšanas bezdarbnieki Latvijā kļūs vēl neaizsargātāki. Jau tagad ir ļoti stingra un dažreiz absurda kārtība. Ja par bezdarbnieku kļūst pēc darba attiecību izbeigšanas uz paša uzteikuma pamata vai sakarā ar pārkāpumu, tad bezdarbnieka pabalstu piešķir no pieprasījuma iesniegšanas dienas, bet ne agrāk kā divus mēnešus pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas. Latvijā bezdarbnieka pabalstam vidējo iemaksu algu aprēķina no iemaksu algas par 12 mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā iegūts bezdarbnieka statuss. Gadījumā, ja darba stāža ilgums ir 30 gadi un vairāk, bezdarbnieka pabalsts noteikts 65 procentu apmērā no vidējās iemaksu algas.

Tas nozīmē, ka valsts nemaz nesponsorē bezdarbniekus, nedala viņiem dāvanas, bet paņem 35 procentus no viņu iemaksām savām administratīvajām vajadzībām.

Tagad Latvijā tikai apmēram 32 tūkstoši bezdarbnieku mēnesī saņem pabalstu. Pabalsta vidējais apmērs mūsu valstī šogad ir nedaudz virs 300 eiro mēnesī. Konkrētāk jūlijā - 326 eiro, 2 centi, šā gada jūlijā - tikai apmēram piektajai daļai bezdarbnieku piešķirtais pabalsts bija vidējā apmērā. Mazākais piešķirtais pabalsts bija 8 eiro, 62 centi, bet lielākais - 3096 eiro, 99 centi.

Tagad es jums pastāstīšu mazliet par dažiem stahanoviešiem starp Latvijas bezdarbniekiem. Jūs, protams, zināt, ka "Latvijas dzelzceļa" bijušajā valdē bija tādi vīri kā valdes priekšsēdētājs un prezidents Edvīns Bērziņš, kurš pēc amatu atstāšanas kompensācijā varētu būt saņēmis ap 250 tūkstošiem eiro. Par to liecina Bērziņa kunga labotā amatpersonas deklarācija. Savukārt bijušais valdes loceklis un viceprezidents Aivars Strakšas saņēmis aptuveni 200 tūkstošus eiro. Kompensācijas īpaši lielas padarījis tas, ka abiem vadītājiem "Latvijas dzelzceļā" bijuši divi amati. Bērziņš kopumā no "Latvijas dzelzceļa" šogad saņēmis gandrīz 342 tūkstošus eiro jeb 28,5 tūkstošus eiro mēnesī, bet Strakšas saņēmis 286 330 eiro, proti, 23 860 eiro mēnesī. Tas nozīmē, ka bezdarbnieka pabalsts abiem kungiem nākamgad varētu būt no 7 līdz 15 tūkstošiem eiro mēnesī. Protams, es neesmu pret to, lai labākie darbinieki Bērziņš un Strakšas saņemtu tādu pabalstu. Es ceru, ka ar viņiem Latvijā sāksies jaunais laikmets un drīzumā mēs visi saņemsim no 7 līdz 15 tūkstošiem eiro mēnesī pabalstu, ja būsim atvaļināti bezdarbnieki. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Kopumā Latvijā šā gada astoņos mēnešos nodarbinātības speciālajā budžetā ir ienākuši 108,5 miljoni eiro. Tā ir milzīga summa. No tiem obligātās iemaksas valsts sociālajai apdrošināšanai bezdarba gadījumam - 105,1 miljons eiro. Tāda iespaidīga nauda, bet niecīgiem cilvēkiem nav cienīgi pabalsti.

Tāpēc, dārgie deputāti, es ceru, ka dažiem no jums drīz būs iespēja iepazīties ar cilvēkiem, kas strādā, kuri pelna savu maizi Jēzusbaznīcas ielā - Valsts nodarbinātības dienestā, un viņi būs pretimnākoši pret jums.

Lūdzu atbalstīt deputātes Švecovas priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikusies deputāte Regīna Ločmele-Luņova. Vai jums pietiks ar trīs minūtēm? *(Starpsauciens: "Regīna, tev nepietiks!")* Tātad debates pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Inese Ikstena, Andrejs Klementjevs, Ivans Klementjevs, Armands Krauze, Andris Skride... ir, Jānis Urbanovičs.

Paldies. *(Dep. A. Klementjevs: "Es, Klementjevs, esmu uz vietas!")*

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 21.15.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Atsākam Saeimas sēdi.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"".

Turpinām debates.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Nu, vēl labvakar, kolēģi! Drīz jau teiksim, nezinu, kā... kā to labāk pateikt, - ar labu nakti... Nu, labi.

Mana kolēģe iesniedza šo priekšlikumu sakarā ar to, ka daudzi mūsu vēlētāji uzdod jautājumus, uz kuriem nav atbilžu. Atbilžu nav nedz likumprojekta anotācijā, nedz arī tika saņemti paskaidrojumi Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē. Un šie neatbildētie jautājumi ir ļoti konkrēti.

Vēlētāji vēlas zināt - kādu summu valsts ik gadu savāc kā bezdarba apdrošināšanas ieņēmumus kopējos ieņēmumos par obligāto sociālo apdrošināšanu? Kādu daļu no šīs summas valsts reāli pa gadiem tērē, izmaksājot pabalstus par bezdarbu? Kāda daļa no sociāli apdrošinātām personām ir tādas, kas kādreiz dzīvē ir saņēmušas bezdarbnieka pabalstu, un kāda daļa šo personu ir saņēmušas to vairāk nekā trīs reizes pa visu darba stāža laiku? Cik liela daļa ir to personu, kuras ir bijušas biržā uzskaitē sakarā ar bezdarbu, bet nav atradušas darbu un tikušas noņemtas no uzskaites, nesaņemot pašlaik nekādu pabalstu sakarā ar bezdarbu?

Cik liels ir šo cilvēku skaits, un kas uzskaita šos ilgstoši nestrādājošos cilvēkus Latvijā? Cik liela ir to personu daļa, kuriem agrāk bija tiesības uz pabalstu sakarā ar bezdarbu, bet kuri nevar pašlaik to saņemt sakarā ar pabalstu izmaksas izmaiņām? Jo bija tādas izmaiņas, ka pabalstu tu vari saņemt tikai tad, ja tavs darba stāžs pēdējā darbavietā ir 12 mēneši, pirms... divus mēnešus pirms tu stājies biržā.

Jo ir tādi gadījumi, kad cilvēks, piemēram, ir nostrādājis tikai pusgadu un pēkšņi zaudē darbu - viņu atbrīvo no darba. Un šiem cilvēkiem nav tiesību vērsties Nodarbinātības valsts aģentūrā, reģistrēties kā bezdarbniekam un saņemt šo pabalstu, neskatoties uz to, ka sešus mēnešus par viņu šīs iemaksas tika veiktas.

Kāda ietekme uz sociālo budžetu ir bijusi... sakarā ar "Liepājas metalurga" un "ABLV Bank" likvidāciju? Kādas summas pabalstu veidā sakarā ar bezdarbu tika izmaksātas šo uzņēmumu darbiniekiem? Kādā veidā Labklājības ministrija un Nodarbinātības valsts aģentūra pretdarbojas masu atbrīvošanas no darba riskam? Kādas programmas ir izstrādātas, lai novērstu tādus riskus un piedāvātu darbu cilvēkiem, kuri ir zaudējuši to sakarā ar valsts varas administratīvo orgānu lēmumu, piemēram, tādu kā "ABLV Bank" licences anulēšana?

Vēl. Vai tas ir godīgi, ka labklājības ministre izplata presē informāciju par to, kā cilvēki sēž uz kakla valstij un saņem šo pabalstu... kā to labāk teikt?... ne par kādiem nopelniem, jo ļoti vienkāršas, primitīvas matemātiskas darbības rezultātā varētu aprēķināt, ka valstij šīs sociālās apdrošināšanas iemaksas nes reālu labumu, bet datu par...

Lūdzu, varētu apvienot laiku? Ja? Varētu...?

Sēdes vadītāja. Mums ir procedurāli jautājumi arī, kas būtu jāizlemj.

R. Ločmele-Luņova. Tad es varu turpināt...?

Sēdes vadītāja. Mums būtu procedurāli jautājumi, kas šobrīd būtu jāizlemj. Es būtu pateicīga, ja mēs tagad varētu...

R. Ločmele-Luņova. Ā, labi.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Godātie kolēģi! Deputāti Stepaņenko, Kučinskis, Liepiņa, Bergmanis un Dūklavs lūdz izsludināt pārtraukumu līdz 14. novembra pulksten 9.00.

"Par" pieteicies runāt deputāts Ivars Zariņš. "Par" runāsiet, ja? *(Starpsaucieni.)*

I. Zariņš (SASKAŅA).

Kolēģi! Ir jau pusdesmit vakarā. Sēde sākās pulksten 9.00 no rīta. Tas nozīmē, ka mēs strādājam jau vairāk nekā 12 stundas. *(Starpsauciens: "Ej mājās!")*

Ir loģiski... būtu tikai loģiski, ja jūs pieietu atbildīgi savam darbam... *(Starpsaucieni.)* Tad man ir jautājums: vai valstī rītdien ir sagaidāms apvērsums, karš, kāda katastrofa? Kāpēc mēs vēl joprojām esam šeit? Kāpēc pretēji jebkādai loģikai, pretēji tam, ko jūs esat zvērējuši, mēģināt šeit veidot kaut ko līdzīgu likumdošanas procesam? Jo, ja rītdien nav kara, nav valsts apvērsuma vai dabas katastrofas, tad tas nozīmē, ka patiesībā tas, ar ko jūs pašlaik nodarbojaties, - jūs pārkāpjat savu deputāta zvērestu. Jo, ja jūs, stājoties šeit amatā, esat apsolījuši Latvijas tautai pildīt savus pienākumus godprātīgi un pēc labākās apziņas, diez vai jūsu "labākā apziņa" sāk strādāt tikai pēc 12 stundu darba. Drīzāk ir tieši pretēji. Tad ir jautājums - ar ko jūs tagad šeit nodarbojaties? Kāpēc jūs uzstājīgi vēlaties turpināt šo procesu? *(Starpsauciens.)* Jo pēc būtības tas, kas tagad notiek, - te tagad notiek ņirgšanās par Latvijas valsti, par Satversmi, par jūsu pienākumiem, jo cilvēkam nav iespējams kvalitatīvi pildīt savus pienākumus vairāk nekā 12 stundas bez apstājas.

Ja jūs gribat atbildīgi pieiet saviem pienākumiem, pildīt to, ko jūs esat zvērējuši Latvijas tautai, tad normāli būtu tā, ka mēs tagad, pašlaik, taisām pārtraukumu.

Kā jau es teicu, vienīgais iemesls, kāpēc to nedarīt, būtu tad, ja mums rītdien pēkšņi būtu karš vai kāda katastrofa. Tad tiešām steidzami tas viss ir jāizlemj. Ja tas tā nav, tad patiesībā tas, ar ko jūs pašlaik nodarbojaties, - jūs vēlaties vienkārši piesegt tās lietas, no kurām jums pašiem ir kauns. Piesegt savus prettiesiskos lēmumus jau tagad, rīkojoties prettiesiski, jo pēc būtības jūs arī pārkāpjat tagad Satversmi. *(Starpsaucieni.)* Jo Satversmē ir skaidri pateikts deputātu pienākums, kas jums ir jāpilda. Pašlaik jūs ne paši to pildāt, ne arī... un spiežat arī pārējos jūsu kolēģus - kolēģus! - rīkoties pretēji tam, kā viņi ir zvērējuši. Tas ir ļoti nopietni. Es ceru, ka to pašlaik piefiksē arī Latvijas sabiedrība un rītdien sabiedrībā būs debates par to, ar kādu mērķi pašlaik strādā Saeima. Vai tik tiešām Saeima strādā pašlaik valsts un sabiedrības interesēs vai šaura politiskā karteļa interesēs, lai izdzītu cauri viņu intereses, vienalga, par kādu cenu, ignorējot pat Satversmi un ignorējot savu Latvijas tautai doto zvērestu.

Kolēģi, aizdomājieties, priekš kam tas ir vajadzīgs! Neesat pārliecināti par savu lēmumu? Baidāties, ka pa nakti kaut kas var mainīties? Tad atnāciet un pasakiet, kas mainīsies! Kāpēc šos lēmumus mēs nevaram pieņemt normāli rītdien, normālā darba kārtībā? Kāpēc ir vajadzīgs to turpināt nakts melnumā? Kas ir tas, ko jūs vēlaties noslēpt? Ko jūs vēlaties panākt? *(Starpsauciens.)*

Ja jūs turpināsiet šo farsu, mēs to novedīsim līdz maksimālam - tā, lai sabiedrībai tiešām būtu saprotams, ka Saeimas darbu jūs esat pārvērtuši par farsu. Mēs palīdzēsim jums to izdarīt, lai visai sabiedrībai nebūtu ilūziju par to, kas šeit pašlaik notiek, jo tik tiešām tas ir farss. *(Dep. A. Muižniece: "Farss ir tas, ka Gobzems nāk un pļāpā!")* Un šis nav mūsu vienīgais priekšlikums. Mēs panāksim to, ka jūs nepagūsiet nakts melnumā pieņemt savus melnos darbiņus un noslēpt tos no sabiedrības, lai kā jūs censtos.

Tāpēc, kolēģi, labāk ir pieņemt saprātīgu lēmumu un atbalstīt šo priekšlikumu - izsludināt pārtraukumu šai sēdei un atgriezties rītdien no rīta. *(Starpsauciens: "Bet rītdien būs tas pats!")*

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteikusies runāt deputāte Juta Strīķe.

J. Strīķe (JK).

Jūs par darba beigšanu jau sākāt runāt pulksten septiņos. Kad cilvēkiem ir jāizdara svarīgs darbs (un budžeta pieņemšana ir svarīgs darbs), tad cilvēki strādā ilgāk, nekā noklausoties raidījumu "Miedziņš nāk" vai... jūsu gadījumā tas laikam saucas "Ar labu nakti, mazuļi!".

Tāpēc turpinām strādāt. *(Frakcijas JK aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par pārtraukuma izsludināšanu līdz 14. novembra pulksten 9.00! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 55, atturas - nav. Tātad ir pieņemts lēmums turpināt Saeimas sēdi.

Deputāti Kučinskis, Liepiņa, Stepaņenko, Bergmanis un Dūklavs lūdz izsludināt pārtraukumu no pulksten 21.30 līdz 14. novembra pulksten 9.00.

Gobzema kungs, runāsiet...

“Par” pieteicies runāt deputāts Aldis Gobzems. *(Starpsaucieni.)*

Ir iespējams runāt “par” vai “pret”. Šobrīd es tablo redzu, ka “pret” acīmredzot... “Par”? *(Starpsauciens.)*

“Pret” runās deputāts Raivis Dzintars. (*Starpsauciens: “Un “par” Kučinskis!”)*

R. Dzintars (NA).

Kolēģi! Liela daļa no šodienas debatēm vairs nav pragmatiskas un nav vērstas uz to, lai diskutētu par budžetu pēc būtības, bet uz to, lai paralizētu Saeimas darbu. Tas ir acīm redzami. Ja ar to šobrīd opozīcija nenodarbotos, tad mēs varētu laicīgi beigt sēdi, rītdien atsākt sēdi un strādāt normālā režīmā. Tā kā tas nenotiek, tā kā notiek tas cirks, ko mēs pašlaik redzam *(Starpsauciens.)*, tad mēs esam spiesti strādāt ilgāk. Līdz ar to es aicinu neatbalstīt un strādāt ilgāk.

Paldies. *(Starpsauciens: “Līdz cikiem?”)*

M. Bondars (AP!).

Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Man ir liels lūgums neļaunoties uz daļu no mūsu kolēģiem, jo vakar sākās pilnmēness. *(Smiekli.)* Un tā problēma... tā problēma, ar kuru mums būs jāstrādā, ir tā, ka rīt arī būs pilnmēness. *(Starpsauciens.)* Un, ziniet, ir tā. Protams, ir skaidrs, ka šodien, 13. novembrī, budžetu mēs pieņemt nevaram. Un es esmu par kaut kādu pārtraukumu. Bet kaut kādu pārtraukumu tajā brīdī, kad mēs būsim izdarījuši darbu. Jo nav normāla situācija, ka vienā dienā no pulksten 9.00 rītā mēs esam izskatījuši tikai 35 priekšlikumus, vai ne? Un man ir jāpiekrīt kolēģim Dzintaram, kurš saka, ka šeit acīmredzot pilnmēness ir tik negatīvi ietekmējis dažu cilvēku psihi, ka viņi kāpj šajā tribīnē nevis lai strādātu *(Starpsauciens: “Bondara kungs, jūs šobrīd esat tribīnē!” Smiekli. Aplausi.)*... nevis lai strādātu, bet lai gaudotu pretim mēnesim.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, mums ir jābalso. Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu izsludināts pārtraukums no pulksten 21.30 līdz 14. novembra pulksten 9.00. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 56, atturas - nav. Tātad turpinām Saeimas sēdi.

Deputāti Stepaņenko, Kučinskis, Liepiņa, Bergmanis un Dūklavs lūdz izsludināt pārtraukumu no 21.40 līdz 14. novembra pulksten 9.00. *(Starpsauciens: “Kurš tur lieki tērē resursus?”)*

“Pret” pieteicies runāt deputāts Raivis Dzintars.

R. Dzintars (NA).

Kolēģi, es aicinu turpināt darbu un balsot “pret”!

Sēdes vadītāja. “Par” pieteicies runāt deputāts Māris Kučinskis.

M. Kučinskis (ZZS).

Cienījamā priekšsēdētāja! Deputāti! Premjera kungs! Ministri! Es runāju pirmo reizi. Bet es varu pateikt arī vienu noslēpumu jums. Ja jūs domājat, ka viņi piekusīs, tad atbilde ir - nē. Ja jūs domājat nokausēt. *(Opozīcijas aplausi.)*

Bet, Bondara kungs, tad jau šis arī ir pilnmēness budžets, un tas ir slikti.

Bet es gribu atgādināt, īpaši Mūrnieces kundzei, 2016. gadu. Un es esmu bijis budžetos... no 2003. gada. Un kādreiz tā bija norma. Pārsvarā tās bija kaut kādas kvotas, ko aizstāvēja, vēl kaut kas... un runāšana bija cauru nakti. Un nekas labs tas nekad nav bijis. 2016. gadā, kad bija mūsu valdībai pirmā šāda nakts, jo tāda bija tradīcija, - nu nekā laba tur nebija. Toreiz, cienījamā koalīcija, nebija Stepaņenko, Gobzema... Stepaņenko bija, jā, bet nebija tie runātāji. Toties bija milzīgs opozicionārs Bondars, kurš runāja par katru priekšlikumu. *(Aplausi.)* Bija tāds pilsonis Viļums, kurš norunāja par visiem kaut kādiem 600 priekšlikumiem. Mums kā koalīcijai... *(Starpsauciens.)* Piedodiet, Kaimiņa kungs, kurš nākamajā rītā televīzijā pateica to, ko Gobzems šodien atkārtoja, - tie nakts melnuma darbi bija bijuši, un kas tik viss nebija noticis. Kalnozols bija mums koalīcijas deputāts, kurš... viņš tā kā bija "atpūties" un uzfotografēts. *(Starpsaucieni.)* Ar to es tikai gribētu teikt...

Tur es esmu parakstījis vēl kādus 20 pārtraukumus. Nu... sapulcējamies, frakciju vadītāji, premjer, norunājam. Tā problēma jau ir bijusi, un kāpēc tās debates tik milzīgi ir aizgājušas? Tikai viena iemesla pēc. Jūs drusciņ par brutālu pārrullējāt pāri visiem. Nu, ir jārunā mazliet pirms... Bet *(Starpsauciens.)* varat turpināt, es vēlreiz tikai atkārtoju. Gan jau tā spēka... gan jau tā spēka pietiks, bet mēs... neviens - neviens! - neiegūs neko no šiem nakts darbiem, ja kāds domā, ka kaut ko izdarīs. Un Mūrnieces kundze... un es nerunāju melnu vai baltu. Es par to... Tas nav mans temats... Bet, Mūrnieces kundze un arī VIENOTĪBA, kāda mums bija saruna pēc tā 2016. gada... nākamajā rītā? Nekad, nekad vairs tā nedarīsim! Nekad nedarīsim! Var budžetu normāli debatēt, var budžetu skatīt tā, kā tam jābūt. Parlaments ir parlaments. *(Starpsaucieni.)*

Es aicinu... es aicinu normāli šobrīd sanākt kopā visiem, atrast kompromisu, vienoties par to, kā budžets tiks pieņemts. Jo to, ka to pieņems... nu, neesam naivi. Jums pietiekoši balsis ir bijušas. Tā ka aicinu tomēr vienoties cilvēciski un doties mājās. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu izsludināts pārtraukums no pulksten 21.40 līdz 14. novembra pulksten 9.00! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 57, atturas - nav. Tātad sēde tiek turpināta.

Deputāti Pavļuts, Strīķe, Kaimiņš, Dzintars un Latkovskis lūdz turpināt Saeimas sēdi bez pārtraukuma līdz pulksten 23.00 un tad izsludināt pārtraukumu līdz 23.15.

"Par" pieteicies runāt deputāts Daniels Pavļuts.

D. Pavļuts (AP!).

Labdien, kolēģi! Man jāatzīst, ka es šodien ar zināmu sarūgtinājumu vēroju daļu no tām norisēm, kas te notiek. Vēroju, kā pieredzējuši politiķi, manuprāt, piedalās visā tajā un padara šo budžeta sēdi par farsu. Man likās, ka šī sēde ir par budžeta pieņemšanu, nevis par to, lai pierādītu, ka kāds nenogurs vai kurš kuram ko parādīs.

Kolēģi! Mēs šajās vairāk nekā 12 stundās esam izskatījuši mazāk nekā desmito daļu no budžeta priekšlikumiem. *(Starpsauciens: "Slikts budžets!")*

Aicinu vēl kādu brīdi produktīvi strādāt - līdz pulksten 23.00 - un izskatīt iespējami daudz priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteicies runāt deputāts Aldis Gobzems.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es vēlētos uzrunāt Saeimas deputātus vīriešus. Es vēlētos uzrunāt Saeimas deputātus no Nacionālās apvienības, kas aizstāv demogrāfiju, un ieklausieties ļoti nopietni. Mums Saeimas zālē - mums Saeimas zālē! - atrodas grūtniece. Grūtniece atrodas Saeimas zālē! Es aicinu vīriešus, kas ir šajā zālē, padomāt, vai ar šo pozīcijas/opozīcijas spēli jūs gribat ietekmēt grūtnieces veselību negatīvi. *(Starpsaucieni.)* Es aicinu saņemties tik daudz vīrišķības un neriskēt ar šīs grūtnieces veselību, un parādīt, ka jums vismaz tik daudz cieņas ir pret sievieti, kas nēsā bērniņu zem sirds. Uztaisām pārtraukumu līdz rītdienas rītam un ļaujam mūsu Saeimas grūtniecei atpūsties!

Es aicinu Raivi Dzintaru, tu esi lielākais demogrāfijas aizstāvis. Es aicinu tevi saņemt vīrišķīgu drosmi un iestāties par to, ka grūtniecei ir nepieciešams atpūsties. Nekas nenotiks, ja mēs budžetu turpināsim skatīt rītdien.

Es aicinu, Iesalnieka kungs, kā lielu demogrāfijas aizstāvi... Latvietis būs tas, kas dzimis Latvijas pilsonis.

Es aicinu visus, kas šeit runā, arī Kariņa kungu un visus pārējos! Pārlieciniet savus kolēģus! Jūs sakāt, ka jūs par Ziemeļvalstīm... ka jūs gribat, lai te cilvēki dzimst. Nenodarīsim kaitējumu vismaz tik daudz!

Es aicinu Saeimas vīriešus parādīt, ka viņi ir vīrieši un ka viņiem augstāk par pozīcijas un opozīcijas spēlēm ir cieņa pret grūtnieci.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai Saeimas sēde tiktu turpināta līdz pulksten 23.00 un tad izsludināts pārtraukums līdz 23.15! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 54, pret - 31, atturas - nav. Kolēģi, līdz ar to jautājums ir izlemts - sēde tiek turpināta līdz 23.00 un tad izsludināts pārtraukums līdz 23.15.

Godātie kolēģi! Desmit deputāti: Juta Strīķe, Aldis Adamovičs, Anita Muižniece, Ēriks Pucens, Raivis Dzintars un citi lūdz saīsināt runas laiku *(Starpsaucieni: "Ooo!")*, debatējot par priekšlikumu likumprojektiem *(Starpsaucieni. Aplausi.)* līdz trīs minūtēm, saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 65. panta pirmās daļas 1. punktu un panta trešo daļu. *(Starpsaucieni.)* Vai deputātiem ir iebildumi? *(Starpsaucieni: "Nav!"; "Par procedūru!"; dep. A. Gobzems: "Vispirms par procedūru!")*

"Pret" vēlas runāt deputāti... *(Starpsaucieni: "Par procedūru!")*

Jūs runāsiet "pret"? "Pret" pieteikusies runāt deputāte Regīna Ločmele-Luņova. *(Starpsaucieni.)*

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Es vēršos pie bijušajiem Rīgas domes deputātiem no JK. Tas jums neko neatgādina, kad jūs, Feldmana kungs *(Dep. K. Feldmana starpsaucieni.)*, lasījāt - lasījāt! - paga... lasījāt Satversmi un kad jums visi palīgi... katram rakstījāt neskaitāmus jautājumus, kurus uzdot valdošai koalīcijai. *(JK frakcijas deputātu starpsaucieni.)* Jūs ļoti labi zināt šo metodi. Mēs izmantosim to pašu un iesniegsim sūdzību... tikai nezin kam, laikam vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram vai kam, vai Dievam tagad ir jāuzdod... *(Starpsaucieni.)*

Jo jūs toreiz uzrakstījāt, ka ir apdraudēta demokrātija *(Starpsaucieni.)*, ka deputātiem nedod iespēju izteikties. Kāpēc...? Ka nedrīkst nekādā gadījumā saīsināt deputāta uzstāšanās laiku un tā tālāk, ja?

Vēlreiz. Tas, ko jūs darāt pašlaik, tas ir mēģinājums, kurš *(Dep. L. Ozola: "Mēs saskaņā ar Kārtības rulli!")*... mēģinājums samazināt demokrātijas sasniegumus Latvijā. Jūs neļaujat cilvēkiem, kuri ir likumīgi ievēlēti no Latvijas pilsoņu puses, izteikties sakarā ar valsts svarīgāko dokumentu - budžetu. *(Starpsaucieni: "Jūs to pašu darījāt!")* Jūs neļaujat mums normāli strādāt. Strīķes kundze, par to, kā jūs komandējat gan Tieslietu ministriju, gan KNAB, gan Bondara kungu, kad jūs... kad mēs komisijā runājām par finansēšanas likumu, tas ir atsevišķs stāsts, ja. Es par to vēl pastāstīšu, kad pienāks laiks. Žēl, ka nebija neviena žurnālista.

Bet es esmu kategoriski pret to, jo saīsināt deputātu uzstāšanās laiku debatēs ir demokrātijas apdraudējums Latvijā. Es ceru, ka "Attīstībai/Par!", kuri ir demokrātisko sasniegumu Latvijas sargsuņi, arī nobalsos "pret" šo likumu... "pret" šo priekšlikumu, kas ierobežo likumiski ievēlēto deputātu no opozīcijas iespēju izteikties.

Ja jūs tagad nobalsosiet "par", es neticēšu vairs nevienam jūsu vārdam un argumentam, kad jūs *(Dep. J. Strīķe: "Par ko jūs tagad runājat?")* aizstāvēsiet NVO vai kaut ko citu.

Sēdes vadītāja. Tātad "pret" ir runājusi deputāte. *(Starpsauciens: "Par procedūru!")*

Mēs šobrīd... Man ir jautājums deputātiem, kas ir pieteikušies. Stepaņenko kundze, par ko jūs vēlaties runāt? *(Starpsauciens: "Par procedūru!")* Es gaidu Stepaņenko kundzes atbildi. *(Dep. J. Stepaņenko: "Par procedūru.")* Par procedūru. Vai jūs runāsiet "par" priekšlikumu vai par procedūru? *(Starpsaucieni.)* Šim priekšlikumam par debašu laika saīsināšanu? *(Starpsaucieni: "Jā!")* Mums ir jāpabeidz "par" un "pret".

Tātad, lūdzu, fiksējiet, ka deputāte Jūlija Stepaņenko vēlas runāt par procedūru.

Deputāts Artuss Kaimiņš runās "par".

"Par" pieteicies runāt deputāts Artuss Kaimiņš.

A. Kaimiņš (KPV LV).

2016. gada 23. novembris. Pilnmēness. Kučinska valdība. 20... Cik bija... 3? Astoņi miljoni, kas bija kvotās. Mēs te tiešām strādājām 20 stundas.

Un, cienījamā opozīcija, jums kaut kādā veidā mazliet ir jānotic, bet... neviens netaisās te strādāt visu nakti. Tas, par ko ir runa, - ka mēs šobrīd esam 10. punktā no 28. *(Starpsauciens.)* Mēs neesam 10 procentus izskatījuši no tā visa. Jūs varat pakliegt. Mēs šobrīd *(Starpsauciens.)*... mēs šobrīd... runājam vairāk nekā pusi dienas par procedūru. Vienam cilvēkam vajag

(Dep. A. Gobzems: "Kaimiņ, tev sponsori liek?") runāt visu laiku par ēdnīcu, par grūtniecēm, par mašīnām, par piemiņas brīžiem, piemiņas klusuma brīžiem, it kā mēs būtu kapos. *(Dep. A. Gobzems: "Kaimiņ, tev Meroni liek tā uzvesties?")*

Šī ir ļoti slikta mākslinieciska izrāde, cienījamais Aldi Gobzem! Jums vajadzētu *(Starpsauciens.)* mazliet, mazliet nomierināties. *(Dep. A. Gobzems: "Tev X5 džips jāatstrādā?")* Mums šajā gadījumā... Es... *(Starpsaucieni.)* Parunājiet, es paklausīšos, es tāpat visu dienu klausos, ko jūs runājat. *(Dep. A. Gobzems: "Vai tas, ka tu vēl neesi izdots?")*

Nu, redziet. Es ceru, ka jūs saprotat, ka pulksten vienpadsmitos mēs esam... Nu, es nevaru... Jūs esat tiešām garīgi slims, Gobzema kungs? *(Smiekli. Aplausi.)* Nē, nu piedodiet... *(Dep. D. Šmits: "Ar zāli sarunāties nevar!")* Es zinu, jums, Šmita kungs, ir taisnība. *(Starpsauciens.)*

Jā... Līdz ar to, cienījamie kolēģi, es jums mēģinu... es mēģinu... pie SASKAŅAS, *okay*? Tā, līdz pulksten vienpadsmitiem strādājam. Ejam uz priekšu, bet ne par procedūru, bet runājam... Tāpēc arī samazina to... Mēs ejam visu laiku pa apli! Visu laiku ejam pa apli! Paši esat klāt... *(Starpsauciens.)* Ja mēs turpināsim tā, kā mēs to šobrīd darām, mēs 27 stundas bez pārtraukumiem iesim šiem priekšlikumiem cauri. Tas ir tas mērķis? Jā, iespējams... *(Starpsauciens.)* Bet runājam par lietu, nevis par procedūru! Es esmu pēdējais, kurš atbalsta strādāšanu pa naktīm. *(Starpsauciens.)* 666 priekšlikumi.

Gobzema kungs, lūdzu, apēdiet cukuriņu! *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* Miers! *(Dep. A. Gobzems: "Meroni nav...?")*

Psihoneiroloģiskā klīnika, es ļoti atvainojos, bet varbūt kāds pacients šeit ir izbēdzis, iespējams.

Kolēģi! Tāpēc arī es atbalstu šo te... *(Starpsauciens.)* Paga, es taču biju nesen vēl citas partijas... Tagad jau - šīs... Labi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Deputāt Kaimiņ, es esmu spiesta jums izteikt aizrādījumu *(Dep. A. Kaimiņš: "Jā, es pieņemu!")* par atsaukšanos uz kolēģu veselības stāvokli. *(Starpsauciens.)*

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Jūlijai Stepaņenko. Par procedūru.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šī runas laika samazināšana nedrīkst tikt attiecināta uz visiem priekšlikumiem, bet gan tikai uz vienu, par kuru šobrīd ir runa. Tā nosaka Kārtības rullis. Kārtības rullis nevar saīsināt visu tālāk esošo priekšlikumu debašu laiku. *(Starpsauciens: "Var!"; dep. A. Gobzems: "Nevar!")*

Es aicinu jūs ievērot Kārtības rulli un cienīt kolēģus, kuri arī ir lasījuši šo dokumentu.

Sēdes vadītāja. Man jāteic, ka Meisteres kundze saka, ka Stepaņenko kundzei šobrīd nav taisnība. Tātad mēs varam lemt par runas laika saīsināšanu attiecībā uz turpmākajiem priekšlikumiem. *(Dep. A. Gobzems: "Kurā punktā ir rakstīts, ka par visiem uzreiz var? Pirmā reize!")* Arī par tiem, par kuriem jau šobrīd ir pieteikušies debatēt. Šis ir jautājums, kas ir izlemjams balsojot. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Tātad balsojam. *(Starpsauciens: "Par procedūru!")*

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze! Mēs, opozīcija, iesniedzām vismaz 20 vai 25 iesniegumus vienlaicīgi. Jūs, pozīcija, pārkāpāt rindas kārtību un neizskatījāt šos iesniegumus. Procedūra neļauj pozīcijas deputātus... ārpus rindas kārtības izskatīt pozīcijas iesniegumus, kamēr nav izskatīti visi rindas kārtībā iesniegtie jautājumi. Un to paredz Kārtības rullis. Kāpēc jūs pārkāpāt un pārkāpjat Kārtības rulli šobrīd?

Sēdes vadītāja. Jāteic, Gobzema kungs, jūs esat maldināts. Un aicinu nemaldināt arī deputātus šeit, Sēžu zālē. Visi dokumenti, kas tiek iesniegti, priekšlikumi, kas tiek iesniegti, ir izskatīti iesniegšanas kārtībā.

Tātad balsojam.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu saīsināts runas laiks, debatējot par priekšlikumiem likumprojektiem līdz trīs minūtēm saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 65. panta pirmās daļas 1. punktu un panta trešo daļu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 32, atturas - nav. Līdz ar to runas laiks tiek samazināts līdz trīs minūtēm, atkārtoti debatējot, - līdz vienai. *(Starpsauciens: "Par procedūru!")*

Mēs jau tikām galā ar procedūras jautājumiem. Mēs pie tā vairs neatgriezīsimies. *(Dep. I. Zariņa starpsauciens.)* Par procedūru. Kurš vēlas runāt par procedūru? Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Ivaram Zariņam. Mikrofonu deputātam Zariņam!

I. Zariņš (SASKAŅA).

Man ir jautājums par procedūru. Par iesniegtajiem priekšlikumiem. Pēc procedūras visi iesniegtie priekšlikumi jāskata iesniegšanas kārtībā. Nav tā, ka vispirms izskatīs pozīcijas deputātu, pēc tam - opozīcijas deputātu. Šeit es vēlos no sekretariāta skaidrojumu - kā tika iesniegti šie priekšlikumi? Jo, ja mēs sākām izskatīt priekšlikumus par pārtraukumu, šie visi priekšlikumi par pārtraukumu tika iesniegti kā viena pakete. Visi tika iesniegti. Vai nu tie tika iesniegti pirms, vai pēc pozīcijas priekšlikumiem. Ja mēs sākam izskatīt šos priekšlikumus, tas nozīmē, ka tie bija iesniegti pirms.

Es vēlos saņemt no sekretariāta skaidrojumu, kādā kārtībā tika iesniegti šie priekšlikumi. Vai šie priekšlikumi tika izskatīti atbilstoši procedūrai?

Sēdes vadītāja. Jā. Es jau atbildēju un vienreiz skaidroju, ka visi priekšlikumi ir izskatīti atbilstoši procedūrai. Jūs par to varat pārliecināties pēc tam lietvedībā. Visi dokumenti ir izskatīti atbilstoši iesniegšanas laikam un atbilstoši procedūrai.

Līdz ar to turpinām Saeimas sēdi. Atgriežamies pie debatēm.

Tātad otro reizi vēlējās runāt... Nē.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai. *(Dep. I. Zariņš no zāles: "Es atvainojos, sekretariāts apliecināja, ka jūs esat pārkāpuši kārtību. Šie tika iesniegti pirms." Aplausi. Starpsauciens: "Jā!")*

Nē. Nekas tāds netika teikts.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai. Trīs minūtes. *(Starpsauciens: "Kremlis melo!")*

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labi, kolēģi, atgriežamies pie darba! Pie likumprojekta "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"".

1. priekšlikums. Faktiski šis priekšlikums paredz atgriezties pie iepriekšējās kārtības, nesamazinot bezdarbnieka pabalsta laiku un nesamazinot arī bezdarbnieka pabalsta apmēru. Mēs arī no savas puses atbalstām šo priekšlikumu. Kādēļ? Šeit ir vairāki apsvērumi.

Viens. Mums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē notika diezgan nopietnas diskusijas par to, vai, nesamazinot valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas un vienlaikus samazinot pakalpojumu, ko iedzīvotājs par to saņem, netiek pārkāpti Satversmes noteikumi. Un, lai gan Labklājības ministrija uzskatīja, ka tas netiek darīts, es domāju, ka šeit ir būtiski riski. Jo Ministru kabineta noteikumi Nr. 786 no kopējās likmes - 35,09 procenti, kas šobrīd tiek maksāti kā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, ļoti precīzi nosaka, cik procentu nokļūst kādam apdrošināšanas veidam. Daļa ir veselības apdrošināšanai, daļa - vecāku apdrošināšanai, daļa - invaliditātei, valsts pensijai, un 1,84 procenti no sociālās apdrošināšanas tiek novirzīti bezdarba gadījumiem. Jā, var uzskatīt, ka tas ir kopējais apdrošināšanas princips. Bet, ja es pajautātu kā privātpersona, cik no manām sociālās apdrošināšanas iemaksām tiktu novirzīti bezdarba gadījumam, es tieši tā arī saņemtu atbildi, ka šāds apjoms no manām sociālās apdrošināšanas iemaksām man ir paredzēts bezdarba gadījumā. Līdz ar to es vēlreiz lūgtu apdomāt šo un tiešām saprast, ka šeit ir nopietni satversmības riski.

Otra lieta. Par jēgu. Mēs uzdevām labklājības ministrei arī jautājumu, kādi ir apsvērumi, kādēļ šis atbalsts tiek samazināts. Un tie argumenti ir diezgan interesanti. Ministre raksta, ka sagaidāms, ka grozījumi varētu motivēt bezdarbniekus intensīvāk meklēt darbu un ātrāk atgriezties darba tirgū. To droši vien var saprast, jā, jo atbalsts būs stipri mazāks. Bet otra daļa - rosināt darba devējus vairāk pievērsties vietējā darbaspēka piedāvājuma pilnvērtīgākai izmantošanai. Jūs man pasakiet, lūdzu, kā šī atbalsta samazināšana motivēs darba devējus izmantot vairāk vietējo darbaspēku! Ja jūs reizē ar šo priekšlikumu samazinātu valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas apjomu, tad par to varētu būt runa. Jo mazāks nodokļa un sociālo iemaksu slogs uzņēmējam, jo lielāka motivācija paņemt legālu darbinieku, vietējo darbaspēku, nevis meklēt kādus ārvalstu darbiniekus un nodarbināt tos nelegāli.

Un trešais. Runājot par farsu. Bondara kungs nesen bija vienā radio intervijā "Latvijas Radio" un nopietni argumentēja, kāpēc vajag steigšus pieņemt budžetu. Un viņa arguments bija, ka tas ir jādara tagad un ātri, jo situācija taču strauji mainās, pasliktinās ekonomika un mēs būsim spiesti samazināt ekonomiskās izaugsmes prognozes, un tad būs jāgriež budžets. Bondara kungs, jūs arī sevi pozicionējat kā cilvēku, kurš saprot no ekonomikas. Brīdī, kad mēs sagaidām tādu krīzi, kā jūs šeit piesaucat, neviens prātīgs politiķis bezdarbnieka pabalstus nesamazina. *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie klātesošie! Nu, pirmkārt, jau jāsāk ar to, ka šis likumprojekts par bezdarbniekiem ir galīgs brāķis no visām pusēm. Dzīve mainās. Un to, ko mēs darām šodien... mēs mēģinām uz tā lielā likuma likt kaut kādus ielāpus. Nu nekas tur nesanāks labs.

Otrkārt. Liekot šo ielāpu, mēs visai sabiedrībai dodam sliktu signālu par sociālajām garantijām. Es baidos, ka nu daudzi aizies uz to pašu "pelēko zonu" un mēs zaudēsim līdzekļus budžetā. Vai nebija tomēr labāk kardināli mainīt visu un vienreiz sakārtot šo likumu par bezdarbniekiem, nevis turpināt lāpīties? Tas neko labu nedos.

Paldies. *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Es vēlētos pievērst jūsu uzmanību Juridiskā biroja iesniegtajam atzinumam par šo likumprojektu; tas saiet kopā arī ar attiecīgo priekšlikumu. Juridiskais birojs ir ļoti skaidri norādījis, ka ir jāvērtē samērīgums šādas normas ieviešanai. No iesniegtās likumprojekta anotācijas izriet, ka šis samērīgums nevienā brīdī un nekur nav vērtēts. Tas notika komisijā.

Bet jautājums, kolēģi, šeit arī ir par tiem pašiem labas pārvaldības principiem. Un es vēršu uzmanību uz to, ka kļūdu un tiešām šo Satversmes... augsto risku iespējamību, kas šobrīd ir, jūs pieļāvāt dažus likumprojektus iepriekš, neatbalstot opozīcijas kolēģu priekšlikumus ar rosinājumu samazināt arī šīs iemaksas. Šobrīd veidojas situācija, ka iemaksas paliek tādas, kādas ir, bet izmaksājamais apjoms... pabalsts samazinās gan laika ziņā, gan arī apjomā. Un tas ir Satversmē garantēto cilvēka tiesību... Satversmes 109. pantā ietverto tiesību ierobežojums, pārkāpums.

Es neuzskatu, ka šis izvērtējums būtu veikts, jo man šeit ir arī atbildīgās ministres sniegtā atbilde, kur viņa pamato to. Viņa pamato šīs normas nepieciešamību šādi: "Darbaspēka pieejamība ir viena no aktuālākajām problēmām, uz kuru norāda Latvijas darba devēji pēdējos gados. Darbaspēka pieejamības problēma var kļūt par ekonomisko attīstības kavēkli, ja netiek piedāvāti risinājumi, tai skaitā arī attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu kā vienu no motivācijas instrumentiem ātrākai un pilnvērtīgākai iesaistei darba tirgū."

Kolēģi, jūs runājat pilnīgi par citu motivāciju, un tas caurstrāvojas pilnīgi visā Labklājības ministrijas argumentācijā. Tā ir cita veida argumentācija, kuru jums prasīja Juridiskais birojs.

Šajā gadījumā, manuprāt, šis likumprojekts tajā brīdī, kad jūs neatbalstījāt iepriekšējos priekšlikumus, tas pārkāpj Satversmi. Un es domāju, ka tas būs Saeimas opozīcijas nu jau pienākums vērtēt iespējamību vērsties Satversmes tiesā, lai šo normu atceltu.

Kolēģi, jūs samazināt atbalstu, nemainot iemaksātās summas. Tā ir tā lielākā aplamība, un, pats galvenais, šo samērīgumu jūs ielikāt vērtēt steidzamā likumprojektā. Steidzamā! Ja jau bija tāda doma, šo vajadzēja izvērtēt, kārtīgi izdiskutējot ar visiem sociālajiem partneriem.

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, runas laiks ir beidzies.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai otro reizi.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Vēlreiz pasvītrošu, ka šis valdības lēmums, kurš atspoguļojas attiecīgajā likumprojektā, ir absolūti noziedzīgs attiecībā pret bezdarba problēmas risināšanu Latvijā.

Tāpat kā Latvijas Ārstu biedrības vadītāja Ilze Aizsilniece šodien uzdeva jums visiem jautājumus... varbūt tie naivie jautājumi... Tas liecina par iedzīvotāju interesi par valsts finansēm,

par valsts budžetu, un tādu jautājumu ar katru dienu būs arvien vairāk. Un cilvēki arī uzdod jautājumu par to, vai tas ir normāli, ka valsts izmanto šīs sociālās apdrošināšanas iemaksas pret bezdarbu savās interesēs, nevis cilvēku labā?

Jūs zināt, Petravičas kundze, cik ilgi jāgaida cilvēkam kursi, lai saņemtu tās prasmes un to kvalifikāciju, kas ļautu viņam iegūt darbu? Vienu gadu.

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies.

R. Ločmele-Luņova. Es turpināšu pie cita priekšlikuma.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vitālijam Orlovam otro reizi.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Kāpēc mēs turpinām runāt un apspriest šo jautājumu? Tikai vienīga iemesla dēļ. Šis jautājums nebija izdebatēts komisijās.

Situācija bija līdzīga. Ierēdņi nevarēja atbildēt uz opozīcijas deputātu jautājumiem, pozīcijas deputāti klusēja, pēc tam bija... iestrādājas balsošanas mašīna, nobalsojam, un viss, aizejam!

Atbilžu uz jautājumiem mums nebija. Piemēram, kāpēc astoņus mēnešus? Ministrijas pārstāvji pateica to, ka statistikā... it kā pa četriem ar pusi mēnešiem vajadzētu atrast jaunu darbu. Tad varbūt vispār saīsināsim līdz četriem mēnešiem? Cilvēks sāks meklēt... aizejot no viena darba, uzreiz sāks meklēt otru darbu. Priekš kam tad astoņus mēnešus?

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šis likumprojekts... un priekšlikums, lai labotu šo kļūdu likumprojektā...

Šis likumprojekts ir tapis atkal liktenīgajā 13. septembrī, kuru mēs jau šodien pieminam ar lielām skumjām, un tas ir balstīts uz Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta deklarācijas 34. uzdevumu, kas nosaka: "Panāksim, ka visi Latvijas darbspējīgie iedzīvotāji ir motivēti strādāt."

Visticamāk, godātie kolēģi, tie, kuri labticīgi lasīja šo deklarāciju, nemaz nevarēja iedomāties, ka šī frāze nozīmēs vienkārši brutālu pabalsta apgriešanu bezdarbniekiem. Visticamāk, ja jūs izlasītu šo frāzi, nezinot, kas notiek tagad Saeimā, jūs nedomātu, ka tādā veidā tiks risināts šis jautājums.

Un tik tiešām, kā mēs redzam, nedz ar sabiedrību tas tika izdiskutēts, nedz kādi sociālie partneri tika paaicināti. Ministru kabinets 17. septembra sēdē uzdeva Labklājības ministrijai sagatavot šos grozījumus un iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā budžeta likumprojektu paketē, attiecīgi iesniedzot Finanšu ministrijā priekšlikumu par valsts speciālā budžeta apakšprogrammā... nodarbinātības speciālais budžets... par izdevumu sociālajiem pabalstiem samazināšanu 2020.-2022. gadam, ik gadu ietaupot 12 miljonus. 12 miljonus uz bezdarbnieku rēķina!

Godātie kolēģi! Es aicinu jūs atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Jā, paldies par otro iespēju.

Kolēģi! Es vēlreiz turpināšu par šo priekšlikumu, vēl vismaz divas reizes kāpšu runāt un turpināšu jums vērst uzmanību uz to, kādu kļūdu jūs pieļaujat. Kļūda tiek pieļauta ne jau tajā, ka jūs samazināt. Jūs nesamazināt iemaksas. Vērtējuši šo priekšlikumu esat tikai un vienīgi no ekonomiskajiem apsvērumiem, kā valsts budžetā ietaupīt kaut kādām... vienai vai otrai lietai.

Tas, uz ko jums ir vērsta uzmanība, - galvenokārt uz to, lai šis priekšlikums tiktu vērtēts no samērīguma principa - cik samērīgi ir šobrīd nākt ar šādām idejām. Vēl jo vairāk - nu nav jau nekādas krīzes. Kur tad ir tā krīze? Labklājības ministrijas argumentācija ir tikai un vienīgi par ekonomiskiem apsvērumiem. Tur nav vērtēts samērīgums šai normai, kolēģi. Tā ir jūsu lielākā kļūda, un tāpēc šis likumprojekts... likums, ļoti iespējams, tiks apstrīdēts Satversmes tiesā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Bezdarba līmenis Latvijā ir 6,9 procenti. Kaut gan tas ir samazinājies par 1,3 procentpunktiem, jebkurā gadījumā tas ir apmēram 66,9 tūkstoši cilvēku. Šie grozījumi skar vistiešākajā veidā šos 66,9 tūkstošus cilvēku (Latvijā bezdarba līmenis jebkurā gadījumā ir visaugstākais Eiropas Savienības valstu vidū.) No tiem 8,7 tūkstoši ir jaunieši, kas ir bezdarbnieki. Un saskaņā ar ekspertu viedokli apmēram 55 tūkstoši no bezdarbniekiem ir cilvēki, kas ilgstoši nespēj adaptēties sabiedrībā un atrast sevi. Respektīvi, tas ir cilvēku kopums, kas cieš no strukturālajām izmaiņām un kas nekādā gadījumā arī, visticamāk, nespēs ne adaptēties, ne arī atrast sevi darba tirgū.

Protams, bezdarba līmenis Latvijā samazinās, bet, visticamāk, tas samazinās nevis tāpēc, ka cilvēks integrējas un spēj sevi atrast darba tirgū, bet gan tāpēc, ka daļa cilvēku izmirst un daļa cilvēku aizbrauc ārpus Latvijas. Un dabīgā veidā tiek samazināts cilvēku skaits Latvijā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šī likumprojekta fiskālā ietekme ir 12,33 miljonu apmērā. Samazinot atbalstu bezdarbniekiem, tāda summa tiek ietaupīta.

Man ir priekšlikums. Lai izvairītos no satversmības riska, ka cilvēks maksā apdrošināšanas iemaksu, bet pēc būtības produkts kļūst sliktāks, novirziet šo procentu veselības apdrošināšanai (no 35,09 procentiem 1 procents šobrīd tiek novirzīts veselībai)! Izdariet to, un jūs būsiet priecīgi (es domāju, mediķi un nozare arī), ka beidzot ir sperts viens konkrēts solis veselības apdrošināšanas palielināšanai.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi. *(Dep. A. Gobzems: "Kā - otro? Pirmo! Es neesmu runājis par bezdarbniekiem. Es neesmu runājis. Es neesmu runājis! Es pirmo reizi par bezdarbniekiem. Es neesmu runājis par bezdarbniekiem. Par bezdarbniekiem... es neesmu kāpis tribīnē. Es neesmu kāpis... par bezdarbniekiem tribīnē. Es nerunāju par bezdarbniekiem. Es atteicos no runāšanas. Es neesmu runājis par bezdarbniekiem nevienu reizi. Es neesmu runājis.")*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mēs atņemsim arī bezdarbniekiem, mediķiem, sportistiem, skolotājiem, invalīdiem, invalīda asistentiem. Un arī bezdarbniekiem 12 miljonus atņemsim. Tad mēs arī vēl ierobežosim maksimāli opozīcijas tiesības par to izteikties.

Īstajā Ziemeļvalsts virzienā dodamies! Visīstākajā Ziemeļvalsts virzienā, Kariņa kungs! Kurā Ziemeļvalstī nerūpējas par tiem, kas ir bez darba? Kurā Ziemeļvalstī cenšas aizbāzt muti opozīcijai, ļaujot runāt ierobežotu laika posmu? Varbūt... nu ko tad trīs minūtes? Uzreiz uz 25 sekundēm, lai jums ātrāk iet uz priekšu! Varbūt vispār aizliedziet opozīcijai runāt! Ziemeļvalsts, Kariņa kungs, tā ir jūsu Ziemeļvalsts, jūsu sapnis par Ziemeļvalsti ir šāds! Jo jums acīmredzot partiju finansēšanai nepietiek naudas. Jāatņem Ziemeļ... Es lūdzu balsojumu par apvienošanu.

Sēdes vadītāja. Nē, jūs nevarat apvienot. Sistēma uzrāda, ka jūs esat jau runājis.

A. Gobzems. Bet es nebiju runājis.

Sēdes vadītāja. Bijāt, Gobzema kungs. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

I. Indriksone. 1. - deputātes Švecovas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātes Švecovas iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. "Svītrot likumprojekta 1. pantu." Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. *(Dep. A. Geidāns: "Viktor, tu jau runāji!")*

V. Valainis (ZZS).

Kā jau minēju, kolēģi, es par šo turpināšu jums atgādināt, lai jūs beidzot ieklausītos un saprastu to, ka šis likums, visticamāk, tiks apstrīdēts Satversmes tiesā, tāpēc ka jūs savā steigā esat pieļāvuši ļoti rupjas kļūdas attiecībā uz šo regulējumu.

Bet šobrīd es vēlētos runāt arī pēc būtības. Mums šobrīd Ministru prezidents ir minējis, ka valstī sāksies dažādas pārkārtošanas. Šīs pārkārtošanas, vismaz pēc viņa paša teiktā un pēc tā, kā to var noprast, beigu beigās beigsies ar ļoti daudzu cilvēku nonākšanu šajā kategorijā, kuriem šī palīdzība būs vajadzīga.

Manuprāt, arī, skatoties, kā "Latvijas dzelzceļam" nākamie attīstības plāni ir Publisko izdevumu un revīzijas komisijā, kad mēs uzklausījām... nu nav diez ko rožaini, īpaši attiecībā uz Latgali, kur tā jau šī situācija nav līdz galam laba.

Es domāju, ka šis likumprojekts pasliktinās ļoti daudzu cilvēku dzīvi... šis konkrētais priekšlikums. Un es domāju, ka šie sagaidāmie grozījumi, kā labklājības ministre ir mums...

sūtījusi, ka viņa motivēs bezdarbniekus intensīvāk meklēt darbu un arī darba devējus pilnvērtīgāk izstrādāt savu darbu piedāvājumu.

Beigu beigās jūs varat nonākt arī pie gluži pretēja efekta. Nav jau tik vienkārši to darbu dabūt, jo sevišķi vietās, kur tie apstākļi tā jau nav diez ko labi. Un šajā gadījumā es esmu pilnīgi pārliecināts, ka ļoti liela daļa no šiem cilvēkiem, uz kuriem šis regulējums attieksies, visticamāk, beigu beigās vienkārši pametīs Latviju un tā būs tā grozījumu lielā jēga... efektivitāte... Viņi dabūs šo labo darbu, un valsts no šīm te garantijām atsakās. Manuprāt, tas nav pareizi.

Vēlreiz vēršu jūsu uzmanību uz to, ka šis likumprojekts attieksies uz vairākiem tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju un jūs gluži vienkārši, nemainot kārtību attiecībā uz sociālajām iemaksām, maināt pakalpojumu, ko viņi pret šīm iemaksām saņem. Manuprāt, tas nav pareizi. Un, manuprāt, jūs neesat izdarījuši to darbu, kuru jums lūdza Saeimas Juridiskais birojs, lai jūs izdarītu, - izvērtēt šī regulējuma samērīgumu. Tas nav izdarīts. Līdz ar to šis priekšlikums, ko jūs atbalstījāt... iepriekšējais... šis, visticamāk, nav balsojams, bet... nozīmēs tikai to... nozīmēs tikai to, ka šis jautājums būs jāskata Satversmes tiesā. Un šodien neviens nenāk aizstāvēt šo likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Nu, šeit pat nav Ziemeļvalstis, par kurām mēs runājam. Mums ir premjers, kas ir ASV pilsonis, ja? Ja mēs runājam par ASV pamatvērtībām, Kariņa kungs, vai vārda brīvība nav viena no tām galvenajām, fundamentālajām pamatvērtībām? Vai ASV Senātā vispār ir ierobežojumi attiecībā uz to, cik ilgi parlamentārieši var uzstāties? Tur vispār nav ierobežojumu. Vispār nav! Ja jūs esat iesnieguši tādu budžetu, par kuru ir tik daudz jautājumu, vai tad nu pie tā ir vainīga opozīcija? Es šodien vispār nerunāšu, piemēram, par Iekšlietu ministriju, jo ministrs strādā un tur viss ir kārtībā vismaz no mana skatpunkta. Vai tā ir opozīcijas vaina, ka pārējie tik daudzas muļķības pieļāva?

Turpināsim par priekšlikumu, kolēģi. Es turpināšu citēt labklājības ministres Petravičas atbildes uz mūsu jautājumiem, lai jums vispār būtu skaidrs... vai lielāka skaidrība par to, uz ko jūs esat parakstījušies.

Tātad es jums citēju, kolēģi.

"Sarūkošā bezdarba un vakanču skaita pieauguma apstākļos nepieciešams pārskatīt bezdarbnieka pabalsta saņemšanas un izmaksas nosacījumus. Bezdarbnieka pabalsts ir viens no veidiem..." (Un šitas ir vispār brīnišķīgi!) "... kā fiskālā politika mazina ekonomiskā cikla svārstīgumu. Proti, šis pabalsts saglabā noturīgu iedzīvotāju pirktspēju periodos, kad ekonomiskās aktivitātes līmenis ir zems un bezdarbs pieaug. Savukārt periodos, kad darba tirgus uzrāda pozitīvas tendences, var tikt veiktas atbilstošas korekcijas."

Citiem vārdiem, tas, ko Petravičas kundze apgalvo, - ka tad, kad ir recesija, vajag bezdarbnieku pabalstus palielināt, bet tad, kad ir izaugsme, tos vajag samazināt. Vai jūs, kolēģi, esat... uzdodu jautājumu - vai jūs vismaz vienā pasaules valstī kaut ko tādu bijāt dzirdējuši... ka tur tas būtu tā, ka recesijas laikā viņi palielina pabalstus, bet izaugsmes laikā - samazina? Atbilde ir "nē"! Tas nav iespējams, ka jūs kaut ko tādu varētu būt dzirdējuši. Tāpēc ka tās ir pilnīgas un absolūtas muļķības - tas, kas šeit ir pateikts. Jūs saprotat, kā jūs pieņemat savus lēmumus?

Tālāk. Un šitas ir vispār fenomenāli. Es atkal citēju jūsu ministres Petravičas atbildi.

“Šobrīd vidējais bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgums ir 4,4 mēneši.”

Es varu apvienot?

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

V. Dombrovskis. “Tas norāda, ka vairums gadījumos bezdarbnieki var atrast darbu daudz ātrāk nekā noteiktajā izmaksas periodā.”

Jūs vispār padomājiet, ko tas nozīmē! Vot, Viņķeles kundze, lūdzu jūsu uzmanību! Ja jūs, piemēram, konstatējat, ka vidēji slimnieks veseļojas, piemēram, piecu dienu laikā, vai jūs no tā varat izsecināt, ka jums vajag nogriezt jebkādu medicīnisko palīdzību tiem, kas slimo ilgāk par piecām dienām? *(Starpsauciens.)* Un tad valstij nevajag nodrošināt nekādu medicīnisko palīdzību tiem, kas slimo ilgāk. Nu, jūs vispār saprotat, cik tas ir dumji vispār? Jūs saprotat, kā jūs pieņemat savus lēmumus vispār? Hallo! Labrīt! *(Finanšu ministrs J. Reirs: “Slikts piemērs!”)* Nu, kā - slikts piemērs?! Ja vidēji bezdarbnieks atrod darbu četru mēnešu laikā, tad acīmredzot ilgāk bezdarbnieka pabalstu nevajag maksāt. *(Starpsauciens: “Laiks!”)*

Jūs...

Sēdes vadītāja. Debašu laiks beidzies.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Viena lieta, kas tiešām satrauc šī likumprojekta virzīšanā kopumā, skatot likumprojekta anotāciju, - pie sadaļas “Sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes” ministrija raksta: “Sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes netika veiktas, jo likumprojekts izskatāms vienotā paketē ar likumprojektu “Par valsts budžetu 2020. gadam”.” Skola rokā! Ja ir kāds sarežģīts lēmums, par kuru mums negribas diskutēt ar sabiedrību, ar sociālajiem partneriem, tad ieliekam to budžeta paketē, un aizies kā pa sviestu! *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šajā sociāli superatbildīgajā budžetā, visticamāk, ir vairāki likumprojekti un priekšlikumi, par kuriem jūs vispār neko neesat dzirdējuši. Jūs šodien ļoti labi izglītojaties, mēs jums vienkārši stāstām, par ko jūs balsosiet, jo jums jau tikai tās kartiņas vīd, jūs jau nemaz nezināt, jo pārtraukumos jūs mums jautājat: “A par ko bija šis likumprojekts? Kas tur īsti bija? Tur tiešām samazina kaut ko?” Tādā stilā jūs strādājat, godātie kolēģi!

Bet, ja mēs runājam par jūsu darba kvalitāti, ne tikai par balsojumiem, tad, lūdzu, esiet tik labi un aizpildiet dokumentus korekti, jo Mūrnieces kundze nolasīja šo te jūsu “troikas” lēmumu par runas laika samazināšanu, un šajā lēmumā bija rakstīts: “Samazināt runas laiku likumprojektiem.”

Mūrnieces kundze to nolasīja. Viņa varētu... *(Starpsauciens: “Par priekšlikumu!”)* Es varētu lūgt viņu nolasīt vēlreiz šo lēmuma projektu.

Šajā lēmuma projektā nav rakstīts - ne kādā sēdē, ne par kādiem konkrēti likumprojektiem... Jūs vienkārši pat nemākat sastādīt dokumentus korekti, kur nu vēl balsot un saprast, par ko jūs balsojat!

Es aicinu, Mūrnieces kundze, vēlreiz nolasīt šo lēmuma projektu, ar kuru tika samazināts runas laiks deputātiem.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Mans kā deputātes pienākums ir norādīt uz vienu ļoti svarīgu lietu. Piektdien, kad Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mēs runājām par šo likumprojektu, Labklājības ministrijas pārstāve publiski (un tas ir ieprotokolēts komisijas sēdes protokolā) teica, ka pamatojums šim likumprojektam ir aprakstīts anotācijā, tanī skaitā tas ir balstīts uz *OECD* pētījuma rezultātiem.

Es jums tūlīt nolasīšu avota ar nosaukumu *Re:Baltica* tekstu sakarā ar jautājumu, vai Latvijas Darba devēju konfederācijas vadītāja Meņģelsones kundze nemaldina sabiedrību sakarā ar bezdarbnieka pabalstu. Lasu: "*OECD* šopavasar publicētajā "Latvijas aktīvā darba tirgus politikas pētījuma" izvērtējumā norādīts, ka Latvijā sociālās palīdzības līmenis bezdarbniekiem ir zems. "Ienākumi mērķa mājsaimniecībām attiecībā pret mediānas ienākumiem Latvijā joprojām ir zemi salīdzinājumā ar mērķa mājsaimniecībām lielākajā daļā *OECD* valstu"." Kā arī "*OECD* analīzē [..] nav ieteikts mazināt pabalsta izmaksas laiku vai tā kopējo apmēru".

Mēs būsim spiesti pieprasīt no Labklājības ministrijas un Ministru kabineta paskaidrojumu par maldināšanas... par maldinošās informācijas iekļaušanu likumprojekta anotācijā.

Vēl viens aspekts, uz kuru pašlaik vēl neviens nebija norādījis. Kārtība ir tāda, ka, kamēr cilvēks saņem pabalstu... un, teiksim, viņš saņem pabalstu, bet pēc tam vēl gadu viņš ir uzskaitē Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks. Un šī gada laikā viņam ir tiesības pretendēt uz kursiem, kurus gan mums apmaksā no Eiropas fondiem. Naudas pašlaik pietrūkst, tāpēc cilvēki nevar dabūt vēl, bet viņiem vismaz tie... Agrāk bija deviņi mēneši plus gads, tagad līdz ar pabalsta izmaksas samazināšanu tā iespēja cilvēkam arī samazināsies par vienu mēnesi. Un tas vēl pasliktina bezdarbnieku situāciju Latvijā.

Vēlreiz gribu pasvītrot - ar šo likumprojektu mēs nerisinām bezdarba problēmu. Mēs to tikai padziļinām. Varbūt tas sakrīt ar Petravičas kundzes plāniem ievest darbaspēku no trešajām valstīm, to es nezinu. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātie kolēģi un Saeimas priekšsēdētāja! Es iepazinos ar koalīcijas parakstīto iesniegumu par runas laika samazināšanu. Un atbilstoši Saeimas kārtības rullim man ir jautājums par procedūru.

Šajā iesniegumā nav norādīts konkrēts izskatāmo likumprojektu saraksts, nav zināms, par kuriem likumprojektiem ir lūgts saīsināt, nav arī zināms, par kuru sēdi tas ir. Šis iesniegums ir sagatavots nepareizi, nekvalitatīvi, un to atzina arī Juridiskā biroja pārstāve, ka šajā iesniegumā nav precīzi norādīta šī informācija.

Es lūdzu šo procedurālo jautājumu pārskatīt un ievērot Saeimas kārtības rulli. Un aicinu koalīciju precīzi sagatavot savu iesniegumu, lai ierobežotu šo runas laiku, ja jau jūs gribat ierobežot opozīcijas tiesības. Dokuments nav sagatavots, nav zināms, par kādiem likumprojektiem tur ir runa.

Paldies. *(Dep. J. Strīķe: "Turpinām sēdi!")*

Sēdes vadītāja. Jā... Man jāteic, ka... lūdzu, nemaldiniet deputātus. Šis iesniegums ir datēts ar 13. novembri, un tas attiecas uz šo ārkārtas sēdi. Un Saeimas Juridiskā biroja vadītāja arī apliecina, ka tas attiecas uz šo - ārkārtas - sēdi.

Jautājums ir izlemts, un turpinām debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Vēlreiz par to pašu likumprojektu.

Kolēģi! Ne jau mūsu vaina ir tā, ka valdība ir iesniegusi tādus likumprojektus, par kuriem mēs šodien tik daudz šeit, no šīs tribīnes, debatējam.

Vismaz četri, ja ne pieci, no iesniegtajiem likumprojektiem bija tādi, par kuriem Saeimas Juridiskais birojs bija jums norādījis, ka tie neatbilst budžeta likumprojektu paketē iesniegta likumprojekta... prasībām. Šis likumprojekts neatbilst ne tikai budžeta likumprojektu paketei, bet neatbilst arī Satversmei. Jo, iesniedzot budžeta paketē, jūs neesat izvērtējuši šī regulējuma izmaiņu samērīgumu. Samērīgumu pret to... Nu, kolēģi, pieņemsim, kāds deputāts pēc 13. Saeimas darbības beigām zaudē amatu. Viņš ir veicis sociālās iemaksas, cer uz kaut kādu atbalstu pēc tam. Nu šā atbalsta diemžēl nebūs. Beigās var būt tā, ka šis regulējums trāpa jums pašiem. Esiet uzmanīgi, par ko balsojat!

Sēdes vadītāja. Debašu laiks beidzies.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Jūlijai Stepaņenko. Par procedūru.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Es aicinu sēdes priekšsēdētāju vēlreiz nolasīt šo lēmuma projektu, ar kuru Saeimas deputātiem tiks samazināts debašu laiks, lai nav domstarpību par juridiskiem jautājumiem. Es nelūdzu vēlreiz balsot. Es lūdzu jūs tikai vienkārši vēlreiz nolasīt - stenogrammas labad - šo lēmuma projektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Stepaņenko kundze, lūdzu, nemaldiniet deputātus. Tas nav lēmuma projekts, tas ir priekšlikums.

Un jautājums ir izlemts. Mēs pie tā vairs neatgriezīsimies.

Turpinām debates. *(Dep. J. Strīķe: "Turpinām sēdi!")*

Vārds deputātam Uldim Augulim. *(Dep. A. Gobzems: "Mūrnieces kundze, nolasiet šo priekšlikumu!" Starpsaucieni.)*

U. Augulis (ZZS).

Cienītie kolēģi! Iespējams, ka izaugsmes laikā šādas darbības arī ir iespējamas attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu - gan termiņa, gan izmaksu apjoma ierobežošana -, bet tam visam apakšā ir nepieciešama sociāli ekonomiskā analīze. Šobrīd šādu sociāli ekonomisko analīzi mēs neredzam. It sevišķi ņemot vērā, ka pagājušonedēļ, manuprāt, Eiropas Komisija samazināja arī Latvijas izaugsmes tempus, kas nozīmē to, ka mums tomēr ir jāskatās ļoti uzmanīgi un pulksteņa mehānismā ar cirvi iejaukties īsti prāta darbs nebūtu. To, vai un kas notiks tālāk, it sevišķi ņemot vērā, ka cilvēki ir uzticējušies valstij, uzticējušies apdrošināšanas sistēmai, ka, nonākot kādā grūtā brīdī, valsts viņiem palīdzēs.

Paskatāmies, kas nupat ir noticis? Viens liels uzņēmums - "Dzintars" iet uz maksātnespēju. Ja mēs skatāmies, tad cilvēki, kurus "Dzintars" atlaidīs, mēnesi iepriekš ir jābrīdina. Tas nozīmē, ka pirmo dāvanu viņi saņems uz Ziemassvētkiem, otro dāvanu - pēc Jaungada. Jo pārejas perioda, kas būtu saprātīgs, šiem cilvēkiem nebūs.

Līdz ar to es tiešām aicinātu vai nu arī terminēt šo samazinājumu, vai atteikties no šāda samazinājuma 12 miljonu dēļ un šos 12 miljonus meklēt citur.

Tā ka, kolēģi, es aicinātu būt pietiekoši saprātīgiem un nepieņemt pārsteidzīgus lēmumus, it sevišķi, ja tam apakšā nav analīzes.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kariņš jau ir aizmidzis, ja? Tas labi.

Nē, skaists budžets! Samazināt bezdarbniekiem, samazināt mediķiem, samazināt audžuģimenēm, samazināt invalīdiem, invalīda asistentiem... Samazināt visiem cilvēkiem! Partijām - palielināt! Ziemeļvalsts virziens - samazināt opozīcijai iespēju izteikties! Ziemeļvalstīs.

Es domāju, ka sabiedrība šovakar un šodien ir ieraudzījusi koalīcijas patieso seju. Un es aicinu Latvijas sabiedrību to tā neatstāt! Es aicinu Latvijas sabiedrību mosties un likumīgā ceļā iziet ielās pret tādu cinismu, kāds pat nav bijis oligarhu vai kādos citos laikos. Es aicinu Latvijas sabiedrību izbeigt šo cinismu! Latvijas sabiedrība, beidziet būt aitas un neļaujiet sevi cirpt Kariņam, kurš grib no Latvijas izdzīt acīmredzot vēl vairāk cilvēku, nekā līdz šim!

Pat bezdarbniekiem viņi samazina, sakot, lai cilvēki meklē darbu, nevis atrod iespēju cilvēkiem nopelnīt un izveidot šīs darba vietas. Šajā budžetā nav neviena jautājuma, kas izveidotu jaunas darba vietas. Viņi saka - jūs, cilvēki, paši meklējiet to darbu! Tāpat kā tiem invalīda asistentiem jūs... viņi faktiski saka - jūs paši tieciet galā! Mēs jums nogriezīsim visu!

Tāda ir šī koalīcija. Tas ir tas farss, kas šonakt šeit notiek.

Tad, kad ir jāievēro grūtnieču tiesības, tad Nacionālā apvienība klusē. Viņi runā tikai tad, kad Parādnieks ir jāaizstāv. Tas ir vienīgais viņu demogrāfijas jautājums. Vienīgais vispār, kas ir. Atveriet, cilvēki, acis un paskatieties, kāda ir Nacionālā apvienība! Viņi pat Saeimas grūtnieci neaizstāv! Pat Saeimas grūtnieci viņi neaizstāv! Tā ir visa viņu demogrāfija. Visa, Raivi Dzintar,

demogrāfija! *(Dep. A. Lejiņš: "Aldi, tu sāc atkārtoties!")* Arī jūs, Lejiņa kungs, ar šo frāzi atkārtojaties visu dienu! *(Dep. A. Lejiņš: "Pateicoties tev!")*

Es aicinu atbalstīt priekšlikumus, un es aicinu to izdarīt tāpēc, ka ar tādu cinismu nav pieņemts neviens budžets Latvijas Republikas vēsturē.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai...

Vārds Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam. *(Starpsauciens: "Jāpiesakās laicīgi!")*

A. K. Kariņš (Ministru prezidents).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Es kaut ko šādu neesmu *(Dep. A. Gobzems: "Mēs arī!")* piedzīvojis. Es nupat dzirdēju, ka cienījams opozīcijas deputāts nosauca mūsu sabiedrību par aitām. *(Starpsauciens.)* Šāda necieņa no šīs tribīnes ir retums, ko piedzīvot. *(Starpsauciens.)* Ja mēs izlasām rūpīgi Saeimas kārtības rulli... Saeimas kārtības rullis ir ļoti skaidrs - 65. pants: "Pēc ne mazāk kā desmit deputātu priekšlikuma Saeima var nolemt saīsināt runas laiku." Jūs esat suverēni un tiesīgi to darīt, tas neattiecas ne uz vienu individuāli, bet uz visiem kopumā.

Nekas ārkārtējs nav noticis. Es 10 gadus strādāju parlamentā, kur, ja man piešķīra vienu minūti, es biju ļoti laimīgs, jo standarts bija 30 sekundes. *(Starpsaucieni: "Ooo!")* Tātad var izteikties gari, var izteikties īsi un par punktu. Bet necienīt mūsu sabiedrību - es to nevaru saprast. *(Koalīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies, Kariņa kungs. Tiešām lieliska runa, ar kuru jūs attaisnojat savu absolūti nekvalitatīvo budžetu. Jūs tiešām necienāt sabiedrību! Un jūs necienāt sabiedrību pat tad, kad opozīcijas deputāti jūs aicina atbildēt uz jautājumiem. Un jums nav nekas sakāms par bezdarbnieka pabalstu. Jūs attaisnojat nekvalitatīvu deputātu priekšlikumu par runas laika samazināšanu. Jums rūp tikai tas... Jums nerūp tas, ko mēs esam šobrīd izskatījuši.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kariņa kungs, ne tikai necieņa, bet arī pretlikumīga, noziedzīga rīcība ir nepildīt likumu, un to jums vajadzētu zināt. Jūsu dubultā morāle ir tieši tāda pati kā jūsu dubultā pilsonība, Kariņa kungs. Jums vajadzētu sākt par Latvijas cilvēkiem rūpēties *(Starpsauciens.)*, jums vajadzētu viņus beigt saukt par ēzeļiem, kurus var ar pātagu dzīt. Un jums vajadzētu...

Sēdes vadītāja. Runājiet, lūdzu, par priekšlikumu! *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* Gobzema kungs! Par priekšlikumu runājiet!

A. Gobzems. ... izpildīt likumu par mediķiem. Tas ir tas, kas jums ir jādara.

Un, Mūrnieces kundze, ar āmuru vajag dauzīt tad, kad Kariņš nerunā...

Sēdes vadītāja. Esiet tik laipns, lūdzu, runājiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. ... tad, kad Kariņš nerunā par bezdarbniekiem, tad vajag dauzīt ar āmuru, nevis tad, kad *(Starpsauciens.)* Gobzems pasaka Kariņam acīs, ko viņam vajadzētu izpildīt. Un tas ir likums, Kariņa kungs! Tā ir necieņa pret sabiedrību - nepildīt likumu! Jums jāsāk pildīt likumus! Par OIK, par mediķiem, par skolotājiem! *(Starpsaucieni: "Par priekšlikumu!")*

Sēdes vadītāja. Es atgādināšu, ka darba kārtībā ir likumprojekta 2. priekšlikums - svītrot likumprojekta 1. pantu.

Vārds deputātam Jānim Ādamsonam.

J. Ādamsons (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Par tiesisko nihilismu no Saeimas tribīnes es runāju 1995. gada 21. decembrī, kad apstiprināja Andra Šķēles valdību. Toreiz es teicu, ka diemžēl mūsu parlaments nostājas uz ceļa, kur stājas spēkā tiesiskā nihilisma pazīmes.

Šobrīd, manuprāt, mēs esam iegājuši tiesiskā nihilisma džungļos. Vai tiešām koalīciju nebiedē tas fakts, ka ir vesela virkne tādu likumprojektu, kurus šodien izskatām (to skaitā arī šis likumprojekts), par kuriem draud pieteikums Satversmes tiesā? Un pie tam... pārrunājot ar juristiem izredzes uzvarēt Satversmes tiesā... ir diezgan elementāri... Man tad ir nesaprotams - gan par šo priekšlikumu, gan veselu virkni citu likumprojektu, ko mēs skatījām -, kādā veidā Juridiskais birojs aizstāvēs parlamenta pieņemtos lēmumus, ja viņi paši ir norādījuši uz tām pretrunām, kuras ir.

Mēs runājam par tiesisko paļāvību. Jebkurš likumprojekts paredz, ka jābūt tiesiskajai paļāvībai. Kāpēc Igaunijā var pieņemt normālus likumus, kas skar pensionēšanās vecuma palielināšanu policistiem, citiem spēka struktūru darbiniekiem? Tāpēc, ka viņi ievēro tiesisko paļāvību... to, kādā veidā likums stājas spēkā un attiecināms... Un viņi normālā... dosies pensijā tāpat kā visi pārējie cilvēki, bet, ievērojot tiesisko paļāvību, likums tiks attiecināts tikai uz tiem, kas no likuma spēkā stāšanās brīža uzsāk darbu attiecīgā iestādē. Uz visiem pārējiem attiecas iepriekšējie noteikumi. Vai tiešām jūs neredzat, labklājības ministre, ka šeit ir pretrunas, ka šeit nav ievērots tiesiskās paļāvības princips?

Šeit ir daudz runāts par oligarhiem, un arī es pieminēju Andri Šķēli, bet, jūs zināt, savā laikā pozīcija vienmēr nāca skaidrot, tai skaitā arī ministri, parlamentārie sekretāri, un tā bija laba prakse - ir priekšlikums, uzstājas opozīcijas un pozīcijas deputāti un viens otram skaidro vienas vai otras nianses.

Šobrīd tas nenotiek. Es nesapratu premjerministra uzstāšanos divas reizes, kad jūs... pēc būtības par konkrētiem priekšlikumiem neko nepateicāt. Nu, tad izsakiet savu viedokli, kas būs, ja tiks atbalstīts vai netiks atbalstīts šis priekšlikums!

Un kopējais vērtējums, lai kā mēs tur vērtētu Andri Šķēli, mani par viņa draugu grūti nosaukt *(Starpsauciens: "Laiks!")*...

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies! Ādamsona kungs, debašu laiks ir beidzies!

J. Ādamsons. ... bet viņš noteikti kā vadītājs bija daudz spēcīgāks nekā tagadējais... *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai otro reizi.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Tad, kad Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mēs diskutējām par šo likumprojektu, tad tiešām Juridiskais birojs vairākkārt norādīja, ka, ņemot vērā, ka garantētā sociālā nodrošinājuma līmeņa samazinājums ir vērtējams kā Latvijas Republikas Satversmes 109. pantā ietverto tiesību ierobežojums, tad ir ļoti būtiski šo samērīguma principu vērtēt un dot skaidru argumentāciju.

Tieši tas ir tas, ko vairāki opozīcijas deputāti no šīs tribīnes šovakar ir lūguši likumprojekta autoriem vai vismaz kādam koalīcijas deputātam, vai valdības pārstāvim nākt un paskaidrot, - kā ir ievērots samērīguma princips šajā likumprojektā, lai tiešām arī valsts izvairītos no Satversmes tiesas un iespējama zaudējuma. Šādā situācijā ir, nu, patiesi žēl, ka vienīgais valdības loceklis, kas kāpj tribīnē, ir premjera kungs un nerunā pēc būtības, un nekomentē šos priekšlikumus, bet runā par aitām. Labi, ka vēl ne par ēzelīšiem. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Debates bija slēgtas.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams? *(Dep. A. Gobzems: "Par procedūru!")* Tātad komisija priekšlikumu nav atbalstījusi, un priekšlikums nav arī balsojams.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu Gobzema kungam!

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze, es pats personīgi iesniedzu šeit, priekšā jums, virkni iesniegumu, kas attiecas uz šīsdienas sēdes darba kārtību. Šie iesniegumi joprojām nav izskatīti. Nav saprotams, kāpēc tie nav izskatīti. Es aicinātu tos šobrīd arī izskatīt, jo nav saprotams, kāpēc koalīcijas iesniegumi tiek izskatīti, bet opozīcijas iesniegtie iesniegumi tiek nolikti kaut kādā plauktiņā. Ir vesela virkne iesniegumu, kas pie jums atrodas un joprojām nav izskatīti.

Sēdes vadītāja. Visi priekšlikumi par pārtraukumiem tika izskatīti ienākšanas secībā. Līdz ar to arī mēs lēmām par to... *(Dep. A. Gobzema starpsaucieni.)* Mēs ar Saeimas balsojumu esam nolēmuši strādāt līdz pulksten 23.00 un pēc tam izsludināt pārtraukumu līdz pulksten 23.15. Šobrīd nav nekāda iemesla par to lemt vēlreiz.

Tātad turpinām likumprojekta izskatīšanu.

Darba kārtībā 3. - deputātes Švecovas iesniegtais priekšlikums.

I. Indriksone. 3. - deputātes Švecovas iesniegums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Kaut Labklājības ministrija atsaucas it kā uz *OECD* viedokli, samazinot bezdarbnieka pabalstu un termiņu, es atļaušos nocitēt Eiropas Komisijas dokumentu - 2019. gada ziņojumu par Latviju, kur ir norādīts, ka nevienlīdzības līmenis Latvijā ir augsts dēļ zemas... pārdales un pabalstu sistēmas...

Publiskie izdevumi sociālajai aizsardzībai un veselības aprūpei joprojām ir zemi un ir mazefektīvi. Nabadzības un nevienlīdzības samazināšanai... nekā citās Eiropas Savienības valstīs. Sociālais dialogs starp darba devējiem un arodbiedrībām privātajā sektorā joprojām ir ierobežots. Līdz ar to, veicot visus šos fiskālos pasākumus un uzlabojot budžeta fiskālo telpu uz bezdarbnieku rēķina, tiek turpināta plaisas palielināšana starp nabadzīgākajiem iedzīvotājiem.

No ekonomiskās situācijas uzlabošanās... nav vērojama ienākumu nevienlīdzības mazināšana. To cilvēku īpatsvars, kuriem draud nabadzība, it kā samazinās, taču joprojām ir augsts, īpaši neaizsargāto grupu vidū. Turklāt sociālo pabalstu ietekme uz nabadzības mazināšanu ir salīdzinoši neliela. *(Opozīcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Es tagad vēršos pie tiem no jums, par kuriem es zinu, ka viņu izpratnes līmenis par notiekošo ir krietni augstāks nekā citiem. Kariņa kungs, Rinkēviča kungs, Reira kungs, Pavļuta kungs.

Es... tīri kā opozīcijas deputāts es pat varētu būt diezgan priecīgs par to, ka jūs pieņemsiet šādu lēmumu - samazināt tos pabalstus.

Bet tagad nav runa par opozīciju, ne opozīciju. Es pie jums vēršos kā jūsu vecais kolēģis. Tas - par valsti runājot. Jūs saprotat, Kariņa kungs. Jūs padomājiet, kas notiks tad, kad jūs vai Rinkēviča kungs... tad, kad jūs tur Eiropā... *OECD* vai kaut kur citur... Ja jūs tur pateiksiet, ka jūs esat tikko pieņēmuši lēmumu samazināt bezdarbnieku pabalstus ar mērķi samazināt ekonomiskā cikla svārstīgumu vai tāpēc, ka vidējais bezdarbnieks atrod darbu četru mēnešu laikā, tad, jūs saprotiet, visu mūsu valsti uzskatīs par idiotiem. Jums tas jāsaprot. Visu mūsu valsti uzskatīs par pilnīgiem idiotiem. Es jums to pilnīgi nopietni saku.

Sēdes vadītāja. Es jums izsaku aizrādījumu, Dombrovska kungs. Es jums izsaku aizrādījumu.

V. Dombrovskis. Par to, ka es norādu uz...

Sēdes vadītāja. Lūdzu izvēlēties vārdus. Šeit ir Saeimas sēde.

V. Dombrovskis. Priekšsēdētājas kundze! Es to nesaku par nevienu, tā teikt... par nevienu personīgi, bet kopumā. Es runāju par Latvijas valsts tēlu...

Sēdes vadītāja. Dombrovska kungs, es aicinu atcerēties, ka šeit ir debates parlamentā, un nelietot ar Saeimas cieņu nesavienojamus izteicienus.

V. Dombrovskis. ... kuru jūs ar šo savu lēmumu šādi samazināt bezdarbnieku pabalstus... Ar šādu pamatojumu jūs nodarīsiet milzīgu zaudējumu. Jūs to vispār saprotat? Dēļ tā, ka jūs esat uzticējušies cilvēkiem, kuriem nekad nevajadzēja uzticēties. Vismaz viņu kompetencei par šo jautājumu.

Tāpēc es jums to saku vēlreiz kā jūsu vecais kolēģis: jūs pieļaujat milzīgu kļūdu tagad. Ja Eiropa par to uzzinās, tās jūsu partijas, kurās jūs esat... jūs izslēgs jūsu partijas vienkārši kā tādus, kas acīm redzami neatbilst ne tikai Eiropas vērtībām, bet arī kaut kādām minimālajām kompetenču prasībām.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums arī ir savā ziņā saistīts ar iepriekšējiem priekšlikumiem. Es četras reizes uzstājos, runājot par šī likumprojekta pirmajiem diviem priekšlikumiem, aicinot kādu nākt un vismaz censties izstāstīt par to, kā ir vērtēts samērīgums, pieņemot šīs normas.

Kariņa kungs! Jūs pie šī tik būtiskā jautājuma... vienīgā lieta, par ko jūs uzkāpāt runāt, bija par aitām. Manuprāt, tas ir diezgan nožēlojami, jo likumprojektā... ne anotācijā nav norādīts, kā ir vērtēts samērīgums, ne tālākā izskatīšanas gaitā nekas nav vērtēts.

Ir Juridiskā biroja atzinums par to, ka šis samērīgums būtu jāvērtē. Jums ir tikai un vienīgi Labklājības ministrijas viedoklis par šo jautājumu, skatīts no ekonomiskā skatpunkta. Protams, no ekonomiskā skatpunkta... to varētu skolnieks izdarīt. Tā nav nekāda māksla - paskatīties un saprast: ja jūs noņemat tur nost, tad tas ir budžeta ieguvums.

Jautājums par to - cik tas ir samērīgi atbilstoši Satversmes 109. panta nosacījumiem. Tas ir tas, kas ir norādīts. Un, ja jums tik būtisku lietu norāda un vēl joprojām neviens nenāk to aizstāvēt un kaut kādā veidā skaidrot, tad Satversmes tiesa, vērtējot debates no Saeimas tribīnes, sapratīs, ka vismaz 10 deputāti uz to ir norādījuši, bet no koalīcijas nav bijis neviena, kas būtu atnācis un mēģinājis izskaidrot, kā tad ir vērtēts šis samērīgums.

Kolēģi, vēlreiz atgādināšu. Tātad ar šiem priekšlikumiem, tai skaitā ar šo, par kuru es šobrīd runāju, tiek ieviesta jauna sistēma, ka samazinās uz gadu... uz mēnesi pabalsta izsniegšanas laiku - no deviņiem mēnešiem uz astoņiem -, kā arī apjomu - attiecīgi konkrētos mēnešos.

Neviens nav nedz komisijā... Bondara komisijā... es vairs neceru, ka kaut kas tur notiks un kāds kaut ko skaidros. Tur vienkārši iet un brauc visam pāri.

Bet tāpēc mēs uzdevām jautājumu Kariņa kungam, rakstisku jautājumu, uz ko mēs arī saņēmām atbildi. Kariņa kungs, paldies jums par šo atbildi. Tas, uz ko mēs šobrīd norādām, - ka šajā atbildē minētie argumenti ir matemātisks aprēķins skolnieku līmenī. Tas, ka valsts budžetam klāsies labāk, ja mēs pieņemsim šo. Jā, valsts budžetā ienākumi tik tiešām palielināsies, bet jautājums ir par samērīgumu pret tiem cilvēkiem, kas maksā, veic šīs sociālās iemaksas un pēc tam cer uz kaut kādu pakalpojumu.

Kolēģi, aicinu ieklausīties!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Cienījamie valdības locekļi! Es gribētu pievērsties trim jautājumiem. Šodien bija deklarēts, ka Latvija tuvojas Ziemeļvalstīm.

Bet gribu jums pastāstīt, cik nopelna Igaunijas bezdarbnieks. Minimālā pabalsta apmērs ir 258,23 eiro. Maksimālais ir 1546,28 eiro. Tas nozīmē, ka minimālais apmērs Igaunijā ir krietni lielāks par Latvijas bezdarbnieka pabalsta apmēru, bet maksimālais - otrādi - ir mazāks. Manuprāt, tas nozīmē, ka Igaunijā ir daudz, teiksim tā, labvēlīgāka un taisnīgāka sistēma cilvēkiem, kuri zaudējuši darbu.

Tālāk. Igaunijā bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgums ir 360 dienas. Pēc šiem grozījumiem mēs tagad Latvijā to samazināsim uz četriem mēnešiem... salīdzinot ar Igauniju. Un, manuprāt, cilvēki, kas dzīvo Vidzemē, viņi labāk brauc uz Igauniju strādāt, nevis strādā Latvijā.

Tālāk. Jautājums par Latvijas starptautiskajām saistībām. 2003. gada martā Saeima ratificēja Eiropas Sociālo hartu.

Teiksim tā, tur ir daudz pantu, un 12. panta formulējums ir šāds: "Līgumslēdzējas puses apņemas [..] progresīvi paaugstināt sociālās drošības sistēmu līdz augstākam līmenim." Bet ko mēs tagad darām? Mēs tieši otrādi - mēs samazinām mūsu saistības par sociālo drošību. Kas notiek ar mūsu ekonomiku? Visi mums stāsta, ka budžets pie mums ir vislielākais Latvijas vēsturē, izaugsmes tempi ir aptuveni 2 procenti... Tas ir mazāk nekā, piemēram, pie kaimiņiem, bet vairāk par vidējo Eiropas Savienības līmeni.

Kāpēc mēs tagad pēkšņi samazinājām bezdarba pabalsta saņemšanas laiku? Man šķiet, ka visi šie apstākļi var radīt mūsu pierobežā, Latgalē, kur īpaši ir augsts bezdarba līmenis, tādu, teiksim tā, sprāgstvielu masu. Tur būs tūkstoši bezdarbnieku, jauni cilvēki, kuriem nebūs citas izejas, lai... teiksim, nodarboties gan ar noziedzīgu biznesu, gan, teiksim tā, ar kaut kādiem nelojāliem... darbībām. *(Starpsauciens.)* Vai tas ir izdevīgi Latvijas drošībai?

Lūdzu neatbalstīt! *(Frakcijas SASKAŅA aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies. Paldies. Debašu laiks ir beidzies.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi! Varbūt jūs vēl atceraties - pirms krietni vairāk nekā stundas es biju tas deputāts, kurš uzsāka debates par šo likumprojektu. Un paldies tiem kolēģiem, kuri pastāstīja tos fragmentus no diskusijām, kas ir bijušas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā par šo balansu starp šīm likumprojekta normām un citiem likumprojektiem, tai skaitā - kas saistās ar obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksām un atbilstošo procentu, kas no tām aiziet pabalstiem bezdarba gadījumam.

Bet es gribu šobrīd runāt un es lūdzu vārdu saistībā ar to, ka pēc būtības vēl ir viena dimensija, par kuru mēs šodien neesam runājuši šajā likumdošanas, likumu pieņemšanas procesā un kura vistiešākajā veidā attiecas uz šo likumprojektu un šo gadījumu. Tā kā es vienlaikus esmu - joprojām esmu! - arī augstskolas pasniedzējs, tad, ticiet man, šis gadījums būs tā saucamā "gadījuma situācija", kuru analizēs bakalaura darba gatavotāji, maģistra darba gatavotāji, pārvaldības procesu analizētāji. Un viņi jautās... uzdos vienu un to pašu jautājumu - kāpēc šāda likuma norma tika pieņemta? Kāds bija sociāli ekonomiskais pamatojums, kādi bija aprēķini tā visa pamatā? Un kāpēc tas rezultāts ir tieši tāds? Un man kā pasniedzējam būs ļoti grūti viņiem kaut ko šajā gadījumā pateikt, kaut ko mēģināt paskaidrot. Jo pēc būtības to, kā mēs šeit uzvedamies, kā mēs šeit analizējam šīs situācijas... tas viss tiek pēc tam... ticiet man, šie protokola ieraksti... šīs stenogrammas tiek analizētas. *(Daži deputāti aplaudē.)* Jaunieši mēģina saprast to domu gaitu, kāda ir bijusi šeit, lai neatkārtotu tās kļūdas, kuras mēs pieļaujam.

Manuprāt, mēs pieļaujam ļoti lielu kļūdu, nesakot visu, neatklājot kārtis. Izskatās tā, ka tas ir tiešām bijis voluntārs lēmums gan par šīm izmaiņām laikā, kurā izmaksā pabalstu, gan par šīm izmaksāšanas normām (procentos). Tas ir tas, kādēļ tiešām arī šo priekšlikumu, kas gan ir pārejas

noteikumos, es nevaru atbalstīt. Es tiešām lūdzu aizdomāties par to, kādu piemēru mēs rādām gan studentiem, gan visai Latvijas sabiedrībai.

Paldies. *(ZZS frakcijas aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Vucāna kungs jautāja, kādi aprēķini bija veikti par šo likumprojektu. Mēs visi zinām atbildi, ka vispār netika izvērtēts. Ir tiešām iegribas. Un es gribētu saprast.

Godātie kolēģi! Ja šeit ir atnācis arī mūsu premjers un grib ar mums komunicēt, mēs vēlamies pateikt, ka mēs aicinām jūs nemelot sabiedrībai. Mēs aicinām jūs nemānīt mediķus. Mēs aicinām jūs nemānīt invalīdus. Aicinām nemānīt arī cilvēkus, kurus ir piemeklējis bezdarbs. Lūdzu, nedariet to! Un, lūdzu, neizplatiet šos rullīšus feisbukā ar mānīgu informāciju "Nodokļi nemainās". Tā nav patiesība! Lūdzu, nemelojiet!

Bet, ja reiz jūs esat šeit, Kariņa kungs, man ir divi jautājumi jums. Jūs varat izvēlēties, uz kuru no tiem atbildēt.

Pirmais jautājums. Kas tiešām ir noticis tajā 13. septembra sēdē? Kas ir bijis šis dzinulis, kāpēc jūs atņēmāt labklājības budžetam naudu, atņēmāt visām šīm sociāli neaizsargātām grupām... kas ir bijis... Bet, ja jūs nevarat atbildēt, tad pasakiet man, lūdzu, ar ko atšķiras jūsu piesauktās "aitas" un "ēzelīši" no Dostojevska romāna "Idiots"?

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam. *(Dep. A. Gobzems: "Man nepietiks laika!" Starpsaucieni: "Pietiks!")* Tā ir jūsu problēma. Jūs varat lūgt debašu laiku apvienošanu. *(Dep. A. Gobzems: "Man nepietiks laika līdz pulksten 23.00, kad ir izsludināts pārtraukums.")*

Tad turpināsim debates pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Ilmārs Dūrītis, Inese Ikstena, Ivans Klementjevs, Armands Krauze, Jānis Urbanovičs un Ivars Zariņš.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 23.15.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Deputāti Stepaņenko, Gobzems, Bergmanis, Kučinskis un Sprūde lūdz izsludināt pārtraukumu šā gada 13. novembra sēdē no pulksten 23.20 līdz 14. novembra pulksten 9.00.

Vai deputātiem ir iebildumi? Deputātiem nav iebildumu.

Tātad pārtraukums līdz 14. novembra pulksten 9.00. *(Aplausi.)*

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātiem. *(Troksnis zālē.)*

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla, Boriss Cilevičs, Vjačeslavs Dombrovskis, Ilmārs Dūrītis, Marija Golubeva... ir, Inese Ikstena, Ivans Klementjevs, Armands Krauze, Māris Kučinskis... ir, Ainars Latkovskis... ir, Atis Lejiņš... ir, Andris Skride *(Starpsauciens: "Jā! Jā!")*... ir, Jānis Urbanovičs un Ivars Zariņš.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz šā gada 14. novembra pulksten 9.00.

(Pārtraukums.)

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas rudens sesijas 12. (ārkārtas) sēde
2019. gada 13. novembrī

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** *(Nr. 428/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1462B)

Ziņo - dep. M. Šteins

Debates
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Dombrovskis
- dep. V. Valainis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Butāns
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījums Bāriņtiesu likumā"** *(Nr. 429/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1463B)

Ziņo - dep. I. Benhena-Bēkena

Debates - dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. E. Papule

Likumprojekts **"Grozījumi Zemes pārvaldības likumā"** *(Nr. 430/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1464B)

Ziņo - dep. R. Znotiņš

Debates - dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli""** *(Nr. 431/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1465B)

Ziņo - dep. M. Šteins

Debates - dep. V. Valainis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. K. Feldmans
- dep. J. Stepaņenko
- dep. V. Dombrovskis
- dep. V. Valainis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. J. Dombrava
- dep. A. Gobzems
- dep. I. Goldberga
- dep. K. Sprūde
- dep. V. Valainis
- dep. J. Butāns
- dep. V. Dombrovskis
- dep. U. Augulis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""** *(Nr. 432/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1466B)

Ziņo - dep. R. Znotiņš

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par valsts pensijām""** *(Nr. 433/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1467B)

Ziņo - dep. R. Znotiņš

Debates - dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. A. Klementjevs
- dep. V. Dombrovskis
- dep. V. Valainis
- dep. E. Papule

Paziņojumi
- Saeimas sekretārs A. Klementjevs
- dep. M. Bondars

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums - dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Orlovs
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. V. Dombrovskis
- dep. Ļ. Švecova
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Klementjevs
- dep. K. Sprūde
- dep. R. Petraviča
- dep. L. Liepiņa
- dep. V. Valainis
- dep. E. Papule
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. J. Krišāns
- dep. I. Zariņš
- Ministru prezidents A. K. Kariņš
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Stepaņenko
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Gobzems
- dep. A. Klementjevs
- dep. V. Valainis
- dep. V. Dombrovskis

Likumprojekts **"Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā"** *(Nr. 434/Lp13)* (2.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 1468B)

Ziņo - dep. G. Eglītis

Debates	- dep. D. Reizniece-Ozola - dep. V. Dombrovskis - dep. J. Stepaņenko - dep. J. Krišāns - dep. V. Valainis - dep. A. Gobzems - dep. R. Ločmele-Luņova - dep. L. Liepiņa - dep. A. Kaimiņš - dep. V. Dombrovskis - dep. V. Valainis
Paziņojums	- dep. R. Kols
Reģistrācijas rezultāti	
Nolasa	- Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva
Debašu turpinājums	- dep. D. Reizniece-Ozola - dep. V. Valainis - dep. J. Stepaņenko - dep. E. Kucins - dep. V. Dombrovskis - dep. D. Reizniece-Ozola - dep. A. Gobzems - dep. R. Ločmele-Luņova - dep. A. Muižniece - dep. J. Stepaņenko - dep. K. Sprūde - dep. D. Reizniece-Ozola - dep. E. Papule - dep. V. Valainis - dep. J. Krišāns - dep. J. Jalinska - dep. A. Gobzems - dep. A. Adamovičs - dep. J. Iesalnieks - dep. V. Valainis - dep. K. Sprūde - dep. R. Ločmele-Luņova - dep. J. Stepaņenko - dep. J. Dombrava - izglītības un zinātnes ministre I. Šuplinska - dep. Ļ. Švecova - dep. E. Papule - dep. S. Dolgopolovs

- dep. D. Šmits
- dep. I. Ribakovs
- dep. I. Zariņš
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Dombrovskis

Paziņojums

- dep. M. Bondars

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums
- dep. V. Valainis
- dep. J. Vucāns
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Valainis
- dep. J. Stepaņenko
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. V. Dombrovskis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu""** *(Nr. 435/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1469B)

Ziņo - dep. G. Eglītis

Debates
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. L. Švecova
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Dombrovskis
- dep. J. Stepaņenko
- dep. E. Papule
- dep. J. Krišāns
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. L. Švecova

- dep. V. Dombrovskis

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems

Likumprojekts **"Grozījumi Invaliditātes likumā"** *(Nr. 436/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 1470B)

Ziņo - dep. I. Indriksone

Debates
- dep. Ļ. Švecova
- dep. J. Stepaņenko
- dep. J. Krišāns
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. V. Orlovs
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. Ļ. Švecova
- dep. J. Krišāns
- dep. V. Dombrovskis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. K. Sprūde
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems
- dep. E. Papule
- dep. I. Zariņš
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems
- dep. K. Sprūde
- dep. V. Valainis
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems

Par procedūru - dep. J. Stepaņenko

Debašu turpinājums - dep. A. Gobzems

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums - dep. Ļ. Švecova

- dep. J. Stepaņenko
- dep. V. Valainis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Stepaņenko
- finanšu ministrs J. Reirs

Priekšlikumi par procedūru
- dep. I. Zariņš (par)
- dep. A. Gobzems (pret)

Debašu turpinājums
- dep. A. Klementjevs
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. Ļ. Švecova
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. U. Augulis

Priekšlikumi par procedūru
- dep. J. Stepaņenko (par)
- dep. A. Adamovičs (pret)

Debašu turpinājums
- dep. J. Stepaņenko
- dep. V. Valainis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems

Priekšlikumi par procedūru
- dep. A. Gobzems (par)
- dep. D. Reizniece-Ozola (pret)
- dep. V. Dombrovskis (par)

Debašu turpinājums
- dep. R. Ločmele-Luņova

Par procedūru
- dep. I. Zariņš
- dep. A. Gobzems

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam""**
(Nr. 437/Lp13) (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1471B)

Ziņo
- dep. I. Indriksone

Debates
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Vucāns
- dep. V. Dombrovskis
- dep. E. Papule
- dep. V. Orlovs
- dep. N. Kabanovs

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa	- Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva
Debašu turpinājums	- dep. R. Ločmele-Luņova
Par procedūru	- dep. I. Zariņš (par) - dep. J. Strīķe (pret) - dep. R. Dzintars (pret) - dep. M. Bondars - dep. R. Dzintars (pret) - dep. M. Kučinskis (par) - dep. D. Pavļuts (par) - dep. A. Gobzems (pret) - dep. R. Ločmele-Luņova (pret) - dep. A. Kaimiņš (par) - dep. J. Stepaņenko - dep. A. Gobzems - dep. I. Zariņš
Debašu turpinājums	- dep. D. Reizniece-Ozola - dep. J. Krišāns - dep. V. Valainis - dep. R. Ločmele-Luņova - dep. V. Orlovs - dep. J. Stepaņenko - dep. V. Valainis - dep. Ļ. Švecova - dep. D. Reizniece-Ozola - dep. A. Gobzems - dep. V. Valainis - dep. V. Dombrovskis - dep. D. Reizniece-Ozola - dep. J. Stepaņenko - dep. R. Ločmele-Luņova - dep. A. Gobzems - dep. V. Valainis
Par procedūru	- dep. J. Stepaņenko
Debašu turpinājums	- dep. U. Augulis - dep. A. Gobzems - Ministru prezidents A. K. Kariņš - dep. J. Stepaņenko - dep. A. Gobzems - dep. J. Ādamsons - dep. D. Reizniece-Ozola
Par procedūru	- dep. A. Gobzems

Debašu turpinājums - dep. Ļ. Švecova
- dep. V. Dombrovskis
- dep. V. Valainis
- dep. N. Kabanovs
- dep. J. Vucāns
- dep. J. Stepaņenko

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Balsojumi

Datums: 13.11.2019 09:11:22 bal001
Par - 12, pret - 54, atturas - 16. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (428/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:23:47 bal002
Par - 32, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (428/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:24:08 bal003
Par - 79, pret - 7, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (428/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:28:49 bal004
Par - 32, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījums Bāriņtiesu likumā (429/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:29:16 bal005
Par - 75, pret - 0, atturas - 8. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Grozījums Bāriņtiesu likumā (429/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:31:34 bal006
Par - 28, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi Zemes pārvaldības likumā (430/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:33:34 bal007
Par - 28, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi Zemes pārvaldības likumā (430/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:33:58 bal008
Par - 57, pret - 22, atturas - 5. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Zemes pārvaldības likumā (430/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 09:42:26 bal009
Par - 32, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" (431/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:07:59 bal010
Par - 53, pret - 13, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" (431/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:08:23 bal011
Par - 52, pret - 14, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" (431/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:09:04 bal012
Par - 77, pret - 0, atturas - 9. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" (431/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:10:13 bal013
Par - 83, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (432/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:13:46 bal014
Par - 24, pret - 53, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījums likumā "Par valsts pensijām" (433/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:18:55 bal015
Par - 31, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījums likumā "Par valsts pensijām" (433/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 10:30:25 bal016
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 11:45:07 bal017
Par - 35, pret - 52, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījums likumā "Par valsts pensijām" (433/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 11:48:37 bal018
Par - 34, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījums likumā "Par valsts pensijām" (433/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 11:49:11 bal019
Par - 34, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījums likumā "Par valsts pensijām" (433/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 12:01:34 bal020
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par valsts pensijām" (433/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 12:30:32 bal021
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 13:34:30 bal022
Par - 20, pret - 48, atturas - 0. (Reģistr. - 77)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (434/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 13:39:07 bal023
Par - 26, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 84)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (434/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 14:51:58 bal024
Par - 32, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (434/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 14:59:14 bal025
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 16:05:30 bal026
Par - 55, pret - 31, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (434/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 16:13:31 bal027
Par - 31, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (434/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 16:13:56 bal028
Par - 56, pret - 31, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (434/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 16:18:28 bal029
Par - 29, pret - 56, atturas - 1. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (435/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 16:19:58 bal030
Par - 29, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 90)

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (435/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 16:43:23 bal031
Par - 32, pret - 55, atturas - 2. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (435/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 16:58:11 bal032
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 17:43:54 bal033
Par - 28, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (435/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 17:44:46 bal034
Par - 54, pret - 31, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (435/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 18:32:50 bal035
Par - 32, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi Invaliditātes likumā (436/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 18:53:40 bal036
Par - 32, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi Invaliditātes likumā (436/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 18:54:12 bal037
Par - 79, pret - 5, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījumi Invaliditātes likumā (436/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 18:55:14 bal038
Par - 54, pret - 32, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 18:55:34 bal039
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 19:16:39 bal040
Par - 60, pret - 3, atturas - 0. (Reģistr. - 71)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījumi Invaliditātes likumā (436/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 19:34:20 bal041
Par - 38, pret - 36, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par runas laika apvienošanu

Datums: 13.11.2019 19:49:16 bal042
Par - 32, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 20:00:24 bal043
Par - 33, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 20:22:23 bal044
Par - 30, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 20:26:03 bal045
Par - 56, pret - 29, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par sēdes turpināšanu bez pārtraukuma

Datums: 13.11.2019 20:29:15 bal046
Par - 28, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Grozījumi Invaliditātes likumā (436/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 20:29:42 bal047
Par - 55, pret - 29, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Invaliditātes likumā (436/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 20:57:35 bal048
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 21:27:43 bal049
Par - 31, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 21:31:06 bal050
Par - 31, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 21:35:28 bal051
Par - 31, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 21:39:19 bal052
Par - 54, pret - 31, atturas - 0. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par sēdes pārtraukumu

Datums: 13.11.2019 21:49:15 bal053
Par - 56, pret - 32, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par runas laika saīsināšanu

Datums: 13.11.2019 22:10:25 bal054
Par - 30, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" (437/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.11.2019 22:58:32 bal055
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.11.2019 23:20:23 bal056
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Stenogrammā nav pievienota saite uz sēdes translāciju

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

13.11.2019. 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30 19.15 21.15 23.15

Sēdes videotransl.	**13.11.2019**	9.00	11.00	13.30	15.30	17.30	19.15	21.15	23.15

1. pl. 9:00 – 1 h 28 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-1-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113110101_saeima.lv.1_0_0

2. pl.11:00 – 1 h 27 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-2-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113125701_saeima.lv.1_0_0

3. pl.13:30 – 1 h 28 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-3-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113150601_saeima.lv.1_0_0

4. pl.15:30 – 1 h 26 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-4-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113170601_saeima.lv.1_0_0

5. pl.17:30 – 1 h 26 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-5-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113193201_saeima.lv.1_0_0

6. pl.19:15 – 1 h 43 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-6-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113210502_saeima.lv.1_0_0

7. pl.21:15 – 1 h 42 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-7-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113230501_saeima.lv.1_0_0

8. pl.23:15 – 2 min stg 2018 sēde Nr.12-rudens-sesija-8-daļa Mūrniece
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20191113232502_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

8

	Sēdes video translācija	13.11.2019	9.00	11.00	13.30	15.30	17.30	19.15	21.15	23.15

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2018
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=9e586350-9cef-4b2d-a2e8-c9be87c3b7d9&stage=5

13.11.2019. 13.Saeima divpadsmitā sēde-rudens sesija (ārkārtas) Budžets *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2019.gada 13. novembra sēde sākas pl. 09:00
sēde slēgta pl. 23:20, sēdes ilgums- 14 h 20 minūtes / pārtraukums līdz 14. novembra pl. 9.00

PIEBILDE: 13. novembrī notiek viena sēde: nr.12 -astoņās daļās (rudens sesija).

Latvijas Republikas Saeimas
2019.gada 13.novembra
ārkārtas sēdes darba kārtība 09:00

	I. Likumprojektu izskatīšana	
	1. Gadskārtējā valsts budžeta un ar to saistīto likumprojektu izskatīšana otrajā lasījumā	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
	1. 1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(428/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi)	

		(Dok. Nr. 1462B)Balsojums: par 79, pret 7, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	2.	2. Likumprojekts **Grozījums Bāriņtiesu likumā** *(429/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 1463B)Balsojums: par 75, pret 0, atturas 8 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Iveta Benhena-Bēkena) DKP izskatīšanas gaita	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījumi Zemes pārvaldības likumā** *(430/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1464B)Balsojums: par 57, pret 22, atturas 5 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Reinis Znotiņš) DKP izskatīšanas gaita	
	4.	4. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"** *(431/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1465B)Balsojums: par 77, pret 0, atturas 9 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	5.	5. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"** *(432/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 1466B)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Reinis Znotiņš)	
	6.	6. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par valsts pensijām"** *(433/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1467B)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Reinis Znotiņš) DKP izskatīšanas gaita	
	7.	7. Likumprojekts **Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā** *(434/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (8 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1468B)Balsojums: par 56, pret 31, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) DKP izskatīšanas gaita	
	8.	8. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"** *(435/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1469B)Balsojums: par 54, pret 31, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) DKP izskatīšanas gaita	
	9.	9. Likumprojekts **Grozījumi Invaliditātes likumā** *(436/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1470B)Balsojums: par 55, pret 29, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) DKP izskatīšanas gaita	
		Pārtraukums līdz 2019.gada 14.novembra pulksten 09.00	
		Tiek skatīts no pulksten 20:29	
	10.	10. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"** *(437/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1471B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone)	

		↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	11.	11. Likumprojekts **Grozījums Notariāta likumā** *(438/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 1472B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ramona Petraviča)	
	12.	12. Likumprojekts **Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā** *(439/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1473B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Reinis Znotiņš)	
	13.	13. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par zemes komisijām"** *(440/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 1474B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ramona Petraviča)	
	14.	14. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos"** *(441/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 1475B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Iveta Benhena-Bēkena)	
	15.	15. Likumprojekts **Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā** *(442/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1476B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis)	
	16.	16. Likumprojekts **Grozījums Mediācijas likumā** *(443/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 1477B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Iveta Benhena-Bēkena)	
	17.	17. Likumprojekts **Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā** *(444/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (20 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1478B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
	18.	18. Likumprojekts **Grozījumi Augstskolu likumā** *(445/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1479B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins)	
	19.	19. Likumprojekts **Grozījumi Izglītības likumā** *(446/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (44 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1480B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins)	
	20.	20. Likumprojekts **Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā** *(447/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (37 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1481B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	21.	21. Likumprojekts **Grozījumi Enerģētikas likumā** *(448/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1482B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
	22.	22. Likumprojekts **Grozījumi Energoefektivitātes likumā** *(449/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (5 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1483B)	

		Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ramona Petraviča)	
	23.	23. Likumprojekts **Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā** *(450/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (9 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1484B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ramona Petraviča)	
	24.	24. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par zemes dzīlēm"** *(451/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1485B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Iveta Benhena-Bēkena)	
	25.	25. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"** *(452/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (13 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1486B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
	26.	26. Likumprojekts **Grozījumi Zinātniskās darbības likumā** *(453/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (15 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1487B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
	27.	27. Likumprojekts **Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam** *(454/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (114 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1489B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Bondars)	
	28.	28. Likumprojekts **Par valsts budžetu 2020. gadam** *(455/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (161 priekšlikums) (Dok. Nr. 1490B) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Bondars)	
		II. Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi	
	29.	Ministru prezidenta Artura Krišjāņa Kariņa ikgadējais ziņojums Saeimai par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību (Dok. Nr. 1567) Ministru prezidents Arturs Krišjānis Kariņš ↗ Debates	
	Sēde beigusies 13.11.2019 23:20		

---

* * * *